

Jaarverslag & jaarrekening 2016

meewerkend

boxtel

Versie: 23 mei 2017

Jaarverslag & jaarrekening 2016

Inhoudsopgave

Jaarverslag	4
Aanbieding	4
Opzet jaarrekening 2016.....	5
Inleiding	6
Samenvatting financiële resultaten	9
Kerngegevens	13
Verdeling exploitatiebaten en exploitatielasten.....	14
Programma's.....	16
Programma Duurzaamheid	17
Programma Economische stimulering	35
Programma Prima woonomgeving	54
Programma Maatschappelijke ontwikkeling	83
Programma Modern meewerkend bestuur.....	111
Paragrafen	130
A. Lokale heffingen.....	131
C. Kapitaalgoederen.....	147
D. Financiering	153
E. Bedrijfsvoering	156
F. Verbonden partijen.....	158
G. Grondbeleid	167
Jaarrekening	172
Financiële positie	173
Overzicht van lasten en baten in de jaarrekening	174
Resultaat en resultaatbestemming (mutatie reserves)	176
Incidentele baten lasten	178
Overzicht van gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen.....	179
Investerings	180
Reserves	181
Voorzieningen	183
Begrotingsrechtmatigheid.....	185
Financiële activa en passiva	187
Balans en toelichting op de balans	188
Grondslagen van waardering balans en resultaatbepaling	190
Toelichting op de balans	197
WNT-verantwoording	202
Overige gegevens	203
Gebeurtenissen na balansdatum	203
Accountantsverklaring	204
Bijlagen	205
Kostenverdeling- en toerekening MijnGemeenteDichtbij.....	206
Overzicht reserves en voorzieningen, inclusief omschrijving en doel	208
Overzicht belastingen en heffingen	211
Personeel en salarissen en sociale lasten.....	212
Overzicht begrotingswijzigingen	213
Specificatie investeringen 2016	214
Grondexploitatie	216
Subsidiestaat welzijnsactiviteiten.....	220
SISA-verantwoording	223
Controleverklaring van de onafhankelijke accountant.....	225

Jaarverslag Aanbieding

Voor u ligt het jaarverslag 2016 en de jaarrekening 2016, hierna jaarrekening genoemd, en wordt uw raad ter besluitvorming aangeboden.

De jaarrekening is het spiegelbeeld van de begroting 2016, na wijzigingen. In de jaarrekening wordt verantwoording afgelegd en wordt verwoord wat van de (beleid)voornemens gerealiseerd is.

De jaarrekening is het sluitstuk van de totale planning & control cyclus. Over het jaar 2016 hebben de volgende bestuursrapportage plaatsgevonden die invloed hebben gehad op de inhoudelijke en financiële verantwoording:

- Begroting 2016;
- Tweede bestuursrapportage 2015;
- Eerste bestuursrapportage 2016;
- Tweede bestuursrapportage 2016.

Met deze verantwoording is voldaan aan de wens van de gemeenteraad om periodiek op de hoogte gebracht te worden over de voortgang en uitvoering van het geformuleerde beleid en de financiële positie van onze gemeente.

Opzet jaarrekening 2016

De begroting 2016 heeft een andere opzet dan deze jaarrekening die voorligt. De begroting 2016 is nog opgebouwd op basis van de oude programmastructuur.

In 2015 heeft de werkgroep 'Harmonisatie en verbetering programmabegroting' advies uitgebracht voor een vernieuwde opzet van de programmastructuur. Voor de gemeente Boxtel is voorgesteld om het aantal programma's terug te brengen naar 5 en het aantal beleidsproducten naar 32. De gemeenteraad heeft het advies tot wijziging en harmonisatie overgenomen. Op basis van dit besluit is de jaarrekening 2016 omgebouwd naar de nieuwe programmastructuur.

De opbouw van een programma ziet er als volgt uit:

- inhoud van het programma;
- kosten per beleidsproduct;
- een financiële analyse.

De beleidsproducten zijn als volgt opgebouwd:

- waar staat onze gemeente;
- wat hebben we bereikt;
- wat hebben we daarvoor gedaan;
- een financiële analyse.

Inleiding

Het jaar 2016 heeft in het teken gestaan van economische groei, wat zich heeft vertaald in de stijging van de uitkering gemeentefonds en mede daardoor naar de verbetering van de exploitatie in meerjarig perspectief. De eigen-vermogenspositie in relatie tot de exploitatieomvang is verbeterd, maar behoeft nog steeds aandacht.

Zonder uitputtend te willen zijn, geven wij met onderstaande samenvatting een beeld van de belangrijkste gebeurtenissen die zich in 2016 hebben voorgedaan.

Programma 1 Duurzaamheid

Boxtel is een centrumgemeente in Het Groene Woud. Dat Nationaal Landschap wordt gezien als 'de kip met de gouden eieren' die goed verzorgd moet worden. Dat doen we door actief te zijn op het gebied van plattelandsvernieuwing in brede zin. Uitvoering is gegeven met een stevige inbreng van burgers en bedrijven aan programma's zoals: Landschappen van Allure, (o.a. Natuurexperience Lennisheuvel, Kloppend Hart) en Dommelvallei.

Naast voortzetting van onze werkzaamheden op het gebied van duurzaam waterbeheer en landschapsontwikkeling, het terugdringen van onze afvalstromen naar maximaal 5 kilo restafval per inwoner in 2030, het ontwikkelen van innovatieve projecten op het gebied van Greentech en het faciliteren van duurzame bedrijvigheid, gingen we in 2016 actief aan de slag met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om te bekijken hoe we samen de toekomst voor Boxtel (en daarmee indirect voor Nederland) duurzaam vorm kunnen geven. Dit deden we via vier programmalijnen: Samen leven in Boxtel, Ondernemend leven in Boxtel, Groen leven in Boxtel en Energiek leven in Boxtel. In Boxtel staat duurzaamheid steviger op het netvlies van iedereen: onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en juist daardoor ook van de gemeente Boxtel.

Programma 2 Economische stimulering

Er is in 2016 gewerkt aan een economische agenda 2016 – 2021 om de positie van Boxtel in de regio (en daarbuiten) te versterken en profijt te halen uit regionale samenwerking (Brainport en AgriFood Capital) daar waar de lokale ondernemers ook profijt van kunnen hebben.

Op enkele fronten konden we de lokale economie stimuleren. Er is een nieuwe centrummanager gekomen en Boseind (voormalig Biomerieuxterrein) kwam tot herontwikkeling. Met het economisch aanvalsplan konden we initiatieven van ondernemers ondersteunen en het gesprek met de 'Aanloopstraten Centrum' is gestart. De centrumontwikkeling is zijn realisatiefase genaderd.

Proces burgerparticipatie en ontwerp van de diverse centrumprojecten heeft intensief vorm gekregen en zo danig dat begin 2017 definitieve besluitvorming en daarna uitvoering kan plaatsvinden.

Het Economisch Stimuleringsbudget is uitgebreid geëvalueerd met ondernemers en de gemeenteraad. In 2016 heeft een eenmalige ophoging van budget plaatsgevonden.

Het besluit om het parkeerregime in Breukelen en het Centrum te wijzigen (invoering parkeervergunningen, en aangewezen gebieden voor betaald parkeren, blauwe zones en gratis lang parkeren) en de verkeerscirculatie aan te passen, bleek bij de inspraak op de verkeersbesluiten daartoe begin 2016 op veel verzet te stuiten. In 2016 is naar oplossingen gekeken en is een alternatief parkeerbeleid opgesteld.

In 2016 is een actualisatie BP Buitengebied bij de Bourgondiër in procedure gebracht. Herziening BP Centrum is gestart.

De ruimtelijke ordeningsactiviteiten in het kader van het Programma Hoogfrequent Spoor zijn in voorbereiding. Ook is medewerking verleend aan ontwikkeling van Ladonk/Vorst en Greentech.

De ontwikkeling van het ambitieuze programma woonontwikkeling heeft volop aandacht gekregen. Zo is de ontwikkeling van Selissen voor 400 woningen nabij gekomen en liggen er ook kaders voor de

anterieure overeenkomst en bestemmingsplannen van projectgebied Herenbeekloop. Ook de ontwikkeling van Hamsestraat/Roderweg gloort. Meewerkend Boxtel heeft niet alleen gevraagde wijzigingen in ruimtelijk beleid gefaciliteerd, maar daarbij ook actief meegedacht om die mogelijk te maken.

Programma 3 Prima woonomgeving

Burgerinitiatieven zijn gesteund of projecten zijn met burgerparticipatie gerealiseerd, zoals: SPPiLL, voorbereiding herinrichting Oude Boomgaard en gemeentevijver, pluktuin Vorsenpoel, planten-borders Alidade en Hof ter Aa, ontwerp vergroenen wandelroute Lennisheuvel en buurtmoestuintjes.

Bibliotheek De Meierij gaat verdwijnen. Daarom is in 2016 een inhoudelijk gelijklopende meerjarige overeenkomst gesloten met de Stichting Openbare Bibliotheek 's-Hertogenbosch. Met de besturen van gemeenschapshuizen zijn inventariserende gesprekken gevoerd over hun programmering, exploitatie en toekomstvisie.

Bij reconstructie Dr. De Brouwerlaan is ook herinrichting speelvoorzieningen, skatebaan en JOP meegenomen. Bijenclub Ambrosius is uitgebreid bij het hertenkamp.

Programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling

In 2016 is wederom fors ingezet op burgerparticipatie: voortzetting klankbordgroep Mantelzorg, verschillende bijeenkomsten op gebied van het thema Senioren, waaronder neerzetten van klankbordgroep Senioren, het organiseren van huiskamergesprekken, het uitbreiden van de functies op gebied van cliëntparticipatie, optimaliseren adviesfuncties en veelvuldig persoonlijk contact.

Alle klanten die recht hebben op een uitkering omdat ze (tijdelijk) niet kunnen voorzien in de kosten van levensonderhoud, hebben een uitkering ontvangen. Aan de poort en bij de intake vinden de gesprekken plaats om het recht op uitkering vast te stellen. De kanteling-gedachten zijn verder geconcretiseerd. De “keuken-tafel-gesprekken” zijn verbreed naar meerdere leefgebieden. In het kader van meer zelfredzaamheid en de burgers meer in hun eigen kracht zetten is de samenwerking tussen de 0^e-lijn (w.o. ContourdeTwern) en de 1^e-lijn (WegWijs/ Sociaal Team) geïntensiveerd. Bij de maatwerkvoorziening Hulp bij het Huishouden is ook de Huishoudelijke Hulp Toeslag, de extra schoonmaak en een preventieregeling geïntegreerd. In 2016 zijn (samen met regiogemeenten) nieuwe contracten aangegaan voor de Specialistische Hulp en het Beschermd Wonen. Op het gebied van jeugdzorg was er in 2016 bijzondere aandacht voor de regionale inkoop specialistische jeugdhulp. Er komt een vertaalslag van het inkoopkader. Daarnaast zijn er veel inspanningen verricht op het gebied van transitie en transformatie van de Jeugdzorg. Er is samen met de 16 regiogemeenten en in samenwerking met zorgaanbieders jeugd een transformatie-agenda opgesteld.

De wettelijk bepaalde taakstelling ten aanzien van de huisvesting van statushouders is gerealiseerd. De taakstelling was in 2016 dermate hoog dat het niet mogelijk was om de taakstelling te realiseren met enkel reguliere woningen. Daarom is samen met de Woonstichting naar andere woonoplossingen gezocht. Op De Tijvert zijn woonlocaties gerealiseerd voor vluchtelingen en statushouders, daarnaast zijn enkele reguliere woningen geschikt gemaakt.

Het LEA project 'laat geen splinter verloren gaan' heeft een vervolg gehad in 2016 voor de kinderopvang en de eerste vier groepen van het basisonderwijs. Het project biedt kinderen in Boxtel een kans zich zo goed mogelijk te ontwikkelen met als doel het verminderen van taalachterstand en het leren op het eigen (intelligentie)niveau. Daarnaast is in 2016 een start gemaakt met het project logopedie.

Programma 5 Modern meewerkend bestuur

In 2016 is de ambtelijke fusie tussen de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel een feit. Op 1 april zijn de medewerkers in hun nieuwe functies aan het werk gegaan. De organisatie zet zich in voor de 3

bedrijven te weten de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel en de Gemeenschappelijke regeling MijnGemeenteDichtbij. Een nieuwe visie op dienstverlening is opgesteld en de basis voor een vergaande digitalisering van dienstverlening en de interne werkprocessen is gelegd via MijnGemeenteDichtbij.

Met de komst van de wijkagenten en de inzet van twee wijkmakelaars is 'nabijheid' georganiseerd. Via meewerkend Boxtel ondersteunen en stimuleren we het van buiten naar binnen denken en werken maar ook het zelfinitiatief en de zelfredzaamheid binnen de gemeenschap. De verschuiving van Burgerparticipatie naar Overheidsparticipatie is ingezet.

Met de gemeenten Sint-Michielsgestel, Haaren, Vught en 's-Hertogenbosch is een inhoudelijke agenda tot stand gekomen om de gezamenlijke slagkracht te versterken. Voor de samenwerking binnen Brabant Noord Oost (Agrifood Capital) is voor 4 jaar weer een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

Samenvatting financiële resultaten

Verklaring resultaat op hoofdlijnen

Het resultaat 2016 is bepaald ten opzicht van de begroting na wijziging.
In onderstaande tabel wordt het resultaat van de jaarrekening 2016 ten bedrag van € 4.337.000 op hoofdlijnen nader verklaard.

Verklaring resultaat op hoofdlijnen	bedrag x € 1.000)
Overhevelingen	1.680
Resultaat budgetten exclusief overhevelingen:	
Jeugdzorg	1.668
Wmo	794
Onderwijs	354
Minderheden	318
Kunst	220
Beheer openbare ruimte	186
Algemeen budgettair	94
Participatie	59
Grondexploitatie en Beheer onroerend goed	-325
Ruimtelijke ontwikkelingen	-270
Bestuur	-126
Openbare orde en veiligheid	-87
Inkomensvoorziening	-71
Recreatie	-64
Begraafplaatsen	-53
Overig, per saldo	-40
Totaal resultaat na bestemming	4.337

Overhevelingen

Bij verschillende producten worden voorstellen gedaan voor overheveling van budgetten naar een volgend jaar. In totaal gaat het om een bedrag van per saldo € 1,7 miljoen. In het jaar 2016 is veel ambtelijke inzet gedaan voor de ambtelijke fusie waardoor de uitvoering van diverse projecten vertraging heeft opgelopen en de uitvoering wordt doorgeschoven naar 2017 en in een enkel geval naar een later jaar.

Samengevat gaat het om de volgende overhevelingen:

Overhevelingen	programma	bedrag
budget Dommelvallei	1	26.446
Landschappen van Allure	1	5.381.907
voortuit-ontvangen subsidie provincie	1	-5.381.907
duurzaamheid, biomassa-plein	1	36.300
duurzaamheid, energie voor sportaccommodaties	1	116.010
duurzaamheid, greentech-pyrolyse	1	88.776
budgetten geluidsanering	1	285.000
ec beleid, amendement werven scholen-bedrijven	2	-8.080
ec beleid, ec. aanvalsplan	2	236.422
toerisme, projecten LVA	2	27.730

nota beleid Toerisme	2	10.000
baten, parkeervergunningen	2	-56.000
bestemmingsplannen, onderzoek woonlocaties	2	18.011
bestemmingsplannen, Ladonk-Vorst	2	30.710
bestemmingsplannen, structuurvisie	2	30.000
bestemmingsplannen, bp Centrum	2	70.309
kunst, besteding terugbetaling Kunststichting	3	190.000
achterstallig onderhoud vijver bij gemeentehuis	3	30.000
wijkbudgetten	3	374.610
baten, wegbeheer	3	-65.540
lasten wegbeheer	3	114.730
woonrijpmaken Heideweg	3	351.841
jeugdzorg, lets move buddy pilot	4	46.667
lokaal onderwijsbeleid (logopedie en loopbaanbegeleiding)	4	28.500
lokaal onderwijsbeleid (NME)	4	12.480
opbrengst verkoop Kerkstraat 1-3 Liempde	4	-410.000
pilotgelden WMO	4	65.133
onttrekking uit reserve Sociaal domein	4	-65.133
schulddienstverlening	4	11.394
mantelzorg en cliëntondersteuning	4	160.000
baten, beheer onroerend goed (Boseind)	5	-26.110
lasten, beheer onroerend. goed (Boseind)	5	27.230
fusiekostenbudget	5	-77.208
totaal		1.680.228

Jeugdzorg

De uitgaven voor jeugdzorg ZIN zijn € 970.000 lager dan geraamd en er zijn € 920.000 minder budgetten pgb jeugd verstrekt.

Wmo

Aan huishoudelijke hulp is € 481.000 minder uitgegeven en aan lokaal budget clientondersteuning € 184.000.

Onderwijs

Voor kinderopvang is € 140.000 minder aan subsidies verstrekt. Verder viel de exploitatie Wilgenbroek € 80.000 mee en het leerlingenvervoer € 53.000.

Minderheden

Er is een hogere bijdrage ontvangen van het COA voor de begeleiding van statushouders en de doeluitkering 2016 is niet volledig besteed.

Kunst

Hier is sprake van minder verstrekte subsidies.

Beheer openbare ruimte

De kosten voor wegonderhoud en gladheidsbestrijding vielen lager uit dan begroot.

Algemeen budgettair

Uiteindelijk is meer gemeentefondsuitkering ontvangen, vooral als gevolg van de decembercirculaire 2016.

Participatie

Het door het rijk beschikbaar gestelde budget voor re-integratie is maar voor 85% ingezet.

Grondexploitaties en Beheer onroerend goed

Voorheen was dit 1 product, maar bij de nieuwe opzet van de begroting is het product uitgesplitst over 2 producten. Bij de kostentoerekening MGD is voor grondexploitaties daardoor een voordeel ontstaan en bij beheer onroerend goed een nadeel. Verder was er in 2016 een tegenvallende huuropbrengst van enkele panden en een niet gerealiseerde taakstelling verkoop onroerend goed.

Ruimtelijke ontwikkelingen

Het negatieve resultaat van € 270.000 kan volledig verklaard worden door een lagere opbrengst leges omgevingsvergunningen.

Bestuur

De gemeente Boxtel is in 2016 geconfronteerd met meer kosten voor outplacement, hogere accountantskosten en meer kosten voor inhuur personeel.

Openbare orde en veiligheid

Het betreft hier meer kosten voor handhaving en parkeren.

Inkomensvoorziening

Het hier ontstane tekort valt voornamelijk toe te schrijven aan meer lasten voor minimaondersteuning.

Recreatie

De lasten voor kermissen en voor dierenverblijf park Molenwijk en Geitenwei Selissenwal kenden een overschrijding.

Begraafplaatsen

De opbrengst grafrechten bedroeg € 40.000 minder dan begroot.

Aanwending resultaat na bestemming

De raad zal worden voorgesteld om het resultaat na bestemming ad € 4.337.616 voor een deel aan te wenden voor het weer opvoeren van de overgehevelde budgetten in 2017-2020 voor een totaalbedrag van € 1.680.228.

Verder wil Boxtel tezamen met de gemeenten Sint-Michielsgestel en Haaren verder investeren in borging kwaliteit, innovatie en transformatie op het sociale domein. Het project verlegt de focus van regionaal naar lokaal. In dat verband wordt de raad voorgesteld het maximum van de reserve sociaal domein met € 1,5 miljoen te verhogen naar € 2,5 miljoen

Ten slotte heeft de gemeente Boxtel de intentie uitgesproken de wachtlijst sociale woningbouw te willen verkorten en daartoe een financiële impuls te willen geven van € 300.000 aan de samenwerking gemeente en St. Joseph.

Samenvattend wordt dus voorgesteld het resultaat na bestemming ad € 4.337.616 als volgt aan te wenden:

- een onttrekking uit de algemene middelen in verband met de overhevelingen	€ 1.680.228
- een storting in de reserve sociaal domein	€ 1.500.000
- Impuls sociale woningbouw	€ 300.000
- een storting in de algemene reserve vanwege vrij besteedbaar resultaat	€ 857.388

Jaar (bedragen x € 1 miljoen)	rekening 2012	rekening 2013	rekening 2014	rekening 2015	rekening 2016
- jaarresultaat na bestemming	1,5	0,4	0,7	1,8	4,3
- reserves per 31-12	30,0	29,1	25,1	20,4	20,6
- voorzieningen per 31-12	12,8	13,1	16,2	16,4	15,7
- vaste geldleningen per 31-12	52,0	54,7	49,3	43,8	39,9
- materiële vaste activa per 31-12	73,3	72,5	71,9	70,4	67,4
- gronden grondbedrijf per 31-12	11,6	11,0	7,2	8,2	8,3
- investeringen	7,0	5,3	6,2	5,0	5,5
- uitkering gemeentefonds	26,7	26,4	27,2	46,6	49,4
- salarissen	14,7	14,1	14,7	15,0	1,1
- inhuur derden	1,1	1,4	1,2	1,7	1,7
- resultaat afgesloten complexen grondbedrijf	0,1	0,0	0,1	0,7	0,0

Investerings (bedragen x € 1.000)	rekening 2012	rekening 2013	rekening 2014	rekening 2015	rekening 2016
Verkeer en vervoer	1.705	1.194	1.409	2.345	1.170
Onderwijs	1.427	161	206		5
Sport	114	534	352	16	1.735
Overig	1.317	454	2.244	1.679	18
Rioolinvesteringen	1.830	2.010	913	432	2.351
Tractie	302	370	221	268	187
Automatisering	251	428	206	73	
Verstrekte geldleningen	78	116	631	177	
TOTAAL	7.024	5.267	6.182	4.990	5.466

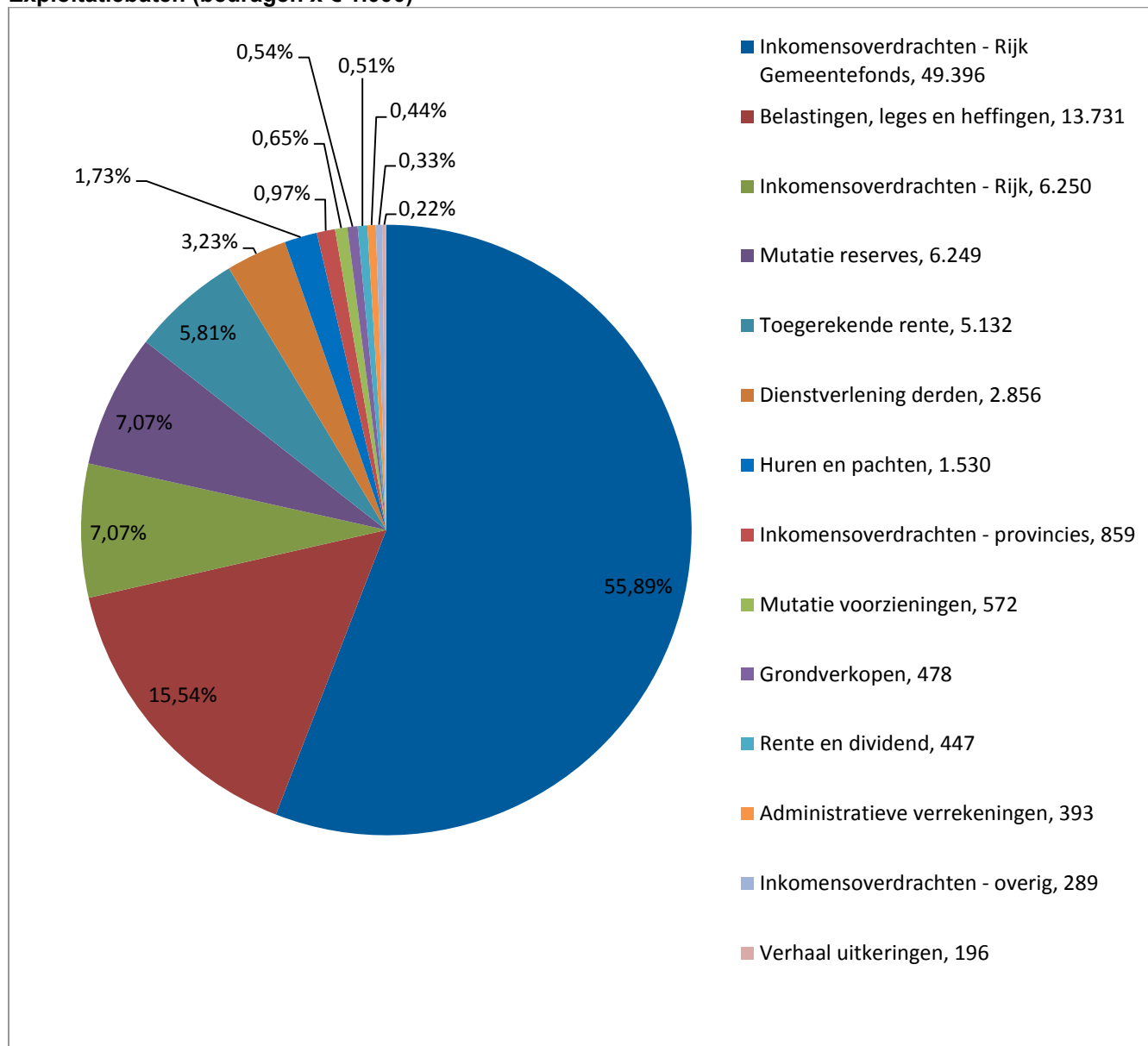
Kerngegevens

Jaar	rekening 2012	rekening 2013	rekening 2014	rekening 2015	rekening 2016
- aantal inwoners per 31-12	30.436	30.320	30.337	30.406	30.655
* groei van aantal inwoners	152	-116	17	69	249
- aantal woningen per 31-12 *)	12.624	12.702	12.336	12.394	12.458
* nieuwbouw	81	78	63	58	64
* sloop	-17		-48		
- recreatiewoningen	1	1	1	1	1
- wooneenheden	112	112	112	112	112
- capaciteit bijz. woongebouwen	769	769	769	769	769
- aantal uitkeringsgerechtigden per 31-12					
* WWB, inclusief BBZ	348	380	398	410	405
* IOAW/IOAZ	18	18	24	24	42
- leerlingen basisonderwijs per 01-10	2.956	2.935	2.896	2.789	2.729
- leerlingen voortgezet onderwijs per 01-10	2.107	2.095	2.117	2.188	2.264
- aantal fte	233,1	224,8	225,5	218,2	8,1

Verdeling exploitatiebaten en exploitatielasten

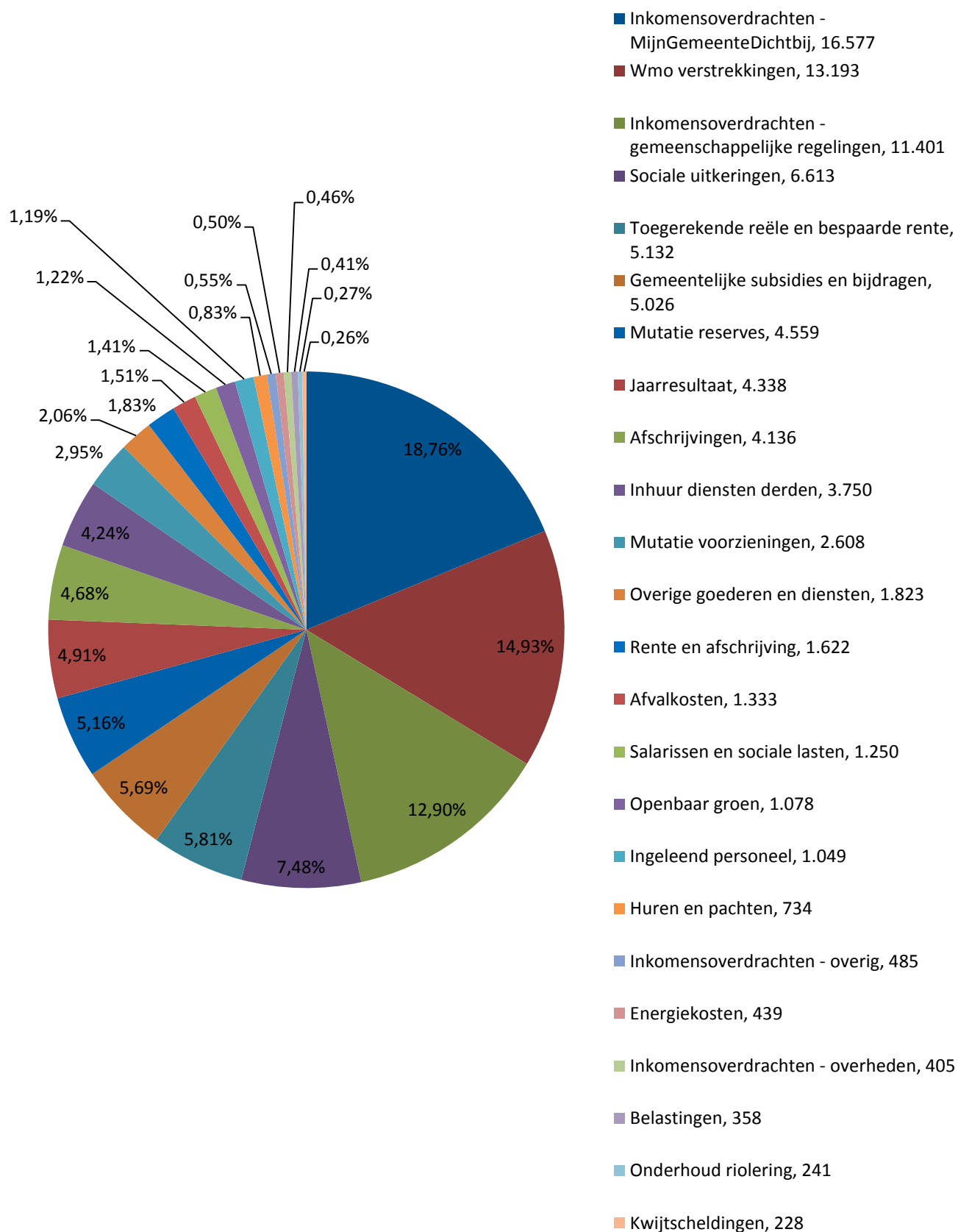
In totaal is via het resultaat na bestemming een bedrag van € 88,378 miljoen verantwoord. In onderstaande grafiek is een verdeling van de exploitatiebaten opgenomen. De grootste inkomstenbron, met bijna 56% van de totale baten, betreft het gemeentefonds. Vanuit de reserves is overeenkomstig besluitvorming € 6,2 miljoen ingezet.

Exploitatiebaten (bedragen x € 1.000)

In navolgende grafiek is een verdeling van de exploitatielasten opgenomen. De grootste post betreft de bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij. Verder is in dit overzicht opgenomen het resultaat na bestemming (€ 4,3 miljoen) en een toevoeging aan de reserves (€ 4,6 miljoen).

Exploitatielasten (bedragen x € 1.000)

Programma's

Programma Duurzaamheid

Wat valt er onder het programma Duurzaamheid

Duurzaamheid is niet zo zeer een zelfstandig 'thema', maar een integrale manier van werken en denken die in alle beleidsvelden tot uiting komt. Duurzaamheid loopt daarmee dwars door de andere programma's heen.

Onder het programma duurzaamheid vallen de beleidsproducten:

- Plattelandsvernieuwing
- Afval
- Riolering
- Milieu

De gemeenschappelijkheid in duurzaamheid

Plattelandsvernieuwing, afval, riolering en milieu zijn allemaal thema's die te maken hebben met de directe leefomgeving van mensen.

Missie

Duurzaamheid houdt in dat we onze samenleving met elkaar toekomstbestendig maken. Dat doen we niet alleen, maar samen. Met elkaar maken we onze gemeente een fijne, gezonde, groene, vitale en dus een duurzame leefomgeving voor nu én later. We ondersteunen lokale initiatieven, zetten in op klimaatadaptatie, versterken biodiversiteit, stimuleren duurzaam waterbeheer, energiebesparing en -productie, streven naar vermindering van (zwerf)afval, faciliteren duurzame bedrijvigheid en gaan graag de dialoog aan over duurzaam ondernemen en samenleven.

Visie

Wij stimuleren inwoners, bedrijven en maatschappelijke instellingen om regie en medeverantwoordelijkheid te nemen voor hun deelname aan een duurzame samenleving. Dit betekent dat we er samen voor zorgen dat aan de behoeften van de huidige generatie wordt voldaan, zonder dat dit ten koste gaat van toekomstige generaties of van mensen die buiten onze gemeente wonen. Het gaat om een integrale manier van werken en denken om te komen tot een toekomstbestendige samenleving. Iedereen kan daarin zijn rol pakken, waar hij dat wil. De gemeente zal hierbij ondersteuning bieden en eventueel partijen aan elkaar verbinden. Zij zal bovendien haar hoge duurzaamheidsambitie in acht nemen bij de uitvoering van haar wettelijke taken.

Duurzaamheid in 2016

Op 12 december 2015 werd de toon voor 2016 gezet met de ondertekening van het nieuwe internationale klimaatverdrag. Bijna 200 deelnemende landen stemden in met een nieuw bindend klimaatakkoord. Daarmee moet de uitstoot van broeikasgassen worden teruggedrongen en de opwarming van de aarde worden beperkt tot maximaal 2 graden, met 1,5 graad als streefwaarde. Eind september 2016 heeft de Raad Milieu het klimaatverdrag geratificeerd. Begin oktober 2016 deed het Europees Parlement hetzelfde. Het klimaatverdrag is 4 november 2016 in werking getreden.

In navolging van het internationale klimaatverdrag, organiseerde op 26 oktober 2016 de Rijksoverheid de Nationale Klimaattop. Vertegenwoordigers van de overheid, het bedrijfsleven en maatschappelijke instellingen maakten daar verdere afspraken over hoe we in Nederland invulling zullen geven aan het internationale klimaatverdrag.

De herziening van het duurzaamheidsbeleid van Boxtel, in de duurzaamheidsvisie en –agenda, sluit naadloos aan op deze ontwikkelingen. Naast voortzetting van onze werkzaamheden op het gebied van duurzaam waterbeheer en landschapsontwikkeling, het terugdringen van onze afvalstromen naar maximaal 5 kilo restafval per inwoner in 2030, het ontwikkelen van innovatieve projecten op het gebied van Greentech en het faciliteren van duurzame bedrijvigheid, gingen we in 2016 actief aan de slag met onze inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen om te bekijken hoe we samen de toekomst voor Boxtel (en daarmee indirect voor Nederland) duurzaam vorm kunnen geven. Dit deden we via vier programmalijnen: Samen leven in Boxtel, Ondernemend leven in Boxtel, Groen

leven in Boxtel en Energiek leven in Boxtel. In Boxtel staat duurzaamheid steviger op het netvlies van iedereen: onze inwoners, ondernemers, maatschappelijke instellingen en juist daardoor ook van de gemeente Boxtel.

Wat heeft het gekost, welke directe baten zijn gegenereerd en wat hebben we gefinancierd door middel van inzet eigen middelen (resultaatbestemming)?

Resultaat voor bestemming:

Lasten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
42. Plattelandsvernieuwing	559	3.357	6.082	521	5.561
61. Afval	2.869	2.605	2.590	2.738	-148
63. Riolering	2.811	2.852	2.869	2.938	-69
65. Milieu	1.241	1.496	1.900	1.183	717
Totaal	7.480	10.310	13.441	7.380	6.061

Baten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
42. Plattelandsvernieuwing	422	3.045	5.805	514	-5.291
61. Afval	3.375	3.172	3.156	3.304	148
63. Riolering	2.927	2.952	2.969	3.038	69
65. Milieu	260	48	373	364	-9
Totaal	6.984	9.217	12.303	7.220	-5.083

Resultaatbestemming:

Stortingen in reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
42. Plattelandsvernieuwing	0	0	32	384	-352
65. Milieu	249	0	0	152	-152
Totaal	249	0	32	536	-504

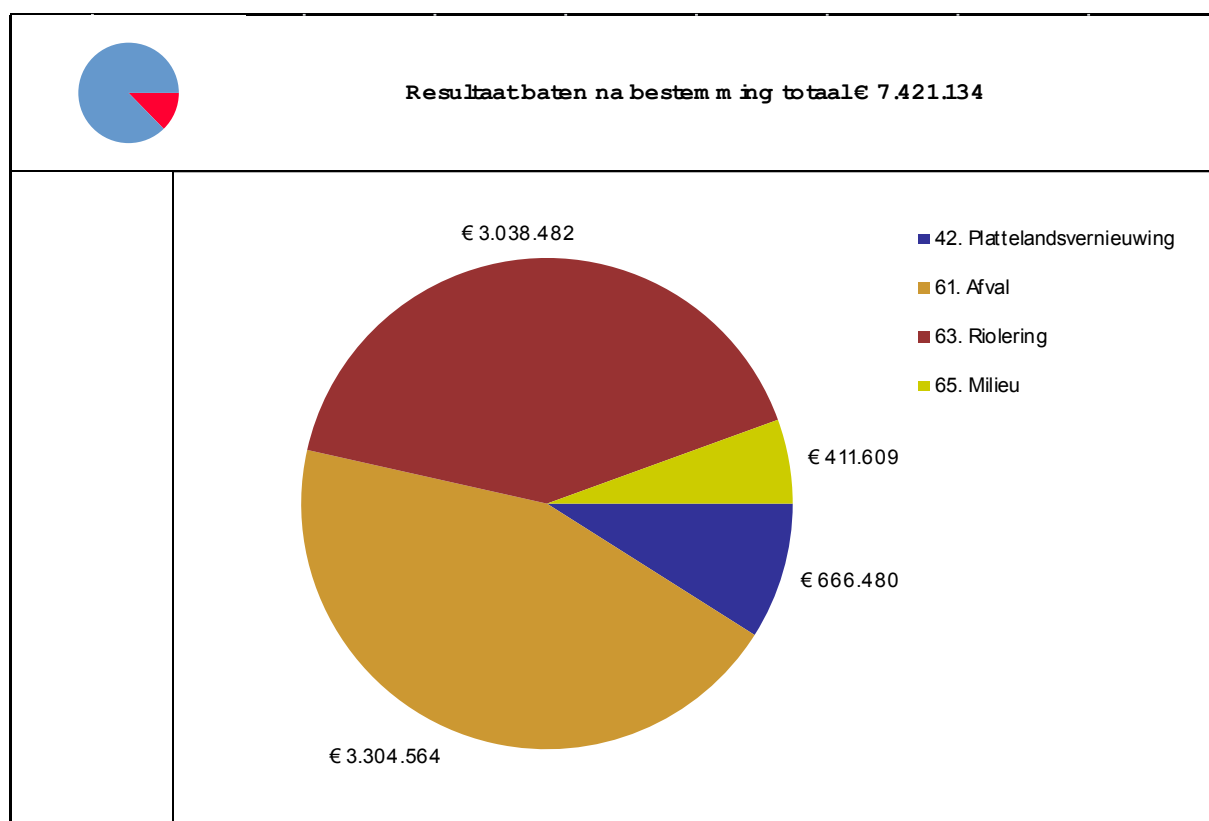
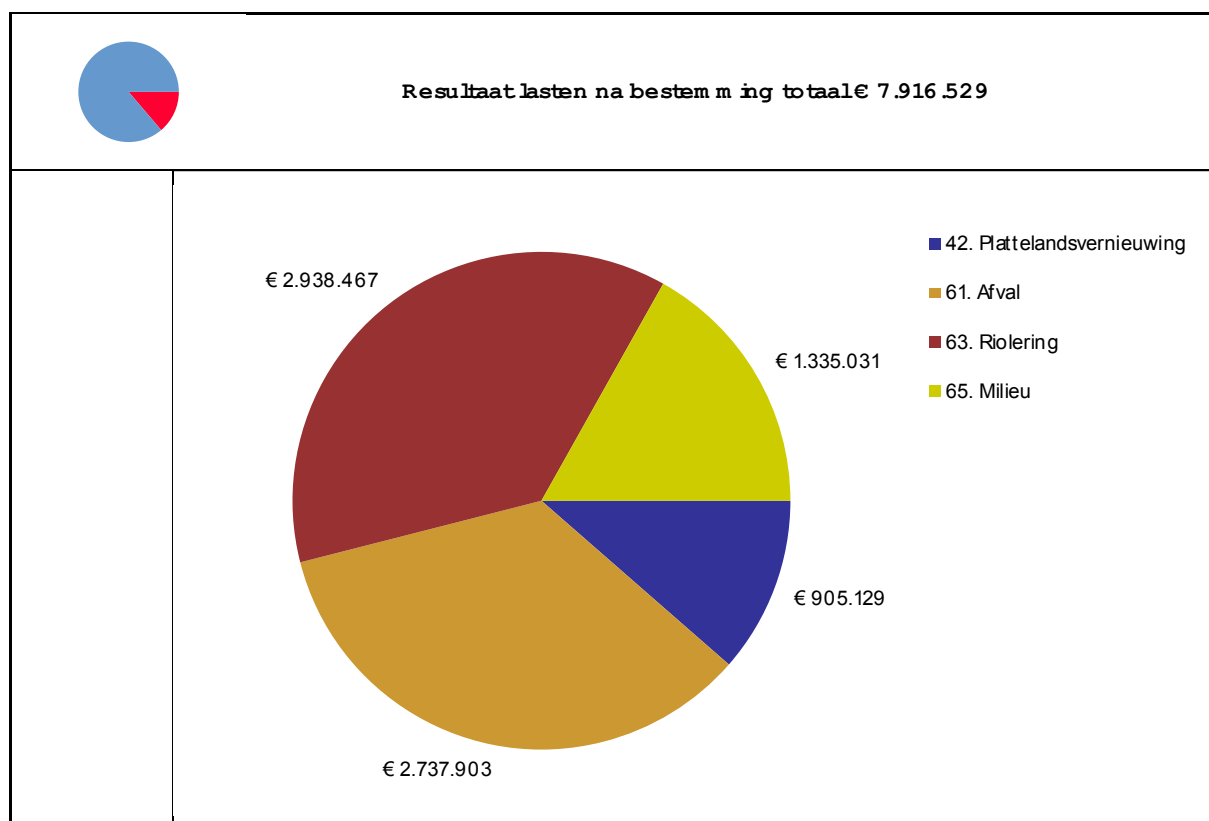
Onttrekkingen aan reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
42. Plattelandsvernieuwing	77	48	48	153	105
65. Milieu	18	0	66	48	-18
Totaal	95	48	114	201	87

Resultaat na bestemming:

Saldo (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
42. Plattelandsvernieuwing	60	264	261	238	23
61. Afval	-506	-567	-566	-566	0
63. Riolering	-116	-100	-100	-100	0
65. Milieu	1.212	1.448	1.461	923	538
Totaal	650	1.045	1.056	495	561

Tabelweergave lasten & baten na resultaatbestemming

Het kleine diagram geeft een indicatie van het relatieve aandeel van dit programma in het totaal van de jaarrekening weer. Het grote diagram geeft de weergave van de omvang van de beleidsproducten in het totaal van dit programma.

Financiële analyse

Onderstaand is een analyse op hoofdlijnen opgenomen van de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Een meer gedetailleerde financiële analyse is opgenomen bij de beleidsproducten.

Plattelandsvernieuwing

Door vertraging in de uitvoering van projecten binnen Landschappen van Allure is € 5,4 miljoen van de provinciale bijdrage overgeboekt naar 2017. De verschillen op de overige budgetten zijn gestort in of onttrokken aan de reserve Plattelandsvernieuwing.

Afval

Door een positiever resultaat binnen dit kostendekkende product kan volstaan worden met een lagere onttrekking uit de egalisatievoorziening. Daarmee is het resultaat op 0 gebracht.

Riolering

Door een negatiever resultaat binnen dit kostendekkende product is een hogere onttrekking uit de egalisatievoorziening doorgevoerd. Daarmee is het resultaat op 0 gebracht.

Milieu

Binnen duurzaamheid is er een positief resultaat. Een groot deel daarvan wordt overgeheveld of in de reserve gestort. Voor geluidsvoorzieningen aan woningen wordt het restant budget eveneens naar 2017 overgeheveld.

Beleidsproduct Plattelandsvernieuwing

Verantwoordelijke bestuurder: Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente

Boxtel is een centrumgemeente in Het Groene Woud. Dat Nationaal Landschap wordt gezien als 'de kip met de gouden eieren' die goed verzorgd moet worden. Dat doen we door actief te zijn op het gebied van plattelandsvernieuwing in brede zin. Van het deelnemen aan regionale samenwerkingsverbanden en projecten, het opzetten en uitvoeren van projectenprogramma's, tot het stimuleren van kwaliteitsverbetering bij particulieren, Boxtel speelt er een actieve rol in. Streven blijft het verder ontwikkelen van Het Groene Woud, met nieuwe impulsen voor economie, leefbaarheid, biodiversiteit en natuur en landschap. Er is extra aandacht voor het onderwerp klimaatadaptatie.

Wat hebben we bereikt?

Gebiedsontwikkeling Dommelvallei

Mozaïek Dommelvallei is een initiatief van vrijwillige professionals, waterschappen en de Dommelvallei-gemeenten. Het is ontstaan doordat er nieuwe ruimtelijke vraagstukken spelen in Brabant, op het gebied van stad, natuur en productieland. Deze opgaven vragen om regionale samenwerking, met het Brabantse watersysteem als verbindende onderlegger voor een nieuw raamwerk. Mozaïek Dommelvallei wil bedrijven, burgers en maatschappelijke organisaties stimuleren om initiatieven en projectvoorstellen op dit gebied in te brengen. Een bottom-up ontwikkeling voor een hernieuwd en toekomstbestendig Brabant.

Het is de ambitie van de gemeente Boxtel om jaarlijks een aantal projecten op te pakken middels deze gebiedsgerichte aanpak. De gebiedsontwikkeling Dommelvallei begon in 2016 vorm te krijgen. Boxtel heeft daar een actieve rol in gespeeld en blijft dat doen.

Programma Kloppend Hart

Verbindingen tussen buitengebied en het centrum van Boxtel, Liempde en Lennisheuvel maken onderdeel uit van programma 'Kloppend Hart'. De uitvoering van het programma is in 2013 gestart en er is sprake van een stevige inbreng van burgers en bedrijven. Er worden 14 projecten (o.a. het uitzetten van edelherten en de aanleg van een ecoduct over de spoorlijn) uitgevoerd, waaronder 7 deels of geheel in Boxtel, waaronder 'Natuurexperience Lennisheuvel, Park Stapelen en Liempde poort tot het hart van HGW', Enkele projecten zijn uitgevoerd, andere zijn verder voorbereid voor uitvoering in 2017 en later.

Deelname aan diverse projecten en regelingen

Boxtel speelt een actieve rol in het ondersteunen van initiatieven op het gebied van plattelandsvernieuwing. Zowel in het kader van het Groen Blauw stimuleringskader als Planten Nu zijn weer diverse maatregelen uitgevoerd. Ook in versterkingsplannen die gekoppeld worden aan ruimtelijke of planologische ontwikkelingen worden maatregelen opgenomen die passen binnen plattelandsvernieuwing.

Indicatoren

Plattelandsvernieuwing is een zeer breed begrip. Er zijn geen indicatoren beschikbaar die én de effectiviteit van het beleid meten én relatief eenvoudig te bepalen zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Realiseren van gebiedsontwikkeling in de Dommelvallei

- In 2016 is het programma verder uitgewerkt en zijn de eerste projecten opgevoerd en uitgewerkt. In Boxtel betreft dat het in 2016 gestarte 'koploperproject' rond de Groote Waterloop in Liempde. Dit project wordt in de komende jaren verder richting realisatie gebracht.
- Aan het einde van 2016 zijn tevens ideeën voor een tweede ronde van projecten geïnventariseerd met alle betrokken partijen. Die worden momenteel verder uitgewerkt, kansrijke initiatieven worden toegevoegd aan de lijst met projecten.

Realisatie uitvoeringsprogramma 'Kloppend Hart'

Het programma loopt en het streven is de 14 projecten die er onderdeel van uitmaken eind 2017 uitgevoerd te hebben. Onderstaand een Boxtels overzicht van hetgeen in 2016 heeft plaatsgevonden.

- Liempde toegangspoort tot Het Groene Woud: Het informatiecentrum in de boerderij aan de Barrierweg is deels gerealiseerd in samenwerking met SPPILL.
- Herinrichting Centrum Liempde: De restauratie van de kiosk is uitgevoerd. Aan de herinrichting van het centrum van Liempde en het project d'n Tip zijn maatregelen gekoppeld voor het herstel van het cultuurhistorisch Kransakkerdorp. De uitvoering daarvan is opgestart in 2016 en wordt in 2017 afgerond.

In het kader van natuur- en cultuurprojecten is het bakhuisje aan de Barrierweg gerestaureerd en zijn 6 waterputten gebouwd op diverse erven. Ook het grenswallenproject is afgerond.

- Groot Duijfhuis: De verbouwing is uitgevoerd en de opwaardering van het erf is gestart.
- Stadslandgoed Stapelen: In dit project is de gemeente (financieel) nauw betrokken bij de realisatie van de verschillende projecten zoals de herinrichting van het park en de ontwikkeling van een stadslandgoed in en rondom Stapelen. De gemeente speelt daarbij een faciliterende, procesmatige en inhoudelijke rol. In 2016 zijn plannen uitgewerkt waar woningbouw aan de Prins Hendrikstraat onderdeel van uitmaakt. Dat is gestuit op bezwaren en daardoor is stagnatie opgetreden. De financiële haalbaarheid van het plan is mede afhankelijk van deze ontwikkeling. Stichting Dommelbind is ondersteund bij het realiseren van een pad en beleefplek bij de Dommel.
- 'Natuurexperience Lennisheuvel': Binnen dit gemeentelijke project vallen meerdere deelprojecten zoals restauratie van 'D'n Eijngel' en realiseren en vergroenen van wandelroutes. In 2016 is geïnvesteerd in de projectorganisatie en het draagvlak bij de bevolking van Lennisheuvel. Daardoor hebben veel deelprojecten een positieve impuls gekregen en is realisatie een stuk dichterbij gekomen.

In 2016 is de realisatie van 'D'n Eijngel' afgerond. Er zijn tevens borden opgehangen ter verbetering van de vindbaarheid van diverse recreatieve voorzieningen.

Verder zijn veel deelprojecten voorbereid zodat deze in 2017 gerealiseerd kunnen worden.

Nieuwe wandelroutes zijn gemaakt en moeten nog gerealiseerd en bekendgemaakt worden. De vergroening van de NS-wandelroute moet wandelaars van het station naar het buitengebied brengen. De route is bepaald en de plannen om deze route te vergroenen in het dorp Lennisheuvel zijn gemaakt in overleg met bewoners. De vergroening van de route over het bedrijventerrein wordt nader uitgewerkt. Er is een ommetje ontworpen waar een brug over de Beerze onderdeel van uitmaakt, ook dit zal in 2017 gerealiseerd worden. Voor natuurpark Boscheind zijn maatregelen uitgewerkt ter vergroting van de waterbeleving.

- Edelherten in het Groene Woud: De rasters zijn geplaatst en de herten kunnen uitgezet worden. Het uitzetten is vertraagd door problemen met vaccinaties.
- Ecoduct over spoorlijn: De voorbereidingen voor de realisatie van het ecoduct zijn in volle gang. De gemeente speelt daarbij een faciliterende rol en levert een bijdrage op het gebied van planologische inpassing, vergunningverlening, groene wetgeving, bodemaspecten en verkeersaspecten. De uitvoering is in handen van ProRail. Geschillen met aannemers zijn de reden van vertraging. Verwachting is dat de uitvoering start in het najaar van 2017 en de oplevering halverwege 2019.
- Reanimatie verloren erfgoed: bij dit project worden Vlaamse schuren die elders geen functie meer hebben bouwhistorisch geïnventariseerd en mogelijk verplaatst naar een nieuwe locatie en een van die locaties is waarschijnlijk de kinderboerderij in de wijk Oost. Deze schuur is op de locatie bouwhistorisch onderzocht en als alles goed verloopt zal deze binnen twee jaar geplaatst en opgeleverd zijn.

Groen Blauw Stimuleringskader

- Beoogd wordt het verhogen van de kwaliteit van natuur en landschap in het agrarische buitengebied van het gebied Het Groene Woud. De regeling draagt bij aan de duurzame ontwikkeling van het platteland in landschappelijk, ecologisch, hydrologisch, recreatief en sociaaleconomisch opzicht. In 2016 is het totale beschikbare budget benut om op 9 verschillende plaatsen zowel de aanleg als het beheer van elementen uit te voeren.

Planten Nu

- In 2016 zijn op diverse plaatsen in onze gemeente erven ingericht met gebruikmaking van deze regeling. In totaal zijn ca. 19 bomen, 340 meter hagen en 200m2 houtsingels gerealiseerd (stand 31 december 2016).

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct 42 Plattelandsvernieuwing Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:	23	
Analyse op hoofdlijnen:		
Plattelandsvernieuwing		
De algemene kosten voor de Plattelandsvernieuwing zijn € 67.727 hoger dan geraamd. Deze kosten worden geëgaliseerd door over de reserve te beschikken.	68	68
Landschappen van Allure		
Projecten zijn nog niet allemaal opgestart. De provinciale bijdrage van € 5,4 miljoen is doorgeboekt naar 2017. Het niet aangewende gemeentelijk budget is in de reserve gestort.	283	283
Project Stika		
Voor het Stika project is € 30.000 gereserveerd en wordt gedekt uit de reserve. De lasten zijn beperkt gebleven zodat slechts € 1.385 uit de reserve moet worden onttrokken.	29	29
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Rekening houdend met het nog te ontvangen subsidie Dommelvallei resteert er nog € 26.446.	26	
Overige afwijkingen:		3
Totaal:	406	383

Beleidsproduct Afval

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Waar staat onze gemeente

Boxtel is een van de kleinere gemeenten die een eigen inzameldienst heeft. Toch weet Boxtel goed mee te komen in de landelijke benchmark afvalinzameling van brancheorganisatie NVRD waar jaarlijks aan wordt meegedaan. Qua milieuprestaties, financiën en bedrijfsvoering is Boxtel algemeen een goede middenmoter.

In 2014 is diftar – gedifferentieerd tarief afvalstoffenheffing - op basis van aanbod in volume en frequentie ingevoerd. De effecten hiervan op aanbod en scheidingsgedrag van de aanbieders van huishoudelijk afval zijn duidelijk merkbaar. De hoeveelheid restafval is ca. 30% gedaald en de hoeveelheid gescheiden herbruikbare afvalstoffen (gft-afval, glas, papier, plastic) steeg ca. 16 gewichts%. Ook de stromen grof (rest)afval en (herbruikbaar) snoeihout namen toe. De totale hoeveelheid afval nam ca. 7% af. Het tweede afvalstoffenbeleidsplan loopt met die invoering op zijn eind en wordt opgevolgd door een derde plan, dat in voorbereiding is.

De overgang naar diftar heeft er toe geleid dat de afvalstoffenheffing verlaagd is. Ook heeft de burger zijn kosten meer zelf in de hand, afhankelijk van zijn aanbodgedrag. Verwachting is dat deze effecten en de komende veranderingen in het inzamelbeleid zullen kunnen leiden tot een verdere structurele verlaging van de kosten omdat de besparing op verwerkingskosten dan wel de opbrengst van gescheiden ingezamelde stoffen veelal opwegen tegen de extra logistieke inzamelkosten van de gescheiden inzameling.

Wat hebben we bereikt?

Ontwikkeling GAP3 (3e gemeentelijk afvalstoffenplan)

Het opstellen van de kaders van een grondstoffenplan, waarin actualisatie van het afvalbeleid en het vaststellen van een nieuw uitvoeringsprogramma voor de komende 5 jaar (met een doorkijk naar 2020 en 2030) centraal staat. Uitgangspunt is meer nadruk op de inzameling van herbruikbare grondstoffen in plaats van op de inzameling van restafval. Dit uit zich in beloning voor goed scheidingsgedrag, een hoogwaardige dienstverlening bij aanbod van waardevolle grondstoffen, en laagwaardige dienstverlening op restafval, teneinde goed scheidingsgedrag te stimuleren. Aandacht voor Duurzame Ontwikkeling, voor communicatie, en voor burgerparticipatie wordt nadrukkelijk in dit plan meegenomen.

Aan het plan is een uitvoeringsprogramma gekoppeld met een planning van uit te voeren maatregelen die invulling zullen geven aan de kaders.

Diftar bij gestapelde bouw

Bij gestapelde bouw en hoogbouw is nog geen Diftar ingevoerd, maar vormt wel een belangrijk onderdeel van het grondstoffenplan (GAP3). Bij Hoogheem is een start gemaakt met een burgerinitiatief om afval te scheiden.

Uitvoering geven aan het Manifest 'Energiek met Afval'.

Samen met gemeenten Haaren, 's-Hertogenbosch, Sint-Michielsgestel en Vught wordt gewerkt aan een gezamenlijke Toekomstagenda Vijf van de Meierij. Afvalbeheer en -ontwikkeling wordt als één van de sporen van de uitvoeringsagenda gezien. Daartoe is een manifest opgesteld dat zich richt op het verlagen van de hoeveelheid restafval per inwoner, betere service voor onze inwoners tegen lagere kosten en invulling geven aan onze maatschappelijke verantwoordelijkheid. Ook gemeente Heusden is aangehaakt bij dit Manifest.

De samenwerkende gemeenten maken nadere afspraken over gezamenlijke maatregelen.

Harmonisatie afvalinzameling Sint-Michielsgestel en Boxtel

Sint-Michielsgestel en Boxtel kennen grote verschillen in de beleidskeuzen ten aanzien van de uitvoering van de inzameling huishoudelijk afval. In Sint-Michielsgestel is dit geheel uitbesteed en in Boxtel (grotendeels) in eigen beheer. Door de ambtelijke fusie zal bekeken moeten worden of en hoe dit is te harmoniseren. Een keuze voor harmonisatie is pas te onderbouwen door mogelijkheden

daarvoor nader te bekijken op de consequenties daarvan. Harmonisatie kan ingrijpend zijn voor de organisaties en vergt bestuurlijke keuzes.

Grootschalige contracten verwerking huishoudelijk afval

In 2017 lopen de contracten af voor de verwerking van gft- en restafval van de Vereniging van Contractanten (Brabantse gemeenten). De aanbesteding hiervoor heeft in 2016 plaatsgevonden en het restafval en gft zal vanaf 1-2-2017 resp. door AVR (locatie Duiven) en. Attero (locatie Spinder in Tilburg) verwerkt worden.

Ook de aanbesteding voor de inzameling en verwerking van verpakkingsglas heeft in 2016 plaatsgevonden. De nieuwe inzamelaar en verwerker van deze afvalstroom zal de firma van Kaathoven worden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beleidskeuze grootschalige contracten verwerking huishoudelijk afval

Voor verwerking huishoudelijke afval werkt Boxtel veelal samen in groter verband (regionaal of provinciaal) van publieke inzameldiensten, om een zo groot mogelijke koopkracht te ontwikkelen. In 2017 lopen de contracten af voor verwerking gft- en restafval van Vereniging van Contractanten (Brabantse gemeenten). Boxtel is betrokken bij de lopende onderhandelingen voor de nieuwe verwerkingscontracten.

Inzet van burgerparticipatie gestimuleerd

Bij de zwerfafvalbestrijding is inzet van burgerparticipatie gestimuleerd, door het meedoen aan de landelijke opschoondag en door verenigingen, scholen, buurten, ondernemers, winkeliers e.d. te stimuleren om schoonmaakgebieden of –routes te adopteren. De gemeente verstrekke hiervoor materieel, een geringe vergoeding en droeg zorg voor de afvalafvoer.

Opstellen Grondstoffenplan (GAP 3)

In 2015 is het Landelijk Afvalstoffenplan 2 opgevolgd door GAP3. Preventie en hergebruik blijven belangrijke pijlers van landelijk beleid. Landelijke project VANG (Van Afvalstof Naar Grondstof) wil circulaire economie bevorderen. Streven is kringlopen sluiten en afval zo veel mogelijk direct hergebruiken of te bewerken tot nieuwe grondstoffen. Voor huishoudelijk afval beoogt men een doel van 75% hergebruik (nu ca. 55-60%).

Boxtel volgde hierin door het 2e Gemeentelijk afvalstoffenplan GAP2 te evalueren en te vervangen door een Grondstoffenplan. De kaders voor het Grondstoffenplan zijn in 2016 besproken en worden begin 2017 vastgesteld. Het grondstoffenplan speelt in op de te verwachten stijging van te behalen percentage hergebruik. Dat vergt nieuwe initiatieven van het inzamelsysteem.

Onderzoek toepassing ondergrondse containers in centrum en bij gestapelde bouw en hoogbouw

Voor Diftar bij gestapelde bouw/hoogbouw loopt onderzoek naar andere vormen van afvalinzameling van de verzamelcontainers. Meest gebruikelijke systeem daarvoor is ondergrondse containers met een pasjessysteem. Dit vergt ook andere tractie. Verder is er middels burgerparticipatie onderzocht of het ook mogelijk is om betere resultaten te verkrijgen door de bewoners nader te betrekken bij de wijze waarop het afval gescheiden ingezameld wordt. De resultaten worden eind 2017 verwacht.

Invoering PMD

Bij de extra scheidingsmogelijkheden kan vooral gedacht worden aan gescheiden inzameling van PMD (plastic, metalen en drankverpakkingen). Deze is daarom in 2016 voorbereid en per 1-1-2017 ingevoerd.

Aandacht voor burgerparticipatie en communicatie

Omdat hergebruik vooral ook wordt bepaald door gedragscultuur burgers, worden deze sterk betrokken bij opstellen van het Grondstoffenplan. Communicatie is hierbij een belangrijk onderdeel. Er is hiervoor daarom een uitgebreide communicatiecampagne opgezet.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Afval Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:		0
Analyse op hoofdlijnen:		
Afwijking in de lasten en baten voor afvalverwerking worden geëgaliseerd via de voorziening. De opbrengsten zijn € 234.000 hoger en de lasten € 139.000 lager.	234	139
De bijdrage gescheiden inzameling over 2015 is in 2016 verantwoord.	200	
Door een positiever resultaat kan volstaan worden met een lagere onttrekking uit de voorziening.		287
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Overige afwijkingen:	16	24
Totaal:	450	450

Beleidsproduct Riolering

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Waar staat onze gemeente

De gemeente Boxtel kent op dit moment een goed functionerend rioleringssysteem. Daarnaast beschikken we over een in 2015 vastgesteld 'Verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan' voor de periode 2015-2019 waarin zowel het functioneren als de (financiële) planning en vervangingsstrategie zijn opgenomen.

Overzicht kerngegevens:

• Lengte vrijverval riool	165 km (gemengd/vuilwater/regenwater: 105/24/36 km)
• Lengte drainage	10 km
• Lengte vuilwater mechanisch	88 km
• Aantal kolken	11.516 stuks
• Aantal randvoorzieningen	5 stuks (totaal volume 2100 m3)
• Aantal rioolgemalen	36 stuks
• Aantal drukrioolunits	429 stuks
• Aantal IBA's	2 stuks

Wat hebben we bereikt

Boxtel werkt regionaal samen in Doelmatig Waterbeheer (regio De Meierij)

Onder invloed van het landelijke Bestuursakkoord Water (2011) werken sinds 2012 10 gemeenten (Best, Boxtel, Haaren, 's-Hertogenbosch, Heusden, Oirschot, Oisterwijk, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode en Vught) en 2 waterschappen (Aa en Maas en De Dommel) samen aan doelmatig waterbeheer in regio De Meierij. Doelen zijn vermindering kostenstijging, waarborgen kwaliteit en verminderen kwetsbaarheid. Gezamenlijke acties zijn vastgelegd in een Kadernota en meerjarenprogramma. Deze lijn is voortgezet in 2016.

Uitvoeren onderzoeksprojecten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Jaarlijks worden volgens het GRP projecten uitgevoerd die de werking van het rioleringssysteem (incl. voorzieningen hemelwater en grondwater) onderzoeken, analyseren en tot voorstellen voor aanpassingen leiden. O.a. van de 4 M-methodiek: de M's van Meten, Monitoren en Modelleren (vóór Maatregelen), en studies bij knelpunten. Ook in 2016 was er onderzoek.

Uitvoeren verbetermaatregelen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Overeenkomstig het GRP zijn projecten uitgevoerd die de werking van het rioleringssysteem (incl. voorzieningen met betrekking tot hemelwater en grondwater) verbeteren, en/of (dreigende) knelpunten oplossen. Zo zijn er in 2016 verdere maatregelen getroffen voor het klimaat robuuster maken van het rioolstelsel en verbetermaatregelen aan oppervlaktewater.

Uitvoeren beheer/onderhoud- en vervangingsmaatregelen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

Er zijn overeenkomstig het GRP projecten uitgevoerd ter vervanging en onderhoud van het rioleringssysteem (incl. voorzieningen m.b.t. hemelwater en grondwater).

Overig

In het kader van ruimtelijke ontwikkelingen is gekeken naar de mogelijkheden voor decentrale zuivering van huishoudelijk afvalwater (Kalksheuvel, Herenbeekloop en Hamsestraat/Roderweg).

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Totaal aantal kilometer riolering	263	266	268	269	272	275
Aantal meldingen van wateroverlast	55	53	50	50	47	45
Aantal klachten aansluiting.	10	10	10	9	9	8
Rioolheffing meerpersoons in €	162	162	162	162	164	166

- In 2016 wordt het succes van afkoppelen gemeten aan het aantal vierkante meters dak- en terreinoppervlak wat niet is aangesloten in relatie tot het aangesloten oppervlak. Huidige oppervlak is in 2008 met het BRP bepaald.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Boxtel werkt regionaal samen in Doelmatig Waterbeheer (regio De Meierij)

- De samenwerking Doelmatig waterbeheer regio De Meierij is in 2016 verlengd tot 2021.
- Ten behoeve van het onderzoeken van maatregelen ter beperking van de personele kwetsbaarheid is in 2016 gezamenlijk de kwetsbaarheid van deelnemers binnen de regio geanalyseerd. Tevens zijn er watertrainees ingezet in een poolconstructie van deelnemers om de kwetsbaarheid te verminderen.
- Gezamenlijk is in de regionale samenwerking De Meierij een blauwdruk opgezet voor een basisdocument incidentenplan riolering, dat lokaal door de deelnemers nader kan worden ingevuld.
- Met Vught en Oisterwijk is een gemeentebreed grondwatermeetnet opgezet.

Uitvoeren onderzoeksprojecten Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

- In 2016 is onderzoek naar de werking van het regen-infiltratie- en vuilwater in Ladonk opgestart

Uitvoeren verbetermaatregelen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

- In 2016 zijn verbetermaatregelen voor de kern Liempde gerealiseerd in de vorm van extra berging onder D'n Tip en vergroting van de toevoerriolen.
- Voor een gedeelte van de Van Randerodestraat (250m) en Het Schild (115m) is de hemelwaterafvoer afgekoppeld door aanpassen van de riolering naar een gescheiden stelsel.
- In 2016 is de voorbereiding voor het opschonen van de gemeentevijver en de plaatsing van mosselen afgerond. Deze maatregelen dragen straks bij aan de bestrijding van blauwalg in de gemeentevijver.
- In 2016 is een Stimuleringsregeling Duurzame Initiatieven ingevoerd. De stimuleringsregeling is in een pilotgebied van Liempde opgestart onder aansturing van SPPIll. Dit jaar toonde 25% van de bewoners belangstelling en ontving een uitvoeringsadvies. Ook startte het peilen van animo van bewoners om hun hemelwater af te koppelen naar de sloten, op basis van een afkoppelbijdrage. SPPIll werkt in dit proces mee als motivator.
- In 2016 is de voorbereiding gestart van de renovatie van het rioolstelsel en afkoppelen hemelwater Dianabos, Nimrodlaan en Hubertusring. Dit heeft lang stilgelegen in verband met juridische procedures over het bermeigendom. Eind 2016 was er duidelijkheid in bijna alle beroepszaken en is de gemeente in al die gevallen in het gelijk gesteld.
- Het riool van de Dr. De Brouwerlaan (570m) is in 2016 qua capaciteit vergroot zodat het Bergbezinkriool Schijndelseweg meer wordt benut. De uitvoering is gecombineerd met wegreconstructie en aanleg vrij liggend fietspad.

Uitvoeren beheer/onderhoud- en vervangingsmaatregelen Gemeentelijk Rioleringsplan (GRP)

- In het stamriool naar de zuivering is in 2016 200m kunststof bekleding ingebracht. Helaas is ca 80m daarvan afgekeurd waardoor er in dat gedeelte nogmaals een bekleding moest worden aangebracht.
- Voorts zijn diverse gemalen (drukriool en pompinstallatie De Beemden) gerenoveerd en is een aantal renovaties (Hof ter Aa 110m) en duurzame reparaties uitgevoerd in het vrijvervalriool.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Riolering Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:		0
Analyse op hoofdlijnen:		
Het resultaat op riolering is per saldo nihil omdat egalisatie plaats vindt op het saldo.		
De lasten en overige baten zijn per saldo hoger dan geraamd.	51	72
De opbrengsten vallen lager uit dan geraamd. De opbrengst voor niet-woningen zijn € 31.812 lager en die voor woningen € 108.910.		141
Door het negatieve resultaat is een hogere egalisatieonttrekking noodzakelijk vanuit de betreffende voorziening.	196	
Hogere storting in de voorziening voor toekomstige uitgaven		14
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Overige afwijkingen:		20
Totaal:	247	247

Beleidsproduct Milieu

Verantwoordelijke bestuurder: Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente

We zijn zeer ambitieus waar het gaat om de duurzame ontwikkeling van onze gemeente. Dit blijkt ook uit de hogere score (4/5) in www.waarstaatjegemeente.nl, die we hebben ten opzichte van de rest van Nederland (3/5) waar het gaat om onze energie-ambities. We timmeren hiervoor hard aan de weg, zoals blijkt uit het aantal zonne-energie installaties die er per 1.000 inwoners in de gemeente zijn. Gemiddeld in Nederland zijn dat er 9,6 per 1.000 inwoners, in Boxtel zijn dat er 16,8 per 1.000 inwoners.

Op het gebied van milieuvergunningverlening en –handhaving worden de basistaken en een aantal verzoektaken uitgevoerd door de Omgevingsdienst Brabant Noord. De thuishaken op het gebied van milieuhandhaving worden in huis uitgevoerd.

Wat hebben we bereikt?

Boxtel is een energieneutrale gemeente in 2030 en Verduurzamen van gebouwen

- Duurzaamheidslening groot succes: In 2016 zijn er 19 duurzaamheidsleningen verstrekt. Veelal voor aanschaffen van zonnepanelen. Gemiddelde lening bedroeg € 5.000. Er zijn nog meer aanvragen in 2016 binnengekomen, die echter in 2017 verder afgehandeld zullen worden.
- Green Deal voor aardgasvrije wijk: Als onderdeel van Greentech is met o.a. Alliander, Waterschap de Dommel, Brabant Water, Engie, Heijmans, Enexis en RVO een project in onderzoek voor aanleg van een warmtenet in Boxtel. Dit project krijgt een vliegende start door de Green Deal die in voorbereiding is voor aardgasvrije wijken. Op die manier kan bij nieuwbouw in Boxtel het warmtenet worden geïmplementeerd.
- Energieprestatie prominent onderdeel van woonvisie en prestatieafspraken met St. Joseph: In de woonvisie en in de prestatieafspraken die zijn gemaakt met de Woonstichting maakt energiebesparing en –opwekking een belangrijk onderdeel uit van de ambities.
- Boxtel trekker voor regionale energiestrategie: Gemeente Boxtel is door Provincie Noord-Brabant gevraagd om bestuurlijk trekker te zijn voor de regionale energiestrategie voor de regio Noordoost Brabant.
- Vier sportverenigingen verduurzamen hun pand: De Cuadrillagelden zijn beschikbaar gesteld als cofinanciering in aanvulling op landelijke subsidie voor verduurzamen van sportgebouwen. Vier sportverenigingen maakten hiervan gebruik voor verduurzamen van hun pand.
- Ondernemers aan de slag met duurzame energie: Op weg naar een nieuwe duurzaamheidsvisie en agenda is er intensief overleg met lokale ondernemers over hun duurzaamheidsambities. Dit leidde tot een duurzaamheidsscan voor bedrijventerrein Ladonk, samen met de Brabantse Ontwikkelingsmaatschappij en SPIN (november 2016). SPIN heeft de handschoenen opgepakt om de kansen die uit deze scan naar voren kwamen samen met haar leden en de gemeente verder op te pakken, o.a. collectieve besparingsprojecten, energieopwekking en warmte uitwisseling.

Voorop lopen met duurzaamheid

Een belangrijk speerpunt uit het Beleidsprogramma 2014 – 2018 is dat Boxtel voorop blijft lopen met duurzaamheid. Hiervoor ontwikkelen we een aantal innovatieve concepten.

- Ontwikkeling De Kleine Aarde 2.0: In april 2016 heeft de raad de keuze gemaakt om De Kleine Aarde 2.0 te laten ontwikkelen door het Collectief, bestaande uit de BOM, Sint Lucas, Summa College, Helicon Opleidingen, Heijmans, Woonstichting St. Joseph, Van Maris Projects en Waterschap De Dommel.
- Ontwikkeling Greentech: Boxtel heeft naast een breed netwerk van ondernemers en onderwijsinstellingen die meedenken over en werken aan de ontwikkeling van Greentech inmiddels ook goede contacten met de Provincie Noord-Brabant en de ministeries EZ en I&M. De Provincie Noord-Brabant investeert mee in de strategische ontwikkeling van Greentech, waarbij in Boxtel de ‘wieg’ van Greentech komt te staan. Met beide ministeries is goed overleg om mogelijkheden te verkennen ter stimulering van Greentech, bijv. door Green Deals waarvan de aardgasvrije wijk er één is.
- Boxtel voorbeeld voor anderen: In 2016 heeft Boxtel verschillende buitenlandse regio's en bedrijven alsmede andere gemeenten en het ministerie van Economische Zaken mogen

ontvangen rondom Greentech of duurzaamheid in algemene zin. Boxtel is (inter)nationaal, regionaal en lokaal een voorbeeld op gebied van duurzaamheid.

Inperken risico's voor personen als gevolg van activiteiten met gevaarlijke stoffen

Externe veiligheid is erop gericht personen in de omgeving van activiteiten met gevaarlijke stoffen voldoende te beschermen. Deze activiteiten hebben betrekking op bedrijvigheid, opslag en vervoer van gevaarlijke stoffen.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Duurzame ontwikkeling – Klimaatbeleid via percentage duurzaam opgewekte energie in de gemeente. *	2,5 % elektriciteit en 5,9% warmte	4,5% duurzame energie	nmb	8% duurzame energie	12% duurzame energie	16% duurzame energie
Geluid**	66	32	32 (zie voetnoot)	0	0	0
Bedrijfsvoering bij inrichtingen in overeenstemming met Wet milieubeheer en Wabo. ***	16 vergunningen en 48 meldingen	10 en 30	13 vergunningen en 18 meldingen	10 en 30	10 en 30	10 en 30
Positief gevoel en rechtszekerheid van een goed en veilig milieu met het naleefgedrag als indicator. ****	Conform uitvoeringsprogramma toezicht en handhaving 2015	Conform programma 2016.	76 integrale controles en 84 herinspecties/opleveringscontroles	Conform programma 2017.	Conform programma 2018.	Conform programma 2019.
Bodembeheer: Meldingen besluit bodemkwaliteit en uitgevoerde bodemsaneringen. *****	17 meldingen en 14 bodemsaneringen	15 en 5	19 en 5	15 en 3	15 en 1	15 en 1

Bij realisatie 2016 geluid: waarvan bij 6 woningen maatregelen zijn uitgevoerd, bij 26 woningen werd geconstateerd dat de binnenwaarde al voldeed of anderszins.

Toelichting op de indicatoren.

- * : percentage duurzame energie volgens CBS Klimaatmonitor.
- ** : aantal te saneren woningen met een geluidbelasting boven de maximale geluidswaarde voor wegverkeer.
- *** : verleende vergunningen en ingediende meldingen.
- **** : uitgevoerd door ODBN
- ***** : aantal uitgevoerde bodemsaneringen van ernstige gevallen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Boxtel is een energieneutrale gemeente in 2030 en Verduurzamen van gebouwen

- Nieuwe impulsen voor duurzaam bouwen door o.a. communicatie hierover te intensiveren: In 2016 is de nieuwe woonvisie vastgesteld waarin duurzaam bouwen een prominente plaats heeft gekregen. Ook in de prestatieafspraken met Sint Joseph is hier verder invulling aan gegeven. Daarnaast is er € 200.000 extra toegevoegd aan het fonds voor de duurzaamheidslening, om in de grote vraag naar deze lening te kunnen voorzien.
- Ondersteunen lokale initiatieven: In 2016 vond met de energiecoöperatie overleg plaats en is meegedacht over mogelijkheden voor een lokaal, collectief zonnepanelenproject zoals een zonnepanelenveld.
De gemeente heeft De Duurzame Week actief ondersteund, een prachtig initiatief van lokale clubs

zoals Transitie Boxtel, Eetbaar Boxtel, Lokale Agenda 21 en de Kunststichting. Samen werkten zij aan een week waarin volop aandacht werd besteed aan het Klimaat. In totaal waren er in deze week ruim 20 verschillende activiteiten voor jong en oud.

Verder heeft de gemeente een ondersteunende rol gespeeld in de Fairtrade week en het behoud van onze Fairtrade titel. Ook andere lokale duurzaamheidsinitiatieven hebben we, waar nodig, ondersteund door inbreng van capaciteit, kennis en beperkte financiële middelen.

- Duurzame allianties voor energiebesparing binnen de regio: Gemeente Boxtel neemt deel in 'Brabant Woont Slim', waarin gemeentes, bedrijven en energiecoöperaties uit de regio Noordoost Brabant werken aan een stroomversnelling om naar 0-op de meter-woningen te komen. We hebben daartoe een plan van aanpak uitgewerkt en bijgedragen aan de ontwikkeling van een online portal. Verder is een ambtelijke werkgroep van 'De vijf van de Meierij' die werkt aan het spoor duurzaamheid waar energiebesparing ook een thema is. Tot slot is Boxtel trekker van de regionale energiestrategie voor regio Noordoost Brabant, waarbij we organiseren dat gemeenten, bedrijven en onderwijs met elkaar een gemeente overstijgende (ruimtelijke) strategie bepalen voor de energieopgave waar we voor staan. Energiebesparing is in het kader van de trias energetica daar onderdeel van.
- Actief volgen ontwikkelingen Schaliegas: We hebben de schaliegasdiscussie en daarmee samenhangende juridische ontwikkelingen actief gevolgd en daarnaast onze zienswijze ingediend op de 'Ontwerp Structuurvisie Ondergrond' (STRONG) die is opgesteld door de Rijksoverheid. De portefeuillehouder was vanuit zijn positie bij het VNG vertegenwoordigd in de klankbordgroep STRONG en is namens de Nederlandse gemeenten nog steeds portefeuillehouder en woordvoerder voor de onderwerpen Bodem en Ondergrond.
- Plan van aanpak verdere verduurzaming gemeentelijke gebouwen: Er zijn twee SDE+ subsidieaanvragen gedaan om de gemeentewerf te voorzien van zonnepanelen. Daarnaast zijn de Cuadrillagelden ingezet als cofinanciering voor sportverenigingen die hun gebouwen willen verduurzamen en die gebruik maken van het landelijke fonds hiervoor (multipliereffect). Gemeente Boxtel is verder Energie Audit plichtig (evenals MijnGemeenteDichtbij en gemeente Sint-Michielsgestel), waarbij er in 2016 de eerste stappen zijn genomen om te komen tot een Energie Audit voor de drie organisaties, en ook verduurzamingsacties in beeld komen.
- Nieuwe duurzaamheidsvisie en duurzaamheidsagenda: In juni 2016 is gestart met de aftrap voor een nieuwe duurzaamheidsvisie en agenda. Samen met 4 werkgroepen, waarin inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen in deelnemen, is gewerkt aan de totstandkoming van de visie en agenda. We willen met de visie en agenda zoveel mogelijk aansluiten bij initiatieven uit de samenleving, om zo de impact te versterken.
- Opstellen lokaal energieakkoord: Onderdeel van de nieuwe duurzaamheidsvisie en agenda is het thema Energie, waar met verschillende partijen zoals de energiecoöperatie, Buxtelse ondernemers, Lokale Agenda 21, Transitie Boxtel en individuele inwoners wordt gekeken naar ambities en mogelijkheden. Er is gewerkt aan een concrete invulling van een energieagenda en vooral ook gesproken naar hoe dit een vliegende start kan gaan krijgen in de organisatie.

Voorop lopen met duurzaamheid

- Ontwikkelen van De Kleine Aarde 2.0: In 2016 heeft de raad gekozen voor het Collectief voor de ontwikkeling van De Kleine Aarde. Het Collectief heeft in 2016 haar plannen verder uitgewerkt om tot ontwikkeling te komen. De gemeente ondersteunt hierin vanuit haar rol als grondeigenaar. Daarnaast is gewerkt aan de contractvorming.
- Doorontwikkeling project Greentech: Greentech is op strategisch niveau verder ontwikkeld samen met de provincie en regio. Er is met name gekeken naar de rol die de overheid in dit geheel kan nemen, welke programmalijnen kansrijk zijn en er is ingezet op het verkrijgen van commitment van bedrijfsleven en onderwijs. Daarnaast is er een aantal projecten die steeds verder uitwerking hebben gekregen zoals het Warmtenet, waarbij in 2016 samen met het Ministerie is gekeken naar aansluiting bij de Green Deal gasvrije wijken. Samen met de partijen (onderwijs/waterschap/Brabant Water/bedrijfsleven) die de LOI hebben ondertekend voor het warmtenet is het plan verder uitgewerkt zodat dit bij ontwikkeling van nieuwbouw tot implementatie kan komen. De gemeente is hierbij initiator en verbinder. We hebben verschillende gemeenten, bedrijven, ministeries en internationale delegaties mogen ontvangen op de Pilotlocatie bij Helicon, waarbij we hen hebben geïnformeerd over Greentech en waarbij we mogelijke samenwerkingsvormen hebben verkend.

- Verdere uitwerking biomassaplein: In 2016 is door de deelnemende gemeenten besloten dat voor maximaal vier jaar een pilot biomassaplein wordt gehouden op het terrein van de voormalige milieustraat aan de Brukelsestraat te Liempde. Deze pilot heeft betrekking op de verwerking van het snoeihout van de deelnemers (maximaal 5.500 ton/jaar). Hiervoor zijn de voorbereidingen (voorbereiden aanvraag Omgevingsvergunning voor tijdelijk wijzigen bestemming en informeren omwonenden en belanghebbenden) getroffen. Naar verwachting wordt het plein, bij verlening van de omgevingsvergunning, in de loop van 2017 operationeel. In 2016 is er verder actief ingezet op het betrekken van andere gemeenten bij het biomassaplein en het verder versterken van de samenwerking met onder andere landschapsbeheerders zoals Staatsbosbeheer en Brabants Landschap, om zo spoedig van pilotfase door te kunnen schakelen naar een volwaardig biomassaplein op een alternatieve en definitieve locatie (hierdoor wordt mogelijk de periode van 4 jaar verkort).
- Externe profilering Boxtel op gebied van duurzaamheid: In 2016 zijn er verschillende aanvragen geweest van andere gemeenten om te sparren over duurzaamheid vanuit het Buxtelse perspectief. Duidelijk is dat Buxtel nog steeds voorop loopt als het gaat om duurzaamheid. Mede daarom hebben we actief ingehaakt op ontwikkelingen in den lande, zoals bijvoorbeeld de Nationale Klimaatop 2016, waarbij we een actieve lobby hebben opgezet om deze top naar Buxtel toe te halen. Tevens hebben we een bidbook opgesteld om Buxtel onder de aandacht te brengen van autofabrikant Tesla, die op zoek is naar een nieuwe productielocatie. De aanpak die is gehanteerd voor Tesla willen we bovendien blijven inzetten in de acquisitie van duurzame bedrijvigheid voor Buxtel.

Externe veiligheid en overige milieuaspecten

- Beleid externe veiligheid actualiseren: Er wordt samen met de gemeente St. Michielsgestel gewerkt aan actualisering van het externe veiligheidsbeleid.
- Het regionale bodembeleid wordt geactualiseerd: Met coördinatie vanuit de ODBN wordt gewerkt aan een nieuwe bodemkwaliteitskaart en nota bodembeleid.
- Evaluatie luchtkwaliteitsplan: Er wordt gewerkt aan evaluatie van het luchtkwaliteitsplan, zoals toegezegd aan de raad voor 2017.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Milieu Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:	538	
Analyse op hoofdlijnen:		
Op het algemeen budget resteert een overschot van € 152.000.	152	
Het overschot voor initiatieven duurzaamheid wordt in de reserve Duurzaamheid gestort.		152
De lasten voor ondersteuning opzet nieuw duurzaamheidsbeleid zijn lager dan begroot en dus is ook de onttrekking uit de reserve ter dekking lager.	17	17
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Er resteert nog een budget van € 285.000. Voorgesteld wordt om dit budget te reserveren voor geluidsmaatregelen woningen m.b.t. tot het spoor.	285	
Het Greentech project heeft een restantbudget van € 88.776.	89	
Voor het project 'Scoren met Energie' (voormalig Cuadrilla budget van € 150.000) is een restant budget van € 118.775. Door overheveling kan een vervolg worden gegeven aan dit project.	116	
Het project 'Biomassaplein' is nog niet afgerond. Voorgesteld wordt om het restantbudget van € 36.300 over te hevelen.	36	
Overige afwijkingen:	45	33
Totaal:	740	202

Programma Economische stimulering

Wat valt er onder het programma Economische stimulering

Onder het programma Economische stimulering vallen alle activiteiten die bijdragen aan een krachtige economie, waarin ondernemers zich goed kunnen ontwikkelen, de werkgelegenheid wordt behouden en zo mogelijk uitgebouwd, en de gebiedsontwikkeling met ruimtelijke plannen verder gestalte krijgt.

Hieronder vallen de beleidsproducten:

- Economische aangelegenheden
- Parkeren
- Grondexploitaties
- Ruimtelijke ordening

De gemeenschappelijkheid in economische stimulering

Boxtel bezit een goede positie als werkgelegenheidsgemeente. Boxtel heeft als beleidsspeerpunt het streven naar een inclusieve arbeidsmarkt, met speciale aandacht voor de positie van kwetsbare doelgroepen op de arbeidsmarkt. Dat vergt echter de nodige aandacht voor het economisch beleid in een tijd waarin het economisch wat minder gaat. Dit zorgt voor forse uitdagingen die om creativiteit, lef en innovatie vragen. Bij de ruimtelijke ordening (bestemmingsplannen), vergunningverlening en handhaving ligt er daarom ook de uitdaging om initiatieven vooral mogelijk te maken en te faciliteren. Toerisme en recreatie bieden ook nog goede groeimogelijkheden. Een andere belangrijke drijfveer voor een sterke economie en werkgelegenheid is dat de gemeente kan blijven groeien, waardoor er een sterke relatie is met ruimtelijke plannen en grondexploitaties. Voorts wordt parkeerbeleid in dit programma meegenomen, vanwege de relatie met de economische en toeristische ontwikkeling van Centrum en wijkcentra.

Missie

Onze missie is samen met de ondernemers op creatieve en innovatieve wijze economische impulsen te steunen of mogelijk te maken, die bijdragen aan een goede economie, werkgelegenheid en ruimtelijke ontwikkeling, en daarmee het welzijn van de gemeenschap bevorderen.

Visie

Het beleidsprogramma 2014-2018: 'Ruimte voor innovatie en vernieuwing' kent de nodige speerpunten, zeker ook op het gebied van het programma Economische stimulering met een drietal concrete speerpunten, ontwikkeling toerisme en recreatie tot een volwaardige bedrijfstak, versterken van de positie als werkgelegenheidsgemeente en werken aan een sterk centrum. Daarnaast biedt de strategische visie 'Boxtel 2020: duurzaam en dynamisch centrum in het Groene Woud (2009)' ook veel aanknopingspunten voor dit programma.

De ruimtelijke ordening moet initiatieven mogelijk maken en kansen creëren om de (ruimtelijke en economische) kwaliteit te handhaven en voorwaarden te scheppen voor verantwoord wonen en werken; samen met burgers, wijkorganen en particulier initiatief zullen we ruimtelijke kwaliteit concreet vorm moeten geven. We kruipen langzaam weer uit het dal van de recessie en de komende jaren staat er een forse uitdaging te wachten voor de ontwikkeling van woonlocaties en (her)ontwikkeling van bedrijventerreinen. Daarnaast blijft Het Groene Woud een belangrijke ruimtelijke drager voor ons, en voor het toeristisch-recreatief en economisch potentieel, en dat moeten we goed (blijven) ondersteunen en stimuleren via programma's als 'Landschappen van Allure' en nieuwe initiatieven. Op het economisch domein willen we een economisch aanvalsplan opstellen in nauw overleg met de ondernemers: innovatie, creativiteit, nieuwe markten en integratie van kwetsbare groepen vormen belangrijke aandachtspunten.

Wat betekent deze visie:

Met o.a. de recent vastgestelde c.q. in voorbereiding zijnde woonvisie, woonontwikkelingsplanning, nota grondbeleid, detailhandelvisie, economisch aanvalsplan en toeristisch-recreatieve visie staan we per 2017 voor de komende jaren in de startblokken om de zware uitdagingen van onze visie concreet te maken.

Regionale oriëntatie is hierbij een belangrijk aandachtspunt.

Voor het programma Economische stimulering zijn daarom de volgende speerpunten van het beleidsprogramma 2014-2018 van belang:

- Boxtel wil voorop blijven met duurzaamheid.
 - Het Groene Woud verder ontwikkelen, met nieuwe impulsen voor economie, leefbaarheid en biodiversiteit (natuur en landschap);
 - Landschappen van Allure uitvoeren, o.a. door uitvoering van programma 'Kloppend Hart';
 - Het initiatief 'Dommelvallei' ondersteunen en verder uitwerken;
 - De Kleine Aarde herontwikkelen conform de verkozen plannen.
- Boxtel ontwikkelt toerisme en recreatie tot een volwaardige bedrijfstak.
 - 'Beleef Boxtel' verder uitbouwen waarbij we nadrukkelijk verbinding zoeken met de samenwerkende gemeenten in Het Groene Woud;
 - Toeristisch-recreatieve voorzieningen waar mogelijk realiseren en versterken;
 - Kleinschalige voorzieningen in het buitengebied bevorderen;
 - Recreatie en toerisme benutten om landschappelijke en cultuurhistorische waarden te verbeteren.
- Boxtel versterkt zijn positie als werkgelegenheidsgemeente
 - Ruimte scheppen voor groei van de werkgelegenheid gerelateerd aan innovatie en duurzaamheid;
 - Samen met het bedrijfsleven initiatieven ontplooiën in het kader van het economisch aanvalsplan, zowel voor het Centrum, bedrijventerreinen als voor kleine ondernemers;
 - In het economisch aanvalsplan, het arbeidsmarktprogramma en via de werkgeversbenadering nadrukkelijk aandacht geven aan integratie en participatie van jongeren en kwetsbare groepen onder het motto 'iedereen doet mee';
 - Samenwerking tussen ondernemers, onderwijs, overheid en overige partijen (de 4 O's) verbeteren met daarbij bijzondere aandacht voor de samenwerking met het MBO.
 - Parkmanagement en Centrummanagement op een nieuwe manier vormgeven, waarbij de gemeente faciliteert.
- Boxtel werkt aan een sterk centrum.
 - Leegstand aanpakken en winkels concentreren in kernwinkelgebied met daarbij extra aandacht voor de aanloopstraten, waar een mix van wonen en nieuwe economische initiatieven zorgen voor nieuwe impulsen;
 - Stationsstraat aanpakken als verbindingroute tussen station en centrum, samen met de ondernemers en vastgoedeigenaren;
- Boxtel is ook in 2020 een prima woongemeente.
 - Meer groen in de wijken en het centrum stimuleren om zo de leefbaarheid te bevorderen;
 - Voorzieningenniveau handhaven en versterken door samenwerking, met name ook op het terrein van welzijn, onderwijs en zorg;
 - Bouwen in eigen beheer stimuleren (CPO, SIR);
 - Bijzondere aandacht besteden aan levensloopbestendig bouwen, aan de leefbaarheid van de kernen Liempde en Lennisheuvel, aan realisering van voldoende betaalbare huur- en koopwoningen en aan vernieuwende woonconcepten;
- Ruimtelijke ontwikkeling.
 - Voldoende ruimte scheppen voor wonen in Boxtel, Liempde en Lennisheuvel op basis van het principe: 'inbreiden gaat in de regel voor uitbreiden'. De woningbouwopgave is echter van een zodanige omvang dat uitbreiding in de komende jaren ook zeker noodzakelijk zal zijn. Die uitbreidingslocatie(s) dien(t)/(en) tegemoet te komen aan de doelstellingen uit de strategische visie en de woonvisie.

Uitgangspunten voor deze werkwijze:

We sturen op waarden als:

- Kwaliteit: wordt de samenleving of de ruimtelijke inrichting beter van de beoogde verandering?

- Duurzaamheid: is de beoogde verandering niet alleen goed voor het 'hier' en 'nu', maar ook voor het 'daar' en 'straks'?
- Sociaal beleid: maakt de beoogde verandering mensen sterker en maakt het geen fundamentele inbreuk op de kwetsbare groepen in de samenleving?
- Innovatief en creatief: worden bestaande problemen en knelpunten opgelost door een (totaal) andere kijk op de zaak of door inzet van nieuwe technologie of nieuwe werkwijze?
- Vernieuwend: iedere verandering is een kans op verbetering en maakt het mogelijk om toekomstgerichte maatregelen te nemen.

Economische stimulering in 2016

Een kort overzicht van de belangrijkste resultaten.

Economische aangelegenheden

Het aanhaken bij de regionale economie heeft nog niet de volle aandacht gekregen die gewenst was door gebrek aan strategische personeelscapaciteit. Wel is door een externe strateeg een economische agenda opgesteld, is gewerkt aan Greentech en het programma Boxtel Duurzame Campus en is een eerste contact gelegd met Brainport.

Op verschillende fronten konden we de lokale economie stimuleren. Er is een nieuwe centrummanager gekomen en Parkmanagement heeft zich nog verder doorontwikkeld, waarbij ook de overlegstructuur met ondernemers is geoptimaliseerd. Boseind (voormalig Biomerieuxterrein) kwam tot herontwikkeling. Met het economisch aanvalsplan konden we initiatieven van ondernemers ondersteunen en het gesprek met de 'Aanloopstraten Centrum' is gestart. De centrumontwikkeling is zijn realisatiefase genaderd.

Er zijn diverse innovatieve initiatieven genomen, voortvloeiend uit het Economisch Stimuleringsbudget. Boxtel on Ice, diverse maatregelen om het centrum aantrekkelijker te maken en ondernemers te mobiliseren (Boxtelaartjes, Fluisterbootjes e.d.), ontwikkeling Dino-app, om een aantal voorbeelden te noemen. Het Economisch Stimuleringsbudget is daarnaast uitgebreid met ondernemers en de gemeenteraad geëvalueerd.

Parkeren

De voorgenomen grootschalige invoering van parkeervergunningen Centrum en Breukelen-Zuid ondervond begin 2016 geen draagvlak onder de bevolking. Sindsdien is gewerkt aan wijziging van het parkeerbeleid, dat in 2017 zal worden ingevoerd.

De proef met uitbreiding Blauwe Zone parkeren in het centrum is gestart. De aanleg parkeerplaatsen Zusterspad en Binnentuin zijn in voorbereiding gekomen ter uitvoering in 2017.

Grondexploitaties

Op Vorst kon een kavel bedrijfsgrond worden verkocht en er lopen nog een aantal onderhandelingen voor andere aanvragen van bedrijfsgrond. Er is ook een aanzet gemaakt voor Promotieplan Ladonk en een format voor een bidbook om interesse te wekken bij bedrijven.

Voor Vorst B mag een thematisch gericht bestemmingsplan worden opgesteld.

De ontwikkeling In Goede Aarde nadert met Zonnegolven en Hoeven zijn voltooiing. Er zijn nog enkele percelen verkocht voor woningen en de realisatie van de definitieve ontsluiting is nabij.

Met betrekking tot Princenlant loopt nog een laatste poging om uit de impasse te komen.

Ruimtelijke ordening

De bestemmingsplannen zijn actueel op een enkele locatie na. In 2016 is een actualisatie BP Buitengebied bij de Bourgondiër in procedure gebracht. Herziening BP Centrum is gestart.

De ruimtelijke ordeningsactiviteiten in het kader van het Programma Hoogfrequent Spoor zijn in voorbereiding. Ook is medewerking verleend aan ontwikkeling van Ladonk/Vorst en Greentech.

De ontwikkeling van het ambitieuze programma woonontwikkeling heeft volop aandacht gekregen. Zo is de ontwikkeling van Selissen voor 400 woningen nabij gekomen en liggen er ook kaders voor de anterieure overeenkomst en bestemmingsplannen van projectgebied Herenbeekloop. Ook de ontwikkeling van Hamsestraat/Roderweg gloort.

Meewerkend Boxtel heeft niet alleen gevraagde wijzigingen in ruimtelijk beleid gefaciliteerd, maar daarbij ook actief meegedacht om die mogelijk te maken.

Wat heeft het gekost, welke directe baten zijn gegenereerd en wat hebben we gefinancierd door middel van inzet eigen middelen (resultaatbestemming)?

Resultaat voor bestemming:

Lasten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
31. Economische aangelegenheden	1.328	615	1.415	1.166	249
32. Parkeren	137	499	356	187	169
35. Grondexploitatie	4.602	6.778	4.673	1.286	3.387
72. Ruimtelijke ontwikkelingen	1.420	1.639	1.857	1.639	218
Totaal	7.487	9.531	8.301	4.278	4.023

Baten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
31. Economische aangelegenheden	101	43	43	54	11
32. Parkeren	277	473	473	259	-214
35. Grondexploitatie	4.584	6.355	4.415	1.016	-3.399
72. Ruimtelijke ontwikkelingen	593	838	1.063	645	-418
Totaal	5.555	7.709	5.994	1.974	-4.020

Resultaatbestemming:

Stortingen in reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
32. Parkeren	0	0	0	10	-10
35. Grondexploitatie	1.069	401	359	178	181
72. Ruimtelijke ontwikkelingen	315	0	116	32	84
Totaal	1.384	401	475	220	255

Onttrekkingen aan reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
31. Economische aangelegenheden	301	12	12	12	0
32. Parkeren	6	120	0	0	0
35. Grondexploitatie	596	401	193	448	255
72. Ruimtelijke ontwikkelingen	263	0	5	0	-5
Totaal	1.166	533	210	460	250

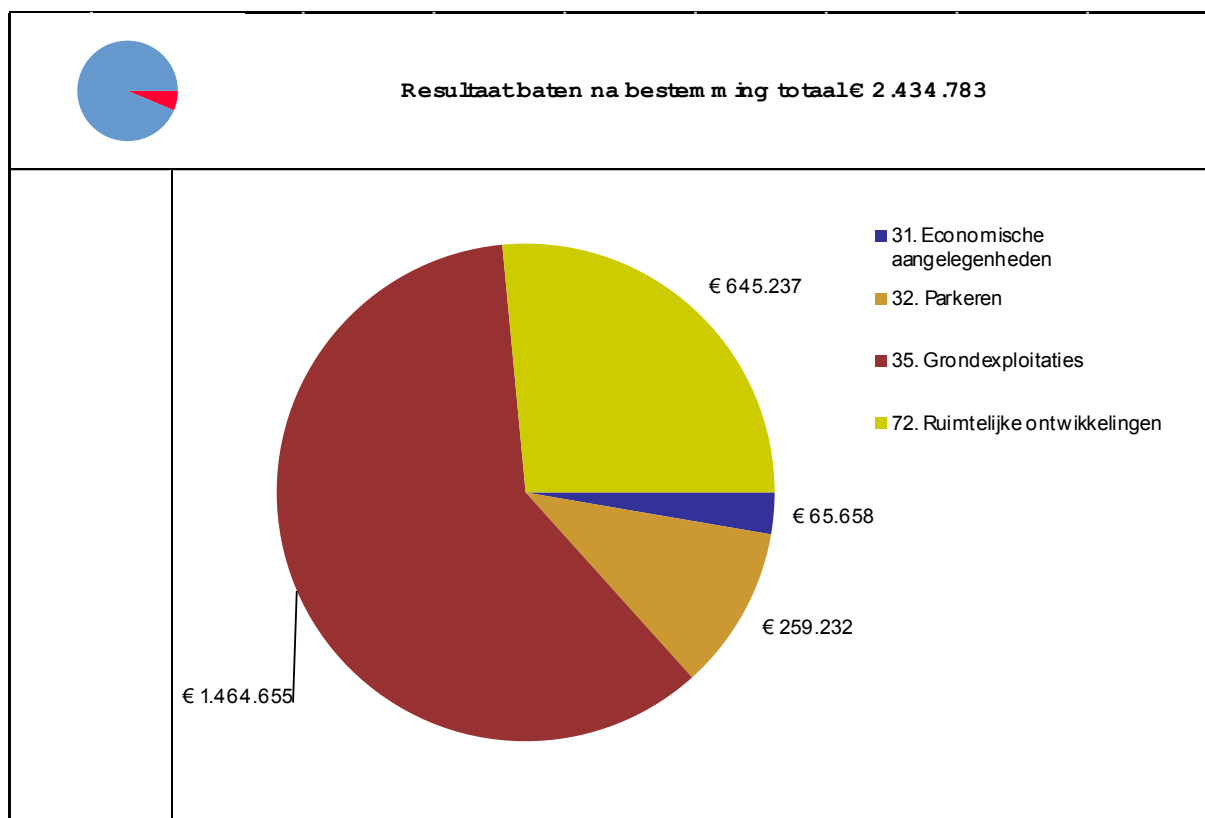
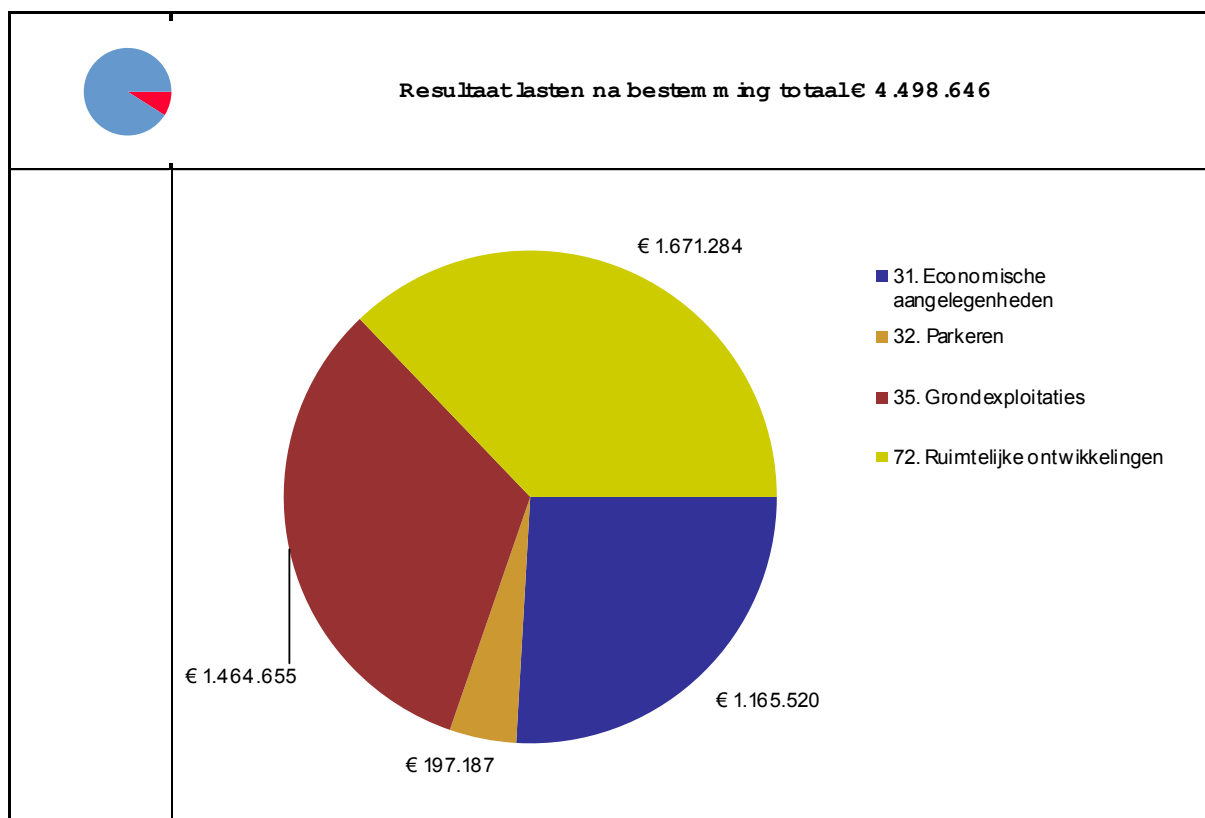
Resultaat na bestemming:

Saldo (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
31. Economische aangelegenheden	926	560	1.360	1.100	260
32. Parkeren	-146	-94	-117	-62	-55
35. Grondexploitatie	491	423	424	0	424
72. Ruimtelijke ontwikkelingen	879	801	905	1.026	-121
Totaal	2.150	1.690	2.572	2.064	508

Tabelweergave lasten & baten na resultaatbestemming

Het kleine diagram geeft een indicatie van het relatieve aandeel van dit programma in het totaal van

de jaarrekening weer. Het grote diagram geeft de weergave van de omvang van de beleidsproducten in het totaal van dit programma.

Financiële analyse

Onderstaand is een analyse op hoofdlijnen opgenomen van de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Een meer gedetailleerde financiële analyse is opgenomen bij de beleidsproducten.

Economische aangelegenheden

Het resultaat is m.n. nog niet uitgevoerd beleid dat wordt overgeheveld naar 2017

Parkeren

Per saldo wordt het nadelig resultaat vooral verklaard door een tegenvallende opbrengst uit naheffingen. Een ontvangen bijdrage in de aanleg van parkeerplaatsen is in het Parkeerfonds gestort.

Grondexploitaties

Het negatieve resultaat binnen de exploitaties wordt bepaald door per saldo lagere opbrengsten. De verliesvoorzieningen zijn op het vereiste niveau gebracht door onttrekking uit de Algemene Reserve Grondexploitaties. Voor meer gedetailleerde informatie wordt verwezen naar het beleidsproduct Grondexploitaties en paragraaf G Grondbeleid.

Tegenover het positieve resultaat van het beleidsproduct Grondexploitaties staat een negatief resultaat op het beleidsproduct beheer onroerend goed van programma 5. Voorheen waren beide producten samengevoegd in 1 product.

Ruimtelijke Ontwikkeling

Het negatieve resultaat kan voornamelijk worden verklaard door een lagere opbrengst uit de bouwleges tot € 270.439 en lagere bijdragen uit de anterieure overeenkomsten. Bijdragen voor bovenwijkse voorzieningen zijn in de reserve gestort. Omdat nog niet alle bestemmingsplannen zijn afgerond wordt het resterend budget overgeheveld.

Beleidsproduct Economische aangelegenheden

Verantwoordelijke bestuurders: Eric van den Broek, Peter van de Wiel, Maruška Lestrade-Brouwer

Waar staat onze gemeente

- **Arbeidsdeelname/banen:** Het aantal Niet Werkenden Werkzoekenden is 1601. Dit is met bijna 200 personen toegenomen t.o.v. vorig jaar. Het percentage is 6,2%. Dit is sinds jaren weer iets gedaald en ligt onder het Noord-Brabants gemiddelde van 6,6% en het landelijk gemiddelde van 7%. Er zijn 14.380 banen in de gemeente Boxtel. In het topjaar waren er 15.480 banen. Het aantal banen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar bedraagt 748,6, tegen gemiddeld 705,0 in de groep gemeenten met een vergelijkbaar inwonertal. Sinds 2001 is het aantal banen in de gemeente Boxtel afgenomen met 8,8%.
Banen recreatie en toerisme: Er zijn 34,3 banen per 1000 inwoners in de sector recreatie en toerisme. Dit is het hoogste aantal banen in de periode 2010 - 2015.
Het is een uitdaging om de huidige mismatch tussen de bestanden uit de Participatiewet en het werkaanbod van werkgevers op de arbeidsmarkt via concrete projecten te overbruggen.
- **Vestigingen:** Er zijn in 2015 2.020 economische vestigingen in de gemeente Boxtel. Het aantal vestigingen per 1.000 inwoners in de leeftijd 15 tot en met 64 jaar bedraagt 105,1, tegen gemiddeld 123,0 in de groep gemeenten van vergelijkbare grootte. Sinds 2001 is het aantal vestigingen in de gemeente Boxtel toegenomen met 16,8%.
- **Bedrijvendynamiek:** Aantal starters: 303; Aantal opheffingen: 145; Aantal faillissementen: 26
- **Bedrijventerrein:** Er is in totaal nog 9.5 ha uitgeefbaar bedrijventerrein in de gemeente Boxtel. Het langjarig gemiddelde uitgifte bedrijventerrein ligt op 1 ha per jaar.
- **Dienstverlening:** De digitale beschikbaarheid van producten voor ondernemers, uitgedrukt in percentages is 20,3%. In Noord-Brabant is dit 52,8%.
- **Duurzaamheidskapitalenscore:** Het ecologisch, sociaal-cultureel- en economisch kapitaal vormen samen de duurzaamheidsdriehoek. De totale duurzaamheidskapitalenscore van de gemeente Boxtel komt uit op 50, waarmee het uitkomt op positie 190 van de 393 gemeenten. Voor het ecologisch kapitaal is dit 49, voor het sociaal-cultureel kapitaal 52 en voor het economisch kapitaal 48.
Het ideaal is dat de drie kapitalen gelijk scoren, ofwel in balans zijn, zodat er een evenwichtige groei ontstaat. De score op economisch kapitaal is net beneden gemiddeld.
- **Detailhandel:** De werkgelegenheid in de detailhandel is tussen 2010-2014 met 6,6% toegenomen in Boxtel. Deze groei zit vooral in de dagelijkse goederen (27,7%) en meer specifiek bij de supermarkten (39,2%). Het aantal banen bij andere levensmiddelenwinkels daalde juist. Het aantal banen bij winkels in dagelijkse goederen is flink afgenomen met 11,9%.

Wat hebben we bereikt?

Aanhaken bij de regionale economie

Er is in 2016 gewerkt aan een economische agenda 2016 – 2021 om de positie van Boxtel in de regio (en daarbuiten) te versterken en profijt te halen uit regionale samenwerking (Brainport en AgriFood Capital) daar waar de lokale ondernemers ook profijt van kunnen hebben. De economische agenda is 14 maart 2017 aangeboden aan de gemeenteraad. Daarnaast hebben we een actieve rol gehad in de totstandkoming en het verder uitrollen van het Regionale Arbeidsmarktprogramma 'AgriFood Capital Werkt!' dat in juni 2016 door de Gemeenteraad is vastgesteld.

Versterken lokale economie

Er heeft veelvuldig overleg plaatsgevonden met onze samenwerkingspartners. Dit heeft geleid tot economisch concrete en innovatieve actieplannen die in 2016 uitgevoerd zijn en in 2017 nog doorontwikkeld worden. Gemeente heeft zijn faciliterende rol uitgeoefend door op te treden als o.a. verbinder tussen de partijen (4 O's), meewerkend in projecten, van binnen naar buiten te werken, subsidieverstrekker, enz.

Stimuleren van de lokale economie door uitvoeren van het economisch aanvalsplan

Economie is een van de speerpunten van het Beleidsprogramma 2014-2018: Ruimte voor innovatie en vernieuwing. Via het economische aanvalsplan en de daarvoor beschikbare middelen van € 1,1 miljoen zijn we in nauw overleg getreden met de ondernemers, onderwijs, overheid en overige partijen

bezig om vorm te geven aan: innovatie, creativiteit, nieuwe markten en integratie van kwetsbare groepen. Het economisch aanvalsplan bleek zijn vruchten af te werpen en te stijgen in bekendheid en populariteit. Door de toename in het aantal aanvragen is er in 2016 gevraagd om extra budget ter hoogte van € 100,000,-. Deze is in 2016 ook gehonoreerd door de Raad. Hier is ruime bekendheid aan gegeven. Er is door burgers en bedrijven voortvarend gewerkt aan initiatieven.

Versterken economisch aandeel van toerisme en recreatie

Onder andere via het merk 'Beleef Boxtel' hebben we invulling gegeven aan het versterken van het economisch aandeel van toerisme en recreatie. Met de stimulering van initiatieven als een fluisterboot op de Dommel en uitbreiding De Groene Poort met extra binnenruimte en realisatie van interactieve app richting het centrum (in 2017) krijgen we er twee nieuwe topattracties bij. Voor een betere dienstverlening hebben we in 2016 een nieuwe site Beleef Boxtel gelanceerd. Daarnaast is het nieuwe VVV kantoor/winkel met Beleef Boxtel uitstraling geopend in juni 2016. Samenwerking met Beleef Boxtel, Centrum Management en de Heemkundekring is nu een vanzelfsprekendheid geworden. Er is gewerkt aan een nieuwe visie op gebied van T&R (besluitvorming april 2017).

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Een proactief team van accountmanagers EZ	1	1	1	1	1	1
Banen recreatie en toerisme	34,3	34,6	34,3*	34,9	35,2	35,5
Aantal overnachtingen obv toeristenbel.	25.956	25.000	n.n.b.	25.500	26.000	26.500
Aantal bedden AirBnB/ Vrienden op de fiets	32/12	40/15	55/28	60/18	70/20	80/20
Aantal voorzieningen/ bedden in B&, Hotel, app, pension	47/128	49/135	50/151	50/140	53/150	56/160
Aantal vestigingen	2.020	2.040	2.020*	2.060	2.080	2.100
Uitgegeven bedrijventerrein in ha	1	1	0,21	1	1	1
Groei aantal arbeidsplaatsen/ banen	165	330	-*	495	660	825
Aantal Niet Werkenden Werkzoekenden	1.601	1.550	1.463	1.500	1.450	1.400
Werkloosheidspercentage	6,2%	5,9%	6,2*	5,5%	5,2%	4,8%
Leegstand detailhandel wvo (bron: jaarlijks leegstandsrapport Locatus, s.v.z. januari volgende jaar)	9,0%	8,5%	7,1%	7%	7,5%	7%
Leegstand detailhandel verkooppunten (bron: jaarlijks leegstandsrapport Locatus, s.v.z. januari volgende jaar)	9,2%	8,5%	7,6%	7%	7,5%	7%
Aantal keer overleg in de regio t.b.v. regionale samenwerking	8	8	8	10	12	14
Economisch kapitaal van de duurzaamheidskapitalen-score	48	48	52	49	49	50

*Meest recente cijfers zijn uit 2015. 2016 Nog niet bekend.

Toelichting op de indicatoren.

- Banen recreatie en toerisme: Het aantal banen per 1000 inwoners in de leeftijd 15 tot 64 jaar.

- Aantal vestigingen: De locatie van een onderneming, instelling of zelfstandige beroepsbeoefenaar (dat wil zeggen elke fabriek, werkplaats, kantoor, winkel of andere bedrijfsruimte, dan wel elk complex daarvan) waarin of van waaruit een economische activiteit of zelfstandig (vrij) beroep wordt uitgeoefend door minimaal 1 werkzaam persoon. Vanaf 2012 komen er steeds 20 vestigingen bij. Het doel is om deze lijn door te zetten.
- Uitgegeven bedrijventerrein: 1 ha per jaar.
- Aantal arbeidsplaatsen/banen: Cumulatief 1000 teruggewonnen vervulde posities in 2020.
- Werkloosheidspercentage: Het percentage werklozen ten opzichte van de beroepsbevolking (CBS). Het werkloosheidspercentage 4,5% in 2010 is het niveau van 2010.
- Regionale samenwerking: Tenminste 4 maal per jaar overleg met AgriFood Capital en tenminste 4 maal per jaar overleg met EZ van andere gemeenten. .

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Aanhaken bij de regionale economie

- Aanstellen economisch strateeg: In 2016 heeft een externe strateeg in opdracht van de gemeente Boxtel een economische agenda opgesteld om de positie van Boxtel in de regio (en daarbuiten) te versterken en profijt te halen uit regionale samenwerking (Brainport en AgriFood Capital). Dit wordt in 2017 verder opgepakt.
- Actieve inbreng in de regio Noordoost Brabant: Er is in 2016 actief aandacht besteedt aan onder andere AgriFood Capital, Greentech en gewerkt aan het programma 'Boxtel Duurzame Campus'. Voor meer info zie programma duurzaamheid.
- Kansen Brainport Eindhoven: Het is in 2016 als speerpuntsector benoemd in de economische agenda. Eerste contact met Brainport is gelegd. Uitwerking van dit onderdeel uit de economische agenda wordt in 2017 opgepakt, zodra er extra personele capaciteit is aangetrokken.

Versterken lokale economie

- Aanpassen bedrijvenloket: In nauw overleg met de site-ontwerper en lokale ondernemers is getracht het loket aan te passen aan de huidige eisen. Het is in 2016 nog niet gelukt dit af te ronden, in 2017 worden vervolgvactiteiten ondernomen.
- Actualiseren marktverordening en marktreglement: Vanuit de marktcommissie is verzocht de brancheringslijst te updaten en de marktverordening- en reglement vooralsnog niet te actualiseren. Er is gestart met een onderzoek naar de verzelfstandiging van de weekmarkt. Dit onderzoek is nog niet afgerond.
- Centrummanagement faciliteren: Centrummanagement heeft een nieuwe centrummanager aangesteld en heeft voortvarend gewerkt aan het actieplan, waarbij de gemeente faciliteert.
- Faciliteren herontwikkeling Boseind (Biomérieux-terrein): Er heeft overleg plaatsgevonden met projectontwikkelaar en er is een haalbaar en acceptabel plan dat in uitvoering is.
- Faciliteren samenwerkingsverbanden ondernemers: Er is gewerkt aan vernieuwde samenwerking met de werkgevers waarbij de gemeente een faciliterende rol heeft in plaats van een regisserende rol. Hierdoor zijn ondernemers meer met elkaar in contact gekomen, wat heeft geleid tot projecten met een economische spin-off.
- Verbeteren Lokaal Herstructureringsfonds: Voorafgaand aan de definitieve evaluatie is in 2016 nog getracht geschikte projecten te vinden. Er lijken kansrijke projecten gevonden die nog nader onderzocht moeten worden.
- Faciliteren Parkmanagement: Parkmanagement heeft een nieuwe organisatiestructuur en naam ontwikkeld, er is een nieuwe Parkmanager aangesteld en met name ook de overlegstructuren met de gemeente zijn geoptimaliseerd. De gemeente kan daarmee nog meer faciliteren.

Stimuleren van de lokale economie door uitvoeren van het economisch aanvalsplan

- Ondersteunen initiatieven ondernemers: Door leveren van een (geldelijke of promotionele) bijdrage geven we naast een impuls voor toerisme en recreatie, tevens invulling aan 'Meewerkend Boxtel'. Dit betreft in 2016 o.a. de initiatieven van realisatie Schaatsbaan, en in ontwikkeling zijn Fluisterboten en Dino-experience.
- Stimuleren/faciliteren functietransformatie aanloopstraten Centrum Boxtel: In de klankbordgroep (ondernemers, pandeigenaren en gemeente Boxtel) zijn ideeën besproken die betrekking hebben op het invullen van leegstaande panden door functiewijzigingen, verhuizing van winkels naar het kernwinkelgebied, en verbeteringen van het straatbeeld. Om over te kunnen gaan tot uitvoering is de klankbordgroep uiteen gegaan waarna gesprekken hebben plaatsgevonden per straat.

- Stimuleren ondernemers bij uitvoeren Centrumplan (herinrichting): Vanuit economische zaken en toerisme is actief bijgedragen aan het proces om te komen tot verbetering van de openbare ruimte in het Centrum. De aandacht was gericht op het verkrijgen van draagvlak en participatie van de ondernemers in het centrum.
- Verbeteren bereikbaarheid en parkeermogelijkheden centrum, in combinatie met publiekstrekker *op de Markt*: De locatie geschikt voor een grote publiektrekker op de Markt is in 2016 verhuurd aan een sportschool. Onderwerp voorlopig even in rust.
Er is een proef blauwe zone ingesteld. Eerste berichten hierover waren positief.
- Voortzetting Greentech-project: Binnen het economisch aanvalsplan is een budget gereserveerd van € 400.000. Inhoudelijk wordt verwezen naar programma 1.

Versterken economisch aandeel van toerisme en recreatie

- Brede PR op Beleef Boxtel wijze van 6 tot 7 grotere evenementen: Op de maandelijks goed gevulde evenementenkalender hadden de volgende evenementen extra regionale aantrekkingskracht/ aandacht: Festival Circolo, Ster ZLM toer, Slowlands, aandacht voor de Boxtelse lopers tijdens 100ste editie van Nijmeegse vierdaagse. Helaas zijn de Boeremert en de Bloedprocessie vanwege het slechte weer niet doorgegaan in 2016. Bij Festival Circolo hebben we gezamenlijk met SPPILL, VVV Boxtel en Regio en Beleef Boxtel promotie gevoerd in een stand op het terrein.
- Regionale verbreding van 'Beleef... in het Groene Woud': Door wegvallen van projectmanager Beleef Boxtel is hier in 2016 weinig inspanning gepleegd op verbreding. In november vond een oriënterend gesprek plaats met Best en Sint-Oedenrode hoe nu verder.

Overig

- Coördinatie weekmarkt: Tijdens de herinrichting Markt moet de weekmarkt tijdelijk verplaatst worden. In 2016 zijn daarover gesprekken gevoerd, nog zonder definitieve keuze. Ook over een nieuwe opstelling weekmarkt na herinrichting Markt is met de marktcommissie gesproken. Dit wordt concreet gemaakt na vaststellen van het ontwerp van de Markt.
- Herontwikkeling en uitbreiding winkelcentrum Oosterhof: Er vond veel overleg plaats met de projectontwikkelaar. De ontwikkelaar heeft een plan gepresenteerd aan de gemeente en daarover met omwonenden gesproken. Dit overleg is nog niet afgerond.
- Noodzakelijke aanpassing vergunningen MSB bevorderen bij OBDN: Afgerond.
- Toezien op levering grond MSB t.b.v. aanleg gedeelte TALK: Afgerond.
- Uitvoeren gevelbeleid (inclusief subsidieregeling): Inspiratieboek is afgerond, maar besluitvorming moet nog plaats vinden. Dit onderwerp is overgeheveld naar beleidsmedewerker omgevingsbeleid/erfgoed.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Economische aangelegenheden Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:	260	
Analyse op hoofdlijnen:		
Economisch beleid		
Er zijn maatregelen nodig m.b.t. het perceel van het bedrijf Wagenaars om een ontsluitingsweg van Ladonk naar de Kapelweg mogelijk te maken. De kosten zijn met € 65.063 overschreden.		65
Toerisme		
Het budget is niet geheel aangewend. Er is een overschot van € 27.451.	27	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Van het budget economisch aanvalsplan resteert een bedrag van € 236.422.	236	
Het opstellen van een Nota Toerisme en Recreatie is niet afgerond. Dit wordt uitgevoerd in 2017.	10	
Overheveling niet opgestarte Projecten Landschappen van Allure	28	
Budget werving bedrijven en scholen.		-8
Overige afwijkingen:	33	17
Totaal:	334	74

Beleidsproduct Parkeren

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Waar staat onze gemeente

De Centrumvisie (juni 2012) beoogt in het centrum een afgewogen variëteit parkeerregimes in te voeren om de leefbaarheid in de wijk te bevorderen en economie, toerisme en recreatie te stimuleren. Betaald parkeren wordt beperkt ten voordele van blauwe zones (goed voor economie), vergunningparkeren zou worden uitgebreid (goed voor leefbaarheid wijk wegens beschikbaarheid parkeerplaatsen en vermindering zoekverkeer), en enkele langparkeervoorzieningen dienen te voorzien in gratis parkeerruimte (voor werkenden en langer verblijvende bezoekers, waaronder toeristen en recreanten).

De gemeente worstelt al vele jaren met de parkeerproblematiek in Breukelen, met name in de nabijheid van het station, en in het Centrum van Boxtel. Voor Breukelen heeft dit te maken met afspraken met NS voor het treffen van flankerende maatregelen bij het opheffen van het Q-park, parkeerterrein aan de centrumzijde en de parkeerdruk in woonstraten in deze omgeving. In het Centrum is niet zozeer het aantal als wel de verspreiding van parkeerplaatsen een knelpunt, vanwege het genereren van zoekverkeer in de centrumstraten. De hierboven beschreven visie moet dit knelpunt oplossen.

Een ander streven is de Markt auto- en parkeerluw te maken. Om dit te kunnen doen (er blijven nog 15 parkeerplaatsen over op de Markt) is een aantal nieuwe parkeervoorzieningen aan te leggen in het centrum. Dit betreft Zusterpad en Binnentuin gemeentehuis.

Er is een voorziening voor Parkeren in de begroting, waarin door ontwikkelaars geld gestort moet worden als niet in de aanleg van parkeervoorzieningen op eigen terrein kan worden voorzien bij bouwontwikkelingen. Vanuit deze voorziening bekostigt de gemeente aanleg van centrale parkeervoorzieningen, zoals voornoemde voorzieningen in het centrum.

Voor de beoordeling van parkeerbehoeften bij planontwikkelingen en herinrichtingen maakt de gemeente gebruik van vastgestelde parkeernormen.

Wat hebben we bereikt?

Aanpassing parkeerregimes centrum Boxtel

Het besluit om het parkeerregime in Breukelen en het Centrum te wijzigen (invoering parkeervergunningen, en aangewezen gebieden voor betaald parkeren, blauwe zones en gratis lang parkeren) en de verkeerscirculatie aan te passen, bleek bij de inspraak op de verkeersbesluiten daartoe begin 2016 op veel verzet te stuiten. In 2016 is naar oplossingen gekeken en is een alternatief parkeerbeleid opgesteld. Naar verwachting komt dat in 2017 tot vaststelling en realisatie.

Actualisatie parkeernormen en beleid Parkeerbonds

Ontwikkelingen in autobezit en trends in mobiliteit maken het nodig de parkeernormen te actualiseren om in te spelen op de maatschappelijke en ruimtelijke vraag.

Door personele mutaties en de werkdruk vanuit de aanpassing parkeerregimes (zie hiervoor) kon nog geen uitwerking worden gegeven aan actualisatie van de parkeernormen. Met de aandacht die wordt gegeven aan economie en de wetenschap dat vanwege het woekeren met ruimte in het centrum fysieke oplossingen vaak in de verre toekomst liggen, is er wel een idee-lijn ontwikkelt waarlangs voor startende ondernemers maatwerk kan worden geboden. Verdere uitwerking is doorgeschoven naar 2017.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Omdenken uitbreiding vergunningparkeren

In 2015 zijn de besluiten genomen voor brede invoering vergunningparkeren in het Centrum en Breukelen-Zuid. De uitwerking van deze besluiten tot een parkeervergunningstelsel hebben vele zienswijzen opgeleverd, die uiteindelijk weer gebruikt zijn om tot een herziene, meer gedragen, oplossing te komen. Hierbij is het advies met betrekking tot parkeervergunningstelsel omgebouwd naar blauwe zone met ontheffing voor bewoners en een gefaseerde invoering al gelang naar noodzaak. Dit voorstel wordt voor besluit voorgelegd en naar verwachting gerealiseerd in 2017.

Proef Blauwe Zones centrum

Conform de toezegging aan de raad is najaar 2016 de tweejaarlijkse proef gestart met uitbreiding van het blauwe zone parkeren in het Centrum in plaats van betaald parkeren. Dit is ingericht in de Rechterstraat en het parkeerterrein aan de Prins Hendrikstraat bij de Zwaanse Brug.

Aanpassing Laad-losregeling centrum Boxtel

De voorbereidingen, bestaande uit gesprekken voor draagvlak bij de horeca, voor deze maatregelen zijn in 2016 ter hand genomen met als doel besluitvorming door het college in januari 2017, inclusief de bijbehorende laad-los regeling.

Realisatie parkeervoorziening Zusterspad

Omdat de Markt autoluw wordt gemaakt, en het aantal parkeerplaatsen daar afneemt, is een nieuwe (betaald) parkeervoorziening voorbereid aan het Zusterpad, met als doel besluitvorming door het college in januari 2017. Het ontwerp behelst de realisatie van circa 20 uitbreidingsplaatsen.

Realisatie parkeervoorziening tuin (binnenterrein) gemeentehuis

Omdat de Markt autoluw wordt gemaakt, en het aantal parkeerplaatsen daar afneemt, is een nieuwe parkeervoorziening in voorbereiding genomen, waarbij circa 40 parkeerplaatsen zijn opgenomen in de tuin (binnenterrein) van het gemeentehuis. Het project heeft een status van voorontwerp bereikt.

Verbeteren fietsparkeren

In de herinrichting Centrum Boxtel is ook uitvoering gegeven aan verbeteren fietsparkeren. In het ontwerp van de Markt en gedeelte Rechterstraat, ter hoogte van Rozemarijnstraat, is een aanzienlijk deel van de beoogde aantallen fietsen opgenomen in het ontwerp, dat in 2017 aan het college wordt voorgelegd en met de realisatie van de Markt wordt gerealiseerd.

Actualisatie parkeernormen en beleid parkeervoorziening

De werkzaamheden aan de Herziening van parkeernormen en beleid Parkeerfonds zijn vanwege ziekte en vertrek van collega's en het ontbreken van capaciteit in de wacht gezet. Inmiddels zijn de werkzaamheden weer opgepakt.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Parkeren Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:		55
Analyse op hoofdlijnen:		
Het niet invoeren van de Parkeerregeling heeft geleid tot minder invoeringskosten maar ook tot een lagere opbrengst uit vergunningen. De overige kosten parkeren laten een voordelig resultaat zien maar de opbrengsten uit de automaten en uit naheffingen (minder inzet van Stadstoezicht) vallen lager uit.	148	214
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:	24	13
Omdat de parkeerproef niet in 2016 is gehouden en nu plaats vindt in 2017-2018 wordt voorgesteld om het restantbudget van € 56.000 over te hevelen naar 2018.	56	
Overige afwijkingen:	27	83
Totaal:	255	310

Beleidsproduct Grondexploitaties

Verantwoordelijke bestuurder: Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente

De periode van 2009 tot en met 2015 zijn roerige jaren geweest voor het grondbedrijf. In deze periode zijn veel plannen aangepast aan de slechtere marktomstandigheden. Daarnaast hebben vrijwel alle projecten vertraging opgelopen. De te treffen verliesvoorzieningen zijn hierdoor behoorlijk opgelopen. Daarmee is ook een grotere bewustwording ontstaan ten aanzien van de risico's van gebiedsontwikkeling. Naar aanleiding hiervan is de afgelopen jaren zeer terughoudend omgegaan met het verwerven van grondposities om nieuwe woon- en werkgebieden te creëren en bestaande gebieden te verbeteren.

Sinds 2014 is als gevolg van aantrekkende economische groei de verkoop van zowel woningbouw- als bedrijfskavels weer toegenomen. Daarnaast wordt het nu duidelijk dat de gemeente Boxtel voor het komende decennium kwantitatief en kwalitatief een behoorlijke ruimtelijke opgave heeft.

Wat hebben we bereikt?

Grondexploitaties bedrijventerreinen

In 2016 is voortvarend gewerkt om Boxtel aantrekkelijker te maken als vestigingsgemeente voor bedrijven. De economie trekt aan hetgeen in 2016 ook te merken was. Van meerdere bedrijven hebben wij informatievragen met betrekking tot de beschikbaarheid van kavels bedrijfsgrond behandeld. Ook is er aan een Plan van aanpak tot uitgifte van bedrijventerreinen gewerkt. Over de ontwikkeling van Vorst B zijn in het RRO nadere afspraken gemaakt.

Grondexploitaties woonontwikkelingen

- In de buurt In Goede Aarde wordt nog steeds voortgang geboekt in woonontwikkeling, de buurt nadert zijn voltooiing.
- Geprobeerd is overeenstemming te bereiken met de ontwikkelaar van Princenlant fase 4. Dit is echter nog niet geslaagd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Grondexploitaties bedrijventerreinen

- De informatievragen over beschikbaarheid van kavels bedrijfsgrond hebben in 2016 geleid tot een concrete verkoop van een kavel op bedrijventerrein Vorst A en zijn er nog onderhandelingen gaande met gegadigden.
- In overleg met de planeconoom en de accountmanager is er in 2016 een eerste opzet gemaakt voor een Promotieplan Ladonk. Hiervoor is contact opgenomen met een commerciële partij en dit traject zal in 2017 zijn verdere beslag krijgen. Daarnaast is een format gemaakt voor een bidbook wat aan geïnteresseerde bedrijven overhandigd kan worden.
- Conform de besluitvorming in het RRO mag voor Vorst B een bestemmingsplan ontwikkeld gaan worden, mits dit themagericht is (bijvoorbeeld het thema Greentech).

Grondexploitaties woonontwikkelingen

- In de buurt In Goede Aarde zijn in 2016 twee percelen verkocht aan een projectontwikkelaar ten behoeve van de bouw van zes woningen (4 vrijstaande woningen en één tweekapper). Voor de kavels aan de Munselse Hoeve is in 2016 de procedure opgestart om tot verkoop te komen. In het eerste kwartaal 2017 wordt hierover een collegebesluit gevraagd waarna de kavels op de markt gezet kunnen worden.
In 2016 is gewerkt aan de afronding van de inrichting van de Centrale As en een aanvang gemaakt met de wijziging van het bestemmingsplan voor de ontsluiting aan de Schijndelseweg.
- In het kader van herontwikkeling plan Princenlant fase 4 is in de tweede helft van 2016 actief onderzoek gedaan naar een andere invulling. De ontwikkelaar heeft zes varianten met bebouwingsmogelijkheden voorgelegd. Vanuit de gemeente zijn de aangeboden varianten vanuit alle vakdisciplines beoordeeld en is een reactie hierop aan de ontwikkelaar gezonden. Overeenstemming is tussen beide partijen nog niet bereikt en er vindt thans nog schriftelijk

overleg plaats met de ontwikkelaar. In deze correspondentie hanteert de gemeente een strakke planning qua reactie op correspondentie teneinde uit de impasse te geraken.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Grondexploitatie Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:	424	
Analyse op hoofdlijnen:		
De exploitatiekosten inclusief de bijdrage aan MijnGemeenteDichtbij van de complexen zijn € 1.170.697 lager dan geraamd. Ook de kosten van inhuur en advies derden zijn met € 742.399 lager uitgevallen.	1.912	
In 2016 zijn er binnen de complexen minder percelen uitgegeven en dat heeft geleid tot een nadeel van € 3.088.258		3.088
De provinciale bijdrage van € 450.000 voor duurzaamheidsmaatregelen in het complex Princenlant is nog niet ontvangen.		450
De resultaten leiden tot een hogere boekwaarde van € 2.049.436	2.050	
Totaal:	3.962	3.538

Beleidsproduct Ruimtelijke ontwikkeling

Verantwoordelijke bestuurder: Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente

De gemeente Boxtel is een gewaardeerde plek om te wonen. De woz-waarde van de woningen is voor Nederlandse begrippen middelhoog en de vraagprijs hoog. Dit is vergelijkbaar met een gemeente als Valkenswaard.

Er is een relatief evenwicht tussen geboorten en sterften, tussen vestigers en vertrekkers. Het aantal personen per woning is in vergelijking met de rest van Nederland relatief hoog. Het aandeel alleenstaanden is de afgelopen jaren gegroeid tot ruim 30% van de huishoudens, maar is in vergelijking met andere gemeenten relatief laag.

Wat hebben we bereikt?

Nieuwe Omgevingswet in ontwikkeling

De Omgevingswet heeft vorm gekregen. Deze wet bundelt en vereenvoudigt het omgevingsrecht. De feitelijke inwerkingtreding wordt regelmatig uitgesteld (thans 2019).

De Omgevingswet zal leiden tot fundamentele wijziging in de wijze waarop we omgaan met de fysieke leefomgeving en het faciliteren van initiatieven. In 2016 is gestart met het proces voor implementatie omgevingswet binnen de Gemeentelijke Regeling. Hiervoor is een projectleider aangesteld. Inmiddels is ook kennis genomen van de mogelijkheden van de nieuwe wet.

Actuele bestemmingsplannen

De bestemmingsplannen van de gemeente Boxtel zijn actueel op een enkele locatie na.

In 2016 is het planologisch proces voor de locatie Moorwijk via de Raad van State tot een einde gekomen. Dit is een van de laatste locaties met een bestemmingsplan ouder dan 10 jaar. Naar verwachting zal de nieuwe eigenaar binnenkort met een nieuwe aanvraag komen.

Medewerking aan infrastructurele aanpassingen

Grotere infrastructurele maatregelen zijn op grond van bestaande bestemmingsplannen vaak niet mogelijk. In 2016 is een juridisch medewerker vrijgemaakt voor het organiseren en begeleiden van alle nieuwe bestemmingsplannen. Daarnaast is vanuit verschillende vakgebieden mede input geleverd ten behoeve van een optimale inpassing van de maatregelen en het vergroten van een nuttig gebruik van de resterende gronden.

Ontwikkelingsruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen

Op basis van het ontwikkelplan Ladonk is meegewerkt aan de herontwikkeling van Boseind en zijn de gronden van 'Vorst B' gereserveerd voor Green Tech.

Ontwikkeling woningbouw

De Boxtelse behoefte aan woningen groeit nog steeds. De kwalitatieve vraag is onderhevig aan maatschappelijke ontwikkelingen.

In de nieuwe Woonvisie wordt bijzondere aandacht gevraagd voor o.a. de betaalbaarheid van de woningen, het bouwen voor de groeiende doelgroepen als ouderen en arbeidsmigranten en duurzaamheid.

In 2016 is voor de woningbouwopgave besloten tot prioritering, er is een budget beschikbaar gesteld voor het vlottrekken hiervan. Daarnaast is er een regieteam ingesteld voor ondersteuning van de afzonderlijke woningbouwprojecten.

Medewerking aan particuliere initiatieven

Ook in 2016 is weer medewerking verleend aan diverse particuliere initiatieven ten behoeve van een nieuw gebruik van hun terreinen of gebouwen. Een voorbeeld hiervan is het parochiebestuur dat het voormalige kerkgebouw (Heilig Hartkerk) graag beschikbaar stelt voor een nieuw gebruik.

Deze ontwikkelingen dragen bij aan de doelen die Boxtel volgens de strategische visie nastreeft.

Bouwtoezicht

Het welstandsbeleid is vernieuwd.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Toevoeging plancapaciteit bedrijfsground	x	x		x	Ca 7 ha	
Toevoeging plancapaciteit woningbouw	Ca 10%	Ca 15%	Ca 10,5%	Ca 45,5%	Ca 42 %	Ca 52%
Bestemmingsplannen voor verbetering infrastructuur				4		
Actueel houden bestemmingsplannen	99%?	99%	99%	99%	100%	100%

Toelichting op de indicatoren.

- Toevoeging plancapaciteit bedrijfsground in 2017 betreft diverse particuliere initiatieven, waaronder de woonwerklocatie aan de Hamsestraat.
- Toevoeging plancapaciteit woningbouw betreft het woningbouwprogramma 2015-2024. Op basis van de woonvisie moet voor 1475 woningen plannen worden gemaakt. In dit overzicht is de voortgang in beeld gebracht. In 2016 zijn bestemmingsplannen voor particuliere initiatieven opgesteld.
- Uitgangspunt zijn bestemmingsplannen die jonger zijn dan 10 jaar. Het streven is dat in 2018 alle ruimtelijke plannen hieraan voldoen (100%). Het bestemmingsplan voor het Centrum wordt op dit moment geactualiseerd. De overige nog niet actuele delen betreft voornamelijk kleine plandelen waaraan in procedures goedkeuring is onthouden.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Nieuwe Omgevingswet in ontwikkeling

- Team Ruimtelijke ontwikkeling volgt de besluitvorming over de invoering omgevingswet al een paar jaar. In 2016 nam het team kennis van pilot-omgevingsplannen van andere gemeenten en heeft met de regio actief meegedacht in de in ontwikkeling zijnde provinciale omgevingsvisie.
- Bij de nieuwe bestemmingsplannen is steeds onderzocht in hoeverre kan worden geanticipeerd op de komst van de Omgevingswet en de daarin opgenomen mogelijkheden. Hierbij is de aandacht gericht op het vereenvoudigen en flexibiliseren van de regels.

Actuele bestemmingsplannen

- Door veranderingen van provinciaal beleid en diverse ontwikkelingen is in 2016 een actualisatie van het bestemmingsplan Buitengebied opgesteld en in procedure gebracht.
- Voor de locatie van De Bourgondiër, gelegen aan de Bosscheweg was nog een ouder plan vigerend. In 2016 is een aangepast plan in procedure gebracht.
- Het bestemmingsplan Centrum Boxtel is actueel. De herziening van dit plan is ter hand genomen om het actueel te houden.

Medewerking aan infrastructurele aanpassingen

In het kader van PHS is meegewerkt aan planvorming voor:

- Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg: Hiervoor is de procedure gestart.
- Fietstunnel en omgeving: Hiervoor zijn de ruimtelijke kaders t.b.v. het bestemmingsplan aangereikt.
- Keulsebaan (capaciteitsvergroting): Voor de beoogde verbreding zijn de ruimtelijke kaders voor het bestemmingsplan aangereikt.

Ontwikkelingsruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen

- Ondernemers die op zoek zijn naar nieuwe huisvesting en verouderde locaties achterlaten, zijn (samen met de Brabantse OntwikkelingsMaatschappij) ondersteund bij het verbeteren van de bestaande bedrijfslocatie voor een betere uitstraling van het gehele bedrijventerrein.

- In 2016 is samen met de provincie de ontwikkelingspotentie van GreenTech onder de loep genomen. Vorst B is vooralsnog voor deze ontwikkeling gereserveerd (en in die zin behouden als potentiële bedrijfslocatie).

Ontwikkeling woningbouw

- Team Ruimtelijke Ontwikkeling is continue bezig om woningbouw mogelijk te maken met de hoogst haalbare ambities. Voor de woningbouwopgave is (voor een beperkte periode) extra capaciteit ingehuurd.
- Voor het prioritair project Selissen, zijn in 2016 twee aspecten in onderzoek genomen:
 - Rol van gemeente als facilitator van marktpartij of als gelijkwaardige partner;
 - Financiële haalbaarheid: samen met belanghebbenden is onderzocht of de kosten kunnen worden verlaagd en tegelijkertijd de duurzaamheid kan worden geborgd.
- Voor het prioritair project 'Heerenbeekloop' is gewerkt aan de kaders voor de anterieure overeenkomst en bestemmingsplan.
- Voor 'Hamsestraat-Roderweg' is gewerkt aan interne en externe samenwerkingsverbanden.
- Voor de wijk In Goede Aarde zijn voor de laatste 'Zonnegolven' vergunningen verleend conform het vastgestelde bestemmingsplan.
- Een andere ontwikkeling betreft de plannen van de woonstichting Sint Joseph voor vernieuwing van een deel van het woningbestand in Breukelen, waarbij de gemeente heeft meegedacht in mogelijkheden.

Medewerking aan particuliere initiatieven

Onder de vlag van 'meewerkend Boxtel' heeft de gemeente de gevraagde wijzigingen van het ruimtelijk beleid niet alleen gefaciliteerd. De gemeente heeft ook actief meegedacht om plannen gerealiseerd te krijgen.

Bouwtoezicht

- Het nieuwe welstandsbeleid is toegepast.
- Voor specifieke plannen zoals de Prins Hendrikstraat is in 2016 een aanvullend beeldkwaliteitsplan opgesteld.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Ruimtelijke ontwikkeling	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:		121
Analyse op hoofdlijnen:		
Voor de bestemmingsplannen is er na overheveling een restant budget van € 51.767.	52	
De baten uit anterieure overeenkomsten vallen € 161.529 lager uit dan begroot. Dit komt voornamelijk door de tragere voortgang van de plannen rondom Hamsestraat.		
De lasten zijn lager.	34	161
Bijdragen in bovenlokale voorzieningen worden gereserveerd voor uitvoering op een later tijdstip.	79	
Ook in 2016 is er een lagere legesopbrengst omgevingsvergunningen.		270
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Voorstel tot overheveling restant budgetten BP Ladonk-Vorst en Centrum, Structuurvisie en onderzoekbouwlocaties.	149	
Overige afwijkingen:		4
Totaal:	314	435

Programma Prima woonomgeving

Wat valt er onder het programma Prima woonomgeving

Onder het programma Prima woonomgeving vallen alle activiteiten die bijdragen aan een goed gevoel bij inwoners, bedrijven en organisaties om te wonen, leven, werken en recreëren in de gemeente.

Hieronder vallen de beleidsproducten:

- Maatschappelijke voorzieningen
- Sport
- Recreatie
- Kunst
- Monumentenzorg en oudheid
- Groenbeheer
- Beheer openbare ruimte,
- Verkeersmaatregelen
- Volkshuisvesting

De gemeenschappelijkheid in prima woonomgeving

Een prima woonomgeving die schoon, heel en veilig is en voldoende voorzieningen biedt voor verzorging, ontmoeting, ontspanning, ontplooiing en beleving, levert uitstekende waarden voor een gelukkig en tevreden gevoel bij bewoners, bedrijven en organisaties. We zoeken daarin naar innovatie en verbinding, en bieden ruimte voor samenwerking met burgers, wijkorganen en particulier initiatief. Zelfredzaamheid wordt versterkt, en initiatieven worden zoveel mogelijk gefaciliteerd. Boxtel profileert zich als een duurzaam en dynamisch centrum in Het Groene Woud.

Missie

Onze missie is door het bieden van een goed verzorgde openbare ruimte en voorzieningen bij te dragen aan goed leven, werken en recreëren in de gemeente.

Visie

Het beleidsprogramma 2014-2018: 'Ruimte voor innovatie en vernieuwing' kent de nodige speerpunten, zeker ook op het gebied van het programma Prima woonomgeving. Daarnaast biedt de strategische visie 'Boxtel 2020: duurzaam en dynamisch centrum in het Groene Woud (2009)' ook veel aanknopingspunten voor dit programma.

Op het ruimtelijk domein is het zaak om kwaliteit te handhaven en voorwaarden te scheppen voor verantwoord wonen en werken; samen met burgers, wijkorganen en particulier initiatief zullen we ruimtelijke kwaliteit concreet vorm moeten geven. Het Groene Woud is een belangrijke ruimtelijke drager voor ons, en dat moeten we goed (blijven) ondersteunen via programma's als 'Landschappen van Allure' en nieuwe initiatieven.

Wat betekent deze visie:

We werken aan behoud en versterking van ruimtelijke kwaliteit, aan duurzaamheid, aan versterking van het fundament onder alle infrastructurele maatregelen, aan behoud van kwaliteit van de leefomgeving in wijken, kernen en buurten, aan kwaliteit van de dienstverlening en een degelijke financiële basis.

Voor het programma Prima woonomgeving zijn daarom de volgende speerpunten van het beleidsprogramma 2014-2018 van betekenis:

- Boxtel wil voorop blijven met duurzaamheid.
 - Het Groene Woud verder ontwikkelen, o.a. qua leefbaarheid en biodiversiteit;
 - Landschappen van Allure uitvoeren, o.a. door uitvoering van programma 'Kloppend Hart';
 - Het initiatief 'Dommelvallei' ondersteunen en verder uitwerken.

- Boxtel werkt aan een sterk Centrum.
 - Herinrichting Centrum realiseren, waarbij notitie 'Op weg naar een leefbaar en bruisend Centrum vertrekpunt' is;
 - Cultuurhistorische as (STA-P) aanpakken als eerste stap naar een bruisend en leefbaar centrum;
 - Stationsstraat aanpakken als verbindingsroute tussen Station en Centrum, samen met de ondernemers en vastgoedeigenaren.
 - Verbinding tussen buitengebied en het Centrum, Liempde en Lennisheuvel maken, o.a. via uitvoering van het project 'Kloppend hart'.
- Boxtel is ook in 2020 een prima woongemeente.
 - Sociale cohesie in wijken en buurten versterken door uitvoering van wijk- en dorpsontwikkelingsplannen;
 - Meer groen in de wijken en het Centrum stimuleren om zo de leefbaarheid te bevorderen;
 - Voorzieningenniveau handhaven en versterken door samenwerking, met name ook op het terrein van welzijn, onderwijs en zorg;
 - Bouwen in eigen beheer stimuleren (CPO, SIR);
 - Bijzondere aandacht besteden aan levensloopbestendig bouwen, aan de leefbaarheid van de kernen Liempde en Lennisheuvel, aan realisering van voldoende betaalbare huur- en koopwoningen en aan vernieuwende woonconcepten.
 - Glasvezelinitiatieven faciliteren en stimuleren.
- Boxtel voert een sociaal beleid dat sterk maakt en helpt waar nodig.
 - Herijking van het accommodatiebeleid van binnen- en buitensporten, inclusief een evaluatie van het beleid ten aanzien van kunstgras.
- Infrastructuur.
 - Verkeersbeleid uitvoeren op basis van Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVVP) en het besluit van november 2013 over de dubbele overweg en programma 'Hoogfrequent Spoor';
 - In het verlengde daarvan: gewenste maatregelen in verkeersinfrastructuur in beeld brengen, inclusief aanleg verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK), voldoende capaciteit voor Keulsebaan en noord-zuid-as en voldoende dimensionering nieuwe fietstunnel;
 - Fietsroutenetwerk versterken en knelpunten oplossen, mede door het uitvoeren van 'Boxtel bicycle';
 - Doorgaand verkeer uit woonwijken weren is uitgangspunt van beleid.

Uitgangspunten voor deze werkwijze:

We sturen op waarden als:

- Kwaliteit: wordt de samenleving of de ruimtelijke inrichting beter van de beoogde verandering?
- Duurzaamheid: is de beoogde verandering niet alleen goed voor het 'hier' en 'nu', maar ook voor het 'daar' en 'straks'?
- Sociaal beleid: maakt de beoogde verandering mensen sterker en maakt het geen fundamentele inbreuk op de kwetsbare groepen in de samenleving?
- Innovatief en creatief: worden bestaande problemen en knelpunten opgelost door een (totaal) andere kijk op de zaak of door inzet van nieuwe technologie of nieuwe werkwijze?
- Vernieuwend: iedere verandering is een kans op verbetering en maakt het mogelijk om toekomstgerichte maatregelen te nemen.

Prima woonomgeving in 2016

Een kort overzicht van de belangrijkste resultaten.

Maatschappelijke voorzieningen

Bibliotheek De Meierij gaat verdwijnen. Daarom is in 2016 een inhoudelijk gelijklopende meerjarige overeenkomst gesloten met de Stichting Openbare Bibliotheek 's-Hertogenbosch.

Met de besturen van gemeenschapshuizen zijn inventariserende gesprekken gevoerd over hun programmering, exploitatie en toekomstvisie.

Sport

Sport staat bij ons voor vele positieve ontwikkelingen waar we samen met vrijwilligers graag een stimulerende rol in spelen. Sport draagt bij aan gezondheid en preventie, veiligheid, overdracht van waarden en normen, integratie, werkgelegenheid en maatschappelijke binding.

We willen ervoor zorgen dat onze sportvoorzieningen van een voldoende en kwalitatief goed niveau zijn.

Recreatie

Er zijn een 6 à 7 tal grotere evenementen georganiseerd, naast zeer vele lokale evenementen. De nieuwe website www.beleefboxtel.nl is gelanceerd en het VVV kantoor is vernieuwd. Ook is gewerkt aan meer verbinden buitengebied en centrum.

Bij reconstructie Dr. De Brouwerlaan is ook herinrichting speelvoorzieningen, skatebaan en JOP meegenomen. Bijenclub Ambrosius is uitgebreid op het hertenkamp.

Kunst

In 2016 is de samenwerking en subsidiëring Kunststichting Boxtel herzien. Verder heeft de focus gelegen op onderzoeken, ondersteunen en versterken van samenwerking tussen de door gemeente gesubsidieerde instellingen, waaronder het brengen van cultuur naar de jeugd (CmK en Marktplaats, Cultuurbox). Ook is de onderhoudsstaat van de openbare kunst geïnteriseerd. Verder kunnen genoemd worden de inzet muziekeducatie, project Burgakker en Tunnelvision.

Monumentenzorg en oudheid

Er is o.a. gewerkt aan verbetering van de ontsluiting van informatie i.c. de toegankelijkheid archief.

Groenbeheer

Burgerinitiatieven zijn gesteund of projecten zijn met burgerparticipatie gerealiseerd, zoals: voorbereiding herinrichting Oude Boomgaard en gemeentevijver, pluktuin Vorsenpoel, planten-borders Alidade en Hof ter Aa, ontwerp vergroenen wandelroute Lennisheuvel, buurtmoestuintjes.

Het opstellen van een meerjarenplan vervanging bomen is gestart evenals overleg met ZLTO over het slootmaaien. In het kader van natuurontwikkeling en ecologie zijn bijenprojecten uitgevoerd.

Beheer openbare ruimte

Uitgevoerd zijn reconstructies (weg en riool) Dr. De Brouwerlaan en deel Van Randerodestraat. Gestart is met uitvoering burgerinitiatief (SPPiLL) herinrichting Centrum Liempde. Ook zijn diverse projecten in voorbereiding genomen. Alle onderhoudsprogramma's zijn afgewerkt. Dat van civiele kunstwerken gedeeltelijk, omdat de rest in een gezamenlijk bestek is opgenomen met onderhoud faunavoorzieningen dat in 2017 wordt uitgevoerd.

Voor aanleg van glasvezel in het buitengebied is een overeenkomst gesloten, in 2017 uit te voeren.

Voor de gladheidsbestrijding zijn investeringen gepleegd voor wijziging van de strooimethode naar nat strooien. Dat verbruikt minder zout, is duurzamer en verbetert de bedrijfsvoering.

Verkeersmaatregelen

In 2016 is gewerkt aan de actualisatie van het GVVP2008, dat in 2017 opgevolgd wordt de Mobiliteitsvisie MOVE'31. Hierin is/wordt ook een evaluatie van Boxtel Bicycle meegenomen.

Er zijn een aantal verkeersmaatregelen en projecten uitgevoerd om de (fiets)verkeersveiligheid te verbeteren en het fietsverkeer te stimuleren. Ook aan de mensgerichte maatregelen voor verkeersveiligheid is gewerkt, zoals de kindlinten en kindkwadranten in schoolomgevingen.

Volkshuisvesting

In 2016 is een nieuwe Woonvisie vastgesteld, welke verder concreet is gemaakt in de Woonagenda. Woonstichting Sint-Joseph heeft hierop een 1^e volkshuisvestelijk bod uitgebracht dat uiteindelijk heeft geleid tot een prestatiecontract, ondertekend door alle partijen.

Wat heeft het gekost, welke directe baten zijn gegenereerd en wat hebben we gefinancierd door middel van inzet eigen middelen (resultaatbestemming)?

Resultaat voor bestemming:

Lasten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
1. Maatschappelijke voorzieningen	769	740	741	743	-2
20. Sport	2.465	2.428	2.421	2.408	13
22. Recreatie	558	565	556	606	-50
24. Kunst	806	598	917	507	410
26. Monumentenzorg en oudheidkunde	136	174	180	133	47
40. Groenbeheer	1.767	2.044	2.061	2.097	-36
51. Beheer openbare ruimte	6.010	5.351	5.417	4.222	1.195
53. Verkeersmaatregelen	1.160	1.206	1.209	1.246	-37
70. Volkshuisvesting	550	434	424	432	-8
Totaal	14.221	13.540	13.926	12.394	1.532

Baten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
1. Maatschappelijke voorzieningen	40	39	39	39	0
20. Sport	255	234	234	229	-5
22. Recreatie	73	79	79	65	-14
24. Kunst	33	15	205	205	0
26. Monumentenzorg en oudheidkunde	0	1	1	0	-1
40. Groenbeheer	13	16	16	25	9
51. Beheer openbare ruimte	198	90	129	170	41
53. Verkeersmaatregelen	54	5	5	10	5
70. Volkshuisvesting	352	266	257	257	0
Totaal	1.018	745	965	1.000	35

Resultaatbestemming:

Stortingen in reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
	0	0	0	0	0
	0	0	0	0	0
Totaal	0	0	0	0	0

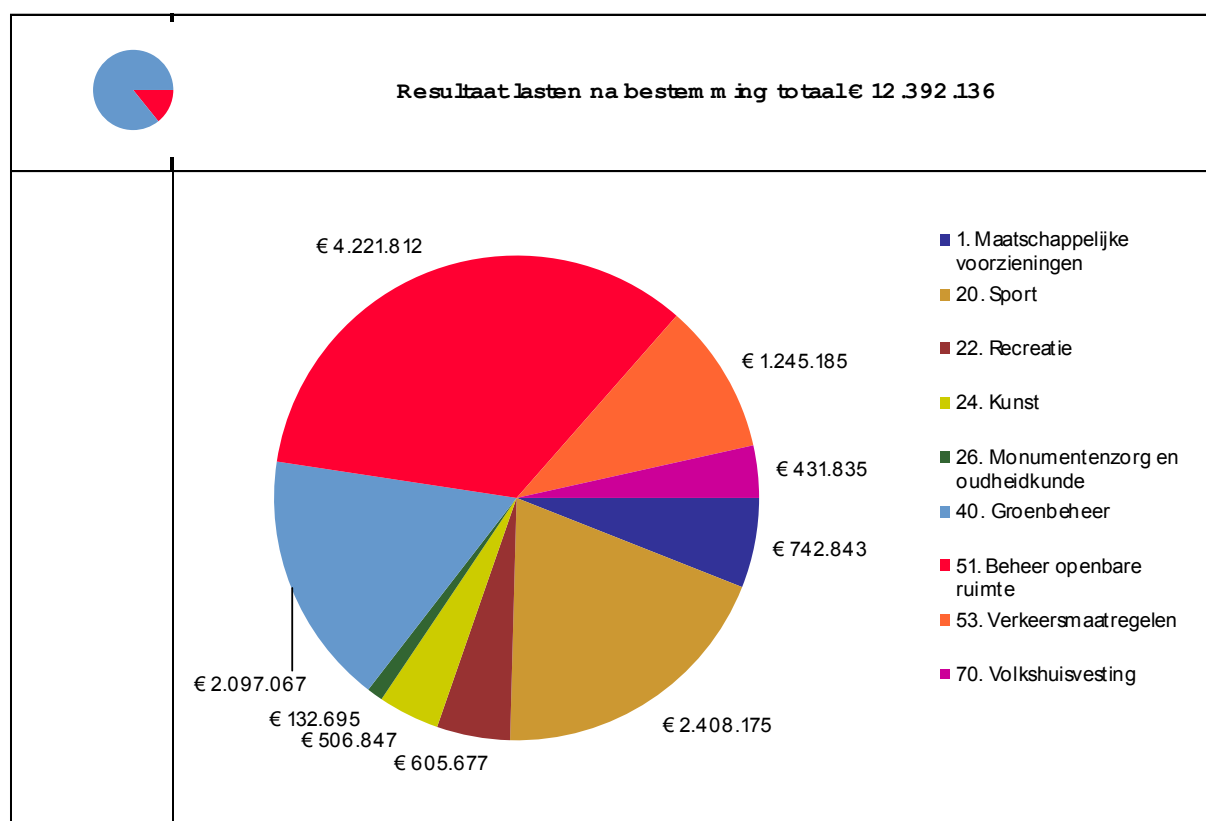
Onttrekkingen aan reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
1. Maatschappelijke voorzieningen	7	6	6	6	0
20. Sport	163	142	137	137	0
22. Recreatie	3	0	0	0	0
51. Beheer openbare ruimte	2.217	808	677	403	-274
53. Verkeersmaatregelen	80	0	0	0	0
Totaal	2.470	956	820	546	-274

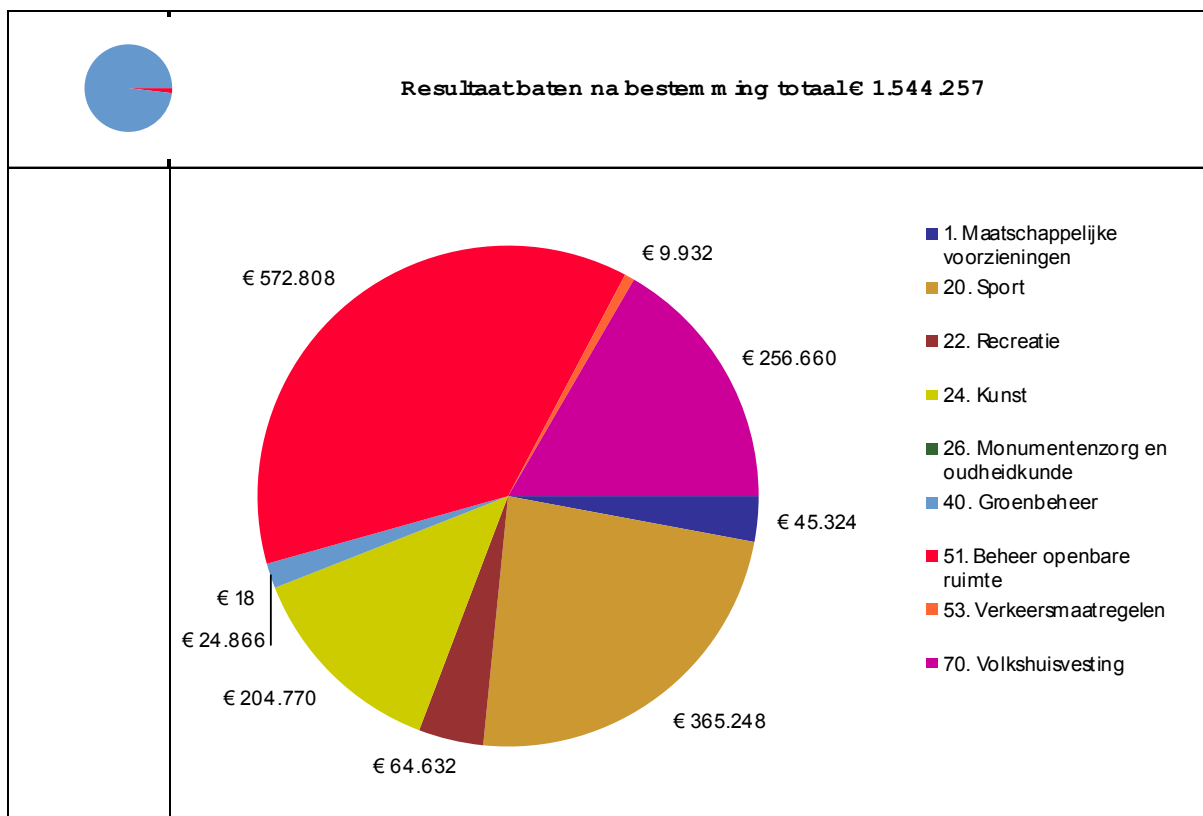
Resultaat na bestemming:

Saldo (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
1. Maatschappelijke voorzieningen	722	695	696	698	-2
20. Sport	2.047	2.052	2.050	2.042	8
22. Recreatie	482	486	477	541	-64
24. Kunst	773	583	712	302	410
26. Monumentenzorg en oudheidkunde	136	173	179	133	46
40. Groenbeheer	1.754	2.028	2.045	2.072	-27
51. Beheer openbare ruimte	3.595	4.453	4.611	3.649	962
53. Verkeersmaatregelen	1.026	1.201	1.204	1.236	-32
70. Volkshuisvesting	198	168	167	175	-8
Totaal	10.733	11.839	12.141	10.848	1.293

Tabelweergave lasten & baten na resultaatbestemming

Het kleine diagram geeft een indicatie van het relatieve aandeel van dit programma in het totaal van de jaarrekening weer. Het grote diagram geeft de weergave van de omvang van de beleidsproducten in het totaal van dit programma.

Financiële analyse

Onderstaand is een analyse op hoofdlijnen opgenomen van de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Een meer gedetailleerde financiële analyse is opgenomen bij de beleidsproducten.

Maatschappelijke voorzieningen

Zowel voor het beheersproduct bibliotheekvoorzieningen als voor het beheersproduct gemeenschapshuizen zijn geen significante verschillen opgemerkt.

Sport

Er zijn geen significante grote afwijkingen te benoemen. Er is € 24.000 minder subsidie verstrekt voor binnensport, maar anderzijds zijn de overige lasten, waaronder ook onderhoudskosten vallen, € 19.000 hoger uitgevallen.

Recreatie

Door hogere energielasten en lagere opbrengsten is er een negatief resultaat voor de kermissen. Ook de lasten voor dierenpark Molenwijk en de Geitenwei Selissen vielen hoger uit.

Kunst

De subsidie van de kunststichting is voor 1/3 deel afgeraamd en zou voor 2/3 deel worden omgebogen vanaf 2016. Een klein gedeelte van deze ombuigingen is in 2016 gerealiseerd. Hierdoor is € 225.000 minder aan kunst besteed.

Er is € 190.000 (in voorgaande jaren niet bestede subsidie) terugbetaald door de kunststichting onder de voorwaarde dat dit weer voor kunst wordt ingezet. Het teruggestorte bedrag wordt overgeheveld naar 2017.

Monumentenzorg en oudheid

Het budget voor inhuur en te verstrekken subsidies is niet volledig besteed.

Groenbeheer

De hogere lasten overtreffen de hogere bijdragen van derden zodat er per saldo een nadelig saldo wordt gerealiseerd. Het budget voor de aanpak van de Oude Boomgaard en de vijver wordt overgeheveld naar 2017.

Beheer openbare ruimte

Binnen dit beleidsproduct zijn niet alle activiteiten uitgevoerd waardoor er een groot positief saldo is gerealiseerd. Het woonrijpmaken van Heideweg e.o. moest worden uitgesteld naar 2017, de wijkbudgetten zijn niet geheel aangewend en de overdracht van een stuk weg aan de Boseind is nog niet afgerond. De daarvoor gereserveerde budgetten worden overgeheveld. Uitgestelde investeringen leiden tot lagere kapitaallasten waardoor er minder uit de egalisatiereserve onttrokken is. Verder vallen de kosten van wegonderhoud en gladheidsbestrijding lager uit.

Verkeersmaatregelen

De kosten van inhuur derden en onderhoud zijn hoger uitgevallen.

Beleidsproduct Maatschappelijke voorzieningen

Verantwoordelijke bestuurders: Maruška Lestrade-Brouwer, Eric van den Broek

Waar staat onze gemeente

De gemeente Boxtel is bezig met de actualisatie van het beleid inzake de gemeenschapshuizen. Er ligt hierbij een onmiddellijke relatie met initiatieven van de wijkplatforms. Immers het is belangrijk dat beiden elkaar versterken: initiatieven van de wijkplatforms zouden bij voorkeur het functioneren van de gemeenschapshuizen moeten versterken en gemeenschapshuizen dienen de wijkplatforms te faciliteren. De wijkmakelaar vervult hier de rol van aanjager en faciliteert vanuit de gemeente waar mogelijk.

Daarnaast staan we voor een toekomstbestendige bibliotheekvoorziening Boxtel, die mede een belangrijke rol speelt in het beleidsproduct Kunst en een sterke verbinding heeft met andere maatschappelijke domeinen.

Wat hebben we bereikt?

Openbare Bibliotheek

In 2016 is door het bestuur van de Bibliotheek De Meierij besloten dat –als gevolg van autonome ontwikkelingen– Bibliotheek De Meierij als organisatie gaat verdwijnen. Teneinde de bibliotheekvoorziening voor Boxtel te continueren is een nieuwe, inhoudelijke gelijklopende meerjarige overeenkomst met de Stichting Openbare Bibliotheek 's-Hertogenbosch afgesloten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Openbare bibliotheek

Naast de invulling van de bibliotheekfuncties in algemene zin zoals benoemd in de WSOB is er met prioriteit aandacht besteed aan de volgende elementen

Jeugd en Onderwijs

- De schoolbibliotheken jeugd 0 t/m 12 jaar
- Media pedagogisch programma
- Fysieke bibliotheek 0 t/m 12 jaar
- Bibliotheek op school (Liempde en Lennisheuvel) jeugd 4 t/m 12 jaar
- Boekstart (Liempde en Lennisheuvel) 0 t/m 3 jaar

Jongeren en Volwassenen

- Fysieke Bibliotheek vanaf 12 jaar en uitleenpunt Liempde
- Taal- & media-educatie gericht op volwassenen in kwetsbare positie waaronder inburgeraars, laaggeletterden, ouderen, minima, digibeten
- Volwassen in het algemeen

Gemeenschapshuizen

Met de besturen van de gemeenschapshuizen zijn inventariserende gesprekken gevoerd over hun programmering, exploitatie en toekomstvisie waarbij ook de invloed van andere maatschappelijke initiatieven aan de orde zijn gekomen.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Maatschappelijke voorzieningen		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:		0	2
Analyse op hoofdlijnen:			
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
n.v.t.			
Overige afwijkingen:			2
Totaal:		0	2

Beleidsproduct Sport

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Waar staat onze gemeente:

Op het gebied van sport kan iedere inwoner in welke fase van zijn of haar leven naar eigen voorkeur aan sport en bewegingsactiviteiten deelnemen, dan wel hierbij betrokken zijn.

Wat hebben we bereikt?

Binnen sportaccommodaties

Voldoende binnensportvoorzieningen ten behoeve van de binnensportverenigingen en inwoners uit Boxtel gehandhaafd.

Buiten sportaccommodaties

Voldoende buitensportvoorzieningen van een kwalitatief goed niveau gehandhaafd. Hierbij zijn de normen van de individuele bonden het uitgangspunt geweest.

Sportstimulering

Sportdeelname voor jongeren en kwetsbare doelgroepen gestimuleerd middels Buurtsport.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beheer verantwoordelijkheden overdragen aan sportverenigingen

Beheer verantwoordelijkheden zijn overgedragen aan de sportverenigingen Hockeyclub Liempde en Voetbalvereniging DVG. Hierbij zijn de richtlijnen uit het visiedocument 'Privatisering buitensportaccommodaties' gehanteerd.

Subsidie

Ter stimulering van de sportdeelname van jongeren en kwetsbare doelgroepen zijn sportverenigingen die deze doelgroepen hebben, ondersteund vanuit de gemeente met een waarderingssubsidie.

Voldoende aanbod aan binnensportvoorzieningen van een kwalitatief goed niveau

De bezettingsgraad van de sporthallen in de avonden en de weekenden is het uitgangspunt.

Voldoende buitensportvoorzieningen van een kwalitatief goed niveau

Hockeyclub Liempde en voetbalvereniging DVG geprivatiseerd, conform beleid. Ten aanzien van kunstgras is bij een drietal voetbalverenigingen één kunstgrasveld aangelegd. Daarnaast zijn de atletiekbaan en het honkbalveld grondig gerenoveerd. Hierdoor is de continuïteit van die verenigingen gewaarborgd.

Voortzetting van de combinatiefuncties

Voortzetting van de combinatiefuncties. Hierbij wordt de doelgroep tot 18 jaar gefaciliteerd en ondersteund middels de samenwerking tussen partijen op het gebied van sport, onderwijs, gezondheid en cultuur.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Sport		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:		8	
Analyse op hoofdlijnen:			
In totaal zijn er minder subsidies verstrekt aan sportverenigingen met name voor de binnensporten.		24	
Er is een overschrijding op overige (onderhouds) kosten voor sportaccommodaties.			19
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
Overige afwijkingen:		3	
Totaal:		27	19

Beleidsproduct Recreatie

Verantwoordelijke bestuurder: Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente

Onder recreatie verstaat men alle vormen van vrijetijdsbesteding, alle activiteiten die kunnen worden gedaan naast de dagelijkse verplichtingen als werken, huishouden en zorg voor anderen. Sportactiviteiten worden hierbuiten gelaten (zie beleidsproduct Sport). De scheidslijn tussen toerisme en recreatie is niet altijd helder. Daar waar het een meerdaags verblijf betreft en er dus sprake is van een overnachting, valt het onder het beleidsproduct toerisme/ economische aangelegenheden.

De gemeente Boxtel is groeiend in haar resultaten op het gebied van dagrecreatie en evenementen. Er is een keur aan evenementen over het jaar, het aanbod aan horeca is prima en er is veel te zien en te beleven binnen de gemeentegrenzen. Ook de recreatiemogelijkheden voor de eigen inwoners zijn goed en de speelmogelijkheden zijn op orde.

Wat hebben we bereikt?

Recreatie:

In Boxtel zijn we goed in dagrecreatie en evenementen. Met voorzieningen als De Groene Poort, Classic Park, Boerengolf 't Dommeltje, Podium Boxtel en jaarlijks zo'n 500 evenementen waaronder Festival Circolo, kunnen we iedere bezoeker een leuk dagje uit bezorgen bij mooi weer en slecht weer. De maand augustus staat in het teken van de kermis (van Liempde en Boxtel). Ook het aanbod aan horecavoorzieningen in Boxtel is bijzonder groot te noemen voor een dorp met ongeveer 30.000 bewoners. Cultuurhistorisch interessant, van religieus wonder, kasteel in het centrum, tot bolle akkers en een sterrenbos. Gelegen in een groene schil met een diversiteit aan landschappen, vele km aan recreatieve routes (fiets, wandel, kano, ruiter, MTB) gezegend met een goede bereikbaarheid, zijn de meest essentiële onderdelen aanwezig om het de bewoners en bezoekers in hun vrije tijd naar de zin te maken.

Met 523 speeltoestellen op 89 locaties, verspreid over heel Boxtel, is er altijd een speelvoorziening dicht in de buurt.

Kermissen:

Landelijke tendens is daling in inkomsten voor gemeente en daling in bezoekersaantallen en bestedingen op kermissen. Dat is in Boxtel ook het geval geweest in de afgelopen jaren, zo ook in 2016. De omliggende Horeca doet het aardig.

Speelvoorzieningen:

Met afronding van het Speelruimteplan (2008) in 2011 zijn de speelvoorzieningen op goed en eigentijds niveau gebracht.

Hertenkamp

Het hertenkamp en het park worden goed bezocht. In combinatie met de speeltuin is het hertenkamp inmiddels een bovenwijkse voorziening geworden.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Bezoekers top 5 dag recreatieve voorzieningen	150.000	160.000	n.n.b.	170.000	180.000	190.000
Aantal recreatieve voorzieningen		n.t.b.	n.t.b.			
Aantal horecavoorzieningen		n.t.b.	n.t.b.			
Banen recreatie en toerisme	34,3	34,6	n.n.b.	35	37	39
Bezoeken website www.vvvboxtel.nl /www.beleefboxtel.nl	38.000	45.000		50.000	55.000	60.000
Pagina weergave www.vvvboxtel.nl / www.beleefboxtel.nl	87.500	90.000	75.000	100.000	110.000	120.000
Volgers facebook Beleef Boxtel	5.000	6.000	6.050 Top bereik 38.500 personen in week in augustus	7.500	9.000	9.000
Kermisstandplaatsen		52	52	55	55	
Aantal speeltoestellen		523	520	530		
Aantal speeltuin locaties		89	89	90		

Toelichting op de indicatoren.

Banen recreatie en toerisme: is aantal op 1000 inwoners.

Nnb= Nog niet bekend

Ntb= Nog te bepalen

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Recreatie

- Naast honderden lokaal georiënteerde evenementen, heeft Boxtel dit jaar Festival Circolo, de ZLM toer, Slowlands, Festival Bazaar als regionale trekkers op de evenementenkalender gehad. Dit jaar zijn de Boeremèrt en Bloedprocessie afgelast vanwege het slechte weer. Op promotioneel gebied en facilitair gebied hebben we veel kunnen doen voor vele geslaagde evenementen. Beleef Boxtel blijft een bekend en goed gewaardeerde marketingstrategie.
- Begin 2016 is de nieuwe site www.beleefboxtel.nl in de lucht gegaan en in juni 2016 is tijdens Boxtel en Route het verbouwde VVV kantoor/winkel geopend. Financiële en inhoudelijke inbreng van de gemeente hebben tot realisatie van dit project geleid. Het gebouw doet nu dienst als huiskamer van Boxtel en huisvest Beleef Boxtel, Centrummanagement en de heemkundekring.
- Naast het onderhoud van de recreatieve routes (2x controle uitgevoerd door vrijwilligers en Buxtelse verenigingen) is het groot onderhoud door de gemeente zelf uitgevoerd.
- In 2016 hebben we gewerkt aan de koppeling van het buitengebied aan het centrum van Boxtel. Door de komst van Fluisterboten op de Dommel in het centrum en de stimulering van de Dino Experience (realisatie beiden in 2017) verwachten we twee mooie attracties en publiekstrekkers erbij te krijgen op recreatief gebied.

Kermissen

- Waar eerder sprake was van versterking van elkaars aanwezigheid, klaagt kermis steeds meer over volle terrassen en lege attracties. We moeten waken voor het fenomeen 'kermis slechts de feestverlichting voor de horeca'.
- Kermis Boxtel: Lastig was dat de hoofdattractie op de markt i.v.m. defect vervangen moest worden door andere, minder spectaculaire attractie. In 2016 zijn 35 standplaatsen gerealiseerd.
- Kermis Liempde: Liempde als gemeenschap heeft in 2016 de kermis nieuw elan gegeven d.m.v. diverse live-optredens. Er zijn in 2016 17 standplaatsen gerealiseerd.

Speelvoorzieningen

- Het zorgvuldig, sober maar doelmatig, beheren en in stand houden van de speelvoorzieningen heeft plaats gevonden in 2016. Het onderhoudsprogramma is opgesteld op basis van de onderhoudsinspecties 2016, waarna het noodzakelijke onderhoud is uitgevoerd.
- In samenspraak met de buurtbewoners en kinderen werden in 2016, bij de uitvoering reconstructie Dr. De Brouwerlaan ook de speelvoorzieningen, skatebaan en JOP voor de oudere jeugd aldaar vernieuwd en verplaatst.

Hertenkamp

- In 2016 heeft beheer plaats gevonden op sobere maar doelmatige wijze. Het beheer en onderhoud is uitgevoerd door medewerkers van werkvoorzieningsschap de WSD.
- In 2016 is bijenclub Stichting Ambrosius gestart met de verbouw van hun onderkomen in het park Molenwijk. Hiervoor is een stukje grond, in eigendom van de gemeente in bruikleen gegeven aan stichting Ambrosius.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Recreatie	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:		64
Analyse op hoofdlijnen:		
Recreatie		
Binnen de recreatie vallen de lasten hoger uit voor met name het dierenverblijf in park Molenwijk en de Geitenwei in Selissenwal.		16
Kermissen en evenementen		
Het negatieve resultaat voor kermissen en evenementen bestaat voornamelijk uit hogere energielasten en lagere baten uit pacht en standplaatsen.		44
Overige afwijkingen:		4
Totaal:	0	64

Beleidsproduct Kunst

Verantwoordelijke bestuurder: Maruška Lestrade-Brouwer

Waar staat onze gemeente:

We staan voor een cultureel open, ontspannen, samenwerkend en ondernemend Boxtel. De gemeente Boxtel is een aantrekkelijke leefomgeving voor haar inwoners en heeft -het hele jaar door- een duidelijke identiteit richting bezoekers en toeristen. Het kunst- en cultuuraanbod heeft hierin een sleutelpositie. Wij waarborgen de kwaliteit en toegankelijkheid van culturele activiteiten, bevorderen samenwerking en cultureel ondernemerschap en een sector overstijgende werkwijze (bij evenementen), stimuleren cultuurparticipatie en -educatie met kwaliteit en algemene cultuurpromotie, investeren in geld en ruimte voor innovaties, experimenten en bouwen aan een toekomstbestendige lokale culturele infrastructuur met betekenis.

Wat hebben we bereikt?

We hebben er voor gezorgd dat kunst en cultuur een stevige plaats hebben binnen de Buxtelse gemeenschap. We hebben ingezet op versterking, behoud en uitbouw van kunst, cultuur- en muziekeducatie, de versterking van de culturele infrastructuur, behoud van museale collecties en vernieuwing en behoud van de kunst in de openbare ruimte. Ook veel burgerinitiatieven zijn mede mogelijk gemaakt.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

In 2016 is na intensief overleg tussen gemeente en stichting de samenwerkings- en subsidierelatie met de KunstStichting Buxtel herzien. Dit betekent geenszins dat de relatie beëindigd is; de gemeente ondersteunt enkele activiteiten nog steeds.

De focus van het afgelopen jaar heeft verder gelegen op het onderzoeken, ondersteunen en versterken van andere samenwerkingsmogelijkheden tussen 'de door de gemeente gesubsidieerde instellingen' waarbij de focus ligt op cultuureducatie, talentontwikkeling en het stimuleren van uitbreiding samenwerking met andere sectoren.

Bijzondere focus heeft hierbij gelegen op het brengen van cultuur naar de jeugd. (CmK en Marktplaats, Cultuurbox).

Er heeft een inventarisatie van de staat van onderhoud van de kunst in de openbare ruimte plaatsgevonden. Hiermee wordt het Meerjaren Onderhoudsplan geactualiseerd. Vervolgens kan dan gerichte actie ondernomen worden.

Tenslotte zijn een veelheid van grote en kleine initiatieven op het gebied van kunst en cultuur ondersteund en/of beleidsmatig geïnitieerd.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Kunst		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:		410	
Analyse op hoofdlijnen:			
De subsidie van de kunststichting is voor 1/3 deel afgeraamd en zou voor 2/3 deel worden ongebogen vanaf 2016. Een klein gedeelte van deze ombuigingen is in 2016 gerealiseerd. Hierdoor is veel minder aan subsidie besteed.		225	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
Er is € 190.000 subsidie terugbetaald door de kunststichting onder voorwaarde dat dit weer voor kunst wordt ingezet. Het teruggestorte bedrag wordt overgeheveld naar 2017.		190	
Overige afwijkingen:			5
Totaal:		415	5

Beleidsproduct Monumentenzorg en oudheid

Verantwoordelijke bestuurder: Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente:

Monumentale gebouwen, archeologische monumenten en landschappelijke structuren maken dat de lange geschiedenis van Boxtel tastbaar blijft. In de erfgoednota van 2009 is omschreven hoe groot het belang is van cultuurhistorie in de toekomst. Een doel van de nota is om cultuurhistorie te gebruiken als ontwikkelingskans en niet als beperking; op die manier blijft de Boxtelse identiteit behouden. Ook de proactieve monumentencommissie draagt bij aan het behouden van deze identiteit. Deze commissie houdt zich niet alleen bezig met het beoordelen van vergunningaanvragen voor monumenten. Zij geeft ook gevraagd en ongevraagd advies in zaken waarin haar expertise gewenst is of gebruikt kan worden.

Wat hebben we bereikt?

Het huidige archief is moeilijk toegankelijk voor externen. In 2016 is een start gemaakt met de verbetering van de toegankelijkheid van het archief, zodat ook de belangstelling voor de Boxtelse monumenten hierdoor kan worden bevorderd. Medio 2017 zal dit naar verwachting gereed zijn.

Voor het aantrekkelijk houden van Boxtel als woongemeente en voor toerisme en recreatie is het gewenst om het erfgoed in stand te houden. Dit draagt tevens bij aan economische doelstellingen. Ook in 2016 hebben we samen met de Monumentencommissie de nodige successen geboekt in het behoud van erfgoed in de vorm van actieve samenwerking met pandeigenaren en initiatiefnemers.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Aantal gemeentelijke monumenten	189	189	189	189	189	189
Aantal rijksmonumenten	74	74	74	74	74	74
Aantal restauraties / verbouwingen	25	25	25	25	25	25
Aantal verstrekte subsidies	5	10	5	10	10	10
Aantal archeologische onderzoeken	25	25	25	25	25	25

Toelichting op de indicatoren.

Aantal restauraties / verbouwingen: is gemeten a.d.h.v. van het aantal omgevingsvergunningen voor monumenten en andere cultuurhistorisch waardevolle objecten

Wat hebben we daarvoor gedaan?

- In 2016 een start gemaakt met de verbetering van de toegankelijkheid van informatie over monumenten.
- We hebben, samen met de Monumentencommissie, actief gezocht naar samenwerking met pandeigenaren om op die manier verbouw, renovatie en herbestemming te ondersteunen.
- Mede door de inzet van de Monumentencommissie zijn ook in 2016 diverse pandeigenaren begeleid bij het verbouwen van hun eigendom, waarbij de cultuurhistorische- en monumentale waarden hoog in het vaandel hebben gestaan.
- Daarnaast heeft de Monumentencommissie zich in 2016 proactief opgesteld om bij diverse nieuwe ontwikkelingen de instandhouding van cultuurhistorische waarden te waarborgen.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Monumentenzorg en oudheidkunde		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:		46	
Analyse op hoofdlijnen:			
algemeen			
Het restantbudget bestaat voornamelijk uit subsidiebudgetten die niet zijn aangewend. Ook de lasten zijn lager dan geraamd.		29	
De lasten voor inhuur zijn lager maar de kosten voor huur van ruimten hoger.		29	11
Overige afwijkingen:			1
Totaal:		58	12

Beleidsproduct Groenbeheer

Verantwoordelijke bestuurders: Herman van Wanrooij, Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente

De gemeente voert een sober- en doelmatig groenbeheer uit aan de hand van de beeld systematiek conform CROW normen. Dit is beschreven en vastgesteld in het Integraal beeldbeheerplan groen en straatreiniging. Verder staat Boxtel bekend om haar duurzaamheid, ecologie en biodiversiteit in haar groen en groenbeheer.

Wat hebben we bereikt?

Herziening kapbeleid

Een herziening van het kapbeleid moet leiden tot minder regels en minder administratieve lasten. Deze herziening is vertraagd door discussies die tot nieuwe inzichten geleid hebben. Tevens wordt thans de mogelijkheid bekeken om harmonisatie van het beleid tussen de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel te realiseren.

Burgerparticipatie en ondersteuning burgerinitiatieven

Binnen herinrichtingsproject(en) zijn verschillende particuliere initiatieven een plek gegeven. (denk aan: pluktuin, vaste planten borders, buurtmoestuin e.d.). De mate van ondersteuning varieert van initiatieven toestaan, faciliteren tot volledig zelf uitvoeren.

Beheer/onderhoud openbaar groen en sloten

Beheer van openbaar groen wordt conform het vastgestelde integrale beheer groen en straatreiniging uitgevoerd, zorgvuldig, sober maar doelmatig. De samenwerking van team wijkbeheer en WSD speelt hierin een belangrijke rol. Dit verloopt voorspoedig.

Ontwikkeling natuur en ecologie

Door het leveren van een bijdrage aan diverse projecten is een positieve bijdrage aan natuurontwikkeling, vergroten van biodiversiteit en verbeteren van de ecologische omstandigheden voor flora en fauna gerealiseerd.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Sober- (doelmatig) groenbeheer op beeld	6 - 6.5	6 - 6.5	6 - 6.5	6 - 6.5	6 - 6.5	6 - 6.5

Toelichting op de indicatoren.

Areaaluitbreidingen hebben invloed op het totaal van groenbeheer. Het uitblijven van honorering areaaluitbreiding zal een meer sober en doelmatig beheer betekenen. Daarentegen het honoreren van areaaluitbreiding zal het huidig beheer gecontinueerd kunnen worden conform het vastgestelde integraal beeldbeheer groen en straatreiniging. Het areaal wordt gedurende het gehele jaar geschouwd middels beeldmeetlatten. Hieruit komt een indicator getal van 6-6,5.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Herziening kapvergunningbeleid

In 2016 is veel discussie gevoerd over overlast van bomen in Boxtel. Dat heeft geleid tot een plan om overlastlocaties gestructureerd aan te pakken. Het 'wegen' van overlast binnen het afwegingskader voor bomen is daarbij ter discussie gesteld. In het kader van het opstellen van het nieuwe duurzaamheidsbeleid wordt verzocht om de klimaatfunctie van bomen mee te nemen in het beleid/afwegingskader voor bomen. Met deze nieuwe inzichten en de mogelijke kans tot harmoniseren van beleid zal dat in 2017 vormgegeven worden.

Ondersteuning burgerinitiatieven

- Burgerparticipatie Oude Boomgaard en gemeentevijver: Het plan is in 2016 opgesteld in overleg met de klankbordgroep en wordt in de eerste helft van 2017 uitgevoerd. Vanuit groenbeheer worden aanpassingen aan de huidige beplanting uitgevoerd en onderhoud aan de boomgaard gelijktijdig mee uitgevoerd. De vijver wordt uitgebaggerd en er komen voor de zuivering mosselen in het water.
- Pluktuin Vorsenpoel: Binnen de herinrichting van de Dr. de Brouwerlaan zijn verschillende initiatieven ontwikkeld zoals pluktuin nabij de Vorsenpoel waarbij voor het onderhoud ook een samenwerking met de school wordt overeengekomen, de pluktuin is opgenomen in de bestaande Foodwalk in Boxtel en er zijn vaste planten borders aangelegd.
- Vaste plantenborders Hof ter Aa en Alidade: Tot groot genoegen en na keuze uit allerlei verschillende soorten mogelijke inrichtingen is er tijdens een inloop avond georganiseerd met betrekking tot aanplant van ook vaste planten borders nabij Hof ter Aa langs de Bosscheweg en rondom de Alidade in Princenlant.
- *Vergroening wandelroute Lennisheuvel*: met bewonersorganisatie RKO en belanghebbenden is een akkoord voor de vervanging van de bomen met daaronder een vergroening van vaste planten bereikt.
- Eetbaar Boxtel en buurtmoestuintje: Op particulier initiatief zijn in 2016 op diverse plaatsen fruitbomen en ander eetbaar groen aangeplant. Het initiatief is ondersteund door verstrekking plantmateriaal en hulp bij de aanplant. Tevens is een buurtmoestuintje opgestart aan de Robert Schumannlaan.

Beheer/onderhoud openbaar groen en sloten

- Groenbeheer algemeen: In 2016 zijn de voorbereidingen gestart voor een MeerJarenPlan-bomen. Dit dynamische 10 jarige plan voor vervanging van bomen in woonstraten is ontstaan uit langdurige en veel terugkerende klachten die soms ook aantasting van bijvoorbeeld riolering en straatkolken tot gevolg heeft. Daar waar dat kan wordt samen gewerkt met de beheer disciplines wegen en water (riolering). Ook hier worden in het kader van burgerparticipatie de bewoners nauw betrokken in de keuze van nieuwe bomen.
- Beleid slootmaaien actualiseren: In overleg met ZLTO wordt gezocht naar aanpassing van het beleid voor het slootmaaien, met een rechtmatiger verdeling van het slootonderhoud en verwerking slootvuil/maaisel over de slooteigenaren bij gedeeld eigendom. In 2016 heeft een proef plaatsgevonden met verwerking van het slootmaaisel op gronden die de gemeente aan boeren in gebruik geeft (Kleine Kringloop i.k.v. duurzaamheid). De herziening van het beleid wordt gezamenlijk met Sint Michielsgestel opgepakt om mogelijkheden voor harmonisatie te bekijken. Het waterschap heeft de samenwerking van het berm- en slootonderhoud stop gezet. Als gevolg hiervan is een start gemaakt voor een nieuw onderhoudsbestek waarbij Boxtel en Sint Michielsgestel gezamenlijk in één bestek zullen worden aanbesteed.

Ontwikkeling natuur en ecologie

- Faunabeheer: In 2016 is opdracht gegeven voor het vervaardigen van een onderhoudsbestek voor de 91 faunavoorzieningen die binnen de gemeentegrenzen van Boxtel gelegen zijn (excl. Fauna voorzieningen van derden zoals RWS, BL, Natuurmonumenten). Dit bestek zal aanbesteed en uitgevoerd worden teneinde aan een up to date beheer van faunavoorzieningen te kunnen voldoen.
- Food for Bees: Het project 'Boxtel, Liempde en Food4bees voor de bij is afgerond'. Er zijn onder andere bij-vriendelijke bermen ingericht en insectenhôtels geplaatst.
- Red de bij: Er is in samenwerking met het streekhuis een subsidieverzoek opgesteld in het kader van het programma 'Red de bij'. Het verzoek is gehonoreerd en zal in 2017 uitgevoerd worden. Het project ziet toe op het verbeteren van leefomstandigheden voor bijen in het buitengebied.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Groenbeheer Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:		27
Analyse op hoofdlijnen:		
Zowel de lasten (stortkosten en inhuur derden) als de bijdragen van derden zijn hoger dan geraamd. Per saldo is er een voordeel van € 31.000.	55	86
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Geraamd is een eenmalig budget voor het project Oude boomgaard/vijver. De werkzaamheden zijn gestart in 2017 zodat dit bedrag kan worden overgeheveld.	30	
Overige afwijkingen:		26
Totaal:	85	112

Beleidsproduct Beheer openbare ruimte

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Waar staat onze gemeente:

- Totaal areaal verhardingen: $\pm 1,75$ miljoen m² ($\pm 0,9$ miljoen m² asfalt – $\pm 0,9$ miljoen m² el)
- Kunstwerken ± 80 stuks (excl. faunavoorzieningen)
- Lichtpunten ± 7.500 stuks
- Verkeersborden ± 3.500 locaties
- Aantal vri's installaties 10 stuks

Wat hebben we bereikt?

Aanleg of reconstructie van infrastructuur

Bij aanleg of reconstructie van infrastructuur wordt altijd zo veel als mogelijk een integrale aanpak van wegen, riolen en groen nagestreefd. In 2016 zijn diverse ontwikkelingen en reconstructies uitgevoerd of voorbereid om uit te gaan voeren.

Beheer en onderhoud van infrastructuur

Onder het algemene adagium 'zorgvuldig, sober maar doelmatig' is uitvoering gegeven aan het beheren en onderhouden van de bestaande infrastructuur, onderscheiden in openbare wegen, civiele kunstwerken (bruggen, tunnels, viaducten, faunavoorzieningen, e.d.), openbare verlichting, straatmeubilair, verkeersborden en wegmarkeringen, verkeersregelinstanties.

Kabels en leidingen

Voor de aanleg van een glasvezelcommunicatienetwerk in het buitengebied van de gemeente Boxtel is een overeenkomst gesloten. Hierdoor kunnen in 2017 ruim 600 huishoudens en bedrijven beschikken over snel breedband voor hun telecommunicatiemogelijkheden.

Gladheidbestrijding

Overgegaan is op natstrooien van zout. De routes zijn beperkt aangepast. Voor verdere actualisatie van het gladheidsbestrijdingsplan wordt gewacht op de vaststelling van de mobiliteitsvisie MOVE'31 (zie Verkeersmaatregelen).

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Beheer/onderhoud wegen (verhardingen) in miljoen m ²	Ca. 1,75	Ca. 1.75	Ca. 1,75	Ca. 1.75	Ca. 1.80	Ca. 1.80
Beheer/onderhoud kunstwerken	80 st	80 st	80st	80 st	80 st	80 st
Beheer/onderhoud verlichting	7.500 st	7.550 st	7.543 st	7.600 st	7.650 st	7.700 st
Beheer/onderhoud verkeersborden en wegmarkeringen	3.500 st	3.500 st	3.500 st	3.500 st	3.500 st	3.500 st
Beheer/instandhouding VRI's	10 st	10 st	10 st	10 st	10 st	10 st

Toelichting op de indicatoren.

Door nieuwbouw en areaaluitbreiding zal het totaal areaal toenemen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Aanleg of reconstructie van infrastructuur

- De reconstructie Dr. De Brouwerlaan is gerealiseerd. Dit betrof o.a. herinrichting weg, treffen verkeersmaatregelen (verkeersveiligheid kruispunten), aanleg (deels vrijliggende) fietsroute Oost-Munsel/IGA, vergroten capaciteit riolering, en aanpassing voorzieningen scholen (o.a. parkeren) en jeugd (speelvoorzieningen, JOP).
- De reconstructie gedeelte Van Randerodestraat is gerealiseerd. Dit betrof herinrichting weg en afkoppelmaatregelen riolering (gescheiden hemelwaterafvoer), aansluitend op de woningrenovatie door woonstichting Sint-Joseph.
- Het burgerinitiatief Centrumplan Liempde van SPPiLL is in uitvoering gekomen. Hierin werkt SPPiLL nauw samen met de gemeente. In het project wordt het centrumgebied van Liempde heringericht.
- Herinrichting Koevoortseweg nabij d'n Eijngel is uitgevoerd.
- In het kader van de Nota 'Op weg naar een leefbaar en bruisend Centrum' (2012) is verder gewerkt aan voorbereiding van de herinrichting van het Centrum Boxtel. Na realisatie STA-P is nu de Markt verder uitgewerkt. Idem geldt de parkeerterreinen Zusterspad en Binnentuin. Realisatie is beoogd in 2017-2018.
- Het burgerinitiatief Herinrichting/Vergroening Stationsplein is voorbereid voor realisatie in 2017. Doelstelling is dit op 1 dag met vrijwilligers te realiseren.
- De herontwikkeling Boseind, voormalig terrein Biomerieux en uitbreiding Vion vergen aanpassing van de infrastructuur bij Korenmolen voor de ontsluiting van de bedrijven in dit gebied. Een en ander is door de ontwikkelaar in samenwerking met de gemeente uitgewerkt en tot uitvoering gebracht. Na afronding van de werkzaamheden wordt de weg aan de gemeente overgedragen.
- Voor het Programma Hoogfrequent Spoor en het project TALK is verder gewerkt aan het voorbereiden van ontwerpen voor de te realiseren Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK) en de verbreding Keulsebaan
- Mede naar aanleiding van PHS/TALK en de voorgenomen aanpassing van de riolering in Kalksheuvel is de voorbereiding gestart van de reconstructie buurtschap Kalksheuvel, een herinrichting van alle wegen in het buurtschap conform een 30 km/uur inrichting. Uitvoering zal pas ca. 2018 plaatsvinden, na realisatie van de VLK.
- De reconstructie Schijndelsedijk en Klaverblad is voorbereid. Hiermee wordt de definitieve ontsluiting van In Goede Aarde gerealiseerd.

Beheer en onderhoud van infrastructuur

- In 2016 is het uitvoeringsprogramma Groot onderhoud wegen afgerond en is al het geplande klein onderhoud uitgevoerd.
- Het onderhoudsprogramma Kunstwerken 2016 zal in 2017 worden afgerond, vanaf dan samen met onderhoud aan de faunavoorzieningen. Hiervoor is gewerkt aan een bestek.
- Het uitvoeringsprogramma Openbare Verlichting 2016 is volgens planning uitgevoerd.
- In 2016 is de vervanging verkeersregelininstallatie Afrit 25 Boxtel-Noord voorbereid, uitvoering in 2017.
- Er is gekeken naar het koppelen van het beheer verkeersborden aan het beheersysteem van de gemeente Sint-Michielsgestel. Dit moet in 2017 nog verder worden uitgewerkt. Dan zal ook het Project 'Bordenslag' weer verder worden opgepakt om het aantal borden te verminderen.

Kabels en leidingen

- Mabib wil in alle witte (buiten)gebieden van Noord-Brabant glasvezel aanleggen. Boxtel is de eerste gemeente waarmee zij al in 2016 overeenstemming hebben bereikt en een overeenkomst hebben afgesloten. Begin 2017 wordt dit gerealiseerd.

Gladheidbestrijding

- Alle (4) zoutstrooiers zijn aangepast voor het nat strooien van zout en op de werf is een opslagtank voor pekewater geplaatst. Nat strooien reduceert het zoutverbruik en er kan gemakkelijker preventief worden gestrooid omdat het zout beter op de weg blijft liggen. De methode is hiermee effectiever en duurzamer voor het milieu dan droog strooien. Ook zijn de wagens geschikt gemaakt voor sneeuwploegen, zodat dit niet meer uitbesteedt hoeft te worden.
- Actualisatie van het gladheidsbestrijdingsplan wacht nog op vaststelling van de mobiliteitsvisie MOVE'31 (zie Verkeersmaatregelen).

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Beheer openbare ruimte Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:	962	
Analyse op hoofdlijnen:		
De kosten voor herinrichting van de Koevoortseweg (karrespoor) zijn hoger uitgevallen dan geraamd.		43
Door uitgestelde investeringen zijn de kapitaallasten lager dan begroot en leiden tot een lagere onttrekking uit de reserve.	279	274
De kosten van wegonderhoud vallen lager uit dan begroot.	125	
De kosten van openbare verlichting vallen € 30.000 lager uit door lagere energielasten ad € 26.286, lagere onderhoudslasten ad € 11.615 maar lager schadeverhaal ad € 11.959.	38	12
De totale kosten voor de gladheidsbestrijding zijn lager uitgevallen door minder verbruik zout en inhuur derden.	56	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
De restant budgetten wijkbeheer ad € 374.138 worden over geheveld.	374	
Het woonrijpmaken van het project Heideweg is niet uitgevoerd door latere verkoop kavels.	352	
Door overname van een deel van de Boseind is in een overeenkomst bepaald dat de lasten van dit deel van de weg voor rekening van de gemeente komt. Omdat de weg juridisch nog niet aan de gemeente is geleverd is geen onderhoud gepleegd.	50	
Overige afwijkingen:	53	36
Totaal:	1.327	365

Beleidsproduct Verkeersmaatregelen

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Waar staat onze gemeente:

Boxtel Bicycle en het Gemeentelijk Verkeer en Vervoerplan GVP2008 zijn aan het eind van hun looptijd. In 2016 is de kadernotitie over de nieuwe mobiliteitsvisie (MOVE'31) opgestart.

Het fietsnetwerk heeft potentie, lokaal en regionaal, maar is niet sluitend en communicatief nog niet goed zichtbaar voor de gebruikers. De gemeentelijke visie en haar verkeersstructuur wordt op dit moment sterk beïnvloed door het Maatregelenpakket voor Programma Hoogfrequent Spoor (PHS/TALK). De Noord-Zuid-as zal, als gevolg van PHS zwaarder worden belast en loopt op delen tegen een bovengrens aan.

Er zijn nadere onderzoeken nodig om de status van Boxtel te objectiveren, zoals het ongewenste doorgaande autoverkeer. Voor nieuwe plannen kan er nog geen eenduidige informatie worden verstrekt voor bepalen van emissies ten behoeve van bestemmingsplannen en Omgevingswet.

Op dit moment spelen er een aantal grote projecten zoals PHS/TALK, herinrichting Centrum en een opgestart Woningbouwprogramma, die de leefbaarheid en bereikbaarheid van gebieden zal veranderen.

Wat hebben we bereikt ?

Opstellen Mobiliteitsvisie'31 (MOVE'31) en aansluiten bij gemeente overstijgende programma's

Het huidige Gemeentelijk Verkeer- en Vervoersplan (GVP) vormt het kader voor verkeer- en vervoersbeleid van de gemeente, en dient geactualiseerd te worden. Hiervoor is in 2016 een proces opgestart waarin een evaluatie is opgesteld van met name Boxtel Bicycle. Ten aanzien van het autoverkeer is het inzicht verkregen dat enkele wegen in de hoofdstructuur door autonome ontwikkeling en veranderingen, tegen hun plafond gaan lopen en er nagedacht moet worden over passende maatregelen. Bij de evaluatie Fiets komt naar voren dat er nog behoefte is aan duidelijke communicatie over de vindbaarheid van het fietsnetwerk. De metingen van het fietsverkeer tonen echter wel aan dat er een duidelijke groei is in het fietsgebruik en dus behoefte aan fietsinfrastructuur, zoals routenetwerk en stalling.

Facilitering elektrisch vervoer

Er is beleid ingericht op het kunnen faciliteren van uitbreidingen op basis van vraag en aanbod.

Verbeteren verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid, verkeersmaatregelen

Met een aantal aanpassingen aan de infrastructuur is, mede door burgerparticipatie, de verkeersveiligheid verbeterd. Voorbeelden hiervan zijn de reconstructie van de Dr. De Brouwerlaan, waarin maatregelen voor fiets, voetganger en auto zijn getroffen voor betere ontvloechting en doorstroming van de verschillende verkeersdeelnemers. Hier is de eerste fietsrotonde van Boxtel aangelegd.

Stimulering fietsverkeer

Uit de evaluatie van Boxtel Bicycle en de analyse van de laatste verkeerstellingen door de Fietzersbond blijkt dat er bovengemiddeld gefietst wordt in Boxtel. Dit onderschrijft ook mede de noodzaak van de aanpak om fietsvoorzieningen als 'werk met werk' in verschillende projecten door te voeren om uiteindelijk een goed gebruikt fietsnetwerk te bezitten.

Uitvoeren mensgerichte maatregelen voor verkeersveiligheid

Met niet-infrastructurele maar mensgerichte maatregelen zoals verkeerseducatie en gedragsbeïnvloeding werken we gezamenlijk met andere organisaties aan gedrag en veiligheid.

Wat hebben we daarvoor gedaan ?

Opstellen Mobiliteitsvisie'31 (MOVE'31) en aansluiten bij gemeente overstijgende programma's

- In 2016 is een fors pakket aan verkeersmetingen voor auto en fiets uitgevoerd, zowel in het kader van TALK/PHS als regulier. Enerzijds moet dit voeding zijn voor het eigen mobiliteitsbeeld van Boxtel (waar rijdt wat), anderzijds worden de gegevens gebruikt voor de actualisatie Brabant Brede Model Actualisatie (BBMA). Dit verkeersmodel heeft een meerwaarde in het regionale en daarmee ook lokale verkeersbeeld en is een noodzakelijk instrument voor onder meer het opstellen van bestemmingsplannen en omgevingsvergunningen.
- In 2016 hebben we, met behulp van een extern bureau, een evaluatie opgesteld waarin is gekeken naar de stand van zaken ten aanzien van wat er gerealiseerd is op het gebied van de fiets (Boxtel Bicycle) en hoe robuust de bestaande hoofdstructuur is voor de ontwikkelingen die komen gaan, zoals de sluiting van de dubbele overweg, de bereikbaarheid van Ladonk en het Woningbouwprogramma Boxtel. De visie wordt in 2017 afgerond.

Facilitering elektrisch vervoer

- De beleidsvisie E-vervoer is/wordt integraal opgenomen in de Mobiliteitsvisie MOVE'31.
- Er hebben in 2016 geen bijzondere activiteiten plaatsgevonden op dit gebied. Bestaande faciliteiten zijn onderhouden en er wordt bij ontwerpen rekening gehouden met uitbreidingsmogelijkheden, zoals bijvoorbeeld bij den Tip in Liempde.

Verbeteren verkeersveiligheid en verkeersleefbaarheid, verkeersmaatregelen

Met een aantal aanpassingen aan de infrastructuur is getracht om verbetering op dit thema te bereiken. Voorbeelden hiervan zijn:

- de grootschalige reconstructie van de Dr. De Brouwerlaan, waarin maatregelen voor fiets, voetganger en auto zijn getroffen voor betere ontvlechting van de verschillende verkeersdeelnemers;
- voor het centrum Boxtel zijn maatregelen voorbereid voor uitbreiding en inrichting van het voetgangersgebied, en het aanpassen van een laad- en losregeling.
- In de wijk Selissenwal is met de afronding van de reconstructie van de Baandervrouwenlaan ook de aanleg van een 30-km zone gerealiseerd.

Stimulering fietsverkeer

- In 2016 is er samen met de Fietzersbond en Lokale agenda 21 een activiteit georganiseerd 'Boxtel 50+ op de fiets' om ouderen te begeleiden in het beter beheersen van het gebruik van de fiets in het verkeer.
- Met de aanleg van een eenzijdig fietsroute langs de dr. De Brouwerlaan is er weer een aanzienlijk en belangrijk deel van het fietsnetwerk in en voor de wijk Oost gerealiseerd.
- In de plannen voor verbeterde hoofdstructuur is er bijzondere aandacht voor de fiets in relatie tot de nieuwe weginfrastructuur van de Keulsebaan en nieuwe Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (Colenhoef). Ook voor de veiligheid van de fietsroute Fellenoord – Goor (incl. 'Providentia') is er die aandacht.
- De haalbaarheid van het vergroten van de fietsveiligheid op de Molenwijkseweg is onderzocht en na afweging bij de kadernota is budget in de begroting opgenomen voor realisatie in 2017.
- Verlenging fietsroute Haaren-Boxtel maakt onderdeel uit van PHS. De door provincie toegezegde cofinanciering (max. € 450.000) is zeker gesteld tot 2018. In de participatie met het Buurtschap Kalksheuvel, in het kader van herinrichting na de realisatie van de Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg, is het proces van vormgeving opgestart.
- De provincie trekt vanuit de vijfsterrenregio NO-Brabant onderzoek naar mogelijkheden om een snelfietsroute 's-Hertogenbosch-Boxtel en een snelfietsroute Boxtel-Eindhoven te ontwikkelen. Boxtel werkt hier aan mee voor de tracékeuze op Buxtels grondgebied. In 2016 hebben de eerste gesprekken plaatsgevonden ten aanzien van de grove lijnen van snelfietsroutes van en naar Boxtel. Er is gekeken naar een aansluiting in het zuiden aan de Keulsebaan vanuit Best en in het noorden zijn er twee aansluitingen in het onderzoek betrokken, te weten één via Esch en één via de Bosscheweg.

Uitvoeren mensgerichte maatregelen voor verkeersveiligheid

- In 2016 is er, samen met diverse wijkplatformen gewerkt aan kindlinten en kindkwadranten in een aantal schoolomgevingen. Beide thema's hebben als doel de veiligheid van de zwakke verkeersdeelnemers te borgen en ook het gedrag van ouders (en andere weggebruikers) voor het halen en brengen te spiegelen als mede oorzaak van het veiligheidsvraagstuk.
- In het voorjaar is het schriftelijk en praktisch verkeersexamen gehouden voor leerlingen groep 7 van alle basisscholen.
- Bedrijf Edux is ingehuurd voor realisatie project 'JONGleren in het verkeer', gericht op verkeerseducatie op kinderdagverblijven.
- Subsidie ter behalen/behouden Brabants Verkeersveiligheid Label (BVL) voor de deelnemende basisscholen is aangevraagd, verkregen en uitbetaald aan de scholen.
- Subsidie Totally Traffic (verkeerseducatie voortgezet onderwijs) is aangevraagd en uitbetaald.

Pleitbezorging directe aansluiting N618-A2 (project VAN)

De N618 (Schijndel-Boxtel) ontsluit nog via centrum Boxtel op de A2, ondanks provinciaal beleid om provinciale wegen niet door woonkernen te leiden, maar er omheen. Dit leidt tot ongewenste verkeersdruk op de Noord-Zuid as door Boxtel (Bosscheweg-Brederodeweg-Eindhovenseweg) en ongewenst sluipverkeer door buitengebied Liempde. Mede naar aanleiding van Greentech is dit knelpunt weer bij de Provincie aangekaart.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Verkeersmaatregelen Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:		32
Analyse op hoofdlijnen:		
Zowel de kosten van onderhoud als die van inhuur derden zijn hoger dan begroot.		91
De kosten voor aanschaf van materieel zijn lager dan begroot.	84	
Overige afwijkingen:		25
Totaal:	84	116

Beleidsproduct Volkshuisvesting

Verantwoordelijke bestuurder: Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente:

In Boxtel staan ca. 13.000 woningen. Ongeveer 67% bestaat uit koopwoningen. Het gemiddelde in Nederland is 60%¹. Het aandeel sociale huurwoningen in Boxtel bedraagt ongeveer 33% van het aantal woningen, dat is vergelijkbaar met het Nederlands gemiddelde van 30%.

Wat hebben we bereikt?

Vaststelling en uitvoering Woonvisie

In juni 2016 is de nieuwe Woonvisie 2016-2025 vastgesteld. Hierin is een vijftal thema's opgenomen dat centraal staat in het woonbeleid. De thema's zijn:

- een betaalbare woning voor ieder huishouden;
- verbeteren kwaliteit, de geschiktheid en de duurzaamheid van de bestaande woningvoorraad;
- huisvesting bijzondere (zorg)doelgroepen;
- vraaggericht bouwen met oog voor de toekomst;
- Boxtel aantrekkelijke woongemeente.

Tevens is eind 2016 de woonagenda bij de woonvisie door het college vastgesteld.

Waarborgen van redelijke bijdrage van woonstichting aan volkshuisvestingsbeleid

In december is het prestatiecontract 2017-2018 -> 2021 met Woonstichting St. Joseph en de Huurdersbelangenvereniging ondertekend.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Aantal gerealiseerde woningen	6%		10%		20%	
% sociale huurwoningen van gerealiseerde woningen	23%		26%		30%	

Toelichting op de indicatoren.

- Aantal gerealiseerde woningen: in de woonvisie is als doel omschreven om in de periode 2015-2024 per saldo 1.315 woningen in totaal toe te voegen. Uitgaande van 160 sloop in deze periode, is de gewenste nieuwbouw om aan de behoefte te voldoen 1.475 woningen. Het streven is om 20% van dit aantal woningen te realiseren in 2016, 2017 en 2018. In 2020 zal 45% van de gewenste nieuwbouw zijn gerealiseerd.
- Monitoren % sociale huurwoningen van gerealiseerde woningen: in de woonvisie is gesteld dat er een behoefte aan woningen in de sociale huur tussen de 25% en 45% ligt. In 2018 zal 30% van de gerealiseerde woningen in de sociale huur zijn gebouwd en in 2020 zal van het aantal gerealiseerde woningen 35% in het sociale huursegment gerealiseerd zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Vaststelling en uitvoering Woonvisie

Met de nieuwe woonvisie hebben we nieuw woonbeleid vastgesteld. Dit is nog verder concreet gemaakt in de woonagenda. Hierin zijn concrete acties benoemd om de beleidsdoelen uit de woonvisie te kunnen bereiken. Conform de planning is met de acties uit de woonagenda een eerste start gemaakt.

¹ Bron: WoOn onderzoek Nederland 2015, Ministerie BZK, april 2016

Waarborgen van redelijke bijdrage van woonstichting aan volkshuisvestingsbeleid

Woonstichting St. Joseph heeft een 1^e volkshuisvestelijk bod uitgebracht. Uiteindelijk heeft dat bod en diverse overleggen met de partijen geleid tot het prestatiecontract wat is ondertekend door Woonstichting St. Joseph, Huurdersbelangenvereniging en gemeente. De woonvisie was een belangrijke basis voor het prestatiecontract. Over diverse woonopgaven zijn dan ook concrete afspraken gemaakt en is een redelijke bijdrage van de corporatie aan het volkshuisvestingsbeleid geborgd.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Volkshuisvesting	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:		8
Analyse op hoofdlijnen:		
Hogere algemene uitgaven		8
Totaal:	0	8

Programma Maatschappelijke ontwikkeling

Wat valt er onder het programma Maatschappelijke ontwikkeling

Onder het Programma Maatschappelijke Ontwikkeling vallen alle beleidsproducten, die bijdragen aan zelfredzaamheid van burgers.

Hieronder vallen de beleidsproducten:

- Maatschappelijk Werk
- Minderheden
- Jeugdzorg,
- Onderwijs
- Inkomensvoorziening
- Participatie
- Wmo
- Volksgezondheid

De gemeenschappelijkheid in maatschappelijke ontwikkeling

Een leefomgeving waar het prettig leven is. Waarbinnen mensen en hun talenten zich kunnen ontwikkelen.

Missie

Een samenleving en het netwerk van het individu, die betrokken worden bij het bijdragen tot zelfredzaamheid

Visie

Zoveel mogelijk mensen kunnen zelfstandig leven en krijgen de kans volwaardig deel te nemen aan de maatschappij. Via de kanteling en een integrale aanpak van de drie transities willen we komen tot transformatie.

Wat betekent deze visie:

Eén Sociaal domein, waarbinnen integraal en ontkokerd wordt gewerkt.

Maatwerkoplossingen en keukentafelgesprekken dragen bij aan zelfredzaamheid.

Uitgangspunten voor deze werkwijze:

De speerpunten zijn.

- Ouderenzorg
- Mantelzorg- en vrijwilligersbeleid
- Inburgering statushouders
- Schoolmaatschappelijk werk
- Preventie
- Basis Team Jeugd en Sociaal Wijk Team
- Eigenkracht
- Minimabeleid

Maatschappelijke ontwikkeling in 2016

Een kort overzicht van de belangrijkste resultaten

Maatschappelijk werk

Ouderenzorg

In het kader van het bevorderen van de zelfredzaamheid van ouderen hebben wij in 2016 een aantal projecten ondersteund. Daarnaast zijn we in gesprek met inwoners en organisaties over een actieprogramma voor senioren.

Mantelzorg

De ondersteuning van Mantelzorgers heeft verder concreet vorm gekregen. We werken hierbij samen met de Klankbordgroep Mantelzorg en het Steunpunt Mantelzorg. Hierdoor krijgen we steeds meer mantelzorgers in beeld.

Sociaal Team

De aansturing van het Sociaal Team is versterkt met het aanstellen van een coördinator die ook regie voert op complexe cases. De samenwerking met de collega's van Openbare Orde en veiligheid is versterkt en er wordt gewerkt met het AVE-model, waarmee wordt vastgesteld waar de regie op de casus het best kan worden belegd. Daarnaast bestaat het voornemen om GGZ-expertise aan het Sociaal Team toe te voegen.

Voorkomen van verwarde personen op straat

Zowel vanuit openbare orde en veiligheid, als vanuit zorg is hier veel aandacht voor. Regionaal komt hier binnenkort een handreiking voor richting de gemeenten. Daarnaast wordt er lokaal gekeken naar een verbeterde samenwerking met partners om meer in te zetten op de preventie.

Nabij en aanspreekbaar zijn voor de wijk

De contacten met buiten (onder meer via de wijkmakelaars) hebben geleid tot een beter inzicht in de behoeften van de inwoners. Dit heeft geresulteerd in een aantal initiatieven vanuit de samenleving, waarvan een deel al in uitvoering is. Daarnaast is een groot aantal initiatieven in voorbereiding.

Minderheden

De wettelijk bepaalde taakstelling ten aanzien van de huisvesting van statushouders is gerealiseerd. Het loket Informatie- en ondersteuningspunt Bureau Nieuwkomers (ContourdeTwern) is door de gemeente gefaciliteerd. Om te zorgen voor een doorlopende lijn en vroegtijdige integratie is nauwe samenwerking gezocht met WSD, Participatie, BNK, lokale organisaties, bedrijven, wijkmakelaars, inburgeringsinstellingen.

De taakstelling was in 2016 dermate hoog dat het niet mogelijk was om de taakstelling te realiseren met enkel reguliere woningen. Daarom is samen met de Woonstichting naar andere woonoplossingen gezocht. Op De Tijvert zijn woonlocaties gerealiseerd voor vluchtelingen en statushouders, daarnaast zijn enkele reguliere woningen geschikt gemaakt. Communicatie met buurtbewoners heeft hierin met prioriteit vorm gekregen.

In 2016 zijn gemeenten verantwoordelijk geworden voor de zogeheten participatieverklaring. Daartoe is een pilot gestart om te onderzoeken hoe dit traject zo effectief mogelijk vorm te geven en met welke partners. Eind oktober 2016 is een eerste workshop gegeven in dit kader, gevolgd door een officieel moment met ondertekening van de Participatieverklaring in aanwezigheid van de burgemeester.

Jeugdzorg

Jaarlijks wordt het Inkoopkader specialistische jeugdhulp vastgesteld. In het najaar van 2016 bleek dat er behoefte was aan een verdere vertaalslag van dit inkoopkader. Er is daarom een transformatieagenda met lokale, sub-regionale en regionale opgaven opgesteld door de 16 gemeenten in Noordoost Brabant in samenwerking met de zorgaanbieders jeugd.

Onderwijs

Het LEA project 'laat geen splinter verloren gaan' heeft een vervolg gehad in 2016 voor de kinderopvang en de eerste vier groepen van het basisonderwijs. Het project biedt kinderen in Boxtel een kans zich zo goed mogelijk te ontwikkelen met als doel het verminderen van taalachterstand en het leren op het eigen (intelligentie)niveau.

Daarnaast is in 2016 een start gemaakt met het project logopedie. De expertise van de logopedist verdwijnt uit school, waardoor schoolteams en ouders niet meer worden begeleid en geïnformeerd waar nodig. Er is ingezet op de versterking van de handelingsbekwaamheid van onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel.

In 2016 ontwikkelde BSB nieuwe doorlopende leerlijnen op Natuur- en Milieu Educatie en hebben ze een start gemaakt met het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn op ICT- en Techniek.

Het werkgeverschap voor de makelaarsfunctie van Marktplaats- Cultuur- box is in 2016 ondergebracht bij de BSB. Deze is uitgebreid met het werkgeverschap voor een muziekconsulent ter ondersteuning van muziekeducatie en muziekdeelname in het Boxtels onderwijs en in de vrijetijdsector.

Met het oog op de Harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang (wetsvoorstel) is lokaal besloten een traject (2014-18) in te gaan voor de omvorming van het peuterspeelzaalwerk naar de peuteropvang.

In 2016 is een vragenlijst- QuickScan uitgezet in alle wijken over de volgende items; beleid, aanbod, successen (wat werkt), behoeften en aandachtspunten

Binnen de Meierij zijn voor het lokale onderwijsbeleid ambities uitgesproken door betreffende gemeenten op thema's als Afstemming/aansluiting tussen onderwijsondersteuning en jeugdhulp, Leerplicht, Leerlingenvervoer, Onderwijshuisvesting, Onderwijsachterstandenbeleid, Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.

Om de ambities verder uit te werken is een overlegstructuur ingericht die bestaat uit het OOGO, het ambtelijke overleg en de werkgroepen Integrale onderwijs-zorg-arrangementen, leerplicht en leerlingenvervoer. Daarnaast zijn gemeenten en het samenwerkingsverband VO aangesloten bij de aanpak Voortijdig Schoolverlaten (VSV) en de aanpak arbeidstoeleiding kwetsbare jongeren.

Inkomensvoorziening

Inkomen

De positie van een preventie-ambtenaar is geborgd in het primaire proces van uitkeringsverstrekking. Deze dienst wordt geleverd door Team Handhaving van de gemeente 's-Hertogenbosch. Hiermee wordt voldaan aan de poortwachtersfunctie, worden uitkeringen rechtmatig verstrekt en wordt voorkomen dat er sprake is van misbruik van uitkeringen.

Uitkeringsgerechtigden worden goed voorgelicht over de rechten en plichten die het ontvangen van een uitkering met zich meebrengt. Op de gemeentelijke site kan een cliënt ook informatie krijgen over rechten en plichten, die beschreven worden in de 'informatiekaart uitkeringen'.

Minimazorg

Het bereiken van de huishoudens met een laag inkomen heeft voortdurend onze aandacht. Zo ook het signaleren van situaties waarbij een huishouden ondanks de bestaande regelingen toch onder de armoedegrens leven. In 2016 heeft dit geleid tot aanpassing van beleid op enkele punten. Zo is het vanaf 2016 mogelijk om in sommige situaties een tegemoetkoming te krijgen voor bepaalde schoolkosten voor het Mbo. Tevens is de vergoeding voor de bijzondere bijstand kinderopvang verruimd. Er zijn in 2016 extra middelen geoormerkt voor het vormgeven van schuldienstverlening en het meer sturen op vroegsignalering. Voorts zijn er extra middelen vrijgemaakt voor het wegwerken van een wachtlijst op gebied van schuldenbegeleiding en het voorkomen van het ontstaan daarvan in de toekomst.

Participatie

Aantal uitkeringsgerechtigden

Zowel het gemiddeld aantal jongeren als het gemiddeld aantal uitkeringsgerechtigden is in 2016 lager gebleven dan het maximale aantal waarvoor budget beschikbaar is.

We hebben uitvoering gegeven aan het Transitiearrangement met WSD als belangrijkste re-integratiepartner.

Wmo

In 2016 zijn de kanteling-gedachten verder geconcretiseerd. De 'keukentafelgesprekken' zijn verbreed naar meerdere leefgebieden. In het kader van meer zelfredzaamheid en het burgers meer in hun eigen kracht zetten is de samenwerking tussen de 0e-lijn (w.o. ContourdeTwern) en de 1e-lijn (WegWijs/ Sociaal Team) geïntensiveerd.

Bij de maatwerkvoorziening Hulp bij het Huishouden (HH) is ook de Huishoudelijke Hulp Toeslag (HHT), de extra schoonmaak en een preventieregeling geïntegreerd. In 2016 zijn (samen met

regiogemeenten) nieuwe contracten aangegaan voor de Specialistische Hulp (SH) en het Beschermd Wonen (BW).

Volksgezondheid

De GGD Hart voor Brabant voert namens de deelnemende gemeenten de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit. Een en ander in relatie tot het leveren van een bijdrage aan de publieke gezondheid met de nadruk op het preventief beïnvloeden van gezondheidsbedreigingen en de bestrijding van infectieziekten.

Subsidies

In dit programma is het verlenen van subsidies een belangrijk instrument om doelstellingen te verwezenlijken. In 2014 heeft de raad een meerjarige oplopende bezuinigingstaakstelling geformuleerd op te verstrekken subsidies van uiteindelijk € 600.000. In 2016 is de opgedragen taakstelling gerealiseerd kunnen worden binnen de subsidiestaat.

Wat heeft het gekost, welke directe baten zijn gegenereerd en wat hebben we gefinancierd door middel van inzet eigen middelen (resultaatbestemming)?

Resultaat voor bestemming:

Lasten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
3. Maatschappelijk werk	1.019	1.063	1.074	1.061	13
5. Minderheden	553	47	471	276	195
7. Jeugdzorg	8.860	10.051	10.226	8.497	1.729
11. Onderwijs	4.601	4.725	4.839	4.500	339
13. Inkomensvoorziening	8.846	8.778	9.044	9.177	-133
15. Participatie	10.192	9.480	9.908	9.899	9
17. Wmo	8.145	8.138	8.183	7.132	1.051
19. Volksgezondheid	948	909	942	943	-1
Totaal	43.164	43.191	44.687	41.485	3.202

Baten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
3. Maatschappelijk werk	4	4	4	4	0
5. Minderheden	357	0	79	203	124
7. Jeugdzorg	22	24	24	6	-18
11. Onderwijs	807	692	1.307	953	-354
13. Inkomensvoorziening	5.486	5.700	5.696	5.757	61
15. Participatie	46	10	0	50	50
17. Wmo	764	666	666	655	-11
19. Volksgezondheid	0	0	0	0	0
Totaal	7.486	7.096	7.776	7.628	-148

Resultaatbestemming:

Stortingen in reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
11. Onderwijs	87	88	88	88	0
17. Wmo	529	0	327	337	-10
Totaal	616	88	415	425	-10

Onttrekkingen aan reserves	rekening	begroting	begroting	rekening	restant
-----------------------------------	-----------------	------------------	------------------	-----------------	----------------

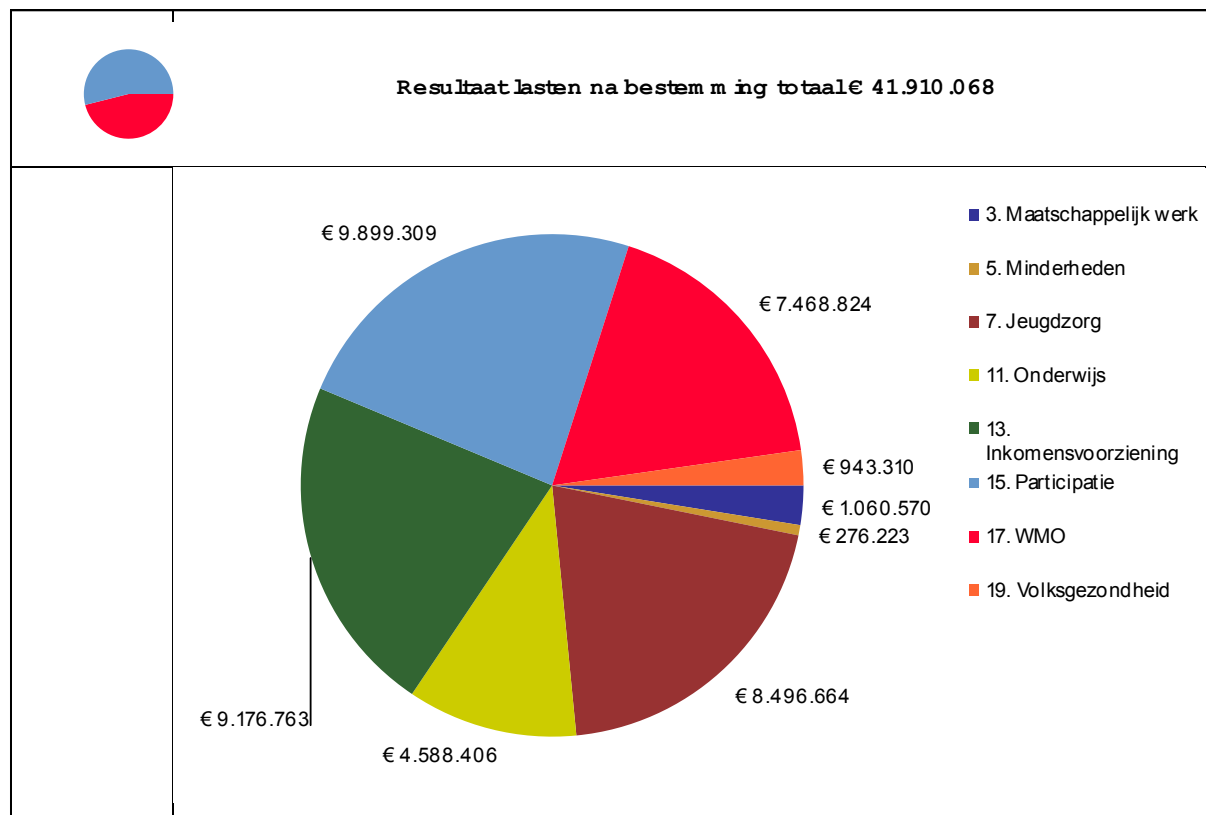
(bedragen x € 1.000)	2015	2016 voor wijziging	2016 na wijziging	2016	budget 2016
7. Jeugdzorg	0	0	0	4	4
11. Onderwijs	451	418	418	417	-1
17. Wmo	529	75	75	10	-65
19. Volksgezondheid	11	4	4	0	-4
Totaal	991	497	497	431	-66

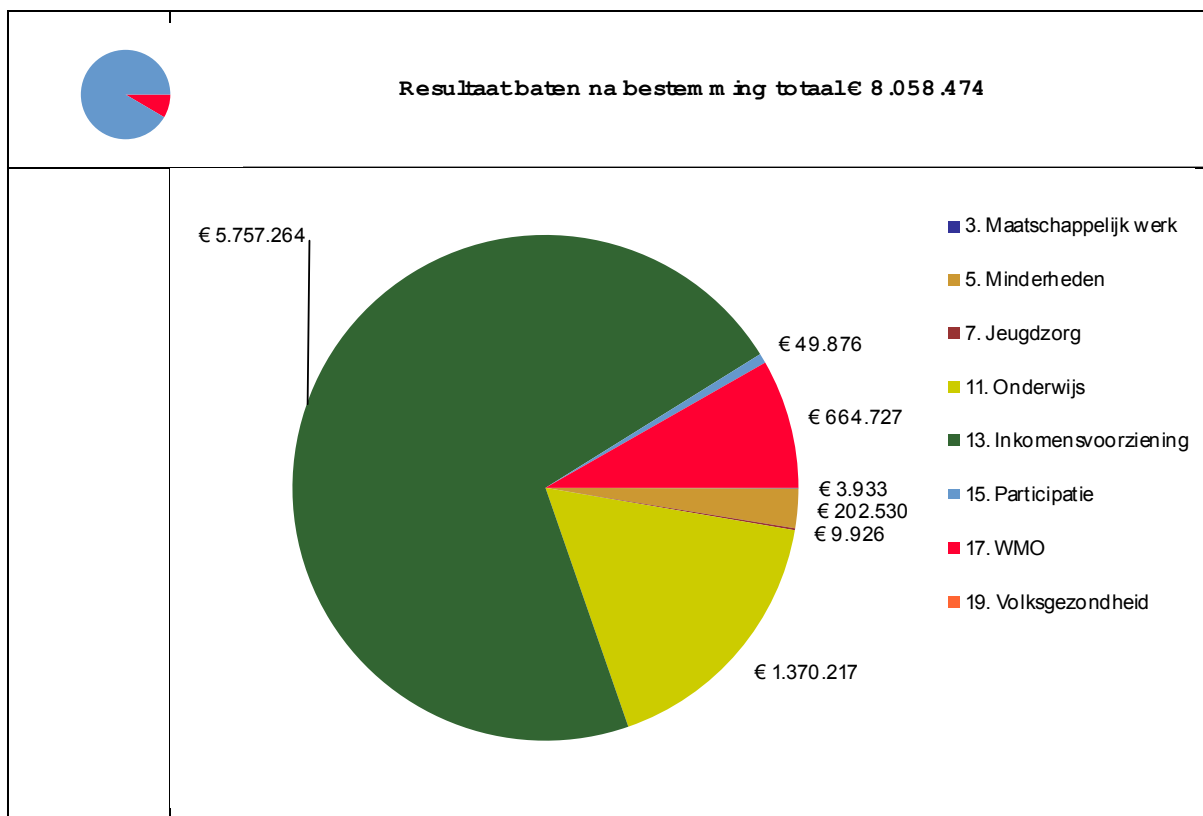
Resultaat na bestemming:

Saldo (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
3. Maatschappelijk werk	1.015	1.059	1.070	1.057	13
5. Minderheden	196	47	392	73	319
7. Jeugdzorg	8.838	10.027	10.202	8.487	1.715
11. Onderwijs	3.430	3.703	3.202	3.218	-16
13. Inkomensvoorziening	3.360	3.078	3.348	3.420	-72
15. Participatie	10.146	9.470	9.908	9.849	59
17. Wmo	7.381	7.397	7.769	6.804	965
19. Volksgezondheid	937	905	938	943	-5
Totaal	35.303	35.686	36.829	33.851	2.978

Tabelweergave lasten & baten na resultaatbestemming

Het kleine diagram geeft een indicatie van het relatieve aandeel van dit programma in het totaal van de jaarrekening weer. Het grote diagram geeft de weergave van de omvang van de beleidsproducten in het totaal van dit programma.

Financiële analyse

Onderstaand is een analyse op hoofdlijnen opgenomen van de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Een meer gedetailleerde financiële analyse is opgenomen bij de beleidsproducten.

Maatschappelijk Werk

De lasten door diensten van derden en het verstekken van subsidies zijn € 18.000 lager uitgevallen dan in de begroting opgenomen.

Minderheden

De begrote doeluitkering in 2016 is niet volledig binnen het beleidsproduct minderheden uitgegeven. Indirect zijn de lasten elders ontstaan, bijvoorbeeld bij beleidsproduct inkomensvoorziening, maar ook bij bijvoorbeeld huisvesting. Het exacte financiële verband hierin is niet aan te geven. Het voordeel is € 195.000.

De bijdrage van het COA voor de begeleiding van statushouders is € 122.000 hoger dan aanvankelijk begroot en is gedurende het jaar niet bijgesteld.

Jeugdzorg

Op dit beleidsproduct is een fors overschot gerealiseerd. In 2016 is vanuit het Gemeentefonds meer voor jeugdzorg ontvangen dan er is uitgegeven aan jeugdzorg. Hier is sprake van een incidenteel voordeel omdat vanaf 2017 de Gemeentefondsuitkering met € 1 mln. wordt gekort voor jeugdzorg.

Onderwijs

Per saldo is er op dit beleidsproduct een beperkt tekort. De verkoop van een voormalig schoolgebouw is in 2016 niet gerealiseerd, hetgeen leidde tot een nadeel, maar de bij de exploitatie van de Wilgenbroek en de uitgaven voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk zijn voordelen gerealiseerd.

Inkomensvoorziening

Er is een voordelig resultaat van € 16.000 behaald op inkomensvoorzieningen. Het BUIG budget van ruim € 5.5 miljoen is met 1,4% overschreden, waarmee we zoals verwacht geen beroep hoeven/kunnen te doen op een aanvullende uitkering vanuit het rijk.

Het nadelige resultaat van € 87.000 is een gevolg van het feit dat er meer beroep gedaan wordt op minimaregelingen, zoals bijzondere bijstand, waaronder ook de collectieve ziektekostenverzekering en langdurigheidstoelage valt, welzijnsfonds en schuldhulpverlening.

Participatie

Ten opzichte van het door het rijk beschikbare gestelde budget voor re-integratie is € 67.000 minder ingezet. Het bestedingspercentage ligt hiermee op 85%. De 'oude' loonkostensubsidies worden in de nieuwe vorm onder de BUIG budgetten verantwoord.

Wet Maatschappelijke Ondersteuning

Voor huishoudelijke hulp is € 568.000 minder uitgegeven dan begroot. Als gevolg van de lumpsum aanbesteding met een lager aantal uren en de kanteling, waarbij er meer gekeken wordt naar de eigen kracht van de burgers. Daarnaast hebben is er minder gebruik gemaakt van de regeling voor de huishoudelijke hulp toelage.

Op het lokale budget voor cliëntondersteuning is € 344.000 minder uitgegeven dan begroot. Daarom wordt voorgesteld een € 160.000 van dit budget over te hevelen en in te zetten voor mantelzorg bij ContourdeTwern.

Er wordt steeds minder gebruik gemaakt koopvoorzieningen, waardoor er minder uitgaven zijn gedaan voor hulpmiddelen. Ook de rolstoelpoules leiden tot lagere kosten.

Volksgezondheid

Geen significante verschillen.

Beleidsproduct Maatschappelijke werk

Verantwoordelijke bestuurders: Maruška Lestrade-Brouwer, Eric van den Broek

Waar staat onze gemeente

Algemeen maatschappelijk werk en School maatschappelijk werk.

Met de transformatie in het Sociaal Domein is ingezet op een vorm van maatschappelijk werk Nieuwe Stijl. De hulpverlening is niet alleen gericht op het individu maar tevens op het versterken van het cliëntsysteem. Er wordt 'outreaching' gewerkt en problematiek wordt integraal benaderd in samenwerking met netwerkpartners. De druk op deze voorziening neemt toe als gevolg van de decentralisaties en de verschuiving van de gespecialiseerde tweedelijns- naar eerstelijnszorg.

Ouderenzorg

Hoewel deze term algemeen gangbaar is, spreken we in onze gemeente liever over leeftijdsfasebewust beleid. Immers, we proberen binnen het sociaal domein niet specifiek doelgroepenbeleid te voeren maar er te zijn voor alle leeftijdsgroepen die ondersteuning nodig hebben. Dat daarbij vaak ouderen tot de kwetsbaren behoren mag duidelijk zijn.

Wat hebben we bereikt?

Ouderenwerk

Bevorderen van zelfredzaamheid van ouderen

In het kader van het bevorderen van de zelfredzaamheid van ouderen hebben wij in 2016 een aantal projecten ondersteund. Bijvoorbeeld een initiatief voor activiteiten van de bewoners van Molenhof, de oprichting van een zorgcoöperatie door stichting Ouderen in Regie en een dienstenruil in Lennisheuvel. Daarnaast zijn we in gesprek met inwoners en organisaties over een actieprogramma voor senioren.

Betrekken senioren

We hebben via een aantal themabijeenkomsten een proces opgestart om in Boxtel tot een stevige beleidsagenda op het thema levensfasegericht denken te komen. Hiertoe zijn alle Seniorenorganisaties uitgenodigd om te participeren en is inmiddels ook een werkgroep ontstaan, om inhoud te geven aan het deel Senioren. Deze werkwijze past bij het werken met klankbordgroepen, zoals dat ook al bij de Mantelzorgers gebeurt.

Maatschappelijke begeleiding

Behouden, werven en ondersteunen van vrijwilligers

Vanwege onvoldoende beschikbare ambtelijke capaciteit, heeft het actualiseren van het actieplan in 2016 onvoldoende aandacht gehad. In het begin van 2017 is dit met een inventariserend gesprek met vrijwilligers weer opgepakt.

Informatie en advies geven

Samen met de klankbordgroep Mantelzorg kijkt de gemeente naar mogelijkheden om mantelzorgers meer te ondersteunen. Op dit moment heeft de samenwerking met de klankbordgroep Mantelzorg en het Steunpunt Mantelzorg van ContourdeTwern ertoe geleid dat er meer mantelzorgers bekend zijn in de gemeente Boxtel. Een zelfde traject zijn we voornemens op te starten voor vrijwilligers, zodat we vrijwilligers gericht kunnen stimuleren en faciliteren.

Doorontwikkeling Sociaal Team

In 2016 is er een coördinator Sociaal Team aangesteld vanuit de gemeente.

De coördinator heeft de evaluatie van het Sociaal Team in 2016 voortgezet, aangescherpt en er is een aantal veranderingen doorgevoerd. Belangrijk punt uit de evaluatie is dat er behoefte is aan GGZ expertise. Niet alleen de expertise maar ook een persoon die met de burger aan de slag kan gaan: 'de zogenaamde handjes aan het bed'.

De coördinator van het Sociaal Team heeft de casus-regie bij de complexe zaken. De samenwerking met de collega's van Openbare Orde en veiligheid is versterkt en er wordt gewerkt met het AVE-model. Dit model geeft een richtlijn wie op welk moment de regie heeft bij een casus. Dit model geeft voor de professionals een duidelijk kader.

Integraliteit wordt nog steeds bevorderd tussen het Basisteam Jeugd en het Sociaal Team Jeugd

heeft ook aansluiting bij het Zorg-, Jeugd- en Veiligheidsoverleg.

Onafhankelijke cliëntondersteuning bieden

Conform de Wmo en de Jeugdwet wordt onafhankelijke cliëntondersteuning geboden.

Uit het medio 2016 uitgevoerde Wmo cliënttevredenheidsonderzoek blijkt dat een beperkt deel van de Wmo cliënten bekend is met de onafhankelijk cliëntondersteuner.

Voorkomen van verwarde personen op straat

Zowel vanuit Openbare Orde en Veiligheid, als vanuit Zorg is er veel aandacht voor de problematiek rondom verwarde personen. Regionaal komt hierover binnenkort een handreiking beschikbaar voor gemeenten. Daarnaast is ingezet op verbetering in de samenwerking met lokale partners. Hierbij ligt het accent op preventie.

Nabij en aanspreekbaar zijn voor de wijk

Het afgelopen jaar is voornamelijk benut om zowel in- als extern bekendheid te geven aan de wijkmakelaars, hun rol in de relatie tussen inwoners en gemeentelijke organisatie en het promoten van het 'van buiten naar binnen werken'.

De contacten met buiten hebben geleid tot een beter inzicht in de behoeften van de inwoners.

Dit heeft geresulteerd in een aantal initiatieven vanuit de samenleving, waarvan een deel al in uitvoering is. Daarnaast is een groot aantal initiatieven in voorbereiding.

Ook intern zijn diverse acties ondernomen om het van buiten naar binnen werken meer structuur te geven, o.a. door de vorming van integrale gebiedsteams.

Hierin wordt het van buiten naar binnen integraal gedeeld met de organisatie en opgepakt in samenwerking met de inwoners.

Het contact tussen inwoners en de gemeentelijke organisatie is verder verbeterd en het ontwikkelen van initiatieven, en daarmee de doe-democratie, wordt gestimuleerd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Ouderenwerk

Project Woon Wijs

Specifiek voor ouderen is er het project Woon Wijs, waaronder vallen: Blijvend thuis in eigen huis, Houvast, Beter een goeie buur(t) en Voorkom vallen. Het jaar 2016 stond in het teken van 'Boxtel: dementievriendelijke gemeente' waar elke maand in 2016 een stukje over te lezen was in het Brabants Centrum.

Inzet rijks gelden sociaal domein voor mantelzorgondersteuning

Voor de Mantelzorgondersteuning zijn extra middelen ingezet uit de rijks gelden sociaal domein. In overleg met de klankbordgroep mantelzorgers is een bestedingsplan opgesteld om € 200.000 aan extra middelen te besteden. Er is onder meer geïnvesteerd in versterking van mantelzorgers door middel van scholing, gespecialiseerde begeleiding en respijtzorg, dagopvang, ontspannings-bijeenkomsten, de dag van de mantelzorger en urenbreiding van het steunpunt mantelzorg.

Doorontwikkeling Sociaal Team

Doorontwikkeling van het Sociaal Team heeft plaatsgevonden aan de hand van de resultaten van de evaluatie Sociaal Team. Dit heeft onder meer geresulteerd in het invoeren van het eerder genoemde AVE-model en het instellen van een driehoeksoverleg tussen Zorg, Jeugd en Veiligheid.

Verstrekken van informatie, advies en cliëntondersteuning

Er is in 2016 informatie verstrekt, advies gegeven en cliëntondersteuning geboden door Loket WegWijs en via samenwerkingsverband St. Ursula, Basis Team Zorg (CBTZ) en Sociaal Team (ST). Een onafhankelijke/professionele cliëntondersteuning wordt voorgestaan en derhalve ingekocht bij de MEE-organisatie. Daarnaast wordt er ook laagdrempelig cliëntondersteuning geboden door gesubsidieerde en niet- gesubsidieerde organisaties (bijv. de KBO's). Welzijnsinstelling ContourdeTwern geeft cliëntondersteuning door middel van 'Schrijven en Blijven'.

Naast de vaste informatie via de website en lokale bladen houden wij jaarlijks Wmo-clientendagen. In verband met de vele Wmo-wijzigingen najaar 2016 zijn deze dagen doorgeschoven naar februari 2017.

Onderzoeken alternatieve partijen

Mogelijk sluiten andere aanbieders dan MEE (ook) aan bij het aanbod van onafhankelijke cliëntondersteuning.

Onderzoeken of huidige partijen voldoen aan de bepalingen in de wet

Het gaat hierbij om cliëntondersteuners Katholieke Bond van Ouderen (KBO) en MEE.

De KBO en MEE voldoen beiden aan de bepalingen van de wet middels een genoten opleiding en behaald certificaat.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Maatschappelijk Werk	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:	13	
Analyse op hoofdlijnen:		
De lasten als gevolg van diensten van derden en het verstekken van subsidies zijn ruim 2% lager uitgevallen dan in de begroting opgenomen.	18	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:	0	
Overige afwijkingen:		5
Totaal:	18	5

Beleidsproduct Minderheden

Verantwoordelijke bestuurder: Maruška Lestrade-Brouwer

Waar staat onze gemeente

De gemeente is verantwoordelijk voor de huisvesting en begeleiding van statushouders. Ieder halfjaar krijgt de gemeente vanuit het Rijk een taakstelling opgelegd voor het aantal te huisvesten statushouders. In 2016 voldeed de gemeente aan de taakstelling.

Wat hebben we bereikt?

Nieuwkomers

Huisvesten statushouders

De wettelijk bepaalde taakstelling ten aanzien van de huisvesting van statushouders is gerealiseerd. Het loket Informatie- en ondersteuningspunt Bureau Nieuwkomers (ContourdeTwern) is door de gemeente gefaciliteerd.

Indicatoren

Indicator	Taakstelling 2015	Realisatie 2015	Taakstelling 2016	Realisatie 2016	Taakstelling 2017, 1ste helft (01-01 tot 01-07)
Wettelijke taakstelling	53	56	78	83	23

Toelichting op de indicatoren.

In de eerste helft van 2017 is de landelijke taakstelling gesteld op 13.000 te huisvesten statushouders. De taakstelling voor de tweede helft van 2017 wordt voor 1 april 2017 vastgesteld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Bureau Nieuwkomers

Om tegemoet te komen aan het grotere beroep dat op Bureau Nieuwkomers (BNK) is gedaan als gevolg van de sterk vergrote instroom zijn extra middelen beschikbaar gesteld voor uitbreiding van zowel professionele als vrijwillige inzet. Dit laatste betreft zowel de werving van nieuwe vrijwilligers als de deskundigheidsbevordering van de vrijwilligers. Het zijn de vrijwilligers die de begeleiding van de individuele statushouders (en eventuele gezinsleden) voor hun rekening nemen. Professionalisering van de vrijwilligers is een belangrijk onderwerp, gezien hun cruciale rol om de statushouders goed te kunnen begeleiden in een steeds zelfstandiger wordende maatschappij.

Een bijzondere doelgroep vormt de groep Eritrese minderjarige vrouwelijke statushouders die opgevangen worden in Boxtel. Wanneer zij 18 jaar worden, krijgen ook zij begeleiding van BNK. Deze groep is echter nog maar kort in Nederland en de culturele verandering is dermate groot voor deze jong volwassenen, dat is gebleken dat voor (het merendeel van) deze jonge vrouwen andere begeleiding na hun 18^e jaar nodig is. Dit wordt in 2017 verder opgepakt middels een project 18-/ 18+.

Doorlopende lijn en integrale aanpak

Om te zorgen voor een doorlopende lijn en vroegtijdige integratie is nauwe samenwerking gezocht met WSD, Bureau Nieuwkomers, lokale organisaties, bedrijven, wijkmakelaars en inburgeringsinstellingen. Doelstelling is om inzichtelijk te maken wanneer iemand graag wil, en te activeren daar waar dat mogelijk is.

De gemeente heeft samen met Woonstichting St. Joseph voor huisvesting van statushouders gezorgd conform de opgelegde taakstelling

De taakstelling was in 2016 dermate hoog, dat het niet mogelijk was om de taakstelling te realiseren met enkel reguliere woningen van Woonstichting St. Joseph. Daarom is samen met de Woonstichting naar andere woonoplossingen gezocht. Zo is een voormalig leegstaand pand op De Tijvert 2A verbouwd en geschikt gemaakt voor 13 woonunits. Voor deze locatie is via ContourdeTwern een coach ingezet die 10 uur per week inzetbaar is om deze groep te begeleiden in het snel vinden van passende dagbesteding naast hun inburgeringscursus. Op deze wijze wordt de kans op snelle en

doelmatige integratie van deze nieuwe bewoners vergroot.

Ook zijn enkele reguliere woningen door de Woonstichting omgebouwd en geschikt gemaakt voor kamerbewoning van jong(volwassen) statushouders. Bij het realiseren van de huisvesting is aandacht besteed aan de spreiding van statushouders over de gemeente en communicatie naar buurtbewoners.

Brabantse Aanpak Vluchtelingen

In het kader van de Brabantse Aanpak Vluchtelingen is nauw samengewerkt in de sub regio (Sint-Michielsgestel, Boxtel, Heusden, Haaren, Vught, 's-Hertogenbosch). Burgemeester Pommer is coördinerend burgemeester van deze sub regio geweest. Doelstelling was tweeledig: enerzijds het realiseren van grootschalige opvang in de regio van vluchtelingen (asielzoekers) en anderzijds het ondersteunen van alle gemeenten in het realiseren van de verhoogde taakstelling tot het huisvesten van statushouders. Na de zomer is de eerste doelstelling weer vervallen, omdat de instroom van vluchtelingen danig was afgenomen. De sub-regionale samenwerking is na de zomer weer tot de normale samenwerkingsverhouding teruggebracht.

Participatieverklaringstraject

Nieuw is dat gemeenten een participatieverklaringstraject moeten gaan aanbieden. Daartoe is een pilot gestart om te onderzoeken hoe dit traject zo effectief mogelijk vorm te geven en met welke partners. Eind oktober 2016 is een eerste workshop gegeven in dit kader, gevolgd door een officieel moment met ondertekening van de Participatieverklaring in de aanwezigheid van de burgemeester. Dit traject wordt onderdeel van de inburgeringscursus en heeft tot doel de nieuwe inwoners meer kennis en inzicht te geven in de geldende normen en waarden (grondwet) in Nederland, maar ook de lokale kennis van de gemeente wordt bij stilgestaan.

Financiële analyse

In 2016 ging, noodgedwongen door de forse taakstelling aanvankelijk veel aandacht uit naar het huisvesten van statushouders. Eind 2016 is een start gemaakt met het bieden van aanvullende maatschappelijke begeleiding (o.a. Participatieverklaringstraject) aan de gehuisveste statushouders. In 2017 wordt deze begeleiding verder uitgewerkt en ingezet. De kosten hiervan worden pas zichtbaar in 2017.

De begrote doeluitkering in 2016 is niet volledig binnen het beleidsproduct minderheden uitgegeven. Indirect zijn de lasten elders ontstaan, bijvoorbeeld bij beleidsproduct inkomensvoorziening, maar ook bij bijvoorbeeld huisvesting, *jeugd en minimavoorzieningen*

Analyse beleidsproduct Minderheden	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:	319	
Analyse op hoofdlijnen:		
De begrote doeluitkering van € 256.000 is in 2016 is als budget opgenomen in dit beleidsproduct. De hiermee samenhangende uitgaven voor minderheden vinden ook op andere beleidsproducten plaats.	195	
De bijdrage van het COA voor de begeleiding van statushouders is veel hoger dan aanvankelijk begroot en is gedurende het jaar niet meer bijgesteld.	122	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:	0	
Overige afwijkingen:	2	
Totaal:	319	0

Beleidsproduct Jeugdzorg

Verantwoordelijke bestuurder: Maruška Lestrade-Brouwer

Waar staat onze gemeente

Het inkoopkader specialistische jeugdhulp 2017 en verder is vastgesteld. De nieuwe inkoop vanaf 2017 is gericht op het transformeren van het stelsel door de inkoop zó in te richten dat er lokaal maatwerk gerealiseerd kan worden, met behoud van samenwerking op regionaal niveau. Een ontwikkelopgave is de verbinding met andere domeinen zoals het Passend Onderwijs, de Wmo en Participatie. Zonder een goede verbinding met deze domeinen is effectieve jeugdhulp niet mogelijk.

Voor 2016 zijn er met ContourdeTwern afspraken gemaakt over de 'hernieuwde inzet van het jongerenwerk'. Dit is een groeiproces binnen het nieuwe jeugdstelsel. Jongerenwerkers krijgen meer de rol om outreachend te werken en te acteren als netwerkpartner met specifieke expertise op het gebied van jongeren. Het uitgangspunt is dat het jongerenwerk ingezet wordt als verbindingspartner- en netwerkpartner binnen het brede jeugddomein. Met als doel om jongeren te stimuleren tot persoonlijke ontwikkeling, talentontwikkeling en naar vermogen te kunnen participeren. Eén opdracht aan alle partners die met- en voor jongeren werken in Boxtel.

Daarnaast is een proces ingezet om te komen tot een nieuw bedrijfsplan B-Town.

Wat hebben we bereikt?

Regionale inkoop specialistische jeugdhulp

Jaarlijks wordt het Inkoopkader specialistische jeugdhulp vastgesteld. In het najaar van 2016 bleek dat er behoefte is aan een verdere vertaalslag van dit inkoopkader. Er is daarom een transformatieagenda met lokale, sub-regionale en regionale opgaven opgesteld door de 16 gemeenten in Noordoost Brabant in samenwerking met de zorgaanbieders jeugd. Daarnaast is afgesproken dat de zorgaanbieders jeugd 'veranderplannen' indienen om de transformatieopgave te bewerkstelligen. Deze individuele veranderplannen van de zorgaanbieders worden in de eerste helft van 2017 beoordeeld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het jongerenwerk is voortdurend in ontwikkeling onder invloed van de transitie in het Sociaal Domein. De jongerenwerker van ContourdeTwern zijn meer 'present' en 'outreachend' gaan werken. Ze zijn steeds meer zichtbaar aanwezig op straat en leggen ook contacten met jongeren op de scholen. In het project 'Fix up your life' worden jongeren groepsgewijs getraind in het opbrengen van hun administratie en financiën. Project Kickstarters voorziet in sollicitatietrainingen voor Jongeren. Onder de paraplu 'present werken' wordt gewerkt langs de drie peilers: Zorg, Talentontwikkeling, Veiligheid.

Nieuw bedrijfsplan B-town ontwikkelen

In een heroriëntatie op het Jongerencentrum B-town is verkend op welke wijze het jongerencentrum nog meer ondersteunend kan zijn op de doelstellingen van het Jongerenwerk. De bestaande activiteiten voor jongeren zijn gecontinueerd en worden verder uitgebreid. Voor de 'lege' daguren is een plan op hoofdlijnen ontwikkeld waarin op de locatie een trainingsprogramma voor jongeren kan worden aangeboden. Dit zal onder de regie van de gemeente worden doorontwikkeld. De jongerendoelgroep wordt actief betrokken in deze ontwikkeling. Deze activiteiten dragen bij aan het verder rendabel maken van de exploitatie van Ursula.

Jeugdhulp (lokaal)

In 2016 is er aan het Basisteam Jeugd & Gezin extra capaciteit toegevoegd. Er is expertise op het gebied van ambulante jeugdhulp toegevoegd aan het BJJ om meer ervaring op te doen met het bieden van lichte ambulante jeugdhulp vanuit het BJJ én dichtbij huis hulp te kunnen bieden aan klanten. De capaciteit vanuit de GGZ is verhoogd binnen het BJJ in verband met de pilot ADHD. In het kader van de ambtelijke fusie hebben de Basisteams Jeugd & Gezin van Boxtel en Sint-Michielsgestel kennis met elkaar gemaakt. Daarnaast zijn diverse werkprocessen geïmplementeerd (o.a. het dyslexieproject).

Eind 2016 is de landelijke notitie over het Kwaliteitskader Jeugd, waarnaar wordt verwezen in de Jeugdwet, vertaald naar de lokale situatie van het BJJ voor Boxtel, Haaren en Sint-Michielsgestel. Verdere uitwerkingen hiervan vinden in het eerste kwartaal van 2017 plaats.

In samenwerking met ouders/verzorgers en professionals zijn er twee folders ontwikkeld voor ouders/verzorgers en jongeren. Eén folder gaat over de taken van het BJJ en één folder bevat informatie over de procedures rondom jeugdhulp.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Jeugdzorg	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:	1.715	
Analyse op hoofdlijnen:		
Een belangrijke verklaring voor het positieve resultaat is dat de ontvangsten algemene uitkering voor jeugd hoger zijn dan de uitgaven. Komend jaar ontvangt Boxtel hiervoor ruim € 1 miljoen minder algemene uitkering.		
De uitgaven voor jeugdzorg ZIN zijn lager dan geraamd.	970	
Er zijn minder budgetten PGB jeugd verstrekt dan geraamd.	920	
Voor lokale jeugdzorg zijn de uitgaven hoger. Dit komt met name door de extra toegevoegde capaciteit aan het BJJ.		198
Voor jeugdzorg algemeen zijn er een aantal trainingen/trajecten geweest waardoor hogere uitgaven		24
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Voor het Let's move buddy project zijn in 2016 voor twee jaren middelen beschikbaar gesteld. Omdat later gestart is als gepland, innovatiegelden hierdoor niet volledig zijn ingezet en trajecten van jongeren doorlopen in 2017 is het beschikbaar gestelde bedrag voor 2016 niet volledig uitgegeven. Vandaar dat het nodig is om het restant over te hevelen naar 2017	47	
Totaal:	1.937	222

Beleidsproduct Onderwijs

Verantwoordelijke bestuurder: Maruška Lestrade-Brouwer

Waar staat onze gemeente

De gemeente neemt de wettelijke zorgplicht met betrekking tot huisvesting voor het primair onderwijs, speciaal onderwijs en voortgezet onderwijs ter hand. De afgelopen jaren heeft de gemeente veel geïnvesteerd in de onderwijshuisvesting. De scholen beschikken dan ook over adequate huisvesting.

Wat hebben we bereikt?

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Absoluut verzuim	10	10	10	10	10	10
Relatief verzuim	134	134	134	134	134	134
Vroegtijdige schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv- ers)	26	26	26	26	26	26
Aantal leerlingen met vervoersbeschikking	124	93	93	93	93	93

Toelichting op de indicatoren.

- Absoluut verzuim: aantal per 1.000 leerlingen. Bron-DUO
- Relatief verzuim: aantal per 1.000 leerlingen. Bron-DUO
- Vroegtijdig schoolverlaters zonder startkwalificatie (vsv-ers): % deelnemers aan het VO en MBO onderwijs. Bron-DUO

Lokaal onderwijsbeleid

Het LEA project 'laat geen splinter verloren gaan' heeft een vervolg gehad in 2016 voor de kinderopvang en de eerste vier groepen van het basisonderwijs.

Het project biedt kinderen in Boxtel een kans zich zo goed mogelijk te ontwikkelen en te leren in een zo prettig en uitdagend mogelijke omgeving met als doel het verminderen van taalachterstand en het leren op het eigen (intelligentie)niveau.

In 2016 is een start gemaakt met een netwerk LOB binnen Boxtel. Vanuit elk bestuur voor PO en VO participeren de scholen.

Daarnaast is in 2016 een start gemaakt met het project logopedie. De expertise van de logopedist verdwijnt uit school, waardoor schoolteams en ouders niet meer worden begeleid en geïnformeerd waar nodig. Er is ingezet op de versterking van de handelingsbekwaamheid van onderwijzend en onderwijsondersteunend personeel. We willen hiermee voorkomen dat er een kenniskloof ontstaat die nadelig is voor de kinderen uit onze regio.

Brede scholen

Brede Scholen Boxtel (BSB) wordt steeds meer een koepelorganisatie die de coördinatie uitvoert op verschillende leerlijnen. Zij werken integraal en versterken de samenwerking tussen de voorschoolse voorzieningen en het basisonderwijs.

In 2016 ontwikkelde zij nieuwe doorlopende leerlijnen op Natuur- en Milieu Educatie en hebben ze een start gemaakt met het ontwikkelen van een doorlopende leerlijn op ICT- en Techniek.

Het werkgeverschap voor de makelaarsfunctie van Marktplaats- Cultuur- box is in 2016 ondergebracht bij de BSB. Deze is uitgebreid met het werkgeverschap voor een muziekconsulent ter ondersteuning van muzikaleducatie en muziekdeelname in het Buxtels onderwijs en in de vrijetijdsector.

Kinderopvang

Met het oog op de Harmonisatie van peuterspeelzalen en kinderopvang (wetsvoorstel) is lokaal besloten een traject (2014-18) in te gaan voor de omvorming van het peuterspeelzaalwerk naar de

peuteropvang. Omdat educatief aanbod voor kinderen van alleenverdieners of niet- werkende ouders een verantwoordelijkheid blijft van de gemeente, kan deze groep vanaf 2016 een aanvraag tot een gemeentelijke vergoeding doen. Daarmee zijn de voorschoolse voorzieningen financieel toegankelijk en bereiken we zoveel mogelijk ouders.

In 2016 zijn 26 kinderopvang locaties geïnspecteerd op de kwaliteit volgens de wet kinderopvang door de GGD, waarvan 4 VVE- locaties (Voor- en Vroegschoolse Educatie), 12 gastouders en 2 gastouderbureaus. Er zijn 16 inspecties gedaan voor nieuwe aanvragen gastouderopvang. Alle locaties voldoen aan de wettelijke eisen.

Voor- en Vroegschoolse Educatie

In 2016 hebben 69 kinderen VVE- aanbod ontvangen

Extra impuls ouderbetrokkenheid

In 2016 is een vragenlijst- QuickScan uitgezet in alle wijken over de volgende items; beleid, aanbod, successen (wat werkt), behoeften en aandachtspunten

Taalhulp/schakelklas

In april 2016 is de notitie Taalhulp- schakelklas aangepast en vast gesteld.

In 2016 hebben 18 kinderen extra taalhelp aanbod ontvangen

Passend onderwijs

Binnen de Meierij zijn ambities uitgesproken door betreffende gemeenten op thema's als Afstemming/aansluiting tussen onderwijsondersteuning en jeugdhulp, Leerplicht, Leerlingenvervoer, Onderwijshuisvesting, Onderwijsachterstandenbeleid, Aansluiting onderwijs – arbeidsmarkt.

Om de ambities verder uit te werken is een overlegstructuur ingericht die bestaat uit het OOGO, het ambtelijke overleg en de werkgroepen Integrale onderwijs-zorg-arrangementen, leerplicht en leerlingenvervoer. Daarnaast zijn gemeenten en het samenwerkingsverband VO aangesloten bij de aanpak Voortijdig Schoolverlaten (VSV) en de aanpak arbeidstoeleiding kwetsbare jongeren.

Leerlingenvervoer

Op basis van gestelde criteria wordt voldaan aan de bekostiging van het vervoer van leerlingen naar scholen die aansluiten bij de specifieke situatie van de leerling.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het gedeeltelijk nieuw bouwen en deels renoveren van de Michaëlschool

Er is een besluit genomen rondom de renovatie van gebouw 2 (dat grotendeels in de zeventiger jaren en voor een stuk in de negentiger jaren van de vorige eeuw is gebouwd) en aangrenzend een stuk nieuwbouw. De voorbereidingen zijn gestart. Het project heeft een doorlooptijd van ongeveer twee jaar.

Vervolgacties strategische visie onderwijshuisvesting

Samen met het onderwijsveld is opvolging geven aan de aanbevelingen uit de strategische visie op onderwijshuisvesting. In deze nieuwe visie wordt een toekomstbeeld vastgelegd, waarbij rekening gehouden wordt met de te verwachten leerlingenkrimp en uitgegaan wordt van een duurzame inzet van financiële middelen. In OOGO-verband is een concrete uitvoeringsagenda op de strategische visie ontwikkeld, vastgesteld en in gang gezet.

Toekomstbestendige onderwijshuisvesting VO

De gemeente en schoolbestuur OMO van het Baanderherencollege en het Jacob Roelandslyceum voeren overleg over de toekomstige huisvesting. Op de korte termijn is bij het Jacob Roelandslyceum sprake van groei. Daarom is eind 2015 een gedeelte van de Wilgenbroek in gebruik genomen voor het 'JRL learning LAB'. Op de langere termijn krijgt het voortgezet onderwijs echter te maken met een krimpsituatie, waardoor nu reeds toekomstscenario's voor de schoolgebouwen worden uitgewerkt.

Aanpassing van beleid BSB

Oud beleid BSB (2003-2006) wordt aangepast aan actuele ontwikkelingen en aansluitend aan de geformuleerde doelstellingen.

Leerlingenvervoer

Bij het leerlingenvervoer wordt rekening gehouden met de keuzevrijheid van ouders op basis van geloofsovertuiging en, in het kader van passend onderwijs, een school die geschikt is voor de specifieke mogelijkheden van het betreffende kind. Op basis van de verordening leerlingenvervoer en de beleidsregels is het vervoer van leerlingen naar scholen vorm gegeven en bekostigd.

Leerplicht

Zorgteams binnen het voortgezet onderwijs en MBO zijn geborgd.
Verzuimspreekuur JRL en VMBO is gecontinueerd.

OOGO afspraken Passend Onderwijs worden lokaal vertaald

De thema's die zijn opgenomen in de ondersteuningsplannen van het onderwijs en waarover overleg gevoerd wordt met de gemeente worden jaarlijks in april besproken en geëvalueerd.

Thema's 2014-18:

- Leerplicht
- Onderwijsachterstandenbeleid
- Leerlingenvervoer
- Jeugdhulp
- Aansluiting onderwijs-arbeidsmarkt
- Onderwijshuisvesting

Kinderopvang

In verband met de kindgerichte financiering kunnen de niet werkende ouders een financiële tegemoetkoming aanvragen omdat zij niet in aanmerking komen voor de kinderopvangtoeslag.

Kinderen (nieuwkomers) tussen 6 en 14 jaar die niet behoren tot de doelgroep VVE maar de Nederlandse taal niet beheersen, ontvangen extra ondersteuning. De gemeente ondersteunt dat vanuit OAB gelden mits het onderwijs daarvoor niet terecht kan bij het rijk.

Ouderbetrokkenheid is een belangrijk item binnen de VVE. Stand van zaken wordt opgemaakt om de ouderbetrokkenheid een extra impuls te geven en op te nemen in de zogenaamde ladekast van het Buxtels Model (Methodiek Buxtels Model).

Het omvormen van peuterspeelzalen in 2016-17 naar peuteropvang= kinderopvang brengt kosten met zich mee. Daarover is in 2016 overleg gevoerd met de GGD.

Met peuteropvang wordt geen subsidie verstrekt aan organisaties maar worden ouders gefinancierd. De vier peuterspeelzalen in Buxtel zijn in 2016 omgevormd tot peuteropvang locaties en in 2017 zullen de peuterspeelzalen in Lennisheuvel en Liempde omgevormd zijn in peuteropvang locaties.

Het SAMENwerken aan Voor- en Vroegschoolse Educatie volgens de thema's van het Buxtels Model

De thema's van het Buxtels Model zijn:

- Website Buxtels Model actueel houden (Methodiek Buxtels Model)
- Scholingstrajecten Buxtels Model inzetten en Taaltoets afronden (extra OAB gelden voor inzet taalniveau)
- Beleid bijstellen en vastleggen in Borgdocument Buxtels Model
- Nieuw beleid communiceren aan de verschillende doelgroepen (PR en Communicatie Buxtels Model)
- Jaarlijkse dag van succes VVE- uitvoering Buxtels Model inzetten (evaluatie en monitoring)
- Evaluatie Buxtels Model agenderen op het BOJO (Bestuurlijk Overleg Jeugd en Onderwijs) van april 2016.

Het verantwoorden van de inzet van OAB gelden (Onderwijs Achterstanden Beleid)

- Meewerken aan de Jaarlijkse inhoudelijke inspectie (Inspectie van het Onderwijs)
- Het aanleveren van de jaarlijkse financiële verantwoording van de OAB gelden aan het ministerie

Inrichten van een lokaal register peuteropvang

Kinderopvang organisaties kunnen zich lokaal registreren bij aanbod peuteropvang in het lokaal register peuteropvang vergelijkbaar met de registratie van kinderopvang in het landelijk register voor kinderopvang en peuterspeelzaalwerk (LRKP)

De kinderopvangorganisaties worden hiermee gehouden aan de kwaliteitscriteria en de gemeente heeft garantie tot kwalitatief goed educatief aanbod. (Uitvoeringsregeling peuteropvang)

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Onderwijs Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:		16
Analyse op hoofdlijnen:		
De uitgaven op lokaal onderwijsbeleid zijn lager dan geraamd. Dit komt met name doordat projecten waarvoor middelen waren begroot later worden uitgevoerd.	23	
Door het beleid op leerlingenvervoer zijn de lasten lager dan geraamd.	53	
Onderhoud Baanderheren-college.	19	
De huurinkomsten zijn te laag geraamd.	18	
Vanwege de compartimentering zijn voor de Wilgenbroek nieuwe huur- en ingebruiksovereenkomsten afgesloten. De exploitatie is overgegaan van beleid naar een (intern) facilitair beheerder. Dit werpt zijn vruchten af, de energielasten zijn lager, contracten zijn scherper afgesloten, exploitatiekosten zijn lager doordat gebruikers zelf een bijdrage leveren en de inkomsten zijn hoger.	80	
De belastingen voor het voortgezet onderwijs zijn structureel te laag geraamd evenals de inkomsten.		32
Voor de GGD inspecties in de kinderopvang is naast een vast bedrag een bedrag begroot voor incidentele en nadere onderzoeken. In 2016 zijn de uitgaven hierop minder dan geraamd.	41	
Peuterspeelzaalwerk en kinderopvang worden geharmoniseerd. Ook de financiering is gewijzigd waardoor de gemeente minder subsidie verstrekt aan de kinderopvangorganisaties.	140	

Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:

Het budget voor Natuur- en Milieu Educatie (NME) is in 2016 niet geheel besteed. De uitvoering is later gestart omdat eerst een inventarisatie is gemaakt en de leerlijnen en zijn ontwikkeld. Het restant budget uit 2016 is nodig om de gestarte projecten verder uit te kunnen voeren.

12

Een aantal LEA-projecten waarvoor in het BOJO groen licht is gegeven worden in 2017 in plaats van 2016 uitgevoerd. Vandaar dat het nodig is om een deel van de middelen over te hevelen.

29

Rekening is gehouden met de verkoop van een voormalig schoolgebouw in 2016. Omdat het huurcontract met de huidige gebruiker is verlengd tot en met augustus 2017 is verkoop niet mogelijk geweest in 2016.

410

Overige afwijkingen:

27

Totaal:**442****458**

Beleidsproduct Inkomensvoorziening

Verantwoordelijke bestuurder: Eric van den Broek

Waar staat onze gemeente

In de Participatiewet is geregeld welke rechten en plichten opgelegd kunnen worden bij, en dan verbonden zijn aan, het ontvangen van een uitkering. Een uitkeringsgerechtigde wordt hierover in gesprekken goed voorgelicht. Ook in beschikkingen wordt een uitkeringsgerechtigde geïnformeerd over rechten en plichten.

Wat hebben we bereikt?

Inkomensvoorziening

Om het recht op een uitkering te kunnen vaststellen zal de cliënt moeten voldoen aan de informatieverplichting. Dat houdt in dat de cliënt tijdig alle informatie verstrekt om het recht te kunnen vaststellen.

Een casemanager kan daarbij gebruik maken van de kennis van een preventie-ambtenaar. Deze dienst wordt geleverd door Team Handhaving van de gemeente 's-Hertogenbosch. Hiermee wordt voldaan aan de poortwachtersfunctie, worden uitkeringen rechtmatig verstrekt en wordt voorkomen dat er sprake is van misbruik van uitkeringen.

Uitkeringsgerechtigden worden goed voorgelicht over de rechten en plichten die het ontvangen van een uitkering met zich meebrengt. Goede voorlichting voorkomt fraude (preventie). In diverse gesprekken met cliënten wordt hier op gewezen. Ook in de beschikkingen is er sprake van duidelijke omschrijvingen van rechten en plichten. Daarmee wordt ook voorkomen dat er maatregelen of boetes opgelegd moeten worden omdat een cliënt zijn verplichtingen niet is nagekomen.

Op de gemeentelijke site kan een cliënt ook informatie krijgen over rechten en plichten, die beschreven worden in de 'informatiemap uitkeringen'.

Minimazorg

Het bereiken van de huishoudens met een laag inkomen is altijd een punt van aandacht.

Zo ook het signaleren van situaties waarbij een huishouden ondanks de bestaande regelingen toch onder de armoedegrens duiken. In 2016 heeft dit geleid tot aanpassing van beleid op enkele punten. Zo is het vanaf 2016 mogelijk om in sommige situaties een tegemoetkoming te krijgen voor bepaalde schoolkosten voor het Mbo. Tevens is de vergoeding voor de bijzondere bijstand kinderopvang verruimd.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Inkomensvoorziening

Bij het verstrekken van uitkeringen voor levensonderhoud aan de rechthebbenden maakt de casemanager gebruik van:

- de gekoppelde bestanden via SUWI-net inkijk;
- gegevens die de klant verstrekt en controleert deze op juistheid;
- de aanvullende dienstverlening van de preventie-ambtenaar;
- de mogelijkheid om een boete of maatregel op te leggen conform landelijke en lokale regelgeving als de klant de opgelegde verplichtingen niet nakomt;
- informatiekanalen die cliënten goed informeren over hun rechten en plichten, zoals brieven, beschikkingen en informatiemap uitkeringen.
- Extra middelen ingezet om ontstane wachtlijst terug te dringen, voorkoming van het ontstaan van wachtlijsten schuldienstverlening, meer sturen op vroegsignalering.

Minimazorg

De bestaande regelingen op het gebied van minimazorg zijn in 2016 behouden gebleven. Er zijn enkele aanpassingen geweest. Deze aanpassingen zijn in het voordeel geweest van de cliënten.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Inkomensvoorziening	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:		72
Analyse op hoofdlijnen:		
Uitkeringslasten i.h.k. van de BUIG en BBZ zijn 1,5% lager dan verwacht, maar zijn weer grotendeel uitgegeven aan loonkostensubsidies	86	
Loonkostensubsidies zijn een onderdeel van de totale bestedingen van de BUIG. De bestedingen zijn hoger dan in de begroting opgenomen. Zie de relatie met de uitkering i.h.k. van de PW.		64
Voordeel als gevolg van een afname van het debiteurensaldo van Sociaal Domein	35	
Er is meer beroep gedaan op het welzijnsfonds		22
De lasten voortvloeiende uit schulddienstverlening zijn hoger dan opgenomen is de begroting.		14
Er is meer beroep gedaan op bijzondere bijstand. Het nadeel is gesaldeerd omdat het meer verstrekken van leningen ook meer ontvangsten oplevert.		10
Voorlichtingskosten en andere algemene kosten zijn hoger uitgevallen		15
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:	0	0
Overige afwijkingen:	0	68
Totaal:	121	193

Beleidsproduct Participatie

Verantwoordelijke bestuurder: Eric van den Broek

Waar staat onze gemeente

De invoering van de Participatiewet bracht nieuwe re-integratievoorzieningen met zich mee die regionaal zijn afgestemd in het kader van de regionale werkgeversbenadering.

De doelgroepen in de Participatiewet zijn verruimd in vergelijking met de vroegere WWB. De Participatiewet biedt mogelijkheden om meer personen uit de doelgroepen te plaatsen op reguliere banen (met loonkostensubsidie en no-risk-polis) of via Beschut Werken. Het is een uitdaging om samen met werkgevers de personen uit de huidige doelgroepen van de Participatiewet te laten aansluiten op het werkaanbod op de arbeidsmarkt.

Indicatoren

Indicator	Begroting 2015	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Gemiddeld aantal werkloze jongeren		157	195	183	175	158	142

Toelichting op de indicatoren.

- Gemiddeld aantal werkloze jongeren: zijn alle jongeren tot 27 jaar, bij UWV geregistreerd als werkloos werkzoekend gemeten over ieder kalenderjaar. In de Participatiewet wordt de leeftijdsgrens van 27 jaar aangehouden.
- Realisatie 2016 is het gemiddelde aantal werkloze jongeren over 12 maanden 2016. Dat is een gemiddelde van 183.

Wat hebben we bereikt?

Het aantal uitkeringen per eind 2016 is 367 WWB, 36 loaw en 2 loaz, totaal 405 uitkeringen.

Aantal beëindigingen in 2016: 63 wegens werkaanvaarding regulier; 17 werkaanvaarding met loonkostensubsidie en 73 wegens overige redenen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering gegeven aan het Transitiearrangement dat afgesproken is met WSD als belangrijkste re-integratiepartner.

Het Transitiearrangement omvat de volgende onderdelen:

- Het budget dat gemeenten ontvangen voor de zittende groep Wsw-ers is één op één doorbetaald aan WSD.
- WSD voorzien van voldoende opdrachten vanuit de Gemeente waardoor er voldoende werkgelegenheid blijft bestaan voor de onderkant van de arbeidsmarkt.
- De huidige inkoop producten in het kader van de WWB (nu Participatiewet) is gecontinueerd voor 2015 en 2016. Dat is per jaarlijks contract geregeld met WSD. WSD is first supplier als het gaat om inkoop van re-integratietrajecten.
- De doelgroepen 'instroom voormalige Wsw' en 'instroom voormalige Wajong' zijn aangemeld bij WSD om de vrijkomende vacatures op te vullen die ontstonden door het natuurlijk verloop bij de Wsw. Voor Boxtel is dat aantal in 2016 veel hoger geweest dan de andere deelnemende gemeenten. Dat heeft te maken met het feit dat het aandeel van Boxtel in de totale Wsw-populatie bij WSD altijd verhoudingsgewijs veel hoger is geweest in vergelijking met de andere gemeenten. Dan is de vervangingsvraag ook veel hoger. De prognose was lager dan uiteindelijk realiteit was en daarom zijn van de 67 te vervangen plaatsen 52 opgevuld (cijfer november 2016).
- WSD is belast met de uitvoering van Beschut Werken. Ook dat is geregeld in het contract met WSD dat jaarlijks wordt vernieuwd. Beschut Werken is dan één van de mogelijk in te kopen trajecten.

Het regionale Werkbedrijf met de 5 Werkgeversservicepunten (WSP's).

In 2016 zijn de 5 WSP's in Noordoost Brabant verder doorontwikkeld. Er vindt afstemming plaats over de gezamenlijke werkgeversbenadering zodat de uitvoering van de instrumenten bij alle WSP's hetzelfde is. Het proces van doorontwikkeling vindt nog steeds plaats. Tussentijds is ook het functioneren van de WSP's geëvalueerd. Belangrijk punt daarbij was het vergroten van de bekendheid van de WSP's bij de werkgevers.

Het bevorderen van economische zelfstandigheid door uitstroom uit de uitkering.

- Iedere klant die nog een bepaalde mate van arbeidspotentieel heeft, heeft ook een arbeidsplicht gekregen (voor zover deze al niet eerder is opgelegd).
- Klanten die een loonwaarde hebben tussen 80 en 100% wettelijk minimum loon hebben minimaal ondersteuning gekregen om weer aan het werk te gaan. Zij zijn in de regel zelfredzaam genoeg om een nieuwe baan te vinden.
- Klanten die een loonwaarde hebben tussen 30 en 80% wettelijk minimum loon krijgen ondersteuning van de gemeente om weer werk te vinden. Voor hen wordt een traject ingekocht (bij voorkeur) bij WSD en wordt ook meteen bekeken of zij tot de doelgroep 'instroom voormalig Wsw' of 'instroom voormalig Wajong' horen. Als dat het geval is kunnen ze vrijwel meteen aan de slag op de werkplekken die vrijvallen doordat dienstverbanden van Wsw-ers aflopen (meestal vanwege bereiken pensioengerechtigde leeftijd).
- Kwetsbare jongeren krijgen ondersteuning om werk te krijgen ongeacht of ze wel of geen uitkering ontvangen. Vaak betreft het jongeren van 16 en 17 jaar, die alleen al op grond van hun leeftijd nog geen uitkering kunnen aanvragen (kan pas vanaf 18 jaar). Tijdens het laatste schooljaar worden de jongeren gevolgd om te kijken welk uitstroomprofiel het meest geschikt is; dagbesteding, vervolgopleiding volgen of gaan werken. Als werken het meest geschikte uitstroomprofiel is wordt ook meteen bekeken welke ondersteuning geboden moet worden. WSD heeft daarvoor een specifiek traject ontwikkeld maar deze jongeren kunnen ook aangemeld worden bij een andere re-integratiepartner die over veel ervaring beschikt mb.t. kwetsbare jongeren. 'Kwetsbare jongeren' is ook één van de 4 pijlers geworden van het nieuwe arbeidsmarkt-programma van de arbeidsmarktregio AgriFood Capital.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Participatie Bedragen x € 1.000	Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:	59	
Analyse op hoofdlijnen: Het door het rijk beschikbare gestelde budget voor re-integratie is voor 85% ingezet. De 'oude' loonkostensubsidies worden in de nieuwe vorm onder de BUIG budgetten verantwoord.	67	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Overige afwijkingen:		8
Totaal:	67	8

Beleidsproduct Wmo

Verantwoordelijke bestuurder: Eric van den Broek

Waar staat onze gemeente

Het jaar 2015 stond de decentralisatie van zorg centraal in de Wmo. Dit heeft veel veranderingen met zich meegebracht. Vervolgens is 2016 gebruikt om de voortgevloeide onduidelijkheden glad te strijken. Vanaf 2017 zal de focus liggen op het brengen van rust in het land van zorg, zowel in de nieuwe als in oude taken.

Wat hebben we bereikt?

In 2016 zijn de kanteling-gedachten verder geconcretiseerd. In het afgelopen jaar zijn omissies uit 2015 verder opgepakt. De 'keukentafelgesprekken' zijn verbreed naar meerdere leefgebieden. Daarnaast zijn burgers (waar mogelijk) meer in hun eigen kracht gezet. In het kader van meer zelfredzaamheid en het burgers meer in hun eigen kracht zetten is de samenwerking tussen de 0e-lijn (w.o. ContourdeTwern) en de 1e-lijn (WegWijs/ Sociaal Team) geïntensiveerd.

Om initiatieven vanuit de burgers te stimuleren/faciliteren is samenwerking gezocht meer meerdere partijen in de 0e-lijn en met de wijkmakelaar. Bij de Wmo-onderhandelingen/-aangebestedingen 2016 e.v. was maatwerk ten behoeve van de burgers uitgangspunt.

Bij de maatwerkvoorziening Hulp bij het Huishouden (HH) is ook de Huishoudelijke Hulp Toeslag (HHT), de extra schoonmaak en een preventie-regeling geïntegreerd. In 2016 zijn (samen met regiogemeenten) nieuwe contracten aangegaan voor de Specialistische Hulp (SH) en het Beschermd Wonen (BW). Per 2017 is een nieuwe aanbieder voor de hulpmiddelen (Medipoint) gecontracteerd en zal een afbouw van de Welzorg hulpmiddelen plaatsvinden gedurende 3 jaren. We hebben de klanttevredenheid (KTO 2015-2016) in beeld gebracht en met de raad / het publiek /de aanbieders en de Adviesraad Wmo gedeeld.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Een verdere concretisering van de kanteling. Burgers meer in hun eigen kracht/zelfredzaamheid zetten. Omissies uit 2015-2016 zijn verder opgepakt en vertaald naar de inkoopcriteria 2017 e.v.. Dit betrof de hulpmiddelen, de maatwerkvoorziening HH, de specialistische hulp (SH) en het Beschermd Wonen (BW). De 'keukentafelgesprekken' zijn (verder) verbreed naar meerdere leefgebieden. De Wmo-kwaliteit en -tevredenheid is geborgd door onze maatwerk-benadering ('sturing-aan-de-voordeur'). Het sociale gezicht van onze gemeente moet worden behouden. Burgers zijn meer in hun eigen kracht gezet en daarvoor hebben wij de samenwerking tussen de 0e-lijn (w.o. ContourdeTwern) en de 1e-lijn geïntensiveerd. Om initiatieven vanuit de burgers te stimuleren/faciliteren is meer samenwerking gezocht met partijen in de 0e-lijn en met de wijkmakelaar. Wij hebben regionaal een Wmo-brede Klant-tevredenheidsmonitor (KTO) uitgevoerd. De conclusies en adviezen zijn meegenomen in de beleidskaders respectievelijk de inkooponderhandelingen. Daarnaast zijn in kwartaalgesprekken met de gecontracteerde aanbieders de Wmo-inkoopkaders gemonitord en indien nodig bijgestuurd. Ook hebben wij diverse voorlichtingen gegeven en perspublicaties geplaatst.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Wmo Bedragen x € 1.000		Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:		965	
Analyse op hoofdlijnen:			
Minder uitgaven huishoudelijke hulp in natura door lumpsum aanbesteding met lager aantal uren.	481		
Minder uitgaven lokaal budget begeleiding cliëntondersteuning.	184		
Er is minder beroep gedaan op de regeling voor huishoudelijke hulp toelage.	87		
Ondanks bijstelling van de begroting bij burap 2 zijn er minder uitgaven voor koopvoorzieningen wonen, rolstoel en vervoer omdat voorzieningen in huur of lease worden verstrekt.	60		
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
Het lokale budget voor begeleiding is niet volledig besteed, voorgesteld wordt een deel van het restant budget over te hevelen naar 2017 en in te zetten voor subsidie aan ContourdeTwern voor het onderdeel mantelzorg.	160		
Er zijn minder bewonersinitiatieven geweest waardoor het budget pilotgelden niet volledig is besteed, voorgesteld wordt het restant budget over te hevelen naar 2017.	65		
Dekking uit reserve sociaal domein			65
De werkzaamheden voor het oplossen van de wachtlijsten schulddienstverlening zijn gespreid over een langere periode, hierdoor is niet het volledige budget besteed. Voorgesteld wordt het restant budget over te hevelen naar 2017.	11		
Overige afwijkingen:			8
Totaal:		1.048	73

Beleidsproduct Volksgezondheid

Verantwoordelijke bestuurder: Maruška Lestrade-Brouwer

Waar staat onze gemeente

Aan de vooravond van het implementeren van lokaal gezondheidsbeleid in levensfasebewust beleid binnen het sociaal domein.

Wat hebben we bereikt?

Bevorderen van de gezondheid van onze inwoners

De GGD Hart voor Brabant voert namens de deelnemende gemeenten de Wet publieke gezondheid (Wpg) uit. Een en ander in relatie tot het leveren van een bijdrage aan de publieke gezondheid met de nadruk op het preventief beïnvloeden van gezondheidsbedreigingen en de bestrijding van infectieziekten.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Uitvoering geven aan de publieke (basis)gezondheid met de nadruk op preventie

De (basis)gezondheidszorg wordt uitgevoerd door de GGD Hart voor Brabant. Dit ligt vast in de Gemeenschappelijke Regeling. In de Wet publieke gezondheid (Wpg) ligt vast wat in het verplichte basispakket hoort: collectieve preventie, uitvoering infectieziekten bestrijding en uitvoering jeugdgezondheidszorg. Binnen dit basispakket kunnen gemeenten kiezen voor specifieke accenten. Dit afhankelijk van de behoefte op lokaal niveau via de zogeheten lokale accenten. In Boxtel is ingezet op preventie met specifiek aandacht voor jongeren en kwetsbare ouderen conform artikel 5 (jeugdgezondheidszorg) en 5a (ouderengezondheidszorg).

Uitvoering geven aan de zogeheten plustaken

Naast het verplichte basispakket kunnen gemeenten aanvullende producten afnemen van de GGD Hart voor Brabant: de zogeheten plustaken, in te vullen via de lokale accenten. Boxtel heeft onder andere de volgende taken afgenomen:

- extra contactmoment voor jongeren op voortgezet onderwijs;
- partnerschap in Kans (kinderen op gezond gewicht);
- preventie alcoholgebruik door jongeren.

Uitvoering geven aan preventie volgens de nieuwe wet Wmo 2015 en de Wet publieke gezondheid (Wpg)

Zowel vanuit de nieuwe wet Wmo 2015 als de Wet publieke gezondheid (Wpg) zijn gemeenten verplicht om aan preventie te doen. De GGD Hart voor Brabant speelt hier met de voorjaarsnota 2016 op in waarbij de speerpunten zijn:

- Gelijke kansen: door het terugdringen van gezondheidsachterstanden;
- Gezonde omgeving: door te zorgen voor een gezonde en fysieke en sociale omgeving en;
- Vitale bevolking: door te investeren in preventie.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Volksgezondheid		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:			5
Analyse op hoofdlijnen:			
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
Overige afwijkingen:			5
Totaal:		0	5

Programma Modern meewerkend bestuur

Wat valt er onder het programma Modern meewerkend bestuur

Onder het programma Modern bestuur vallen:

- Beheer onroerend goed
- Begraafplaatsen
- Bestuur
- Basisregistraties
- Openbare orde en veiligheid
- Algemene dekkingsmiddelen
- Algemeen budgettair

Waar staat onze gemeente

Wij profileren ons als een meewerkende gemeente. Dat betekent een blik gericht van buiten naar binnen, openstaan voor initiatieven vanuit inwoners, ondernemers en maatschappelijke instellingen waarbij we gebruik willen maken van de organiserende krachten die in de samenleving aanwezig zijn. Wij willen burgers invloed geven op hun eigen leefomgeving en stimuleren initiatieven daarin. We gaan uit van zelfredzaamheid. Tegelijkertijd rekent de burger een goede dienstverlening van de gemeente: snel, goed en niet te duur. Daarvoor moet de basis op orde zijn (basisregistraties, privacy geborgd, systemen etc.). Bovendien moeten de nodige voorzieningen in de gemeenschap aanwezig zijn. Veiligheid heeft hoge prioriteit en op het gebied van Duurzaamheid willen wij voorop lopen. En, ook niet onbelangrijk: de financiële huishouding moet in orde zijn. De transities leggen veel verantwoordelijkheid neer bij de gemeenten. Regionale samenwerking en aanpak daarbij nemen toe, ook op andere beleidsterreinen. Dit heeft gevolgen voor het lokale bestuur. Wij willen hierin een centrale rol vervullen.

Wat hebben we bereikt?

In 2016 is de ambtelijke fusie tussen de gemeenten Sint-Michielsgestel en Boxtel een feit. Op 1 april zijn de medewerkers in hun nieuwe functies aan het werk gegaan. Het werken met twee bestuurlijke opdrachtgevers is even wennen. Colleges en ook de gemeenteraden hebben samen al gezocht naar afstemming van processen. De programmabegrotingen zijn daarvan een mooi voorbeeld maar ook de aanpak van veiligheidszaken.

Met de komst van de wijkagenten en de inzet van twee wijkmakelaars is 'nabijheid' georganiseerd. Via 'Meewerkend Boxtel' ondersteunen en stimuleren we het van buiten naar binnen denken en werken maar ook het zelfinitiatief en de zelfredzaamheid binnen de gemeenschap. De verschuiving van Burgerparticipatie naar Overheidsparticipatie is ingezet.

Een nieuwe visie op dienstverlening is opgesteld en de basis voor een vergaande digitalisering van dienstverlening en de interne werkprocessen is gelegd via MGD.

Met de gemeenten Sint-Michielsgestel, Haaren, Vught en 's-Hertogenbosch is een inhoudelijke agenda tot stand gekomen om de gezamenlijke slagkracht te versterken. Voor de samenwerking binnen Brabant Noord Oost (AgriFood Capital) is voor 4 jaar weer een samenwerkingsovereenkomst gesloten.

De gemeenteraad is ook bezig gegaan met zijn rol in de bestuurlijke ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld 'doe-democratie', wijkgericht werken maar ook de regionalisering.

De exploitatie in meerjarig perspectief is versterkt mede door uitvoering te geven aan de taakstellingen. De eigen-vermogenspositie in relatie tot de exploitatieomvang behoeft aandacht.

Wat heeft het gekost, welke directe baten zijn gegenereerd en wat hebben we gefinancierd door middel van inzet eigen middelen (resultaatbestemming)?

Resultaat voor bestemming:

Lasten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
33. Beheer onroerend goed	997	1.111	1.227	1.131	96
44. Begraafplaatsen	182	172	171	183	-12
80. Bestuur	4.870	5.238	4.734	5.333	-599
82. Basisregistraties	1.318	1.471	1.487	1.573	-86
84. Openbare orde en veiligheid	1.921	2.051	2.053	2.141	-88
90. Algemene dekkingsmiddelen	186	3.804	3.568	3.585	-17
92. Algemeen budgettair	865	605	0	0	0
Totaal	10.339	14.452	13.240	13.946	-706

Baten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
33. Beheer onroerend goed	2.069	1.439	1.885	963	-922
44. Begraafplaatsen	224	169	169	129	-40
80. Bestuur	0	1.261	851	1.246	395
82. Basisregistraties	540	513	513	586	73
84. Openbare orde en veiligheid	118	113	113	114	1
90. Algemene dekkingsmiddelen	8.279	12.129	11.851	11.875	24
92. Algemeen budgettair	46.923	49.064	49.301	49.396	95
Totaal	58.153	64.688	64.683	64.309	-374

Resultaatbestemming:

Stortingen in reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
33. Beheer onroerend goed	178	50	202	202	0
44. Begraafplaatsen	0	0	2	2	0
84. Openbare orde en veiligheid	0	0	5	5	0
92. Algemeen budgettair	1.912	0	3.168	3.168	0
Totaal	2.090	50	3.377	3.377	0

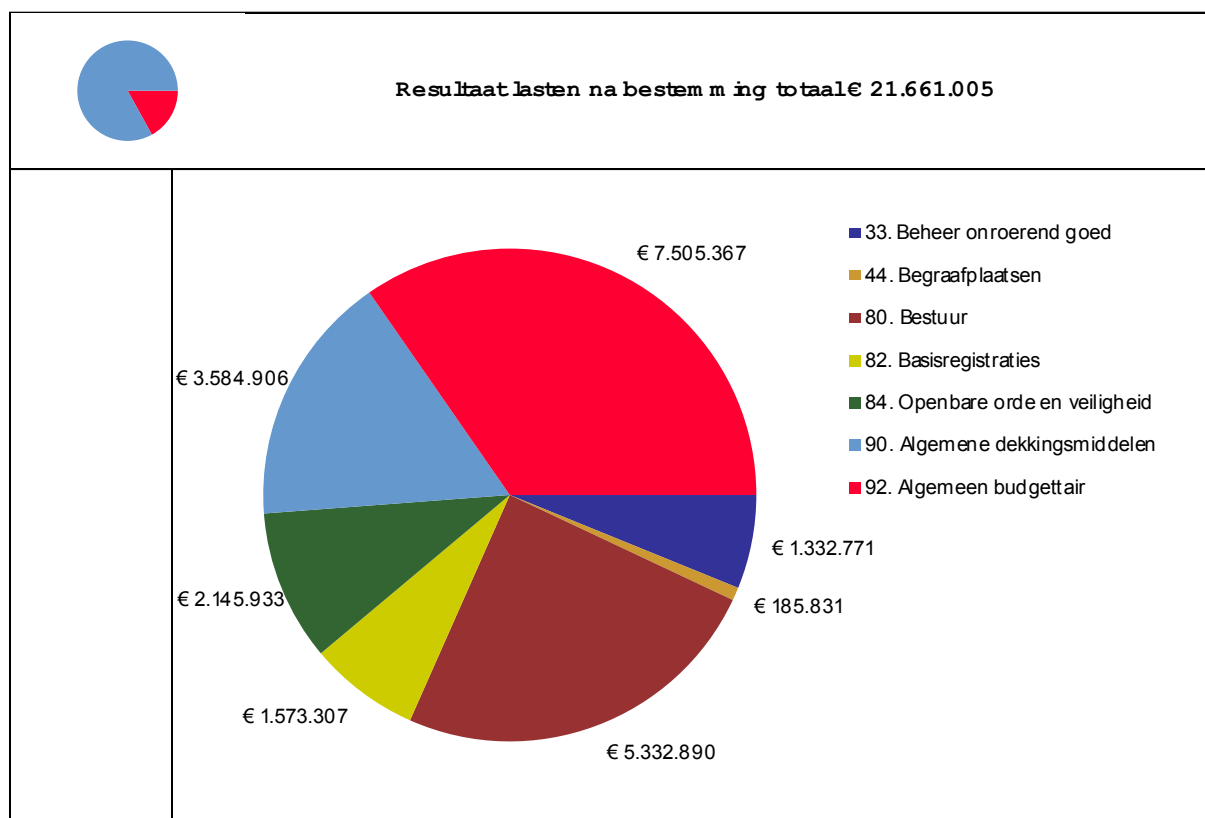
Onttrekkingen aan reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
33. Beheer onroerend goed	171	74	203	280	77
92. Algemeen budgettair	4.769	0	4.329	4.329	0
Totaal	4.940	74	4.532	4.609	77

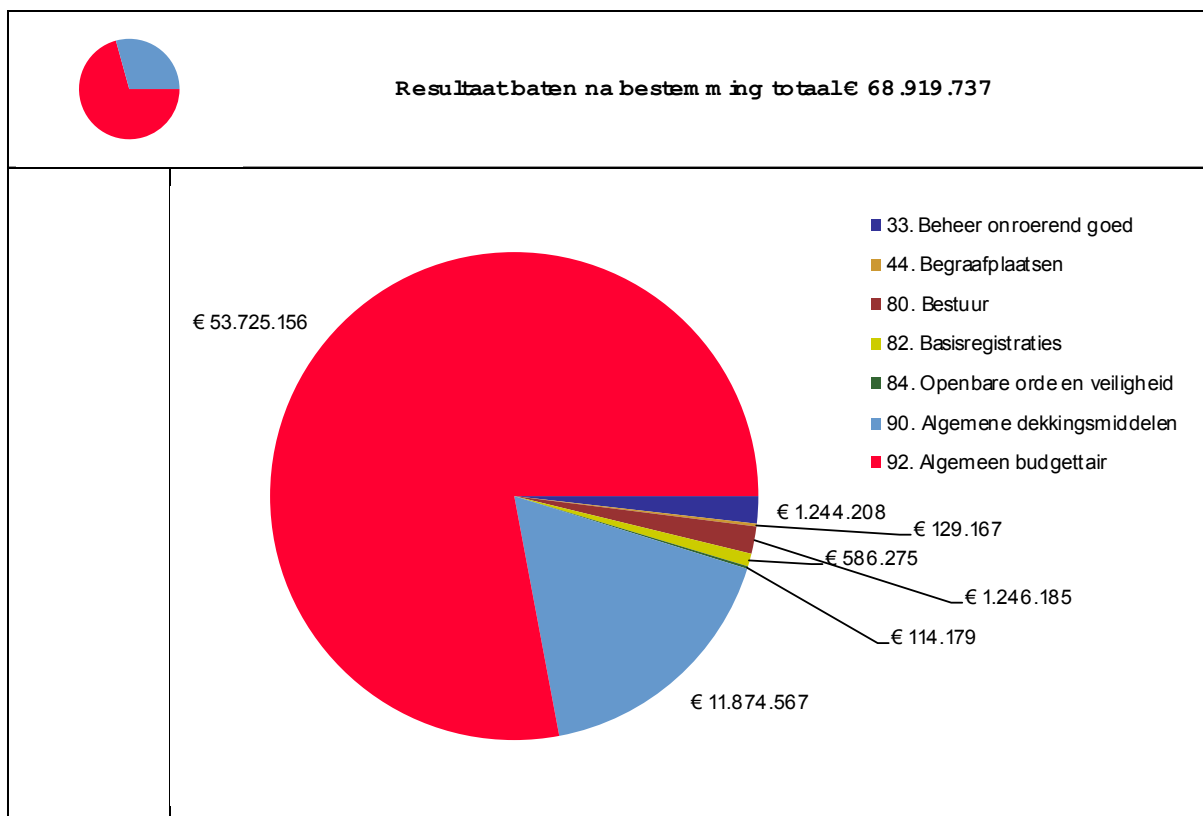
Resultaat na bestemming:

Saldo (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
33. Beheer onroerend goed	-1.065	-352	-659	90	-749
44. Begraafplaatsen	-42	3	4	56	-52
80. Bestuur	4.870	3.977	3.883	4.087	-204
82. Basisregistraties	778	958	974	987	-13
84. Openbare orde en veiligheid	1.803	1.938	1.945	2.032	-87
90. Algemene dekkingsmiddelen	-8.093	-8.325	-8.283	-8.290	7
92. Algemeen budgettair	-48.915	-48.459	-50.462	-50.557	95
Totaal	-50.664	-50.260	-52.598	-51.595	-1.003

Tabelweergave lasten & baten na resultaatbestemming

Het kleine diagram geeft een indicatie van het relatieve aandeel van dit programma in het totaal van de jaarrekening weer. Het grote diagram geeft de weergave van de omvang van de beleidsproducten in het totaal van dit programma.

Financiële analyse

Onderstaand is een analyse op hoofdlijnen opgenomen van de jaarrekening ten opzichte van de begroting. Een meer gedetailleerde financiële analyse is opgenomen bij de beleidsproducten.

Beheer onroerend goed

Het nadelig saldo kan voornamelijk verklaard worden door huurderiving in verband met leegstand, een nagekomen huurlast voor Ursula, exploitatietekort De Kleine Aarde en het niet geheel realiseren van de taakstellende opbrengst uit verkoop van onroerend goed. Een deel van de hogere onderhoudslasten aan gebouwen wordt gedekt door over de reserve te beschikken.

Begraafplaatsen

Hogere onderhoudslasten en lagere opbrengst grafrechten verklaren het negatieve resultaat.

Bestuur

Het saldo van de lasten en baten is beide een de correctie en doorbelasting opgenomen van facturen die verantwoord moeten worden in de administratie van MGD, een bedrag van € 395.000. Het verschil tussen de saldi van de baten en lasten, zijn meerkosten bij het Bestuur, budgettaire voordelen bij Communicatie, de mobiliteitsafspraken met een voormalige medewerker van de gemeente Boxtel en een overheveling van budget naar de MGD voor de financiering van de laatste uitgaven voor de opbouw van de MGD.

Basisregistraties

Het saldo van de lasten en baten is het gevolg van een groot verschil in de inkoop en verkoop van paspoorten en identiteitskaarten en de kosten voor het bijhouden van het Kadaster/Grootschalige Basiskaarten is in 2016 meegevallen.

Openbare orde en veiligheid

Het saldo van de lasten en baten is het gevolg van hogere handhavings- en parkeerkosten en een incidenteel voordeel van de Veiligheidsregio i.v.m. de winstuitkering en teruggave verlegde BTW.

Algemene dekkingsmiddelen

Het saldo van de lasten en baten is het gevolg van hogere OZB inkomsten en een nadelig renteresultaat van niet gerealiseerde investeringen en licht hogere kosten van belastingen.

Algemeen budgettair

Het saldo van de lasten en baten is het gevolg van afrekeningen van het gemeentefonds van het boekjaar 2015 en 2016 (met name gevolgen decembercirculaire).

Beleidsproduct Beheer onroerend goed

Verantwoordelijke bestuurder: Peter van de Wiel

Waar staat onze gemeente

Voor alle panden zijn actuele MeerjarenOnderhoudsPlannen (MOP 2016-2045) aanwezig en vormen de basis voor de begrote middelen voor het beheer en onderhoud. Deze plannen worden op basis van jaarlijkse inspecties zo nodig aangepast. Er is nog wel een spanningsveld tussen de benodigde middelen voor de uitvoering van MOP en de in de begroting opgenomen beheer- en onderhoudsbudgetten. Hier zullen we nog naar oplossingen moeten zoeken en met voorstellen voor moeten komen.

Bij (langere) leegstand van panden wordt tijdelijke bewoning geregeld om kraak en achteruitgang te vermijden. Bij elke nieuwe bewoning wordt elektra- en gasinspectie uitgevoerd.

Wat hebben we bereikt?

Onderhoud vastgoed

- De Meerjaren Onderhoudsplannen worden jaarlijks geactualiseerd, d.m.v. jaarlijkse inspecties wordt beoordeeld of het onderhoud uitgevoerd moet worden of nog een jaar doorgeschoven kan worden. Al het onroerend goed in ons eigendom wordt op een sobere maar adequate manier onderhouden, zodat de conditiescore bij inspecties minimaal niveau 3 of hoger zijn (niveau 2 of 1).
- De noodzakelijke inspecties en (asbest)inventarisaties zijn uitgevoerd.
- Het noodzakelijk regulier onderhoud is uitgevoerd.

Verkoop onroerend goed en snippergroen

Het bestand aan onroerend goed in eigendom van de gemeente is al ver uitgedund. In 2106 zijn geen panden verkocht. We zijn nog wel in gesprek mbt een aantal objecten.

Ook is grond geruimd en snippergroen verkocht.

Illegaal grondgebruik

In 2016 zijn de meeste juridische procedures inzake illegaal gebruik van gemeentegrond succesvol afgerond. Naar aanleiding daarvan is er tevens een breed onderzoek gestart naar het in kaart brengen van overige mogelijke illegale grondgebruiken in de gemeente. Dit heeft in 2016 tot een indicatief eerste overzicht geleid dat nog nader uitgewerkt zou moeten worden eer het tot verdere afhandeling kan komen.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Afgestoten panden	-	-	-	2	2	-

Toelichting op de indicatoren.

Afgestoten panden: panden waar geen beheer meer wordt uitgevoerd, of die verkocht zijn.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Onderhoud vastgoed

- De Meerjaren Onderhoudsplannen zijn geactualiseerd.
- In 2016 zijn voor alle gemeentelijke woningen inspecties van de elektrische laagspanningsinstallaties (NEN3140) uitgevoerd.
- Ook de asbestinventarisaties in woningen zijn in 2016 uitgevoerd (3 jaar geldig) met mogelijk saneringen in 2016-2017.
- Na de verbouwing van het gemeentehuis zijn in 2016 de laatste puntjes op de i gezet, de asbesthoudende gevelbeplating is gesaneerd en het buitenschilderwerk is daarna uitgevoerd.

Verkoop onroerend goed en snippergroen

- Voor Albinonistraat 86a / Apollopad 60 (vm school De Beemden) en Rondutje 11 (vm. Molenwijkschool) zijn we met Woonstichting St Joseph in gesprek tot verkoop.
- Ten aanzien van Burgakker 4 (Bibliotheek) is nog geen definitieve keuze gemaakt (de 1e verdieping wordt niet meer gehuurd).
- Ook voor de locatie De Kleine Aarde wordt een ontwikkeling uitgewerkt, door het Collectief.
- Over het gebruik/toekomst van Villa Pfaff (Rechterstraat 55/Dr. Van Helvoortstraat 3) is nog geen definitieve keuze gemaakt.
- Er is een grondruil met de Woonstichting voorbereid aan het Zusterspad.
- Bij een negental panden is snippergroen verkocht (Papiermaker, Pellenwever, Koolhof, Molenwijkseweg).

Illegaal grondgebruik

- De beroepsprocedures van illegaal grondgebruik in Dianabos, Hubertusring en Nimrodlaan zijn op twee na in 2016 met succes afgerond.
- Eiffel heeft alle (mogelijke) illegale grondgebruiken in de gemeente in kaart gebracht op basis van luchtfoto's in relatie tot de kadastrale kaarten. Nader onderzoek is noodzakelijk om deze zaken te kunnen valideren en de kansen van aanvechten van het gebruik in te schatten.

Innovatieve ontwikkeling gebied De Kleine Aarde

Er is in 2017 een samenwerkingsovereenkomst getekend met 7 partijen (het collectief) over de ontwikkeling van De Kleine Aarde. Er zijn 3 thema's benoemd door het collectief, namelijk wonen, onderwijs en centrumgebied. Deze thema's worden ingevuld door samenwerking met alle partijen en een aantal externe partijen. De ontwikkeling is weergegeven in het plan 'De Kleine Aarde naar een frisse start'.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Beheer onroerend goed	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:		749
Analyse op hoofdlijnen:		
De onderhoudskosten zijn € 109.000 hoger dan geraamd. Het grootste aandeel hierin betreft het gemeentehuis m.b.t. de leasekosten van de energiecentrale. De onttrekking uit de reserve Onderhoud gebouwen is € 77.328 hoger.	77	109
De inkomsten uit huur zijn per saldo lager dan geraamd. Voornamelijk door leegstand van Villa Pfaff en Apollopad 60 en een nagekomen huurlast van Ursula.		633
De taakstellende opbrengst uit verkoop van onroerend goed van € 250.000 is niet gerealiseerd.		215
De exploitatie van De Kleine Aarde is € 84.000 nadelig. Daardoor is er geen ruimte om de voorziening aan te vullen en dient zelfs aan de voorziening € 169.000 te worden onttrokken om kosten elders in de exploitatie te dekken. Dit leidt op dit product tot een voordelig effect en op enkele andere producten tot een overeenkomstig nadelig effect.	247	84
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Aankoop/Verkoop gronden aan de Boseind nog niet gerealiseerd.	27	26
Overige afwijkingen:	10	43
Totaal:	361	1.110

Beleidsproduct Begraafplaatsen

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Waar staat onze gemeente

De gemeentelijke begraafplaats Munsel staat bekend om haar mooie inrichting en rustieke uitstraling. Mensen ervaren hierdoor de begraafplaats in de regio als zeer prettig, mooi ingericht en een rustieke plek om te gedenken.

Wat hebben we bereikt?

De begraafplaats wordt beheerd en onderhouden overeenkomstig het beleids- en het beheerplan. De wijziging van begraven naar cremen is merkbaar, maar noopt nog niet tot maatregelen. Er zijn een aantal maatregelen in onderhoud en vervanging getroffen.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019
Aantal uitvaarten	46	46	40	46	45	45
Asbus bijzettingen	10	10	11	10	9	9
Asverstrooiing	-	-	1	-	-	-

Toelichting op de indicatoren.

Ontwikkelingen in uitvaarten en bijzettingen:

- 2014 (44 uitvaarten en 8 asbus bijzettingen),
- 2013 (54 uitvaarten en 15 asbus bijzettingen),
- 2012 (58 uitvaarten en 16 asbus bijzettingen).
- De trend zal gezien het verleden in aantal uitvaarten afnemen. Dit is een gevolg van toename aantal crematies en begraven op begraafplaatsen bij kerken in gehele gemeente Boxtel. Een prognose van aantallen voor de toekomst is bij benadering aangegeven.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Beleid- en beheermaatregelen

- *Begraafplaatsoverleg*: Met de beheerders van bijzondere begraafplaatsen heeft de laatste keer in 2015 afstemming plaats gevonden. Bij vragen of opmerkingen weten parochie en gemeente elkaar voldoende te vinden. In 2016 is dit niet nodig geweest. Ook de besturen zelf hebben in het laatste overleg in 2015 aangegeven het niet nodig te vinden om jaarlijks een overleg te plannen. Er is wederzijds vertrouwen en een goede verstandhouding.
- *Herinrichting grafakkers, rooien strooiveld en aanleg urnenmuren*: Het beleid dat is vastgesteld voor de lange termijn bleef ongewijzigd. Een actief ruimingsbeleid (jaarlijks ruimen) blijft nodig om inkomstendering op niet verder hurende graven te vermijden en daarmee mislopen van grafrechten te voorkomen. Anderzijds ook om in het oudere gedeelte van de begraafplaats vrije ruimten beschikbaar te krijgen, die zeer gewild zijn. De nissen in de urnenmuren lopen gestaag vol door steeds meer cremen in plaats van begraven. Op termijn zal uitbreiding met urnenmuren onvermijdelijk zijn.
- *Verlaging van het Bruto Graf Oppervlak*: Door de trend van begraven naar cremen is de verwachting dat nog niet op korte termijn een verlaging van het bruto graf oppervlak noodzakelijk is. De beschikbare ruimte die met het huidige beleid nodig is om te kunnen blijven begraven zal naar verwachting daarvoor ook in de toekomst wel beschikbaar moeten blijven.

Beheer en onderhoud

- Voor het groenonderhoud geldt dat conform de doelstellingen van sober en doelmatigheid de werkzaamheden in samen met team wijkbeheer en WSD zijn uitgevoerd.
- In verband met de veiligheid is het door betonrot aangetaste betonnen kruis op de calvarieberg verwijderd en zijn voorbereidingen getroffen voor vervanging door een nieuw (houten)kruis. Dit nieuwe kruis wordt in 2017 geplaatst.

- Ook zijn vanwege veiligheid en begaanbaarheid de asfalt paden geïnspecteerd voor groot onderhoud.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Begraafplaatsen Bedragen x € 1.000		Voordelig	Nadelig
Saldo ten opzichte van de begroting:			52
Analyse op hoofdlijnen:			
De onderhoudslasten van de begraafplaats zijn hoger uitgevallen dan geraamd			9
De baten uit grafrechten zijn lager dan geraamd			40
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
Overige afwijkingen:			3
Totaal:		0	52

Beleidsproduct Bestuur

Verantwoordelijke bestuurder: Mark Buijs

Waar staat onze gemeente

In onze dienstverlening streven we naar hoge kwaliteit. Wij zoeken naar wat wèl kan, faciliteren en stellen onze inwoners, bedrijven en instellingen centraal. Door van 'buiten naar binnen' te werken kunnen we onze inwoners, bedrijven en instellingen ook centraal stellen. De gemeenteraad van Boxtel ondersteunt het van buiten naar binnen werken. Dit vraagt soms een andere rol van de gemeenteraad. Op diverse fronten heeft de gemeenteraad aandacht voor deze veranderende rol en kijkt zij kritisch naar zichzelf.

Wat hebben we bereikt?

Boxtel heeft de lat met 'meewerkend boxtel' hoog gelegd. Het vraagt niet alleen om een verandering in onze gemeente, maar ook om een andere houding van ambtenaren, het bestuur en de gemeenteraad. Deze verandering is ingezet. Het is onze taak om minder te organiseren en meer te faciliteren. Steeds vaker wordt er samen met inwoners gezocht naar de mogelijkheden voor het realiseren van initiatieven. De doorontwikkeling die MijnGemeenteDichtbij doormaakt draagt bij aan het merk 'meewerkend boxtel'.

Vanuit de gemeenschap komen de eerste initiatieven binnen. De wijkmakelaars gaan dan samen met andere ambtenaren op zoek naar de mogelijkheden. Boxtel en route 2016 is een mooi voorbeeld van een samenwerking tussen inwoners met initiatieven en de faciliterende gemeente. Maar er zijn natuurlijk nog meer mooie voorbeelden te noemen.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Het merk 'meewerkend boxtel' is in 2016 zowel intern als extern een belangrijk uitgangspunt geweest. We laten zien dat het werkt en dat meedoen zin heeft! De doorontwikkeling van MijnGemeenteDichtbij draagt bij aan het merk 'meewerkend boxtel'. Als gemeente werken wij mee en faciliteren wij waar kan. Het bestuur ondersteunt de doorontwikkeling dus ook. Verder is het belangrijk om het merk 'meewerkend boxtel' continu uit te dragen. In onze manier van handelen en in onze communicatie. Hier is dan ook continue aandacht voor geweest. De lat ligt hoog, maar samen kunnen we onze ambities realiseren

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Bestuur	Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000		
Saldo ten opzichte van de begroting:		204
Analyse op hoofdlijnen:		
Hogere kosten door inhuur van griffiepersoneel en hogere accountantskosten		56
Hogere representatiekosten		20
Hogere samenwerkingskosten a.g.v. de fusie		18
Lagere advertentiekosten a.g.v. meer gebruik van internetpublicaties	39	
Hogere kosten agv een mobiliteitsafpraak met een voormalig medewerker		60
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:		
Het restantbudget voor de GR MijnGemeenteDichtbij is overgeheveld; samenwerkingsbudget		77
Overige afwijkingen		12
Totaal:	39	243

Beleidsproduct Basisregistraties

Verantwoordelijke bestuurder: Mark Buijs

Waar staat onze gemeente

De basisregistraties in onze gemeente voldoen aan de wettelijke normen.

Wat hebben we bereikt?

Basisregistratie Personen (BRP)

De zelfevaluaties (audits) BRP en Paspoorten en Nederlandse identiteitskaarten (PNIK) (reisdocumenten) zijn in 2016 met goed gevolg afgelegd (BRP 96% en PNIK 98%). Dit betekent dat Boxtel zowel privacy-matig als procesmatig voldoet aan alle wettelijk gestelde kwaliteitseisen (= minimaal 90% kwaliteitsmonitor).

Basisregistratie Grootchalige Topografie (BGT)

Medio 2016 is Boxtel aangesloten op de Landelijke Voorziening basisregistratie BGT.

Landelijke Voorziening WOZ (LV WOZ)

De aansluiting op de LV WOZ is door externe omstandigheden uitgesteld tot 2017. Tijdelijk is een voorziening beschikbaar zodat burgers de WOZ waarden van andere niet-zakelijke objecten kunnen opvragen zonder tussenkomst van de gemeente

Basisregistratie Handelsregister Nieuw Handels Register (NHR)

De voorbereiding op de aansluiting NHR is gestart.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Digitale Veiligheid en Identiteit

Boxtel heeft zich in 2016 aangesloten bij het programma Landelijke Aanpak Adreskwaliteit. In dit programma, dat ontwikkeld is door het ministerie van Binnenlandse zaken, richten deelnemende gemeenten zich actief op de bestrijding van (adres-)gerelateerde fraude. Dit beoogt niet alleen het voorkomen/verminderen van fraude maar verbetert ook de kwaliteit van de basisregistraties.

Modernisering GBA en BRP

De processen die betrekking hebben op de BRP en PNIK zijn op onderdelen verbeterd waardoor een beter resultaat is behaald op de audit.

Basisregistratie Grootchalige Topografie

De grootchalige basiskaart Boxtel is opgewaardeerd naar een vlak ingerichte grootchalige kaart. Hierdoor voldoet de BGT aan alle wet- en regelgeving.

LV WOZ

In de voorbereiding voor de aansluiting op de LV WOZ wordt zowel de BAG en de WOZ aan elkaar gekoppeld. In 2016 zijn controle werkzaamheden uitgevoerd en zijn beide administraties geoptimaliseerd. De feitelijk koppeling zal plaatsvinden medio 2017 zodat daarna de aansluiting op de LV WOZ kan worden gerealiseerd. Met de toezichthouder (Waarderingskamer) is de planning van de aansluiting op de LV WOZ afgestemd.

Basisregistratie Handelsregister (NHR)

Gestart is met de aanschaf van software voor de aansluiting op het NHR. Voorlopig wordt nog gebruik gemaakt van de maandelijks mutaties aanlevering Kamer van Koophandel. Medio 2017 wordt de aansluiting op het NHR gerealiseerd. Met deze aansluiting is permanent actuele informatie beschikbaar over bedrijven in de gemeente.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Basisregistraties		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:			13
Analyse op hoofdlijnen:			
Een nadeel a.g.v. de inkoop en verkoop van paspoorten en identiteitskaarten			42
Een voordeel in de kosten voor het bijhouden van het kadaster en de Grootchalige Basiskaarten		29	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
- geen afwijkingen			
Overige afwijkingen:			
Totaal:		29	42

Beleidsproduct openbare orde en veiligheid

Verantwoordelijke bestuurder: Mark Buijs

Waar staat onze gemeente

We Onze gemeente is een veilige gemeente. Bewoners zijn over het algemeen tevreden over de veiligheid in hun leefomgeving. Er zijn diverse initiatieven in de dorpen en wijken om de veiligheid te bevorderen. Wel constateren we dat het aantal personen en groepen dat de aandacht vraagt van zowel zorgverleners als openbare orde en veiligheid, groeit.

Wat hebben we bereikt?

Openbare orde en veiligheid

Handhaving in het publieke domein

Tegen de burgers die zich niet hebben gehouden aan de regels die gesteld zijn, heeft de BOA-pool opgetreden. Deze BOA-pool is aangestuurd vanuit Stadstoezicht Den Bosch.

Integrale aanpak van beleidsprioriteiten

Er heeft een integrale aanpak plaatsgevonden op de beleidsprioriteiten uit Integraal Veiligheidsbeleid voor de periode 2015-2018. Daarbij is heel nadrukkelijk de verbinding gelegd tussen het veiligheidsdomein en sociaal domein.

Brandweer

Veiligheidsregio Brabant-Noord

Er is een financiële bijdrage geleverd aan de Veiligheidsregio Brabant-Noord, welke verantwoordelijk is voor de brandweezorg, rampenbestrijding en crisisbeheersing en geneeskundige hulpverlening in de regio.

Rampenbestrijding

Paraat blijven voor rampen

De doelstelling van de veiligheidsregio is het afstemmen van de rampenbestrijding, crisisbeheersing en alarmeringen en verbindingen tussen hulpverleningsdiensten. Dit is een continu proces, waar ook in 2016 uitvoering aan gegeven is.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Iedere ex-gedetineerde wordt tijdens en na detentie begeleid om terugval te voorkomen.		100%	100%	100%	100%	100%
Bewoners zijn positief over de veiligheid in hun leefomgeving.		7,2	>7,2	--	>7,8	--
Vragen burgers via meldpunt veiligheid@mijngemeentedichtbij.nl worden binnen twee werkdagen beantwoord.		90%	95%	98%	100%	100%
Casus op Maat (COM)		100%	100%	100%	100%	100%

Toelichting op de indicatoren.

- Er is ingezet op maximale begeleiding van ex-gedetineerden, waarmee geprobeerd is te voorkomen dat zij terugvallen in crimineel gedrag.
- Uit de resultaten van de Veiligheidsmonitor blijkt dat de tevredenheid van bewoners over de veiligheid in hun leefomgeving is gelijk gebleven ten opzichte van 2014. Het rapportcijfer is een 7,2.
- Via een algemeen mailadres is team openbare orde en veiligheid voor iedereen bereikbaar, hier is in 2016 volop gebruik van gemaakt.

- We constateren dat het aantal personen en groepen dat de aandacht vraagt van zowel zorgverleners als openbare orde en veiligheid, groeit. Om mensen zo goed en snel mogelijk te ondersteunen moeten professionele partners gezamenlijk afspraken maken met de betreffende persoon én elkaar om zo een aanpak op maat te realiseren. Hiervoor is het Veiligheidshuis in 2016 6x ingezet.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Openbare orde en veiligheid

Professionaliseren van handhavingstaken

De Boa's verrichten een scala aan handhavingstaken. Het beroep op de Boa's wordt groter, mede als gevolg van de invoering van de zich steeds meer op criminaliteit richtende nationale politie.

Veiligheid integraal meenemen in alle beleidsvelden en afdelingen binnen de gemeente Boxtel

Om de integraliteit van alles wat met veiligheid te maken heeft te bevorderen is er uitvoering geven aan de Kadernota Integrale Veiligheid Basisteam Meierij 2015-2018 en het bijbehorende Uitvoeringsprogramma Integrale Veiligheid gemeente Boxtel 2015-2016.

Daarbij heeft het accent gelegen op de door de gemeenteraad vastgestelde beleidsprioriteiten:

- Georganiseerde (ondermijnende) criminaliteit (waaronder aanpak van drugscriminaliteit)
- Problematische jeugd en (criminele) jeugdgroepen
- Geweld (als onderdeel van High Impact Crimes waaronder huiselijk geweld)
- Woninginbraken (als onderdeel van High Impact Crimes)

Daarnaast is extra geïnvesteerd op de verbinding tussen het veiligheidsdomein met het zorgdomein, om meer aan de voorkant van (veiligheids)problematiek te komen.

Brandweer

Brandweertaken onderbrengen bij Veiligheidsregio Brabant-Noord

De brandweertaken zijn ondergebracht bij de Veiligheidsregio Brabant-Noord (VRBN). Vanaf 1-1-2011 is dit een regionale taak geworden. De gemeente heeft haar invloed behouden via het Algemeen Bestuur en via de adoptiegroep VRBN, een adviesgroep over de verantwoordingsstukken.

Gemeenschappelijke Regelingen:

De gemeente Boxtel heeft deelgenomen aan de adoptiegroepen Veiligheidsregio en de Regionale Ambulance Voorziening. Deze groep heeft alle deelnemende gemeenten geadviseerd over de begroting en de rekening van de gemeenschappelijke regelingen. Op basis daarvan zijn de bestuursvoorstellen gemaakt om de begroting en rekening van de Veiligheidsregio BN en de Regionale Ambulance Voorziening ter besluitvorming aan de gemeenteraad.

Gemeentelijke Kaders Veiligheidsregio:

In het kader van de GR Veiligheidsregio is gewerkt worden conform de Gemeentelijke Kaders Veiligheidsregio. De gemeentelijke Kaders Veiligheidsregio zijn een set uitspraken van alle gemeenteraden uit Noord Oost Brabant, waarmee zij richting hebben geven aan het beleid van de Veiligheidsregio.

Rampenbestrijding

Uitvoering geven aan de structuur van het Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Brabant-Noord met het accent op Bevolkingszorg

Het Regionaal Crisisplan Veiligheidsregio Brabant-Noord heeft een nieuwe functiestructuur Bevolkingszorg voortgebracht. De gewijzigde structuur krijgt ook de steeds meer zijn beslag. Elk jaar wordt op basis van voortschrijdend inzicht en fine-tuning uitvoering gegeven aan de structuur om die zo optimaal mogelijk te laten functioneren, zo ook 2016. Opleidingen, trainingen en oefeningen maken daar ook deel van uit. In 2016 zijn verschillende medewerkers opgeleid, getraind en beoefend.

Het accent heeft op de volgende bevolkingszorg processen gelegen:

- Communicatie
- Omgevingszorg (Bouw-, Milieu- en Ruimtebeheer)
- Publieke zorg (Opvang en Primaire Levensbehoeften en Bijzondere Uitvaartzorg)
- SIS (slachtoffer informatiesystematiek, voorheen CRIB)
- Evacueren (Grootschalige verplaatsing van mens en dier)
- Informatie (Interne communicatie, CRAS, Verslaglegging) en Ondersteuning (Facilitaire ondersteuning, Bestuursondersteuning en Nafase)

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Openbare orde en veiligheid		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:			87
Analyse op hoofdlijnen:			
Het nadelige resultaat ontstond door hogere handhavingskosten en parkeerkosten.			99
Een incidenteel voordeel door een winstuitkering en de verlegde BTW van de Veiligheidsregio		18	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
- geen overheveling			
Overige afwijkingen:			6
Totaal:		18	105

Beleidsproduct Algemene dekkingsmiddelen

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Onder dit beleidsproduct vallen Treasury, Algemene belastingheffingen (Onroerende zaakbelastingen, Reclamebelasting en Toeristenbelasting) en de kosten voor de organisatie van de belasting uitvoering.

Waar staat onze gemeente

We werken aan het behouden en versterken van een financieel gezonde positie.

Wat hebben we bereikt?

We hebben een exploitatieoverschot gerealiseerd van € 4.337.000. We hebben geen langlopende geldleningen aangetrokken. Er zijn geen specifieke maatregelen getroffen om de schuldquote terug te brengen.

Het gemeentelijk belastingbeleid is uitgevoerd.

Indicatoren

Indicator	Realisatie 2015	Begroting 2016	Realisatie 2016
Structurele exploitatieruimte	Ja	Ja	Ja
Gemiddelde belastingdruk	100,99%	98,57%	98,17%
Schuldquote	64,94%	63,95%	54,78%

Toelichting op de indicatoren.

Structurele exploitatieruimte

Hierin wordt een relatie gelegd met het structureel en materieel sluitend zijn van de begroting gekoppeld aan de omvang van de incidentele lasten en baten, de implementatie van de ombuigingen, de belastingdruk en belastingcapaciteit en de risicofunctie van de exploitatie. Dit wordt uitgebreider toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Gemiddelde belastingdruk

Weergegeven wordt de gemiddelde belastingdruk op basis van de feitelijke gegevens in vergelijking met de landelijke gegevens. Dit wordt uitgebreid toegelicht in de paragraaf Lokale heffingen.

De **netto schuld** weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de begrotingsomvang.

Op basis van de feitelijke inkomsten en uitgaven tot en met balansdatum komt een leningenportefeuille tot stand. Getracht wordt de geldleningenportefeuille onder de norm van 60% te laten (basis wet HOF).

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Met de besluitvorming betrekking hebbende op 2016 zijn de belastingen overeenkomstig het beleid onder de norm van de gemiddelde belastingdruk gerealiseerd.

De inkomsten en uitgaven 2016 hebben niet geleid tot een verdere verstoring van het financieringsevenwicht. Wij zijn beneden de norm van 60% gebleven.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Algemene dekkingsmiddelen		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:		7	
Analyse op hoofdlijnen:			
De OZB heeft meeropbrengsten, conform de begrotingsuitgangspunten		95	
Renteresultaat kapitaallasten vanwege niet volledige realisatie begrote investeringen			71
De kosten voor treasury en kosten belastingen zijn hoger			17
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
- geen overheveling			
Overige afwijkingen:			7
Totaal:		95	95

Beleidsproduct Algemeen budgettair

Verantwoordelijke bestuurder: Herman van Wanrooij

Waar staat onze gemeente

We streven naar een meerjarig structureel sluitende begroting.

Wat hebben we bereikt?

Door autonome ontwikkelingen is de exploitatie in meerjarig perspectief versterkt. Door uitvoering te geven aan de taakstellingen is de exploitatie verder versterkt. De eigen-vermogenspositie in relatie tot de exploitatieomvang behoeft aandacht.

Het exploitatieresultaat voor 2016 kent het volgende verloop:

- Dekkingsplan 2015	386.000	tekort
- Primitieve begroting 2016	386.000	tekort
- 2 ^e bestuursrapportage 2015	207.000	overschot
- Dekkingsplan 2016	640.000	overschot
- 2 ^e bestuursrapportage 2016	66.000	overschot
- Jaarrekening 2016	4.337.000	overschot

Op basis van de 2^e bestuursrapportage 2016 wordt een begrotingsoverschot voorzien in 2017 van € 43.000 en zal de jaren daarna het positieve exploitatieresultaat oplopen tot ongeveer € 0,98 miljoen in 2020.

Met deze resultaten wordt een evenwichtige begroting gerealiseerd in relatie tot alle beleidsvelden.

Indicator	Realisatie 2015	Realisatie 2016	Begroting 2017	Begroting 2018	Begroting 2019	Begroting 2020
Structurele exploitatieruimte	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja

Toelichting op de indicator.

Structurele exploitatieruimte

Hierin wordt een relatie gelegd met het structureel en materieel sluitend zijn van de begroting gekoppeld aan de omvang van de incidentele lasten en baten, de implementatie van de ombuigingen, de belastingdruk en belastingcapaciteit en de risicofunctie van de exploitatie. Dit wordt uitgebreider toegelicht in de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Wat hebben we daarvoor gedaan?

Voor het jaar 2016 zijn de opgenomen taakstellingen als gerealiseerd aangemerkt.

In dit jaar hebben we vooral aandacht besteed aan de ontwikkeling en de harmonisatie van de planning en control cyclus. De digitalisering heeft niet de eerste prioriteit gekregen. Deze wordt later weer opgepakt.

Financiële analyse

Analyse beleidsproduct Algemeen budgettair		Voordelig	Nadelig
Bedragen x € 1.000			
Saldo ten opzichte van de begroting:		95	
Analyse op hoofdlijnen:			
Gemeentefondsuitkering, resultaat met name gevolg van decembercirculaire 2016		94	
Afwijking door overheveling incidenteel budget naar volgende dienstjaar:			
- geen overheveling			
Overige afwijkingen:			
Totaal:		94	0

Paragrafen

A. Lokale heffingen

Inleiding

De gemeente voelt een maatschappelijke verantwoordelijkheid om te voorkomen dat de lokale belastingdruk en/of de jaarlijkse stijging de aanvaardbare normen overschrijden. De normen worden bepaald door het tijdsbeeld: momenteel wordt in het bijzonder de ontwikkeling van de 'landelijk gemiddelde belastingdruk' gevolgd. In 2016 is de belastingdruk onder het landelijk gemiddelde gebleven.

Het beleid algemeen

In het beleidsprogramma 2014-2018 is vastgelegd dat uitgegaan wordt van een terughoudende ontwikkeling van OZB en lokale lastendruk; deze is niet meer dan trendmatig worden verhoogd en dat burgers profijt hebben van een efficiëntere aanpak op het terrein van riool- en afvalstoffenheffing. Bij de vaststelling van de begroting 2014 heeft de raad besloten om voor de jaren 2015, 2016 en 2017 de OZB jaarlijks te verhogen met 2 maal de inflatiecorrectie in ruil voor het niet trendmatig verhogen van de afvalstoffenheffing en rioolheffing in die jaren

Het beleid per belastingsoort

Onroerende zaakbelasting

De Onroerende zaakbelasting (OZB) is een gemeentelijke belasting die geheven wordt over de vastgestelde waarde van elke onroerende zaak en wordt aangemerkt als een algemene heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk.

De gerealiseerde opbrengst in 2016: € 6.496.630,00

Toeristenbelasting

De toeristenbelasting wordt aangemerkt als een algemene heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk.

De gerealiseerde opbrengst in 2016: € 24.533,00

Rioolheffing

Het tarief is gebaseerd op het Gemeentelijke Rioleringsplan (GRP). De hoogte van het tarief wordt bepaald op het meerjarig GRP waarbij rekening gehouden wordt met de meerjarige vervangingsinvesteringen en de verwachte onderhouds- en exploitatiekosten. De dekking bedraagt in het meerjarig perspectief maximaal 100%.

Op basis van het laatst vastgestelde GRP en de stand van de egalatievoorziening rioolrecht zijn de tarieven vanaf 2014 niet meer verhoogd.

Onderbouwing tarieven (bedragen x € 1.000)	Riolering
Energiekosten	53,7
Reserveringen voorziening	467,4
Kapitaallasten	1.382,5
Overige goederen en diensten	411,0
Bijdrage inzet MijnGemeenteDichtbij	623,9
Compensabele BTW	100,0
Totaal lasten	3.038,5
Leges en andere rechten	23,9
Overige bijdragen	37,8
Belastingopbrengsten	2.640,1
Totaal baten	2.701,8
Dekkingsresultaat	-336,7
Dekkingspercentage	88,92

Afvalstoffenheffing

Het tarief is gebaseerd op een meerjarig-tarievenbeleid. De lasten en baten en de egalisatievoorziening afvalstoffenheffing vormen hiervoor de basis. In meerjarig perspectief wordt een 100% kostendekking nagestreefd. Ook voor afvalstoffenheffing geldt dat de tarieven voor afvalstoffenheffing vanaf 2014 niet meer zijn verhoogd.

Onderbouwing tarieven (bedragen x € 1.000)	Afval
Inhuur personeel	112,1
Energiekosten	33,6
Kapitaallasten	225,8
Overige goederen en diensten	1.638,0
Bijdrage inzet MijnGemeenteDichtbij	728,4
Compensabele BTW	566,7
Totaal lasten	3.304,6
Leges en andere rechten	2.945,4
Overige bijdragen	315,2
Totaal baten	3.260,6
Dekkingsresultaat	-44,0
Dekkingspercentage	98,67

Parkeerbelasting

De parkeerbelasting (inclusief parkeervergunningen) wordt aangemerkt als een algemene heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk. Voor 2016 is een tijdelijk verlaging van de parkeeropbrengsten gerealiseerd op basis van het besluit van de gemeenteraad.

De gerealiseerde opbrengst in 2016: € 247.566,00

Reclamebelasting

De reclamebelasting wordt aangemerkt als een algemene heffing/dekkingsmiddel. Hiervoor is geen specifieke onderbouwing van de tarieven noodzakelijk. Deze belasting wordt in rekening gebracht bij alle winkeliers, dienstverleners en horecaondernemers in het afgebakende centrummanagement gebied.

De netto-opbrengst wordt door de gemeente gestort in het ondernemersfonds.

De gerealiseerde opbrengst in 2016: € 40.875,00

De doorgestorte opbrengst in 2016: € 37.000,00 (voorschot)

Leges omgevingsvergunning

De leges omgevingsvergunning zijn gebaseerd op de laatst bekende inzet van menskracht per af te geven vergunning.

Onderbouwing tarieven (bedragen x € 1.000)	Bouwen
Kapitaallasten	2,2
Overige goederen en diensten	34,8
Bijdrage inzet MijnGemeenteDichtbij	838,8
Compensabele BTW	
Totaal lasten	875,6
Leges en andere rechten	536,1
Totaal baten	536,1
Dekkingsresultaat (tekort)	339,5
Dekkingspercentage	61,3

Leges dienstverlening/burgerzaken

De leges burgerzakenzijn voor een deel bepaald door de van Rijksweg vastgestelde (maximum) bedragen. Voor zover deze Rijkstarieven niet van toepassing zijn, heeft de gemeente de tarieven zelf bepaald binnen de geldende regels.

Onderbouwing tarieven (bedragen x € 1.000)	Burgerzaken
Inhuur personeel	8,6
Overige goederen en diensten	51,7
Afdracht rijksleges	234,6
Bijdrage inzet MijnGemeenteDichtbij	681,8
Compensabele BTW	
Totaal lasten	976,7
Leges en andere rechten	577,1
Totaal baten	577,1
Dekkingsresultaat (tekort)	399,6
Dekkingspercentage	59,1

Begrafenisrechten

Er wordt een kostendekking van 100% nagestreefd. Deze is niet gerealiseerd in 2016.

Onderbouwing tarieven (bedragen x € 1.000)	Begraven
Inhuur personeel	-
Energiekosten	1,0
Reserveringen voorziening	2,4
Kapitaallasten	11,5
Overige goederen en diensten	69,5
Bijdrage inzet MijnGemeenteDichtbij	101,4
Compensabele BTW	
Totaal lasten	185,8
Leges en andere rechten	129,2
Totaal baten	129,2
Dekkingsresultaat (tekort)	56,6
Dekkingspercentage	69,5

Marktgelden

Er wordt een kostendekking van 100% nagestreefd. Deze is gerealiseerd in 2016.

Onderbouwing tarieven (bedragen x € 1.000)	Markt
Overige goederen en diensten	4,0
Bijdrage inzet MijnGemeenteDichtbij	26,2
Compensabele BTW	
Totaal lasten	30,2
leges en andere rechten	30,6
overige bijdragen	2,0
Totaal baten	32,6
Dekkingsresultaat (overschot)	2,4
Dekkingspercentage	108

De tarieven en de gerealiseerde opbrengsten

Tarieven belastingen en heffingen

Belasting/Heffing	Heffingsgrondslag	Besluit tarief 2016	Vastgesteld tarief 2016
Onroerende zaakbelasting Woningen: * Eigenaren Niet-Woningen: * Eigenaren * Gebruikers	WOZ-waarde WOZ-waarde WOZ-waarde	15-12-2015	0,1283% 0,2433% 0,1946%
Toeristenbelasting	overnachting	15-12-2015	€ 0,91
Rioolheffing * Waterverbruik * Waterverbruik	t/m 200 m3 per m3 > 200 m3	15-12-2015	€ 162,00 € 1,52
Afvalstoffenheffing * Eenpersoonshuishouden * Meerpersoonshuishouden * Diftar	vast tarief eenmalige korting vast tarief eenmalige korting lediging 240 liter rest lediging 180 liter rest lediging 140 liter rest	15-12-2015	€ 152,00 -€ 14,00 € 191,00 -€ 23,00 € 6,29 € 4,72 € 3,67
Parkeerbelasting	diverse tarieven	15-12-2015	diverse tarieven
Reclamebelasting	WOZ-waarde waarde tot € 131.000 waarde > € 131.000 max bedrag aanslag	15-12-2015	€ 200,00 0,1530% € 750,00
Leges omgevingsvergunning	diverse tarieven legesverordening	15-12-2015	diverse tarieven
Leges burgerzaken	diverse tarieven legesverordening	15-12-2015	diverse tarieven
Begrafenisrechten	diverse tarieven legesverordening	15-12-2015	diverse tarieven
Marktgelden	diverse tarieven legesverordening	15-12-2015	diverse tarieven

Opbrengsten belastingen en heffingen

Belasting/Heffing	Begrote opbrengst 2016 na wijziging (x € 1.000)	Gerealiseerd opbrengst 2016 (x € 1.000)	toelichting
Woningen: * Eigenaren	3.897	3.897	
Niet-Woningen: * Eigenaren	1.495	1.544	
* Gebruikers	1.008	1.055	
Toeristenbelasting	26	25	
Rioolheffing	2.781	2.640	
Afvalstoffenheffing	2.723	2.946	
Parkeerbelasting	450	249	
Reclamebelasting	44	41	
Leges omgevingsvergunning	806	536	
Leges burgerzaken	503	577	
Begrafenisrechten	169	129	
Marktgelden	27	31	
TOTAAL			

Aanduiding van de lokale lastendruk

Jaarlijks wordt een overzicht opgenomen van de ontwikkeling van de lokale lastendruk (OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing) in verschillende woonsituaties. Een huurder betaalt geen OZB. Wat betreft afvalstoffenheffing wordt voor de vergelijking in deze situaties uitgegaan van een meerpersoonshuishouden met 10 ledigen van een 240 liter container voor restafval per jaar. Voor rioolheffing wordt uitgegaan van een waterverbruik van minder dan 200 m3.

Landelijk geeft de lokale lastendruk het volgende resultaat over het afgelopen begrotingsjaar.

Coelo Atlas 2016	Landelijk gemiddeld *)	Boxtel	Rangnummer
Meerpersoonshuishouden	€ 750	€ 713	135
Eenpersoonshuishouden	€ 664	€ 628	147
*) 390 gemeenten, nummer 1 is de goedkoopste			

Kwijtscheldingsbeleid

Als een belastingplichtige (natuurlijke persoon) geen of weinig financiële middelen heeft om de belastingaanslag voor de gemeentelijke heffingen te kunnen voldoen, kan onder voorwaarden aan deze belastingplichtige kwijtschelding worden verleend. De beoordeling wordt gebaseerd op het wettelijk vastgestelde toetsingsinkomen en –vermogen. Het kwijtscheldingspercentage wordt gebaseerd op de zogenaamde 100%-norm.

Kwijtschelding wordt verleend voor de onroerende zaakbelasting, afvalstoffenheffing en rioolheffing. De overige heffingen zijn uitgezonderd van kwijtschelding.

De verleende kwijtscheldingen in 2016 hadden een omvang van € 228.290.

B. Weerstandsvermogen en risicobeheersing

Het beleid

Op basis van de in december 2015 door de raad vastgestelde financiële verordening neemt het college in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de begroting en jaarstukken tenminste op de verplichte onderdelen op grond van artikel 11 van het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten.

1. Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen:
 - a. de weerstandscapaciteit, zijnde de middelen en mogelijkheden waarover de gemeente beschikt of kan beschikken om niet begrote kosten te dekken;
 - b. alle risico's waarvoor geen maatregelen zijn getroffen en die van materiële betekenis kunnen zijn in relatie tot de financiële positie.
2. De paragraaf betreffende het weerstandsvermogen en risicobeheersing bevat ten minste:
 - a. een inventarisatie van de weerstandscapaciteit;
 - b. een inventarisatie van de risico's;
 - c. het beleid omtrent de weerstandscapaciteit en de risico's;
 - d. een kengetal voor de:
 - i. **1a°**. netto schuldquote;
 - ii. **1b°**. netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen;
 - iii. **2°**. solvabiliteitsratio;
 - iv. **3°**. grondexploitatie;
 - v. **4°**. structurele exploitatieruimte; en
 - vi. **5°**. belastingcapaciteit.
 - e. een beoordeling van de onderlinge verhouding tussen de kengetallen in relatie tot de financiële positie.

De gemeente Boxtel heeft geen beleidsnota vastgesteld op basis waarvan invulling wordt gegeven aan de wettelijke regelgeving. Momenteel loopt een onderzoek van de Rekenkamercommissie naar het risicobeheer van de gemeente Boxtel.

Het is de bedoeling dat na het bekend worden van de uitkomsten van het rekenkameronderzoek het beleid en de uitvoering van het risicobeheer van de beide gemeenten en van de gemeenschappelijk regeling MijnGemeenteDichtbij op elkaar worden afgestemd en zoveel als mogelijk worden geüniformeerd. Vooruitlopend daarop is getracht de onderhavige paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing bij het Jaarverslag 2016 van de gemeente Boxtel en de gemeente Sint-Michielsgestel volgens eenzelfde stramien op te zetten.

De weerstandscapaciteit

Voor het in beeld brengen van de weerstandscapaciteit van de gemeente wordt beoordeeld of de gemeente bij een risicoscenario de schuldverplichtingen in de toekomst kan blijven nakomen zonder dat de uitgaven aan en de investeringen in noodzakelijke publieke voorzieningen in de knel komen.

De weerstandscapaciteit bestaat uit de incidentele en structurele weerstandscapaciteit. Bij de incidentele capaciteit gaat het om de mogelijkheid tot opvangen van calamiteiten en eenmalige tegenvallers zonder dat het invloed heeft op voortzetting van taken op het vastgestelde niveau. Met de structurele capaciteit worden de middelen bedoeld die permanent ingezet kunnen worden om tegenvallers in de lopende exploitatie op te vangen zonder dat dit ten koste gaat van uitvoering van de bestaande taken.

De volgende middelen worden tot de weerstandscapaciteit gerekend:

- Incidenteel: post onvoorzien, algemene (risico) reserve en stille reserves
- Structureel: eventuele begrotingsruimte en onbenutte belastingcapaciteit.

Aanwezige weerstandscapaciteit

Incidenteel:

Boxtel heeft geen post onvoorzien in de meerjarenbegroting opgenomen.

De Algemene reserve kent een verwachte stand per ultimo 2016 van € 6.987.000.

Stille reserves (vooral opgesloten in panden en gronden als de marktwaarde uitkomt boven de boekwaarde) worden niet meegerekend bij de bepaling van de weerstandscapaciteit en wel om de volgende redenen:

- de waardering van de stille reserves is vaak discutabel en op basis van schattingen;
- stille reserves zijn vaak niet op korte termijn in geld om te zetten.

Structureel:

Onder het programma Modern meewerkend bestuur, beleidsproduct Algemeen budgettair is de structurele begrotingsruimte opgenomen. Deze loopt op van € 43.000 in 2017 tot € 980.000 vanaf 2020.

De onbenutte belastingcapaciteit wordt berekend rekening houdend met de eisen die worden gesteld aan de eigen heffingen om in aanmerking te komen voor een zogenaamde artikel 12-uitkering van het Rijk. Deze eisen zijn: 100% kostendekking voor riolering en reiniging en een redelijk peil van de OZB-inkomsten. Voor 2017 is het OZB-percentage van de WOZ-waarde voor toelating tot artikel 12 door het Rijk vastgesteld op 0,1927. Dat was 0,1889 voor 2016. Bij een WOZ-waarde van het Bostels onroerend goed per einde 2016 van € 3.693 miljoen (woningen en niet-woningen) leidt dit tot een normopbrengst van € 6.975.000, de gerealiseerde opbrengst is € 6.497.000. Dit betekent een structurele weerstand van € 478.000.

De risico's

De risico's die niet zijn afgedekt via verzekeringen of voorzieningen zijn hieronder vermeld. De gemeente heeft verschillende verzekeringen afgesloten. Wanneer de gemeente wordt geconfronteerd met een claim van een derde kan dit meestal worden verhaald op de verzekering. Idem bij schadegevallen. Het is wel zaak dat de gemeente in deze niets te verwijten valt. Er moet schadepreventief gewerkt worden, o.a. door voldoende onderhoud te plegen, het correct naleven van bestaande procedures en het goed gemotiveerd afhandelen van bezwaarschriften. Risico's van achterstallig onderhoud beheerst de gemeente door het opstellen van beheerplannen. In onze gemeente zijn beheerplannen met daarbij horende budgetten opgesteld voor wegen, groen, verlichting, riolering, kunstwerken, sportaccommodaties en speeltoestellen. De daarbij horende voorzieningen zijn op het vereiste niveau.

Voor het onderhoud van gemeentelijke gebouwen zijn onderhoudsplannen opgesteld, maar nog niet vastgesteld door het gemeentebestuur. Daarom is de reserve Onderhoud gemeentelijke gebouwen nog niet omgezet in op het onderhoud afgestemde onderhoudsvoorziening gemeentelijke gebouwen. Risico's hoeven niet per se negatieve financiële gevolgen te hebben. Ook een financieel positief effect is mogelijk. De kwantificering van een risico is vaak lastig, evenals de bepaling van de kans dat het risico daadwerkelijk zal gaan optreden. Daarom maken we voor de kans een onderscheid tussen hoog (75%), midden (50%) en laag (10%). Door de financiële indicatie van het risico te vermenigvuldigen met de kans ontstaat het financieel effect. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen eenmalige en structurele effecten.

Risico's met een eenmalig financieel effect

Omschrijving (bedragen x 1000)	Geschat risico	Kans	Kans x effect
Grondexploitatie, 1 jaar vertraging	€ 237	0,75	€ 178
Wachtgeld bestuurs	€ 800	0,50	€ 400
Niet uitvoeren correcte aanbestedingsprocedure	€ 340	0,50	€ 170
Kostenstijgingen grote projecten	€ 325	0,50	€ 163
Verstrekke garanties	€ 330	0,25	€ 83
Aansprakelijkheid gemeentelijk eigendom	€ 80	0,50	€ 40
Leegstand	Pm		pm
Juridische procedures	€ 0		€ 0
Nazorg Vlagheide	Pm	0,50	pm
Totaal			€ 1.034

Toelichting

Grondexploitatie

Vertragingen, en die kunnen ook optreden vanwege redenen die buiten de invloedssfeer van de gemeente liggen, leiden in het grondbedrijf tot financieel nadeel. Er zijn in Boxtel vier in exploitatie genomen complexen. Voor alle 4 waren eind 2015 verliesvoorzieningen getroffen ten bedrage van € 10,4 miljoen, eind 2016 was dat toegenomen tot € 10,7 miljoen. Voor een meer uitgebreidere risicoanalyse wordt verwezen naar paragraaf G, grondbeleid.

We schatten de risico's van een jaar vertraging nog steeds hoog in. Wanneer een project één jaar vertraagt, moet er één jaar extra rente betaald worden. De boekwaarde van deze 4 complexen eind 2016 bedroeg € 19,0 miljoen, hetgeen betekent dat € 8,3 miljoen niet is afgedekt met verliesvoorzieningen. Een jaar vertraging tegen een rentelast van 2,85% betekent een financieel nadeel van € 237.000.

Voor het bedrijventerrein Vorst B geldt bovendien dat hiervoor nog geen bestemmingsplan is vastgesteld. Indien dit niet tijdig wordt vastgesteld bestaat de kans dat het complex (tijdelijk) niet meer kan worden aangemerkt als Bouwgrond In Exploitatie (BIE) waardoor een afwaardering zal moeten plaatsvinden omdat de boekwaarde nooit hoger mag zijn dan de verwachte marktwaarde die daalt vanwege een niet vastgesteld bestemmingsplan. Inmiddels heeft de provincie toestemming gegeven voor de ontwikkeling van een bestemmingsplan gericht op een thematische toepassing van Greentech. We ramen dit pro memorie.

Wachtgelden bestuurders

Eens in de 4 jaar zijn er gemeenteraadsverkiezingen en wordt een nieuw college gevormd. Voor aftredende collegeleden geldt dat zij gedurende een bepaalde periode van maximaal 3 jaar en 2 maanden recht kunnen hebben op wachtgeld. In een bijzonder geval kan nog een verlengde uitkering tot pensioenleeftijd van maximaal 5 jaar van toepassing zijn. Uitgaande van 4x een uitkering van zo'n 3 jaar van 75% van het salaris van een wethouder ontstaat een last van circa € 800.000. We schatten de kans dat alle 4 wethouders niet terugkeren in een volgend college 50%.

Niet uitvoeren correcte procedure van aanbesteding

Bij een aanbesteding zijn diverse juridische aspecten van toepassing, de aanbestedingsprocedure in praktische zin is nogal complex. Door de concurrentie in de markt is men heel alert op een eventuele omissie en juridische procedures worden steeds sneller aangespannen. Tijdens de jaarrekeningcontrole 2014 en 2015 heeft de accountant geconstateerd dat Boxtel de aanbestedingsregels (zowel Europese als gemeentelijke) niet altijd heeft nageleefd. De geconstateerde fouten hadden betrekking op inkopen waarbij er sprake is van onrechtmatige verlenging van opdrachten, ten onrechte clusteren van opdrachten en het niet opvragen van het vereiste aantal offertes. De accountant merkte op dat het niet naleven van de regels de gemeente kwetsbaar maakt voor claims van concurrente leveranciers die menen door het handelen van de gemeente benadeeld te zijn. Aan zijn advies m.b.t. het niet langer opnemen van het door de raad vastgestelde inkoop- en aanbestedingsbeleid in het normenkader is in 2016 al opvolging gegeven. Met de aanstelling begin 2017 van een inkoopconsulent bij MijnGemeenteDichtbij wordt een aanzet gegeven om de uitvoering van het aanbestedingsbeleid voor Boxtel, Sint-Michielsgestel en MGD te verbeteren. De kans dat bij een onrechtmatigheid op basis van de Europese en nationale wetgeving juridische claims bij de gemeente worden neergelegd schatten we in op middelmatig.

Kostenstijgingen grote projecten

Het blijft altijd onzeker of voorgenomen grote werken binnen de gevoteerde kredieten kunnen worden gerealiseerd. Is de eerste globale schatting van de te maken kosten juist geweest? Zijn er goede opgestelde bestekken waardoor er geen discussie ontstaat over al dan niet meerwerk? Grote werken in de komende jaren zijn onder andere investeringen in de PHS met de aanleg van de verbindingsweg Ladonk-Kapelweg, de aanpassingen van de Molenwijkseweg, Bosscheweg-Dukaat, nieuwbouw Michaëlschool en diverse rioleringswerken. De totaal geraamde investeringen in de jaren 2017 (inclusief de overhevelingen vanuit 2016) tot en met 2020 bedragen € 33 miljoen waarvan € 11 miljoen in wordt bijgedragen door derden, met name de provincie voor PHS. Een investeringsbedrag van € 9,0 miljoen heeft betrekking op de kostendekkende activiteit riolering. Een niet voorziene, niet verhaalbare kostenstijging van 10% zou neerkomen op een bedrag van € 1,3 miljoen over een periode van 4 jaar ofwel € 325.000 in een jaar.

Indien de kostenontwikkeling tegenvalt, proberen we eerst bij te sturen door het kwaliteitsniveau aan te passen of bepaalde investeringsuitgaven achterwege te laten.

Verstreckte garanties

De grootste partij waaraan de gemeente borgstellingen en leningen heeft verstrekt zijn de Boxtelse woonstichtingen. De stichting Goed Wonen Liempde is inmiddels gefuseerd met de Boxtelse woonstichting Sint Joseph. Hoewel de woonstichting met ingang van 2014 verhuurdersheffing moet betalen, is haar financiële positie nog als gezond te kenschetsen.

Het Waarborgfonds Sociale Woningbouw staat als eerste garant, de gemeente is achtervang voor € 89 miljoen verstrekte borgstellingen. De gemeente staat verder borg voor een bedrag van zo'n € 6,6 miljoen voor leningen verstrekt aan verenigingen, stichtingen en particulieren. Het hieraan verbonden risico schatten we in op 5% van € 6,6 miljoen = € 330.000.

Aansprakelijkheid gemeentelijke eigendommen

Vernielingen aan gemeentelijke eigendommen vallen niet onder de verzekering. Als de dader(s) niet meer te achterhalen is (zijn), komen de kosten van herstel voor rekening van de gemeenten. In dit verband kan ook gedacht worden aan het dumpen van xtc-afval in het buitengebied. De niet verhaalbare schade van vernieling of iets dergelijks wordt geschat op € 20.000. Ook als de gemeente tekort is geschoten in haar wettelijke taak als onderhoudsplichtige kan zij aansprakelijk worden gesteld. Omdat de gemeente nog geen door het bestuur vastgesteld onderhoudsplan gemeentelijke gebouwen heeft, houden we hier rekening met een mogelijke kostenpost voor de gemeente van € 60.000.

Leegstand

De laatste paar jaar zien we steeds meer leegstand van gebouwen; bedrijfsgebouwen, winkels, scholen, stallen maar ook woningen. Hoewel de gemeente alleen wordt geconfronteerd met de financiële consequenties van leegstand van gebouwen die haar eigendom zijn, heeft veel leegstand in een bepaald gebied een negatieve uitstraling met alle mogelijke gevolgen van dien die de gemeente wel financieel kunnen raken.

Juridische procedures

Voor de financiële gevolgen van rechterlijke uitspraken heeft de gemeente een verzekering afgesloten. Daarbij is een maximumbedrag per geval van toepassing. Er zijn ultimo 2016 geen procedures waarbij verwacht wordt dat een financiële claim wordt neergelegd bij de gemeente.

Nazorg Vlagheide

In 2016 is de voorziening Nazorg Vlagheide weer in het leven geroepen. Herinrichting en exploitatie van het gebied voormalige stortplaats Vlagheide en het te bereiken doelvermogen van het nazorgfonds zijn financiële risico's die nog op de deelnemende gemeenten kunnen worden afgewenteld. De definitieve jaarrekening 2016 en begroting 2018 van het voormalige stadsgewest zijn nog niet beschikbaar en daarom nemen we nu een pm-raming in de risicoparagraaf op. Als de stukken van het stadsgewest daartoe aanleiding geven zal een aanpassing van de voorziening Nazorg Vlagheide worden doorgevoerd bij het dekkingsplan 2017-2021.

Risico's met een structureel financieel effect

Omschrijving (bedragen x 1000)	Geschat risico	Kans	Kans x effect
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	€ pm	0,50	€ pm
Niet kunnen opvangen schrappen prijscompensatie	€ 0	0,25	€ 0
Verbonden partijen	€ 0	0,50	€ 0
Toename schuldhelpverlening	€ 20	0,50	€ 10
Gemeentefondsuitkering	-€ 500 tot + € 500	0,50	€ 0
MijnGemeenteDichtbij	€ 0	0,25	€ 0
Vennootschapsbelasting overheidsbedrijven	€ 0	0,50	€ 0
De Kleine Aarde	€ pm	0,50	€ pm
Totaal			€ 10

Toelichting

Onderhoud gemeentelijke gebouwen

De onderhoudsplannen voor de gemeentelijke gebouwen zijn nog steeds niet vastgesteld door het college. Voor de verbouw van het gemeentehuis, maar ook voor enkele andere aanpassingen aan gebouwen (zoals de kinderboerderij) heeft de raad aparte kredieten gevoteerd. Bij de actualisatie van het onderhoudsplan in 2017 zal blijken in hoeverre voor onderhoud van gemeentelijke gebouwen nog aanvullende middelen nodig zijn.

Niet kunnen opvangen van het schrappen van de prijscompensatie

In het kader van de bezuinigingen is de prijscompensatie geschrapt vanaf 2013 tot en met 2017, derhalve een periode van 5 jaar. Hoewel er binnen beleidsproducten geschoven kan worden is bij subsidiëring van ContourdeTwern een knelpunt ontstaan. Dit probleem zal worden meegenomen bij de opstelling van de komende Begroting 2018. Omdat vanaf 2018 weer prijscompensatie wordt verstrekt is er niet langer sprake van een structureel risico.

Verbonden partijen niet zijnde MijnGemeenteDichtbij

In het algemeen geldt dat de invloed van een individuele gemeente in een gemeenschappelijke regeling beperkter is dan bij het volledig zelf uitvoeren van de taak. Uit de jaarverslagen 2016 van met Boxtel verbonden partijen blijkt dat de partijen niet verwachten dat ze in de toekomst verlies zullen moeten afwentelen op de gemeente Boxtel. Bij ODBN is weinig ruimte om financiële tegenvallers op te vangen. Het grootste risico voor de ODBN is het niet halen van voldoende omzet in combinatie met het onvoldoende kunnen beheersen van de personele lasten. Voor de GGD en de Veiligheidsregio verwachten we geen onverwachte rekeningresultaten, wel zal bij de opstelling van de Begroting 2018 de door Boxtel te betalen jaarlijkse bijdrage verhoogd moeten worden.

Toename schuldhelpverlening

De economische crisis heeft geleid tot een toename van de werkloosheid. En bij een wegvallend inkomen kunnen huishoudens moeilijker aan hun verplichtingen voldoen. Ook de komst van statushouders leidt tot een toename van de schuldhelpverlening. In Boxtel is in 2016 € 14.000 meer dan begroot uitgegeven aan schuldhelpverlening.

Uitkering Gemeentefonds

Naast de aanpassing van het accres zijn de jaarlijkse aanpassingen in de uitkeringsbasis van belang (vooral mutaties in aantallen bijstandsontvangers, woonruimten en inwoners, maar ook leerlingenaantallen onderverdeeld naar diverse soorten onderwijs). Hierbij spelen landelijke ontwikkelingen een rol, maar ook Buxtelse ontwikkelingen. Binnen de Gemeentefondsuitkering is voor het BTW Compensatie Fonds (BCF) een plafond afgesproken. Indien dit landelijk overschreden wordt, vindt een korting op de Gemeentefondsuitkering plaats. Afgelopen jaar werd evenwel aan het Gemeentefonds toegevoegd omdat sprake was van een landelijke onderschrijding van het BCF-plafond.

Om er voor te zorgen dat de OZB jaarlijks niet te veel toeneemt heeft de rijksoverheid met de Vereniging Nederlandse Gemeenten een bovengrens afgesproken voor de stijging van het ozb-tarief.

Deze macronorm is in 2015 en 2016 overschreden, waardoor het Rijk de macronorm voor 2017 verlaagd heeft naar 1,97 procent. De norm is niet in de wetgeving vastgelegd, maar het Rijk kan wel besluiten sancties op te leggen als gemeenten zich niet aan de afspraken houden. Tot op heden zijn geen sancties opgelegd. In de begroting van Boxtel is voor 2017 een stijging van de OZB voorzien van 3%, derhalve meer dan toegestaan volgens de macronorm (1% minder OZB kost de gemeente zo'n € 65.000).

Door gewijzigde wetgeving, o.a. het afsluiten van de toegang tot de wet sociale werkvoorziening, stijgt het aantal bijstandsontvangers in Boxtel in de komende jaren. Hiermee rekening houdend valt nog af te wachten in hoeverre de decentralisaties in het sociale domein budgettair neutraal kunnen worden uitgevoerd. Door de openeinde regelingen zijn er op dit punt risico's voor de gemeente. In 2016 heeft Boxtel een overschot op het sociaal domein gerealiseerd van € 2,7 miljoen, maar dit is natuurlijk geen garantie dat in de komende jaren geen tekorten optreden in het sociaal domein. De op jeugd doorgevoerde korting van € 1 miljoen vanaf 2017 is al wel in de meerjarenbegroting verwerkt. We hebben nog een reserve Sociaal domein die nu een maximale omvang heeft van € 1,0 miljoen. De door het kabinet Rutte II doorgevoerde bezuinigingen op apparaatslasten gemeenten i.v.m. opschaling gemeenten kennen een oplopend bedrag gedurende nog een groot aantal jaren. Hoewel de vorming van 100.000+ gemeenten van de baan is, heeft het kabinet besloten de daaraan gekoppelde bezuiniging te handhaven. Deze bezuiniging kan voor Boxtel oplopen tot € 1.475.000. Tot en met 2020 is deze korting i.v.m. bezuinigingen op apparaatslasten gemeenten in onze begroting verwerkt, maar vanaf 2020 is nog ruim de helft te gaan.

Inmiddels zijn de Tweede Kamer verkiezingen 2017 geweest. Een nieuw regeerakkoord is er nog niet, maar de op basis van de relevante partijprogramma's is het mogelijk dat een verdere bezuiniging wordt doorgevoerd op het ambtelijk apparaat met een als gevolg een korting op het Gemeentefonds. Op basis van een verbetering van de conjunctuur en een toegenomen aantal inwoners in Boxtel in 2016 valt een stijging van het Gemeentefonds te verwachten.

MijnGemeenteDichtbij

Per 1 januari 2016 zijn de bedrijfsvoeringsbudgetten (bijna € 16 miljoen voor de gemeente Boxtel en bijna € 12 miljoen voor de gemeente Sint-Michielsgestel) overgeheveld naar de nieuwe gemeenschappelijke regeling. Het risico is aanwezig dat de nieuwe gemeenschappelijke regeling de begrote efficiencywinsten (oplopend tot 9% vanaf 2019) niet volledig of niet tijdig realiseert. Indien MijnGemeenteDichtbij geconfronteerd wordt met (begrotings)tekorten zullen beide gemeenten worden aangesproken om deze tekorten af te dekken. Aangezien de gemeente Boxtel nog een structurele ruimte in de begroting (€ 618.000 in 2018 en € 985.000 vanaf 2019) heeft om tegenvallers van MijnGemeenteDichtbij op te vangen, hoeven we hiervoor in deze risicoparagraaf geen extra bedrag te vermelden. In 2016 gold voor MGD een te behalen efficiencywinst van 2% die zij gerealiseerd heeft. MGD heeft 2016 afgesloten met een positief rekeningresultaat van € 172.000. Daarvan wordt € 98.000 aan de gemeente Boxtel uitgekeerd en € 74.000 aan de gemeente Sint-Michielsgestel. In de risicoparagraaf van MGD worden als negatieve risico's genoemd de kosten van de doorontwikkeling van de organisatie en de toekomstkeuze van de gemeente Haaren (kan leiden tot minder dienstverlening). Een positief risico dat genoemd wordt is de harmonisatie van diverse processen van beide gemeenten.

Vennootschapsbelasting overheidsbedrijven

Gemeentelijke activiteiten die in concurrentie plaatsvinden in het economisch verkeer vallen met ingang van 2016 onder de vennootschapsbelasting. In dit verband valt onder andere te denken aan verhuur van gebouwen en grondexploitatie waarvan over de fiscale winst vennootschapsbelasting moet worden betaald.

Uit een uitgevoerd onderzoek is naar voren gekomen dat Boxtel niet onderworpen zal worden aan de vennootschapsbelasting dan wel dat er sprake is van objectieve vrijstellingen. De gemeente moet wel jaarlijks onderbouwen dat de vpb-plicht voor haar niet van toepassing is.

De Kleine Aarde

Perceel en opstallen van De Kleine Aarde, die eigendom zijn van de gemeente, zullen gedeeltelijk worden verkocht, verhuurd of ter beschikking worden gesteld aan de deelnemers van 't Collectief. Inmiddels is een samenwerkingsovereenkomst getekend.

Gevolgen van krimp

In de Begroting 2016 werd dit opgevoerd al een risico. Omdat het inwoneraantal van Boxtel in de laatste jaren nauwelijks groeide. Met name het aantal kinderen nam af hetgeen leidde tot een bijstelling van plannen op het gebied van onderwijshuisvesting. Met een groei van 251 inwoners in 2016 is er sprake van een behoorlijke stijging. Het risico van krimp is dan ook niet meer opportuun.

Samenvattend:

Omschrijving	Kans x effect
Totaal risico's met een eenmalig financieel effect = benodigde incidentele weerstandscapaciteit	€ 1.034
Totaal risico's met een structureel financieel effect = benodigde structurele weerstandscapaciteit	€ 10

Weerstandvermogen

De verhouding tussen de aanwezige weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit geeft de ratio weerstandsvermogen aan. Geconcludeerd kan worden dat het weerstandsvermogen per einde 2016 zowel op incidentele als op structurele basis voldoende was. Onderstaande weergave verduidelijkt dat.

Ratio weerstandsvermogen (bedragen x € 1.000)	incidenteel	structureel
<u>Feitelijke weerstandscapaciteit</u>	<u>6.987</u>	<u>478</u>
Benodigde weerstandscapaciteit	1.034	10

Kengetallen

Zoals in het begin van deze paragraaf vermeld dient m.i.v. de begroting 2016 een set van vijf financiële kengetallen te worden opgenomen. De invoering van deze set van vijf kengetallen is bedoeld om de financiële positie voor raadsleden meer inzichtelijk te maken. Per kengetal wordt een korte beoordeling gegeven.

1A. Netto schuldquote

De netto schuld weerspiegelt het niveau van de schuldenlast van de gemeente ten opzichte van de begrotingsomvang.

netto schuldquote per 31 december	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
	64,94%	63,95%	54,78%

Een netto schuldquote tussen 0% en 100% wordt door de VNG als normaal beoordeeld, bij een percentage >100% is voorzichtigheid geboden. Er zijn gemeenten die weinig vreemd vermogen op hun balans hebben staan, maar bij Boxtel is dat niet het geval en dat is niet op korte termijn te veranderen. Van belang is dat Boxtel in staat blijft om de rente en aflossing te kunnen blijven voldoen (en daarvoor is kengetal 4 een indicatie). Boxtel heeft aandacht voor zijn schuldenpositie. Het feit dat de netto schuldquote per ultimo 2016 belangrijk is gedaald ten opzichte van eind 2015 stemt tot tevredenheid.

1B. Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen

Om inzicht te verkrijgen in hoeverre sprake is van doorlenen wordt de netto schuldquote zowel in- als exclusief doorgeleende gelden weergegeven (netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen). Op die manier wordt duidelijk in beeld gebracht wat het aandeel van de verstrekte leningen is en wat dit betekent voor de schuldenlast.

De wijze waarop de netto schuldquote gecorrigeerd voor de doorgeleende gelden wordt berekend is gelijk aan de netto schuldquote, met dien verstande dat bij de financiële activa ook alle verstrekte leningen worden opgenomen.

Netto schuldquote per 31 december gecorrigeerd voor alle verstrekte geldleningen	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
	50,66%	51,98%	43,10%

2. De solvabiliteitsratio

Dit kengetal geeft inzicht in de mate waarin de gemeente in staat is aan haar financiële verplichtingen te voldoen. Onder de solvabiliteitsratio wordt verstaan het eigen vermogen als percentage van het balanstotaal. Het eigen vermogen van een gemeente bestaat uit de Algemene reserve (inclusief jaarresultaat 2016) en de bestemmingsreserves.

Solvabiliteitsratio per 31 december	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
	21,39%	20,57%	25,29%

De VNG beoordeelt een solvabiliteitsratio tussen 30% en 80% als normaal. De verhoogde solvabiliteit eind 2016 ten opzichte van eind 2015 wordt enerzijds veroorzaakt door een hoger eigen vermogen en anderzijds door een lager balanstotaal.

3. Kengetal grondexploitatie

Dit kengetal geeft weer hoe de waarde van de grond zich verhoudt tot de totale (geraamde) baten. Voor de berekening van dit kengetal worden de niet in exploitatie genomen gronden en de bouwgrond in exploitatie bij elkaar opgeteld en gedeeld door de totale baten uit de programmabegroting of jaarstukken (ingevolge artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage. De boekwaarde van de voorraden grond is van belang, omdat deze waarde moet worden terugverdiend bij de verkoop. De accountant moet ieder jaar beoordelen of de gronden tegen een actuele waarde op de balans zijn opgenomen.

Kengetal grondexploitatie	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
	10,36%	7,32%	10,15%

Een lagere boekwaarde en daarmee een lager percentage is in dit geval gunstig. Ten opzichte van eind 2015 is het kengetal grondexploitatie niet noemenswaardig veranderd.

4. Structurele exploitatieruimte

Dit kengetal is van belang om te kunnen beoordelen welke structurele ruimte er is om tekorten of extra lasten te kunnen opvangen. Voor de beoordeling van het structurele en reële evenwicht van de begroting wordt onderscheid gemaakt tussen structurele en incidentele lasten. Bij incidentele lasten of baten gaat het om eenmalige zaken die zich gedurende maximaal drie jaar voordoen. Een begroting waarvan de structurele baten hoger zijn dan de structurele lasten is meer flexibel dan een begroting waarvan het omgekeerde geldt. De structurele exploitatieruimte wordt bepaald door het saldo van de structurele baten en lasten en het saldo van de structurele onttrekkingen en toevoegingen aan reserves gedeeld door de totale baten (zie artikel 17, onderdeel c, van het BBV) en uitgedrukt in een percentage.

Structurele exploitatieruimte	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
	3,34%	4,12%	8,45%

De structurele exploitatieruimte is toegenomen t.o.v. eind 2015.

5. Belastingcapaciteit: Woonlasten meerpersoonshuishouden

De ruimte die een gemeente heeft om zijn belastingen te verhogen wordt vaak gerelateerd aan de totale woonlasten. Het Coelo publiceert deze lasten ieder jaar in de Atlas van de lokale lasten. Onder de woonlasten worden verstaan de OZB, rioolheffing en afvalstoffenheffing voor een woning met gemiddelde WOZ-waarde in die gemeente. De belastingcapaciteit van de gemeente wordt berekend door de totale woonlasten voor een meerpersoonshuishouden in jaar t te vergelijken met het landelijk gemiddelde in jaar t-1 en uit te drukken in een percentage. Hierbij moet worden aangetekend dat hier wordt uitgegaan van een meerpersoonshuishouden van 2 personen of meer in een huis met een gemiddelde Buxtelse WOZ-waarde, een rioolheffing gebaseerd op maximaal 200 m3 waterverbruik en een afvalstoffenheffing gebaseerd op een meerpersoonshuishouden verhoogd met 10 ledigen 240 liter container diftar.

Woonlasten meerpersoonshuishouden	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
	100,99%	98,57%	98,17%

De belastingdruk in Boxtel ligt nagenoeg op het landelijk gemiddelde; we zien een ontwikkeling van iets boven het landelijk gemiddelde naar iets beneden het landelijk gemiddelde.

C. Kapitaalgoederen

Inleiding

In deze paragraaf wordt het beleidskader voor onderhoud kapitaalgoederen geschetst - zoals de instandhouding van wegen, riolering, water, groen en gebouwen - en de hieruit voortvloeiende financiële consequenties voor de begroting. Kern van het beleidsmatige uitgangspunt voor onderhoud van kapitaalgoederen is: sober maar doelmatig.

De instandhoudingskosten vinden hun weerslag in onderhoudsplannen, waartoe de raad de beleidsuitgangspunten vaststelt. De uitvoering ervan is een bevoegdheid van het college. In deze paragraaf wordt aangegeven of de middelen hiervoor toereikend zijn, of dat er sprake is van achterstanden in de uitvoering en hoe we daar mee omgaan. Is het beheer goed geregeld, hoe worden uitvoeringsprogramma's vastgesteld, welke risico's lopen we? Zijn er algemene ontwikkelingen die van invloed zijn?

Naast de algemene beschrijving zijn cursief de specifieke bijzonderheden van 2016 aangegeven.

Inrichting en beheer openbare ruimte

Gemeentelijke gelden voor inrichting en beheer van de openbare ruimte staan steeds verder onder druk en noodzaken tot het slimmer inzetten van beschikbare middelen. Ook wordt steeds meer verlangd van de afstemming en prioritering tussen de werkvelden verkeer, wegen, reiniging, gladheidsbestrijding, straatverlichting, groen en water. Daarnaast is de invloed van de wens van de burger in de wijken en nieuwe stichtingsvormen zoals SPPIll en RKO anders. Die invloed vraagt om een ander instrumentarium van besluitvorming en planning en de wijze waarop de beschikbaarheid van middelen wordt ingezet.

Trend bij gemeenten is dat niet meer altijd technisch beheer het leidend principe is voor de toewijzing van middelen, maar dat de omgevingseisen dat zijn. Omgevingseisen die volgen uit mobiliteits-, sociaal of leefbaarheidsbeleid, maar ook uit andere beleidsvelden. Door die koppeling is omvorming van financiële stromen wenselijk, zodat een veerkrachtiger systeem kan ontstaan van reageren op initiatieven van buiten en op programma's van binnen.

Daarmee wordt van sectoraal inrichten en beheren overgestapt naar een integrale ruimtelijke benadering op basis van omgevingseisen en willen we er naar streven daarvoor ook integrale budgetten te gaan toepassen.

In 2016 is in de voorgaand geschetste lijn gehandeld en zijn diverse projecten uitgevoerd in het kader van aanleg of reconstructie van infrastructuur, zoals Dr. De Brouwerlaan, deel Van Randerodestraat, Centrumplan Liempde (ism SPPIll), zoals gepland en binnen de begroting.

Wegen

Het jaarbudget voor het beheer, uitvoering en regulier onderhoud voor wegbeheer bedroeg in 2016 afgerond € 2.138.330 (excl. kapitaallasten en bijdrage aan MGD). Hierbij is onderscheid te maken in:

Groot wegenonderhoud	€ 995.450
Overig wegenonderhoud	€ 698.918
Openbare verlichting	€ 312.360
Civiele kunstwerken	€ 131.602

Groot wegenonderhoud

Beleidsuitgangspunten wegbeheer zijn in 2005 door de raad vastgesteld, uitgaande van de inspectiemethoden CROW 2004 en het door de raad vastgestelde maximaal toelaatbaar percentage achterstallig onderhoud op enig moment. De raad stelde daarbij prioriteitsvolgorden en wegingsfactoren vast. Het thema veiligheid en de centrumwegen in de kernen krijgen de hoogste prioriteit. De financiële middelen voor wegenonderhoud zijn op dat beheersniveau afgestemd. Elk jaar wordt een bedrag aan de voorziening Wegenbeheer toegevoegd om hieruit groot onderhoud en vervanging te kunnen bekostigen, jaarlijks aangepast voor prijsindexering en areaaluitbreiding. Tijdens de kredietcrisis is die aanpassing tijdelijk gestaakt geweest, ten koste van een gering verminderde kwaliteit in vooral aanzien en comfort. In 2017 is de tijdelijke verlaging weer opgeheven.

Elke twee jaar worden alle wegen geïnspecteerd volgens de CROW-richtlijnen. Op basis daarvan wordt elke twee jaar een uitvoeringsprogramma Groot wegenonderhoud vastgesteld volgens de beleidsuitgangspunten. Zo is er in de tweejaarscyclus steeds een voorbereidingsjaar en een

uitvoeringsjaar. De afweging geschiedt via een geautomatiseerd wegenbeheerprogramma en nadere afwegingen in samenhang met aspecten als: relaties met rioolbeheer en/of verkeer, klachten en verzoeken, wensen, beschikbare middelen, subsidiemogelijkheden, beheersmaatregeloptyes, etc. Op deze wijze ontstaat adaptief wegenbeheer op een rationele grondslag.

In 2016 is het uitvoeringsprogramma Groot onderhoud wegen geheel uitgevoerd.

Overig wegenonderhoud

Naast het groot wegenonderhoud worden jaarlijks budgetten vastgesteld voor overig wegenonderhoud, die normaliter ook geïndexeerd worden.

Dit betreft onder meer:

- Klein herstelwerk ter borging veiligheid weggebruiker (herstel scheuren, graafwerkzaamheden, boomwortels);
- Constructief onderhoud bermen;
- Verkeersveiligheidsmaatregelen (onderhoud verkeersborden c.a., wegmarkeringen);
- Schoonhouden straten, wegen en pleinen (vegen, prullenbakken, onkruidbestrijding);
- Gladheidsbestrijding.

Klein wegenonderhoud zoals klein herstelwerk en verkeersveiligheidsmaatregelen geschieden op basis van klachtenafhandeling en inspecties met jaarprogramma's. Voorts is in 2015 door de raad beleid vastgesteld voor integraal wijkonderhoud op basis van beeldkwaliteit, waarin zowel de uitgangspunten voor groenonderhoud als straatreiniging zijn ondergebracht. In 2012 had de raad al vastgesteld dat onkruidbestrijding op verhardingen chemievrij plaatsvindt.

Beleidsuitgangspunten voor maaionderhoud bermen en sloten zijn in 2003 door de raad vastgesteld (bermbeheerplan op ecologische grondslag). Vanaf 2014 zijn de bestekken hiervoor iets versoerd, en wordt efficiënter samengewerkt met het waterschap De Dommel. Bermen in het buitengebied lijden onder een groter wordende verkeersdruk. Met ingang van 2008 is meer budget toegekend voor investeringen ter versteviging van bermen (graskeien) en voor wortelfrezen.

In 2006 is een beheersopzet voor onverharde wegen door de raad vastgesteld. Dit beheerplan gaat uit van een classificatie van diverse soorten onverharde wegen naar gelang hun doel, met een navenant onderhoudsniveau. Om de begaanbaarheid te kunnen blijven waarborgen is een groot aantal onverharde wegen gesloten verklaard voor gemotoriseerd verkeer, uitgezonderd bestemmingsverkeer.

In 2016 is al het overige wegenonderhoud uitgevoerd zoals beoogd. Voor de gladheidsbestrijding is een omschakeling doorgevoerd naar natstrooien. De voertuigen zijn daarvoor aangepast en er is een voorraadtank voor pekewater op de werf geplaatst. Tevens zijn voorzieningen getroffen waardoor de strooiwagens nu ook voorzien kunnen worden van sneeuwplougen. Die dienst hoeft hierdoor niet meer te worden ingehuurd. Beide aspecten zorgen voor een verkorting van de uitruk- en strooitijd.

Openbare verlichting

De lange termijn beleidsvisie Openbare Verlichting dateert van 2010. In 2014 stelde de raad op basis daarvan een recent beleidsplan Openbare Verlichting vast, met een 5-jarig maatregelprogramma beheer en onderhoud. Het verlichtingsniveau wordt bepaald op basis van NSVV- richtlijnen en het Politiekeurmerk Veilig Wonen. Het nieuwe beleidsplan geeft meer ruimte aan LED-toepassing in centrum en buitengebieden, en de omschakeling van geel naar wit licht komt in een eindfase.

Bij onderhoud openbare verlichting (ca. 7.543 st. lichtmasten van diverse aard, kwaliteit en leeftijd) wordt onderscheid gemaakt in:

- Klein- en storingsonderhoud
Voor dit onderhoud inclusief herstel van door derden aangebrachte schade (aanrijdingen c.a.) is een begrotingspost opgenomen. De reparaties geschieden aan de hand van meldingen en eigen inspecties, in 2- (zomer) tot 3-wekelijkse (winter) storingsronden.
- Groot onderhoud/remplace
Beleidsplan en maatregelprogramma vormen basis voor jaarlijks vastgestelde uitvoeringsprogramma's aanpassing en onderhoud openbare verlichting. Rekening houdend met prioriteiten in kwaliteit, klachten en wensen, evenals met combinatiemogelijkheden met civieltechnische projecten. Ter ondersteuning wordt gebruik gemaakt van een geautomatiseerd beheersysteem Openbare Verlichting.
Voor groot onderhoud en groepsremplace is een jaarlijkse storting in de voorziening Openbare verlichting in de begroting opgenomen. Hieruit wordt ook het ombouwprogramma 'Van geel naar wit licht' en ombouw naar LED- verlichting van het beleidsplan bekostigd.

In 2016 is klein en groot onderhoud volgens planning uitgevoerd.

Civieltechnische kunstwerken

Voor onderhoud aan civieltechnische kunstwerken (bruggen, tunnels, c.a.) is in de begroting een bedrag opgenomen dat is gebaseerd op het in 2007 vastgestelde Beheerplan Kunstwerken. De jaarlijkse toevoeging aan de voorziening Kunstwerken is geïndexeerd; sinds 2013 vanwege bezuinigingen echter niet meegenomen. Programmering jaarlijks onderhoud geschiedt vanuit het beheersysteem en periodieke inspecties van de objecten. Het beheerplan gaat enkel uit van onderhoudswerkzaamheden als reinigen, vervangen slijtlagen op bruggen, schilderen van brugleuningen, reparatie betonrot, onderhoud tunnelgemalen e.d. Het beheerplan noch de voorziening houdt rekening met vervangingsinvesteringen, zodat hier enig risico wordt gelopen. Vervanging laat zich echter door de periodieke technische inspecties ruimschoots van te voren inschatten. Op dit moment zijn er geen vervangingen voorzien in de meerjarenbegroting.

Sinds 2015 wordt ook het onderhoud van faunavoorzieningen, zoals wildroosters, dassen- en amfibieëntunnels, veetunnels en -passages e.d. planmatig onderhouden via de voorziening Kunstwerken.

In 2016 is het onderhoud Kunstwerken beperkt tot het onvermijdelijke. Het overige is aangehouden tot 2017 en wordt dan gelijktijdig met groot onderhoud aan faunavoorzieningen uitgevoerd, waartoe in 2016 een gezamenlijk bestek is voorbereid.

Riolering

In 2010 stelde de raad een Watervisie voor Boxtel vast als strategisch beleid. Beleidsuitgangspunten voor de uitvoering zijn in 2015 door de raad vastgelegd in het verbreed Gemeentelijk Rioleringsplan (vGRP5 2015-2019), met daarin een raming van jaarlijkse kosten voor uitbreiding en instandhouding van het rioolstelsel. Hiermee is de hoogte van de rioolheffing bepaald, waarmee deze taken kostendekkend worden uitgevoerd. Het beleid zet intensief in op afkoppelen van hemelwaterafvoer en zoveel mogelijk infiltreren daarvan in de bodem. Met rioolmeetplan Boxtel en Liempde wordt gekeken naar verdere optimalisatie van het rioleringssysteem via de 4 M's (meten–monitoren–modelleren–maatregelen), door effecten te onderzoeken op berging in het stelsel en oppervlaktewaterkwaliteit. Het vGRP geeft tevens invulling aan de wettelijke zorgplichten voor hemelwater en grondwater.

Rioolwerkzaamheden zijn in het vGRP onderscheiden in:

- onderhoudsprojecten (instandhouding stelsel);
- ontwikkelings- en verbetermaatregelen voor het behalen van de stedelijke wateropgave volgens landelijk beleid
- (Nationaal Bestuursakkoord Water, Kaderrichtlijn Water, wateroverlast in relatie tot klimaatontwikkeling e.d.).

Het vGRP loopt synchroon met de looptijd van regionale, provinciale en landelijke waterbeleidsplannen. Hierdoor zijn ook de lokale opgaven voor het waterbeheer adequaat vastgelegd, en gelijktijdig met de andere plannen te evalueren en te herzien.

De gemeente telt 165 km vrijvervalriool (105 km gemengd, 24 km vuilwater, 36 km regenwater), 11.516 kolken, 36 stuks rioolgemalen, 5 stuks randvoorzieningen (totaal 2100 m³), 10km drainage en 88 km drukriool en persleiding met ca. 429 drukunits en 2 IBA's. Totale vervangingswaarde ca. € 122 miljoen (excl. btw).

Totale lasten riolering (incl. kapitaallasten en apparaatskosten) bedroegen in 2016 afgerond € 2,9 miljoen.

Dagelijks rioolonderhoud

Ontstoppen, kleine reparaties, onderhoud gemalen, reinigen van kolken en riolen worden uitgevoerd op basis van meldingen en eigen inspecties. Alle straatkolken worden ten minste 1 maal per jaar gereinigd, zwaar belaste kolken 2-3 maal. Voorts wordt jaarlijks gemiddeld ca. 8 - 10 km riolering gereinigd en geïnspecteerd volgens NPR 3220 en NEN 3399.

Voor dit soort werkzaamheden wordt jaarlijks een budget opgenomen in de begroting.

In 2016 waren er geen bijzonderheden en is het dagelijks onderhoud uitgevoerd zoals beoogd.

Groot (vervangings)onderhoud

De gemiddelde levensduur van vrijverval riolen wordt geraamd op 50-75 jaar. Gezien de verschillende jaren van aanleg wordt het zwaartepunt van vervangingen in Boxtel verwacht in de periode 2025-2045 (Selissenwal en Oost). Door onderhoudstechnieken zoals inwendige deelreparaties is het mogelijk de

gemiddelde levensduur te verlengen. Een volledige relining kan de technische levensduur met ca. 50 jaar verlengen en veroorzaakt veel minder verkeershinder.

Jaarlijks wordt gemiddeld ca. 0,5 - 1 km in slechte staat verkerende riolen vervangen of gerepareerd. De kapitaallasten van deze investeringen worden gedekt uit de voorzieningen Vervanging Riolering en Groot Onderhoud rioolbeheer waaraan jaarlijks een bedrag wordt toegevoegd. Planning rioolprojecten geschiedt in samenhang met die van wegenonderhoud voor een optimale afstemming. Door toename van relining als onderhoudsmaatregel van riolen wordt de samenhang wel steeds minder noodzakelijk. Planning en beheer worden ondersteund door middel van een geautomatiseerd rioolbeheerprogramma. Bij ieder vGRP (looptijd max. 5 jaar) vindt zo nodig actualisatie plaats van de benodigde jaarlijkse instandhoudingslasten op basis van een kostendekkingsplan. De begroting wordt jaarlijks gecorrigeerd voor prijsindexering en areaaluitbreiding. Sinds 2013 is dit vanwege bezuinigingen achterwege gelaten.

Ontwikkelingen

Fase 2 van Project grondwateroverlast wijk Oost is in 2015 afgerond. Thans worden de effecten enkele jaren gemonitord om na te gaan of een 3e fase nodig is (voor die fase is nog geen budget in het vGRP opgenomen).

In 2016 zijn verbetermaatregelen uitgevoerd in de vorm van een extra berging onder D'n Tip en vergroting van toevoerriolen in Liempde, deel Van Randerodestraat aanpassen naar gescheiden stelsel en afkoppelen hemelwater, vergroting capaciteit riool Dr. De Brouwerlaan.

Doelmatig Waterbeheer De Meierij

In overeenstemming met het landelijk Bestuursakkoord Water (2011) wordt sinds 2013 binnen regio De Meierij samengewerkt aan doelmatig waterbeheer met een gezamenlijk uitvoeringsprogramma. Hier aan nemen deel gemeenten Best, Boxtel, Haaren, 's-Hertogenbosch, Heusden, Oirschot, Oisterwijk, Sint-Michielsgestel, Sint-Oedenrode en Vught, en Waterschappen De Dommel en Aa en Maas.

Doelstellingen zijn de drie K's: kostenbesparing, kwaliteitsborging en kwetsbaarheid verminderen.

Jaarlijks wordt gezamenlijk een jaarplan vastgesteld van activiteiten.

In 2016 is de samenwerkingsovereenkomst geactualiseerd en verlengd tot 2021. Naast het gezamenlijk ontwikkelen van beleid is er nadrukkelijk oog voor het gezamenlijk uitvoeren van operationele taken. Voorts is in 2016 meegewerkt aan het analyseren van mogelijkheden voor beperking van de personele kwetsbaarheid, en is meegewerkt aan een blauwdruk voor een basisdocument incidentenplan riolering. Met Vught en Oisterwijk is een gemeentebreed grondwatermeetnet opgezet.

Groen

In 2012 zijn de Groenstructuurvisie en het Groenbeleidsplan door de raad vastgesteld. Dit is het beleidskader voor het openbaar groen in de gemeente. Hierin staan uitgangspunten voor aanplantbeleid (inheems, genetisch zuiver, biologisch geteeld plantmateriaal, ecologisch inrichten en beheren), en voor gewenst beeldbepalend groen afhankelijk van de locatie, passend bij de (cultuurhistorische) sfeer van een wijk, buurt of infrastructuur.

Beeldbepalend groen

In 2007 stelde de raad specifieke beleidsrichtlijnen vast voor beeldbepalend groen in een Bomenbeleidsplan. Dat plan geeft kaders voor het toe te passen sortiment bomen, stimulering behoud monumentale bomen, de kapvergunning en de eisen bij aanplant en beheer van bomen. Ook is vastgelegd hoe verzoeken van bewoners bij klachten over bomen worden beoordeeld. In 2013 is het Bomenbeleidsplan beperkt geactualiseerd ten aanzien van monumentale bomen en afstandsgrenzen voor bomen (aanplant en kapverzoeken).

Het onderhoudsniveau van de gemeentelijke bomen is up-to-date, en wordt structureel op orde gehouden door inspectieronden (Visual Tree Assessment met zo nodig aanvullend onderzoek) en onderhoudsprogramma's. Jaarlijks worden ca. 1.600 bomen geïnspecteerd en voor zover nodig gesnoeid. Het bomenbeheer is vastgelegd in een geautomatiseerd bestand.

In 2016 is een start gemaakt om een Meerjarenplan boomvervanging (dynamisch 10 jarig plan) op te stellen.

Groenonderhoud in wijken

In 2015 stelde de raad gewenste beeldkwaliteitsniveaus voor wijkonderhoud vast, zowel voor

groenonderhoud (gazons, plantsoenen, hagen, heesters) als voor straatreiniging (vegen, onkruidbestrijding op verhardingen en zwerfafvalbestrijding). E.e.a. conform CROW-systematiek met onderhoudsniveaus in 3 klassen (A, B en C).

Het groenonderhoud wordt ondersteund door een geautomatiseerd Groenbeheerprogramma.

In 2016 geen bijzonderheden ten aanzien van groenonderhoud, dat is uitgevoerd als beoogd.

Onderhoudskosten

Het totale groenareaal bedraagt ca. 235,27 ha. en ca. 32.161 stuks bomen. De jaarlijkse onderhoudskosten groen (inclusief bosbeheer en natuurontwikkeling) worden gedekt uit een daarvoor bestemde begrotingspost. *In 2016 bedroeg het budget € 883.869 (exclusief apparaatskosten)*

Op grond van het Groenbeleidsplan 2012 is vanaf 2013 een reserve Groenbeheer in de begroting opgenomen, die geleidelijk aan gevuld wordt vanuit aanbestedingsvoordelen, besparingen, e.d. Dit biedt op termijn ruimte voor noodzakelijke grootschaliger onderhouds- of renovatieprojecten van groenvoorzieningen. Er zijn geen andere reserves of voorzieningen voor groen.

Uit bezuinigingsoverwegingen is de gebruikelijke jaarlijkse prijspeelaanpassing sinds 2013 tijdelijk vervallen. Geluk daarbij is dat de prijspeelindex voor het groenonderhoud ook gering tot nihil is geweest.

Speeltoestellen

Met afronding van het Speelruimteplan (2008) in 2011 zijn de speelvoorzieningen op goed en eigentijds niveau gebracht. Het beheerplan speelvoorzieningen is hierop in 2008 afgestemd. Dit rationeel beheerplan voorziet in voldoende middelen voor het dagelijks onderhoud en inspecties evenals de vervangingsinvesteringen.

Onderhoud

Voor onderhoud is in 2016 € 17.519 begroot, en voor vervanging speelvoorzieningen en onderhoud ondergronden is een voorziening getroffen. Het budget wordt normaliter jaarlijks aangepast voor areaaluitbreiding en prijsindexering; sinds 2013 is dit echter vanwege bezuinigingen achterwege gebleven. De middelen geven nog voldoende waarborg voor in stand houden van het speeltoestellenbestand 523 stuks volgens de eisen van de NEN-normen 1176 en 1177 en het attractiebesluit (1997). Voor dagelijks onderhoud wordt mede dankbaar gebruik gemaakt van diensten van buurtbewoners. Het speeltoestellenbeheer wordt ondersteund door een geautomatiseerd beheerprogramma waarin de onderhoudsactiviteiten jaarlijks worden vastgelegd.

In 2016 is al het onderhoud uitgevoerd zoals gepland. Tevens zijn in 2016 de speelvoorzieningen, skatebaan en JOP bij de Dr. De Brouwerlaan vernieuwd en verplaatst.

Begraafplaats

De raad stelde in 2008 een beleidsvisie vast voor de begraafplaats. Door reductie van het Bruto Graf Oppervlak, meer urnennissen en meer mogelijkheden voor vrije grafdekkingen, kan de begraafplaats nog zeker 20-30 jaar vooruit. Er is een lichte samenwerking met de bijzondere begraafplaatsen in Boxtel, waarbij grafcapaciteit en tarieven gedeeltelijk op elkaar worden afgestemd.

Beheer en onderhoud

In 2009 is de beheerverordening van de begraafplaats geactualiseerd, evenals de uitvoeringsbesluiten over het type graven en de grafdekkingen. Uitgangspunt is de lasten voor 100% te dekken uit de baten aan grafrechten. Door minder nieuwe grafrechten lopen de inkomsten echter terug, wat maar beperkt is te compenseren door hogere grafrechten. De reserve Egalisatie leges grafhuur is per 2015 opgeheven en de jaarresultaten worden thans verrekend via de algemene reserve.

Over 2016 zijn er geen bijzonderheden te melden.

Gebouwen

Gebouwen die geen strategische waarde hebben en/of vrij komen van gebruik worden afgestoten.

Gebouwen die in eigendom blijven worden onderhouden op basis van meerjarige onderhoudsplannen (MOP) voor zover de onderhoudsvoorziening toereikend is.

Gemeentelijke gebouwen (excl. maatschappelijk vastgoed)

Het is in 2016 niet gelukt om het meerjarenonderhoudsplan door het college te laten vaststellen. De huidige jaarlijkse storting voor het onderhoud in de reserve gemeentelijke gebouwen is € 83.494. In

2016 zijn voor alle gemeentelijke woningen inspecties van de laagspanningsinstallaties (NEN3140) uitgevoerd, evenals asbestinventarisaties. Na de verbouwing van het gemeentehuis zijn in 2016 de laatste puntjes op de i gezet, de asbesthoudende gevelbeplating gesaneerd en daarna is het buitenschilderwerk uitgevoerd.

Sportaccommodaties

Voor onderhoud sportgebouwen in eigendom van de gemeente is door Asset Facility Management een MOP opgesteld, die elke 2 à 3 jaar wordt geactualiseerd. Voor het zwembad is een aparte MOP. De storting in de onderhoudsvoorziening sportaccommodaties bedroeg in 2016 € 162.240 voor de sportgebouwen en € 59.512 voor het Dommelbad. Deze storting lijkt voldoende.

Onderwijsgebouwen

Per 2015 is onderhoud schoolgebouwen opgenomen in de vergoeding die schoolbesturen voor basis-, speciaal basis- en expertise onderwijs van het Rijk ontvangen. Schoolbesturen kunnen de gemeente niet meer vragen om financiële bijdragen voor groot onderhoud buitenzijde. Dit geldt overigens niet voor de gymnastieklokalen. Ook blijft de gemeente verantwoordelijk voor onderhoud aan gebouwen in eigendom (zoals brede school De Wilgenbroek). De financiële gevolgen zijn in 2015 in beeld gebracht via de 'strategische visie onderwijshuisvesting Boxtel'. De storting in de onderhoudsvoorziening voor deze gebouwen was in 2016 € 12.744.

D. Financiering

Inleiding

Deze paragraaf bevat de beleidsrealisatie ten aanzien van het risicobeheer van de financieringsportefeuille en geeft inzicht in de rentelasten, het renteresultaat en de wijze waarop rente aan investeringen, grondexploitaties en taakvelden wordt toegerekend en de financieringsbehoefte.

De uitvoering van de gemeentelijke financieringsfunctie vindt plaats binnen de kaders zoals gesteld in de Wet Financiering Decentrale Overheden (Wet FIDO). Deze financieringsparagraaf is samen met de in december 2015 vastgestelde financiële verordening een belangrijk instrument voor het transparant maken en daarmee voor het sturen, beheersen en controleren van de financieringsfunctie.

Kasgeldlimiet

De kasgeldlimiet is een door de Wet FIDO voorgeschreven sturings- en verantwoordingsinstrument ter beperking van het renterisico op de korte schuld met een looptijd van minder dan een jaar.

Deze kasgeldlimiet geeft het maximale bedrag aan dat met vlottende middelen mag worden gefinancierd en bedraagt 8,5% van de begrotingsomvang bij aanvang van het jaar. Voor onze gemeente is voor het begrotingsjaar 2016 de volgende kasgeldlimiet van toepassing.

begrotingsomvang	kasgeldlimiet
€ 97.895.000	€ 8.321.075

Met onze huisbankier, Bank Nederlandse Gemeenten (BNG), is een financieringsovereenkomst aangegaan van € 4.000.000. In 2016 zijn voor de eerste 9 maanden kasgeldleningen opgenomen. Daarnaast is incidenteel gebruik gemaakt van de financieringscapaciteit via de BNG.

Schatkistbankieren

Op basis van de Wet FIDO zijn decentrale overheden verplicht om overtollige liquide middelen tegen marktconforme rente (zijnde de rente waartegen de Nederlandse staat zichzelf financiert op de geld- en kapitaalmarkten) in de schatkist aan te houden. Deze regeling trad per 31 december 2013 in werking.

Om decentrale overheden enige flexibiliteit te geven is een drempelbedrag van toepassing. Indien het totaal aan liquide middelen deze drempel overschrijdt, behoren de overtollige middelen te worden uitgezet bij de schatkist. Voor onze gemeente is 2016 de volgende drempel voor schatkistbankieren van toepassing.

begrotingsomvang	schatkistbankieren
€ 97.895.000	€ 734.212

In de overeenkomst met de BNG worden bedragen vanaf € 650.000 automatisch afgeroomd.

In het afgelopen jaar zijn daarmee diverse malen bedragen overgeboekt naar de schatkist en weer terug. Samenvattend kan hier het volgende over verantwoord worden:

Berekening benutting drempelbedrag schatkistbankieren (bedragen x € 1000)				
Verslagjaar 2016				
(1)	Drempelbedrag	734		
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3
				Kwartaal 4
(2)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	722	517	310
				302
(3a) = (1) > (2)	Ruimte onder het drempelbedrag	12	217	424
(3b) = (2) > (1)	Overschrijding van het drempelbedrag	-	-	-
(1) Berekening drempelbedrag				
Verslagjaar 2016				
(4a)	Begrotingstotaal verslagjaar	97.895		
(4b)	Het deel van het begrotingstotaal dat kleiner of gelijk is aan € 500 miljoen	97.895		
(4c)	Het deel van het begrotingstotaal dat de € 500 miljoen te boven gaat	-		
(1) = (4b)*0,0075 + (4c)*0,002 met een minimum van € 250.000	Drempelbedrag	734		
(2) Berekening kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen				
		Kwartaal 1	Kwartaal 2	Kwartaal 3
				Kwartaal 4
(5a)	Som van de per dag buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen (negatieve bedragen tellen als nihil)	65.746	47.030	28.535
				27.778
(5b)	Dagen in het kwartaal	91	91	92
				92
(2) - (5a) / (5b)	Kwartaalcijfer op dagbasis buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen	722	517	310
				302

Renterisiconorm

Het renterisico is gebaseerd op de Wet FIDO en heeft als doel om het renterisico bij herfinanciering te beheersen en te spreiden. De renterisiconorm houdt in, dat de jaarlijkse verplichte aflossingen en renteherzieningen niet meer mogen bedragen dan 20% van de begrotingsomvang. Het doel hiervan is om het financieel risico bij rentestijgingen zoveel als mogelijk te spreiden over de jaren. In het afgelopen jaar zijn geen nieuwe geldleningen aangetrokken.

Liquiditeitsontwikkeling

Op basis van de gerealiseerde cijfers 2016 is er sprake van navolgende liquiditeitsontwikkeling:

financieringsontwikkeling	2016 begroot	2016 werkelijk
(bedragen x € 1.000)		
saldo inkomsten exploitatie en investeringen	91.693	82.059
saldo ontvangen aflossingen	531	1.867
saldo ontvangsten	92.224	83.926
saldo uitgaven exploitatie	81.382	69.346
saldo investeringen en voorzieningen	10.477	8.220
aflossing geldleningen	3.903	3.903
saldo uitgaven	95.762	81.469
opgenomen geldleningen	0	0
financieringsresultaat	-3.538	2.457

EMU-saldo

Op Europees niveau zijn afspraken gemaakt dat het EMU-tekort (het gezamenlijke begrotingstekort van de overheden en de sociale fondsen) niet meer dan 3% mag bedragen. Ook lokale overheden dragen bij aan dit tekort. Op basis van de Wet FIDO heeft de minister van Financiën aanwijzingsbevoegdheden met betrekking tot het EMU-saldo. Het afgesproken gezamenlijke tekort voor de decentrale overheden voor 2016 wordt ingeschat op -/-0,5% bbp. Boxtel heeft afgelopen jaar een financieringsoverschot gerealiseerd.

Rente

Rente speelt een belangrijke rol in de begroting; er zijn kosten (vergoeding voor het lenen van geld) maar ook opbrengsten (bespaarde rente) mee gemoeid. Mede gelet op de omvang van deze bedragen, is het gewenst dit onderdeel van de jaarrekening inzichtelijk te maken. Daarbij gaat het zowel om factoren die invloed op de rente hebben, als het in beeld brengen van de keuzemogelijkheden die hier aanwezig zijn.

Onderscheid kan worden gemaakt tussen de zogenaamde korte rente en lange rente. We spreken van korte rente voor termijnen tot maximaal 1 jaar en van lange rente voor termijnen van 1 jaar of langer. De hoogte van de rente kan fluctueren als gevolg van diverse omstandigheden. Gemeenten kunnen op de ontwikkelingen die van buiten komen, weinig tot geen invloed uitoefenen. Wel kunnen gemeenten de interne rekenrente bepalen en ook keuzes maken in de manier waarop geld aangetrokken of uitgezet wordt. Zij zijn daarbij gebonden aan wettelijke bepalingen, waaronder de Wet Fido en de Wet HOF.

In het afgelopen jaar is aangaande rente het volgende resultaat verantwoord:

Renteresultaat	2016 begroot	2016 werkelijk
(bedragen x € 1.000)		
kortlopende rentekosten	-15	-15
langlopende rentekosten	1.636	1.636
rente over eigen vermogen en voorzieningen	1.741	1.741
rentebaten	1	1
totaal rentekosten	3.363	3.363
doorberekende rente activa	3.457	3.391
renteresultaat	94	28

E. Bedrijfsvoering

De paragraaf betreffende de **bedrijfsvoering** geeft ten minste inzicht in de stand van zaken en de beleidsvoornemens ten aanzien van de bedrijfsvoering.

Inleiding

De verantwoordelijkheid voor de bedrijfsvoering ligt bij de gemeenschappelijke regeling MijnGemeenteDichtbij. De informatie hierover is terug te vinden in de begroting MijnGemeenteDichtbij. Een aantal in het oog springende onderwerpen wordt hier verder toegelicht.

Samenwerking

De effecten van het ontvlechten en invlechten van de drie samenwerkingsvormen, Ple1n, OptimIsd en Regionaal Bureau Leerplicht (RBL) zijn financieel nog niet vertaald in de begrotingen van MijnGemeenteDichtbij en Sint-Michielsgestel. In de loop van 2017 zullen middels begrotingswijzigingen deze effecten doorgevoerd worden.

Ple1n

Per 1-1-2017 worden de dienstverleningsovereenkomsten met Haaren en Sint-Oedenrode beëindigd. De dienstverlening aan Haaren wordt in 2017 vanuit MijnGemeenteDichtbij gecontinueerd voor wat betreft de bedrijfsvoeringsaspecten (Informatisering en Automatisering, Personeel en Organisatie en Belastingen en Invorderingen). Het effect van de invlechting in MijnGemeenteDichtbij vindt alleen zijn weerslag in de begroting van Sint-Michielsgestel en MijnGemeenteDichtbij. De inbreng verhouding tussen Boxtel en Sint-Michielsgestel wijzigt hierdoor. Het effect in de begroting van Boxtel is nul. We blijven na 1 januari 2017 taken doen voor wat betreft de bedrijfsvoeringsaspecten (Informatisering en Automatisering, Personeel en Organisatie en Belastingen en Invorderingen) voor Haaren. De dienstverleningsovereenkomst loopt af op 1 januari 2018. In 2017 worden nadere afspraken gemaakt met de gemeente Haaren over de voortzetting of ontvlechting van de taken.

OptimIsd

Per 1-1-2017 wordt de gemeenschappelijke regeling OptimIsd opgeheven. De taken van OptimIsd met betrekking tot Sint-Michielsgestel worden opgenomen in MijnGemeenteDichtbij. Het effect van de invlechting in MijnGemeenteDichtbij vindt alleen zijn weerslag in de begroting van Sint-Michielsgestel en MijnGemeenteDichtbij. De eventuele effecten van de liquidatie hebben alleen betrekking op de begroting van Sint-Michielsgestel.

Regionaal Bureau Leerplicht (RBL)

Per 1-1-2017 wordt de dienstverleningsovereenkomst met RBL beëindigd. De taken van RBL met betrekking tot Sint-Michielsgestel worden opgenomen in MijnGemeenteDichtbij. Het effect van de invlechting in MijnGemeenteDichtbij vindt alleen zijn weerslag in de begroting van Sint-Michielsgestel en MijnGemeenteDichtbij.

Beware

In 2016 is de zienswijze ingebracht over de oprichting van de coöperatie Beware. In 2017 wordt samen met de partners onderzocht welke innovatieve projecten er worden opgepakt. Dit is in de lijn van het programma VNG de Digitale Agenda 2020: collectivisering informatievoorziening. De effecten daarvan leiden op korte termijn niet tot voordelen op de bedrijfsvoering. Ze leiden mogelijk in een tijdspanne van een aantal jaren wel tot voordelen.

MijnGemeenteDichtbij

In 2016 is de vorming van MijnGemeenteDichtbij gerealiseerd. Daarbij is een aanvang gemaakt van een transformatie naar een zelfsturende organisatie die beter kan inspelen op de landelijke ontwikkelingen naar overheidsparticipatie en de invulling van de efficiëncytaakstelling. In 2017 en 2018 wordt hier verder op doorontwikkeld zodat MijnGemeenteDichtbij invulling geeft aan de doelstellingen uit het bedrijfsplan.

De zelfsturende organisatie moet de basis zijn voor de invulling van de taakstelling en de doelstellingen van de beide gemeenten. In 2016 is een werkgroep gestart die samen met de organisatie van MijnGemeenteDichtbij invulling gaat geven aan de taakstelling. In 2017 wordt dit verder uitgewerkt en vorm gegeven.

Strategische visie op informatievoorziening en ICT

Met de samenvoeging van de twee ambtelijke organisaties tot MijnGemeenteDichtbij was er een noodzaak om te komen tot een gemeenschappelijke visie op de informatievoorziening en ICT. De I-Visie die in dit kader in 2016 is opgesteld geeft richting aan de ontwikkelingen voor de komende jaren om zo de ambities van de organisatie waar te maken en in te kunnen spelen op veranderingen om ons heen. De I-Visie is vastgesteld door het Dagelijks Bestuur van MijnGemeenteDichtbij. Zo geeft de visie inzicht in de veranderende maatschappij, de veranderende overheid en de eisen (wettelijke verplichtingen) die de centrale overheid (Rijksoverheid en VNG/KING) stelt aan informatievoorziening en ICT. Leidend hierin zijn de 'Digitale Agenda 2020', de wet GDI (Generieke Digitale Infrastructuur, 2017) en de 'Visiebrief digitale overheid 2017' van het ministerie van BZK.

Op het terrein van Informatievoorziening en ICT moeten in 2017 grote slagen worden gemaakt. De wetgeving verplicht gemeenten om per 1 januari 2018 hun dienstverlening aan burgers en bedrijven geheel digitaal te kunnen verzorgen. Burgers en bedrijven moeten alle informatie over zaken met de overheid snel, eenvoudig en begrijpelijk kunnen vinden. Ze moeten de zaken ook digitaal kunnen afhandelen en regie op afhandeling in de vele samenwerkingsketens kunnen voeren. De gemeenten zijn dan als 'meest nabije overheid' voor burgers en bedrijven dé integrale toegangspoort naar de gehele overheid.

Voor 2017 en verder, is in 2016 een meerjarige portfoliolijst samengesteld waarin de diverse projecten staan benoemd die in de komende jaren uitgevoerd gaan worden. Projecten die invulling geven aan de diverse richtingen in de I-visie. Voor ieder afzonderlijk project zal bekeken moeten worden op welke wijze financiering nodig is. In de loop van het begrotingsjaar volgt nog een investeringsprogramma voor het uitvoeren van de I-visie.

F. Verbonden partijen

Een verbonden partij is een privaatrechtelijke of publiekrechtelijke organisatie waarin de gemeente een bestuurlijk en een financieel belang heeft. Bestuurlijk belang betekent zeggenschap uit hoofde van vertegenwoordiging in het bestuur of uit hoofde van stemrecht.

Onder deelneming wordt verstaan een participatie in een besloten of naamloze vennootschap, waarin de gemeente aandelen heeft.

Van een financieel belang is sprake als bij een faillissement van de verbonden partij het ter beschikking gestelde bedrag niet verhaalbaar is en als er aansprakelijkheid bestaat tot een bepaald bedrag als de verbonden partij zijn verplichtingen niet nakomt.

In deze paragraaf wordt de visie beschreven met betrekking tot verbonden partijen.

Dit is van belang, omdat de verbonden partijen beleid uitvoeren dat tot de verantwoordelijkheid van de gemeente behoort. Daarnaast levert de gemeente een financiële bijdrage aan de verbonden partij en is er een financieel risico.

Boxtel is deelnemer in Gemeenschappelijke Regelingen en heeft daarnaast aandelen in privaatrechtelijke ondernemingen.

In artikel 15 van het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten zoals dat geldt op 31 december 2016, is over de paragraaf verbonden partijen het volgende opgenomen:

1. De paragraaf betreffende de verbonden partijen bevat ten minste:
 - a. de visie op en de beleidsvoornemens omtrent verbonden partijen;
 - b. de lijst van verbonden partijen, die wordt onderverdeeld in:
 - 1°. gemeenschappelijke regelingen;
 - 2°. vennootschappen en coöperaties;
 - 3°. stichtingen en verenigingen, en,
 - 4°. overige verbonden partijen;
 - c. de lijst van verbonden partijen.
2. In de lijst van verbonden partijen wordt ten minste de volgende informatie opgenomen:
 - a. de wijze waarop de provincie onderscheidenlijk de gemeente een belang heeft in de verbonden partij en het openbaar belang dat ermee gediend wordt;
 - b. het belang dat de provincie onderscheidenlijk de gemeente in de verbonden partij heeft aan het begin en de verwachte omvang aan het einde van het begrotingsjaar
 - c. de verwachte omvang van het eigen vermogen en het vreemd vermogen van de verbonden partij aan het begin en aan het einde van het begrotingsjaar;
 - d. de verwachte omvang van het financiële resultaat van de verbonden partij in het begrotingsjaar;
 - e. de eventuele risico's, als bedoeld in artikel 11, eerste lid, onderdeel b, van de verbonden partij voor de financiële positie van de provincie onderscheidenlijk gemeente.

Zie de bijgaande lijst met gemeenschappelijke regelingen. Let op: van verschillende gemeenschappelijke regelingen hebben wij nog geen gegevens over 2016 ontvangen. De verwachting is dat deze informatie vóór mei 2017 beschikbaar komt.

Belangrijk: een risico, dat door de betreffende gemeenschappelijke regelingen niet wordt onderkend maar voor de gemeente wél een risico vormt, is het niet tijdig aanleveren van een vastgestelde begroting en jaarstukken. Dit kan leiden tot een opschorting van de uitkering vanuit het Gemeentefonds.

Hierna volgt een lijst van de verbonden partijen waaraan Boxtel deelneemt.

Gemeenschappelijke regelingen

1. Stadsgewest 's-Hertogenbosch
2. GGD hart voor Brabant
3. Veiligheidsregio BN
4. RAV
5. WSD
6. Omgevingsdienst Brabant Noord
7. Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij

Deelneming in naamloze vennootschappen

1. Bank Nederlandse Gemeenten
2. Brabant Water NV.

Deelneming in verenigingen

1. Vereniging Nederlandse Gemeenten (VNG)

Deelneming in Stichtingen/Coöperatie

1. Stichting Administratiekantoor Dataland
2. Stichting AgriFood Capital

Naam en vestigingsplaats	Activiteit, Visie en beleidsvoornemens	Gemeentelijk belang (Gemeentelijke bijdrage en bestuurlijke invloed)	Financiële gegevens GR (Vermogen en resultaat) (EV en VV: bedragen x € 1.000)		
1. Stadsgewest 's-Hertogenbosch Postbus 103 5480 AC Schijndel	Activiteit: beheer voormalige stortplaats de Vlagheide. Visie: beheer tot overdracht aan de provincie. Beleidsvoornemens: spoedige afbouw bevorderen tegen zo laag mogelijke kosten.	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur. De gemeente levert geen bijdrage. De bijdrage aan de bestuurskosten wordt betaald uit de reserves van het Stadsgewest. Deelnemingspercentage is 8,7%		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ -5.070	€ -5.248
			VV	€ 9.781	€ 7.531
			Bedrijfsresultaat 2016 € -178.000 (na onttrekking uit de reserve)		
			Financieel risico: € 240.000		
2. GGD Hart voor Brabant Postbus 3024 5003 DA Tilburg	Activiteit: een bijdrage leveren aan de publieke gezondheidszorg, Visie: door samenwerking in de vorm van een openbaar lichaam de publieke gezondheidszorg inclusief jeugdgezondheidszorg behartigen, Beleidsvoornemens: de samenwerking continueren,	De portefeuillehouder Volksgezondheid, M. Lestrade-Brouwer, is lid van het algemeen bestuur. De gemeentelijke bijdrage aan de GGD over 2016 bedraagt € 876.153 Deelnemingspercentage Boxtel is 2,94%.		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ 12.236	€ 11.087
			VV	€ 1.889	€ 3.514
			Bedrijfsresultaat 2016 € 523.000		
			Financieel risico: € 0,00 Het weerstandsvermogen is ruim voldoende om de risico's te dekken en is in overeenstemming met afspraken in het algemeen bestuur.		
3. Veiligheidsregio Brabant-Noord Postbus 218 5201 AE 's-Hertogenbosch	Activiteit: doelmatige voorbereiding en uitvoering van georganiseerde en gecoördineerde, waar mogelijk integrale hulpverlening door brandweer, geneeskundige hulpverlening en gemeenschappelijk meldcentrum. Visie: samenwerking versterkt de mogelijkheden van gecoördineerde en georganiseerde hulpverlening.	De burgemeester is lid van het algemeen bestuur. Boxtel betaalt over 2016 een totale bijdrage van € 1,252 miljoen netto. Deelnemingspercentage is 4,451%		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ 10.760	€ 9.468
			VV	€ 14.505	€ 17.930
			Bedrijfsresultaat 2016 € 786.000		
			Financieel risico: € 0,00 Het verzamelde weerstandsvermogen is in de		

Naam en vestigingsplaats	Activiteit, Visie en beleidsvoornemens	Gemeentelijk belang (Gemeentelijke bijdrage en bestuurlijke invloed)	Financiële gegevens GR (Vermogen en resultaat) (EV en VV: bedragen x € 1.000)		
	Beleidsvoornemen: de samenwerking in de Veiligheidsregio Brabant-Noord continueren.		lijn met de afspraken in het Algemeen bestuur: € 2,1 miljoen.		
4. Regionale Ambulance-voorziening Brabant Midden – West - Noord (RAV); Postbus 3024 5003 DA Tilburg	Activiteit: het verzorgen van ziekenvervoer en noodhulp ambulancevervoer. Visie: door samenwerking kunnen professionele en betaalbare ambulancediensten worden verzorgd. Beleidsvoornemen: de samenwerking RAV ongewijzigd voortzetten.	Portefeuillehouder Volksgezondheid, M. Lestrade-Brouwer, is lid van het algemeen bestuur. Er wordt geen bijdrage van de gemeenten gevraagd. In de GR RAV is vastgelegd: De gemeenten zullen er steeds zorg voor dragen dat het openbaar lichaam te allen tijde over voldoende middelen beschikt om aan al zijn verplichtingen jegens derden te kunnen voldoen. Hoewel er geen bijdragen van de gemeenten in de exploitatie worden gevraagd, blijven de gemeenten drager van het financieel risico. Dit risico is gebaseerd op de verdeelsleutel naar rato van inwonersaantallen.		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ 9.836	€ 12.569
			VV	€ 6.484	€ 3.694
			Bedrijfsresultaat 2016: € 2.732.000 (voor resultaatbestemming).		
			Financieel risico: € 0,00 Weerstandsvermogen is, met een eigen vermogen van ruim € 711.000 voldoende voor financieel risico.		
5. WSD Postbus 173 5280 AD Boxtel	Activiteit: gezamenlijke uitvoering van de sociale werkvoorziening en overige gesubsidieerde arbeid. Visie: door samenwerking kan professionele begeleiding naar aangepast werk tegen betaalbare kosten worden gerealiseerd. Beleidsvoornemen: de samenwerking voortzetten en waar mogelijk in het kader van	De portefeuillehouder Sociale zaken en integratie, E. van den Broek is lid van het algemeen Bestuur van de WSD. De bijdrage van de gemeente Boxtel over 2016 bedraagt € 1,9 miljoen.		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ 25.369	€ 27.199
			VV	€ 3.580.000	€ 5.387.000

Naam en vestigingsplaats	Activiteit, Visie en beleidsvoornemens	Gemeentelijk belang (Gemeentelijke bijdrage en bestuurlijke invloed)	Financiële gegevens GR (Vermogen en resultaat) (EV en VV: bedragen x € 1.000)		
	social return werkgelegenheid scheppen voor mensen met een achterstand op de arbeidsmarkt.		Bedrijfsresultaat 2016: € 3,478 miljoen (voor resultaatbestemming).		
			Financieel risico: € 0. Het weerstandsvermogen moet nog bepaald worden; het eigen vermogen bedraagt € 27,2 miljoen.		
6. Omgevingsdienst Brabant Noord Postbus 88 5430 AB Cuijk	Activiteit: het verzorgen van adequate advisering op het gebied van vergunningverlening, toezicht en handhaving bij bedrijven. Visie: met samenwerking kan deskundigheid worden gebundeld en eenduidige uitvoering worden gegeven aan toezicht en handhavingstaken. Beleidsvoornemen: de samenwerking voortzetten en waar mogelijk uitbreiden.	Portefeuillehouder Ruimtelijke ontwikkeling, P. van de Wiel is lid van het algemeen bestuur. De ODBN levert diensten aan de gemeenten waarvoor separaat moet worden betaald. Bijdrage 2016: - basistaken € 273.200 - verzoektaken € 26.600 - collectieve taken € 30.200.		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ 8.223	€ 7.077
			VV	€ 13.144	€ 12.871
			Bedrijfsresultaat 2016: € - 402.000.		
			Financieel risico: € 0. Het weerstandsvermogen van ODBN is gewaardeerd op € 752.000.		
7. Samenwerkingsorganisatie MijnGemeenteDichtbij Markt 1 5281 AT Boxtel	Activiteit: de Samenwerkingsorganisatie levert de ambtelijke ondersteuning voor de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel Visie: de organisatie wil hoogwaardig en efficiënte diensten verlenen aan burgers, ondernemers en het bestuur van de deelnemende gemeenten. Beleidsvoornemen: aan de	Het algemeen bestuur wordt gevormd door beide colleges. Het dagelijks bestuur bestaat uit de voorzitter van het college en één wethouder. Voor Boxtel zijn burgemeester M. Buijs en wethouder P. van de Wiel aangewezen als lid van het dagelijks bestuur. De werkelijke bijdrage van Boxtel (excl.		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ 0	€ 0
			VV	€ 0	€ 0
			Bedrijfsresultaat 2016: € 172.000		

Naam en vestigingsplaats	Activiteit, Visie en beleidsvoornemens	Gemeentelijk belang (Gemeentelijke bijdrage en bestuurlijke invloed)	Financiële gegevens GR (Vermogen en resultaat) (EV en VV: bedragen x € 1.000)
	samenwerkingsorganisatie met ingang van 1 januari 2016 de gemeentelijke dienstverlening opdragen.	btw) aan MijnGemeenteDichtbij over 2016 is € 15,812 miljoen (aandeel 56,86%). Het aandeel van Boxtel in het financieel risico is 56,86%. De samenwerkingsorganisatie heeft een financiële taakstelling om structureel 9% te bezuinigen op de kosten van bedrijfsvoering.	Financieel risico: het jaarresultaat wordt verrekend met de deelnemers. Het financieel risico is wel beschreven maar niet gekwantificeerd. Voor het weerstandsvermogen zijn de deelnemende gemeenten gezamenlijk, elk voor het eigen aandeel, verantwoordelijk. De deelnemende gemeenten dragen gezamenlijk 100% van het risico.

Vennootschap	Activiteit, Visie en beleidsvoornemens	Gemeentelijk belang Gemeentelijke bijdrage en bestuurlijke invloed)	Financiële gegevens Vennootschap (EV en VV: bedragen x € 1.000)		
1. NV Bank Nederlandse Gemeenten (BNG) Postbus 30305 2500 GH Den Haag	Activiteit: verleent bancaire diensten. Visie: de gemeente neemt deel aan en bankiert bij voorkeur bij een financiële instelling die bekend is met het lokaal openbaar bestuur en die als zodanig van financiële soliditeit getuigt in de vorm van een triple-A rating. Beleidsvoornemen: gelet op de wijze waarop BNG het openbaar belang behartigt, laten wij het aandelenbezit BNG zijn duurzame karakter behouden; er is geen aanleiding om van huisbankier te veranderen.	De gemeente Boxtel is houder van 53.385 aandelen met een nominale waarde van € 2,50 per aandeel. Totaal uitstaande aandelen: 55.690.720. De gemeente wordt bij de Algemene vergadering voor Aandeelhouders vertegenwoordigd door de burgemeester. De nettowinst na belastingen over 2016 bedroeg € 369 miljoen en € 91,3 miljoen wordt aan dividend uitgekeerd. Er vindt een dividend-payout plaats van € 1,64 per aandeel. De gemeente heeft 11 langlopende leningen afgesloten met BNG. De restanthoofdsom is € 27,53 miljoen.		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ 4.163	€ 4.486
			VV	€ 145.348	€ 149.514
			Bedrijfsresultaat 2016: € 369 miljoen		
			Financieel risico: € 133.462,50 (aankoop aandelen)		
2. Brabant Water Postbus 1068 5200 BC 's-Hertogenbosch	Activiteit: Brabant Water produceert, transporteert en levert water voor huishoudelijk en industrieel gebruik; zodoende heeft Brabant Water een belangrijke functie in de openbare drinkwatervoorziening. Visie: de gemeente neemt als aandeelhouder deel in de NV. Brabant Water. Beleidsvoornemen: er bestaat geen voornemen om de huidige positie in de NV. Brabant Water te wijzigen.	De gemeente is houder van 27.694 aandelen (nominaal á € 0,10) = € 2.769,40. De burgemeester vertegenwoordigt de gemeente bij de Algemene vergadering voor Aandeelhouders. Deze bevoegdheid kan worden gemandateerd.		1-1-2015	31-12-2015
			EV	€ 483.813	€ 524.465
			VV	€ 333.528	€ 318.647
			Bedrijfsresultaat 2015: € 40,65 miljoen.		
			Financieel risico: € 2.769,40 (aankoop aandelen)		

Stichting	Activiteit, Visie en beleidsvoornemens	Gemeentelijk belang Gemeentelijke bijdrage en bestuurlijke invloed)	Financiële gegevens Stichting jaarrekening 2016 (EV en VV: bedragen x € 1.000)		
1. Stichting Administratiekantoor DataLand Noothoven van Goorstraat 11d 2806 RA Gouda	Activiteit: DataLand verzorgt de toegankelijkheid van gemeentelijk vastgoed, geo- en WOZ-informatie voor publieke en private afnemers in Nederland. Visie: deelname is niet anders te zien dan een vorm van samenwerking tussen gemeenten ter behartiging van het openbaar belang met als resultaat efficiëntie en kennisvoordelen op het gebied van de toegankelijkheid van overheidsinformatie, overheidsloket, e-gouvernement, dienstverlening, transparante en betrouwbare overheid en stroomlijning van basisgegevens. Beleidsvoornemen: gelet op de wijze waarop DataLand het openbaar belang ten aanzien van Geo- en WOZ informatie dient, bestaat het voornemen om deze samenwerking te continueren.	De gemeente is als houder certificaten participant in de certificaathouders-vergadering. De gemeente is houder van 13.000 certificaten van aandelen DataLand BV á € 0,10 per certificaat. Jaarlijks wordt een vergoeding aan deelnemende gemeenten uitgekeerd voor het leveren van de gemeentelijke gegevens.		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ 948.912	€ 846.646
			VV	€ 0	€ 0
			Bedrijfsresultaat 2016: € - 131.312.		
			Financieel risico: Het financieel risico is laag en beperkt zich tot het in certificaten geïnvesteerde bedrag. Dat betrof een eenmalige storting. Er zijn geen jaarlijkse kosten van deelname.		
2. Stichting AgriFood Capital Onderwijsboulevard 225 5223 DE 's-Hertogenbosch	Activiteit: het versterken van de regio op AgriFoodgebied door samenwerking tussen overheden, bedrijfsleven en onderwijs. Visie: deelname aan AgriFood Capital betekent een kans op een sterke impuls voor de economische en sociale ontwikkeling van de regio Beleidsvoornemen: deelname voor ten minste 3 jaren; zonder nadere besluitvorming eindigt de deelname einde 2015.	De burgemeester is lid van de bestuurlijke regiegroep AgriFood Capital valt onder de portefeuille van wethouder E. v.d. Broek De deelnemende gemeenten vormen een regiofonds waaruit AgriFood Capital wordt bekostigd. De gemeenten betalen een bijdrage van € 3 per inwoner per jaar gedurende 3 jaar. Voor Boxtel betekent dit een bijdrage van ruim € 90.000 per jaar.		1-1-2016	31-12-2016
			EV	€ - 90.106	€ 333.303
			VV	€ 0	€ 0
			Bedrijfsresultaat 2016: € 423.409.		
			Financieel risico: geen compensatie voor de inleg		

Stichting	Activiteit, Visie en beleidsvoornemens	Gemeentelijk belang Gemeentelijke bijdrage en bestuurlijke invloed)	Financiële gegevens Stichting jaarrekening 2016 (EV en VV: bedragen x € 1.000)
		Overige financiële informatie ontbreekt.	

G. Grondbeleid

Grondbeleid is beleid gericht op het realiseren van gewenste veranderingen in het grondgebruik en het handhaven van het bestaande grondgebruik vanuit de beleidsdoelstellingen van de gemeente. Grondbeleid is een middel om andere beleidsdoelen van de gemeente te realiseren op het gebied van bijvoorbeeld woningbouw, economie, natuur en recreatie.

In de paragraaf Grondbeleid komen de volgende punten aan de orde:

- een visie op het grondbeleid in relatie tot de realisatie van de doelstellingen van de programma's die zijn opgenomen in de begroting;
- een aanduiding van de wijze waarop de gemeente het grondbeleid uitvoert;
- een actuele prognose van de te verwachten resultaten van de totale grondexploitatie;
- een onderbouwing van de geraamde winstneming;
- de beleidsuitgangspunten omtrent de reserves voor grondzaken in relatie tot de risico's van de grondzaken.

(Bovenstaande punten zijn gebaseerd op artikel 16 van het BBV)

Visie

Het grondbeleid is een middel om het ruimtelijke beleid te kunnen voeren en kan tevens worden gebruikt voor regulering van het volkshuisvestingsbeleid. Grondbeleid is beleid dat gericht is op het realiseren van de gewenste verandering in het grondgebruik en het handhaven van het bestaande grondgebruik vanuit de (overwegend ruimtelijke) beleidsdoelstellingen van de gemeente.

Grondbeleid is zodoende een middel om te komen tot de realisatie van andere beleidsdoelen van de gemeente op het gebied van woningbouw, economie, natuur, recreatie en diverse voorzieningen. Binnen het grondbeleid is de grondexploitatie het proces van productie en prijsvorming van bouw- en woonrijpe grond en het zorgdragen dat deze bouw- en woonrijpe grond op het juiste tijdstip op de markt komt. Grondexploitatie is voornamelijk de financieel economische kant van grondbeleid. Het is een langdurig proces met vaak grote financiële belangen.

Het doel van grondbeleid is het gemeentelijk beleid ten aanzien van ruimtelijke kwaliteit, wonen, economie, bereikbaarheid, duurzaamheid etc. concreet toe te passen in projecten. Aan de andere kant moet een project financieel en qua risicoprofiel haalbaar zijn. Zonder deze balans komt een project niet verder dan de tekentafel. Het maakt hierbij niet uit of het project door de gemeente dan wel andere initiatiefnemers gerealiseerd wordt.

Naast het inhoudelijke beleid hebben ook de specifieke kenmerken van een project invloed op de financiële en de beleidsinhoudelijke haalbaarheid. Projecten, waar binnen de bebouwde kom geherstructureerd of getransformeerd moet worden, zijn vanwege de vaak hogere (verwervings)kosten moeilijker financieel haalbaar te maken dan projecten in uitbreidingslocaties. Daarnaast kunnen de locatie-specifieke kenmerken ook bepaalde kansen of belemmeringen bieden voor beleidsinhoudelijke doelstellingen. De kunst is om zo goed mogelijk gebruik te maken van de kansen omdat hiermee een optimum ontstaat tussen de inzet van (financiële) middelen en het maatschappelijke resultaat.

Om in deze tijd haalbare projecten te kunnen realiseren moeten er gedurende de planvorming belangrijke keuzes gemaakt worden. Dit betekent feitelijk dat niet alle ambities en doelstellingen die voortkomen uit inhoudelijk beleid in zijn geheel in elk project toegepast kunnen worden.

Nota Grondbeleid

Op basis van de realisaties binnen de lopende grondexploitaties zijn deze, conform de huidige Nota Grondbeleid, doorgelicht en geactualiseerd. In juni 2016 is de Nota Grondbeleid 2016 – 2020 vastgesteld. De Nota Grondbeleid 2016 – 2020 geeft invulling aan de aanbevelingen van de rekenkamercommissie.

Sinds eind 2014 is als gevolg van aantrekkende economische groei, de verkoop van zowel woningbouw- als bedrijfskavels weer toegenomen. Daarnaast is duidelijk dat de gemeente voor het komende decennium kwantitatief en kwalitatief een behoorlijke ruimtelijke opgave heeft. De gemeente zal diverse afwegingen moeten maken op welke manier de ruimtelijke opgave en het vigerende beleid op de thema's wonen en duurzaamheid de komende jaren worden ingevuld. De Nota Grondbeleid 2016 – 2020 dient hierbij als kader en handreiking.

Exploitatieopzetten

In de structuurvisie worden de beleidsvoorwaarden vastgelegd op welke wijze plannen inhoud krijgen. De grondexploitatie wordt door de raad vastgesteld, waarbij de daadwerkelijke uitvoering is gedelegeerd aan het college van Burgemeester en Wethouders. Het college legt verantwoording af in de jaarrekening. In de periodieke bestuursrapportages worden mutaties (zowel in positieve als negatieve zin), welke effect hebben op het geprognosticeerde eindresultaat onder de aandacht gebracht.

Financiële sturing grondbedrijf

De laatste jaren heeft de grondexploitatie het moeilijk gehad vanwege aanhoudende slechte economische omstandigheden. In 2014 – 2015 heeft een kentering plaatsgevonden op de woningmarkt en sinds deze tijd heeft de woningmarkt zich positief ontwikkeld. Dit heeft geleid tot voortgang in woningbouwprojecten. Ook in 2016 heeft deze positieve tendens zich voortgezet. Wanneer de economie zich positief blijft ontwikkelen zal in de komende jaren de vraag naar woningen toenemen.

Om de financiële risico's in het grondbedrijf te beperken is het van het grootste belang dat er voortgang geboekt wordt in de projecten. In eerste instantie dienen de projecten de juiste bestemming te krijgen om vervolgens verkocht te kunnen worden aan particulieren, bedrijven, woningbouwcorporaties en projectontwikkelaars. Bij grondverkoop door het grondbedrijf neemt de omvang van de financiële risico's af. De focus van het grondbedrijf zit dus op bestemmen en verkopen.

Voortgang van de exploitaties

Woningbouwlocaties:

Princenlant

In het kader van herontwikkeling plan Princenlant fase 4 is in de tweede helft van 2016 actief onderzoek gedaan naar een andere invulling Princenlant. De ontwikkelaar heeft zes varianten met bebouwingsmogelijkheden voorgelegd aan de gemeente. Vanuit de gemeente zijn de aangeboden varianten vanuit alle vakdisciplines beoordeeld en is een reactie hierop aan de ontwikkelaar gezonden. Overeenstemming is tussen beide partijen nog niet bereikt en er vindt thans nog schriftelijk overleg plaats met de ontwikkelaar. In deze correspondentie hanteert de gemeente een strakke planning qua reactie op correspondentie teneinde voortvarend uit de impasse te geraken.

In Goede Aarde

In het plan In Goede Aarde zijn in 2016 twee percelen verkocht aan een projectontwikkelaar ten behoeve van de bouw van zes woningen (4 vrijstaande woningen en één tweekapper). Voor de kavels aan de Munselse Hoeve is in 2016 de procedure opgestart om tot verkoop te komen. In het eerste kwartaal 2017 wordt hierover een collegebesluit gevraagd waarna de kavels op de markt gezet kunnen worden.

In 2016 is gewerkt aan de afronding van de inrichting van de Centrale As en een aanvang gemaakt met de wijziging van het bestemmingsplan voor de ontsluiting van de wijk aan de Schijndelseweg.

Ronduutje

Het om niet in gebruik geven van het voormalig schoolgebouw aan de voedselbank en Camelot leidt tot hoge beheerskosten die elk jaar ten laste komen van de reserve grondbedrijf. Zie verder het beleidsproduct Beheer onroerend goed.

Bedrijventerreinen

Vorst

In de loop van 2016 zijn meerdere informatievragen omtrent bedrijfskavels ontvangen. De informatievragen over beschikbaarheid van kavels bedrijfsgrond hebben in 2016 geleid tot een concrete verkoop van een kavel op bedrijventerrein Vorst en zijn er nog onderhandelingen gaande met andere gegadigden.

Conform de besluitvorming in het RRO mag voor Vorst B een bestemmingsplan ontwikkeld gaan worden, mits dit themagericht is (bijvoorbeeld het thema Greentech).

Spoorzone

De locatie Bedrijventerrein Spoorzone ligt tussen het spoortraject Eindhoven - 's-Hertogenbosch en de Van Salmstraat ter hoogte van het station Boxtel. Het plan omvat ongeveer 1,3 ha uitgeefbaar bedrijventerrein. In 2016 is de uitgifte actief ter hand genomen.

In de loop van 2016 zijn meerdere informatievragen omtrent de beschikbaarheid van bedrijfskavels aan de spoorzone ontvangen.

Verwachte resultaten

De financiële resultaten van de grondexploitatieprojecten laten een gemengd beeld zien. De verwachte eindresultaten van de lopende projecten zijn deels verbeterd.

De ramingen voor de nog uit te voeren werkzaamheden zijn geactualiseerd en aangepast. De plankosten zijn zorgvuldig geraamd. Ook de fasering van de verkoopopbrengsten is herijkt.

Om deze resultaten de goede kant op te sturen is het van belang om voortgang te boeken in de projecten. Een bestemming voor Vorst B en uitgaven van bedrijfskavels op Spoorzone kunnen zorgen voor betere resultaten en minder financiële risico's. Via de bestuursrapportages worden de ontwikkelingen voorgelegd.

Ontwikkeling complexen grondexploitaties (bedragen x € 1.000)

Complex	Boekwaarde per 31-12-2016*	Nog te maken kosten	Nog te realiseren opbrengst	Eind boekwaarde*	In het jaar	Genomen verlies voorziening
Bouwgronden in exploitatie						
In Goede Aarde	-3.857	1.240	3.039	-2.058	2018	-1.978
Princenlant	-1.083	877	1.459	-501	2018	-481
Bedrijventerrein Vorst	-8.516	7306	11.370	-4.452	2023	-3.876
Spoorzone Ladonk	-5.575	946	1.900	-4.621	2019	-4.355
Voorraden						

* - = nadelig; + = voordelig

De genomen verliesvoorziening per complex is gelijk aan het verwachte eindresultaat op basis van netto contante waarde per 31 december 2016. De vier overgebleven grondexploitaties worden naar verwachting afgesloten tussen 2018 en 2023. De kosten van de Voorraad Gronden en hulpstoffen worden niet geactiveerd, zij komen jaarlijks ten laste van de reserve Grondexploitatie.

Risico's versus kansen

Risico's

De financiële risico's in de grondexploitatie komen vooral tot uiting bij vertraging van de verschillende projecten. Over de hoge voorinvesteringen wordt elk jaar rente betaald. Wanneer een project één jaar vertraagt moet er één jaar extra rente betaald worden, daarnaast is er voor één jaar extra aan plankosten benodigd. De voorinvesteringen moeten terugverdiend worden door middel van grondverkoop.

De risico's die ten grondslag liggen aan vertragingen zijn globaal onder te verdelen in:

- verwervingsrisico's
- realisatie risico's
- afzetrisico's.

Verwervingsrisico's

Dit type risico is zeer beperkt in de gemeente Boxtel.

Realisatie risico's

Nog in procedure te brengen bestemmingsplannen, zoals Vorst B, kunnen vertragingen veroorzaken. Daarnaast dienen de terreinen op tijd bouwrijp gemaakt te worden zodat de kavels ook daadwerkelijk kunnen worden uitgegeven.

Afzetrisico's

Voor alle exploitaties is inzichtelijk welke maatregelen nog getroffen moeten worden om gronden uit te geven. Dit is doorvertaald in de lopende exploitaties. Door middel van taxaties wordt gezorgd dat de te verkopen kavels marktconform aangeboden worden. Desalniettemin blijft het risico bestaan dat de uitgifte langzamer verloopt dan gepland. Hierin ligt een uitdaging besloten. Marktverkenning en actief de markt op en zorgen dat gronden afgezet worden, daar waar nodig in samenwerking met een ontwikkelaar.

Reserve Grondexploitatie en Voorzieningen

De reserve Grondexploitatie dient als buffer voor de risico's in de grondexploitatie. Via de bestuursrapportage wordt de ontwikkeling van de reserve en de voorzieningen in beeld gebracht.

Overzicht reserve Grondexploitatie (bedragen x € 1.000)

Omschrijving	2016	2017	2018	2019	2020
stand reserve 1-1	473	203	0	0	0
onttrekkingen:	270	214	218	171	82
toevoegingen:		11	218	171	82
stand reserve 31-12	203	-	-	-	-

In 2016 heeft een wijziging plaatsgevonden binnen de notitie Grondexploitatie vanuit de BBV. Een belangrijke wijziging is het vastzetten van het te hanteren percentage voor de disconteringsvoet. De disconteringsvoet wordt gebruikt in de berekening van de contante waarde van de geprojecteerde lasten en baten. De contante waarde van de toekomstige baten en lasten van grondexploitatie is binnen het BBV van belang voor het bepalen van de te treffen verliesvoorziening. De disconteringsvoet, die gemeenten vanaf 2016 moeten hanteren in de berekening van de contante waarde ten behoeve van het treffen van een verliesvoorziening voor negatieve grondexploitatie, bedraagt derhalve 2%.

Tot en met 2015 werd voor het percentage van de disconteringsvoet gebruik gemaakt van het percentage van de omslagrente (2,85%). De verlaging vanuit de BBV van de disconteringsvoet heeft consequenties voor de bepaling van de omvang van de verliesvoorziening.

In het overzicht reserve Grondexploitatie is uitgegaan van de geactualiseerde resultaten van de vastgestelde Grex'en. Toekomstige planontwikkelingen zijn in dit overzicht niet meegenomen.

De voorzieningen grondexploitatie bedragen per 1 januari 2017 € 10,7 miljoen. In het overzicht hierna wordt de voorziening per exploitatie weergegeven.

Exploitatiesaldo per 31-12-2016 (bedragen x € 1.000)	2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023
In Goede Aarde	-1.978	-2.018	-2.058					
Princenlant	-481	-491	-501					
Bedrijvent.Vorst	-3.876	-3.953	-4.032	-4.113	-4.195	-4.279	-4.365	-4.452
Spoorzone Ladonk	-4.355	-4.442	-4.530	-4.621				

Bij afsluiting van een complex valt de voorziening vrij ter afboeking van de negatieve boekwaarde. Het komende jaar wordt naar verwachting geen grondexploitatie afgesloten.

Jaarrekening

Financiële positie

Overzicht van lasten en baten in de jaarrekening

Per programma zijn op het niveau van beleidsproducten de totale baten en lasten voor resultaatbestemming weergegeven, de resultaatbestemming via mutaties van en naar reserves en het resultaat na bestemming per saldo per beleidsproduct. Deze laatste saldi maken het resultaat na bestemming. Onderstaand volgende deze cijfers op het niveau van de programma's:

Resultaat voor bestemming:

Lasten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
programma 1 Duurzaamheid	7.480	10.310	13.441	7.380	6.061
programma 2 Economische stimulering	7.487	9.531	8.301	4.278	4.023
programma 3 Prima woonomgeving	14.221	13.540	13.926	12.394	1.532
programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling	43.164	43.191	44.687	41.485	3.202
programma 5 Modern meewerkend bestuur	10.339	14.452	13.240	13.946	-706
Totaal	82.691	91.024	93.595	79.483	14.112

Baten (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
programma 1 Duurzaamheid	6.984	9.217	12.303	7.220	-5.083
programma 2 Economische stimulering	5.555	7.709	5.994	1.974	-4.020
programma 3 Prima woonomgeving	1.018	745	965	1.000	35
programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling	7.486	7.096	7.776	7.628	-148
programma 5 Modern meewerkend bestuur	58.153	64.688	64.683	64.309	-374
Totaal	79.196	89.455	91.721	82.131	-9.590

Saldo lasten -/- baten:	3.495 <i>negatief</i>	1.569 <i>negatief</i>	1.874 <i>negatief</i>	-2.648 <i>positief</i>	-4.522 <i>afwijking</i>
--------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	---------------------------------	----------------------------------	-----------------------------------

Resultaatbestemming:

Stortingen in reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
programma 1 Duurzaamheid	249	0	32	536	-504
programma 2 Economische stimulering	1.384	401	475	220	255
programma 3 Prima woonomgeving	0	0	0	0	0
programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling	616	88	415	425	-10
programma 5 Modern meewerkend bestuur	2.090	50	3.377	3.377	0
Totaal	4.339	539	4.299	4.558	-259

Onttrekkingen aan reserves (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
programma 1 Duurzaamheid	95	48	114	201	87
programma 2 Economische stimulering	1.166	533	210	460	250
programma 3 Prima woonomgeving	2.470	956	820	546	-274
programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling	991	497	497	431	-66
programma 5 Modern meewerkend bestuur	4.940	74	4.532	4.609	77
Totaal	9.662	2.108	6.173	6.247	74

Saldo resultaatbestemming:	-5.323 <i>onttrekking</i>	-1.569 <i>onttrekking</i>	-1.874 <i>onttrekking</i>	-1.689 <i>onttrekking</i>	185 <i>afwijking</i>
-----------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	-------------------------------------	--------------------------------

Resultaat na bestemming:

Saldo (bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016 voor wijziging	begroting 2016 na wijziging	rekening 2016	restant budget 2016
programma 1 Duurzaamheid	650	1.045	1.056	495	561
programma 2 Economische stimulering	2.150	1.690	2.572	2.064	508
programma 3 Prima woonomgeving	10.733	11.839	12.141	10.848	1.293
programma 4 Maatschappelijke ontwikkeling	35.303	35.686	36.829	33.851	2.978
programma 5 Modern meewerkend bestuur	-50.664	-50.260	-52.598	-51.595	-1.003
Totaal	-1.828 <i>positief</i>	0	0	-4.337 <i>positief</i>	4.337 <i>verschil</i>

Resultaat en resultaatbestemming (mutatie reserves)

Bezien naar de programma's is het resultaat als volgt tot stand gekomen:

REKENING VAN BATEN EN LASTEN NAAR PROGRAMMA'S JAAR 2016			
(bedragen x € 1.000)			
<i>programma</i>	<i>omschrijving baten/lasten en specificaties</i>	<i>lasten</i>	<i>baten</i>
	<i>Programma's exclusief resultaatbestemming:</i>		
1	Duurzaamheid	7.380	7.220
2	Economische stimulering	4.278	1.974
3	Prima woonomgeving	12.394	1.000
4	Maatschappelijke ontwikkeling	41.485	7.628
5	Modern meewerkend bestuur	13.946	64.309
	totaal lasten en baten programma's 1 t/m 5	79.483	82.131
	resultaat voor bestemming: (voordelig) 2.648		
<i>programma</i>	<i>omschrijving baten/lasten en specificaties</i>	<i>lasten</i>	<i>baten</i>
	<i>Resultaatbestemming:</i>		
1	uitvoering platteland vernieuwing	384	153
1	uitvoering duurzaamheidsbeleid	152	48
2	lening glasvezelnet Ladonk-Vorst		12
2	bijdrage realisatie parkeerplaatsen	10	
2	reserve grondexploitatie, mutaties verliesvoorzieningen	178	424
2	reserve grondexploitatie, dekking exploitatiekosten		24
2	anterieure overeenkomsten	32	
3	dekking kapitaallasten bibliotheek		6
3	dekking kapitaallasten sportaccommodaties		94
3	dekking kapitaallasten zwembad		43
3	dekking kapitaallasten civieltechnische werken		403
4	dekking kapitaallasten centrum jeugd en gezin		4
4	reservering IHP, dekking kapitaallasten onderwijshuisvesting	88	417
4	pilots Wmo		10
4	bestemming jaarresultaat 2015, sociaal domein	327	
4	aanvulling reserve sociaal domein tot maximum stand	10	
5	onderhoudsreservering gebouwen, dekking onderhoudslasten	159	206
5	reservering en dekking kapitaallasten Ursulacomplex	50	74
5	bestemming jaarresultaat 2015	1.828	1.828
5	bestemming jaarresultaat 2015, sociaal domein		327
5	inzet saldi begrotingen en bestuursrapportages	1.019	2.174
5	inflatiecorrectie reserves	321	
	resultaatbestemming: 1.689	4.558	6.247
	totaal lasten en baten programma's	84.041	88.378
	resultaat na bestemming: (voordelig) 4.337		
	algeheel totaal programma's 1 t/m 5	88.378	88.378

Per saldo is in 2016 via de resultaatbestemming € 1.689.000 meer aan reserves onttrokken dan dat er toegevoegd is, waardoor het positieve resultaat voor bestemming van € 2.648.000 leidt tot een positief resultaat na bestemming van € 4.337.000.

De genoemde bedragen zijn het resultaat van:

stand reserves per 31 december 2015	22.259.000
af: mutaties resultaatbestemming	-1.689.000
bij: resultaat na bestemming	<u>4.337.000</u>
stand reserves per 31 december 2016	24.907.000

Voorgesteld wordt het resultaat na bestemming ad € 4.337.616 als volgt aan te wenden:

- een onttrekking uit de algemene middelen in verband met de overhevelingen	€ 1.680.228
- een storting in de reserve sociaal domein	€ 1.500.000
- Impuls sociale woningbouw	€ 300.000
- een storting in de algemene reserve vanwege vrij besteedbaar resultaat	€ 857.388

Incidentele baten lasten

Bij de begroting boordeelt de toezichhouder of de begroting structureel in evenwicht is. Hiertoe worden de baten en lasten gecorrigeerd voor de incidentele baten en lasten. Conform BBV-regelgeving dient een overzicht gepresenteerd te worden van incidentele baten en lasten. Het overzicht wordt gepresenteerd zowel bij de begroting als bij de jaarrekening.

Incidentele lasten en baten	real 2015	begr. 2016	real 2016
(bedragen x € 1.000)			
Incidentele lasten programma:			
1 Duurzaamheid	-176	-824	-274
2 Economische stimulering	-267	-1.947	-578
3 Prima woonomgeving	-2.567	-1.678	-921
4 Maatschappelijke ontwikkeling	-170	-349	-154
5 Modern meewerkend bestuur	-790	-1.024	-1.215
Totaal incidentele lasten	-3.970	-5.822	-3.142
Incidentele baten programma:			
1 Duurzaamheid	0	169	171
2 Economische stimulering	0	100	0
3 Prima woonomgeving	2.299	1.178	396
4 Maatschappelijke ontwikkeling	0	489	154
5 Modern meewerkend bestuur	1.314	271	56
Totaal incidentele baten	3.613	2.207	777
Saldo lasten min baten	-357	-3.615	-2.365

Een specificatie is opgenomen in het bijlagenboek.

Overzicht van gerealiseerde algemene dekkingsmiddelen

Het navolgende overzicht geeft aan welk bedrag aan gerealiseerde inkomsten en lokale heffingen, niet gebonden is aan specifieke regelgeving als het gaat om besteding.

Onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen	real 2015	begr. 2016	real 2016
(bedragen x € 1.000)			
Opbrengsten lokale heffingen:			
- onroerende zaakbelastingen	6.100	6.402	6.497
- toeristenbelasting	25	26	25
- reclamebelasting	41	45	41
Algemene uitkering Gemeentefonds	46.620	49.301	49.396
Saldo onvoorzien	0	0	0
Totaal onvoorzien en algemene dekkingsmiddelen	52.786	55.773	55.958

Lokale heffingen

Onroerende zaakbelastingen (OZB)

De opbrengst van de OZB is gebaseerd op de vastgestelde WOZ-waarden van alle woningen en niet-woningen per 1 januari voorafgaand aan het belastingjaar. Voor het jaar 2016 was de peildatum van 1 januari 2015 van toepassing. De procentuele opbrengststijging was voor 2016 bepaald op 2 maal de trend, 3,0%.

Toeristenbelasting

Met ingang van 2004 wordt toeristenbelasting geheven.

Reclamebelasting

Met ingang van 2013 wordt reclamebelasting in rekening gebracht bij alle winkeliers, dienstverleners en horecaondernemers in het afgebakende Centrummanagement gebied. Hoewel het algemene inkomsten zijn wordt de netto opbrengst door de gemeente gestort in het ondernemersfonds.

Voor een nadere toelichting inzake alle lokale heffingen, wordt verwezen naar paragraaf A in dit jaarverslag.

Algemene uitkering Gemeentefonds

De opbrengsten algemene uitkering Gemeentefonds zijn verantwoord op basis van de laatste bekende gegevens voor het jaar 2016 en eventuele verrekeningen van eerdere jaren.

Onvoorzien

Zoals in de begroting na wijziging als in de realisatie zijn er geen niet toegerekende inkomsten of uitgaven.

Investerings

Van de voor 2016 begrote investeringsuitgaven van € 14,8 miljoen is bij de tweede bestuursrapportage € 5,5 miljoen afgeraamd. Daarna resulteerde een totaalomvang van € 9.263.000. Hiervan is € 5.465.000 gerealiseerd in 2016 en € 3.792.000 wordt overgeheveld naar een volgend jaar.

De grootste investeringen van 2016 zijn gepleegd in het sportcomplex ODC, de reconstructie van de Dr. De Brouwerlaan en de bergingsvoorzieningen D'n Tip.

Het krediet Renovatie honkbalveld kan worden afgesloten.

Wat betreft de investeringsinkomsten is van belang dat we in 2016 het eerste deel van bijna € 2,0 miljoen uitgekeerd hebben gekregen van de in 2016 toegekende provinciale subsidie PHS ad € 13,2 miljoen

Overzicht investeringen	krediet	gerealiseerd t/m 2015	begroot 2016	realisatie 2016	overheveling
(bedragen x € 1.000)					
<i>Investerings met economisch nut:</i>					
parkeervoorzieningen	902	0	102	0	102
veeg-, vuilniswagens en zoutstrooiers	1.072	0	187	187	0
nieuwbouw Michaëlschool	2.855	222	33	5	29
ODC, kunstgras DVG, RKSV, top laag					
atletiekbaan en vernieuwing	4.128	1.973	2.132	1.735	396
honkbalveld					
overige investeringen	2.486	2.418	25	18	0
diverse investeringen rioolbeheer	14.342	4.450	1.738	2.351	-598
Totaal economisch nut			4.217	4.296	-71
<i>Investerings met maatschappelijk nut:</i>					
herstraten Markt	1.339	485	128	32	96
PHS/verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	18.398	1.218	4.098	577	3.521
diverse civiel-techniek	2.172	744	819	561	261
Totaal maatschappelijk nut			5.045	1.170	3.878
TOTAAL BRUTO INVESTERINGEN			9.262	5.466	3.807
af: investeringsbijdragen					
<i>Investerings met economisch nut:</i>					
investering rioolbeheer	30		0	15	0
Totaal bijdragen economisch nut			0	15	0
<i>Investerings met maatschappelijk nut:</i>					
PHS/verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	13.200		1.980	1980	0
diverse civiel-techniek	9		9	9	0
Totaal bijdragen maatschappelijk nut			1.989	1.989	0
overig:					
-			0	0	0
Totaal overig			0	0	0
TOTAAL INVESTERINGSBIJDRAGEN			1.989	2.004	0
TOTAAL NETTO INVESTERINGEN			7.273	3.462	3.807

Reserves

De totaalomvang van de reserves, inclusief het resultaat na bestemming is toegenomen van € 22,3 miljoen aan het eind van 2015 naar € 24,9 miljoen per ultimo 2016.

De raad heeft voor alle reserves aangegeven of er een toegestane minimum- en/of toegestane maximumstand geldt.

- Voor de algemene reserve is de vastgestelde minimale norm: 5% van de begrotingsomvang + 5% (van de vaste activa minus de totale reserves). Er is geen maximumstand voor de algemene reserve benoemd.
- Voor de reserves die worden aangehouden ter dekking van kapitaallasten van activa die in het bezit zijn van de gemeente geldt een minimumstand van € 0 en een maximumstand die afhankelijk is van de gedane/nog te plegen investering.
- Voor alle overige bestemmingsreserves geldt een minimumstand van € 0, voor sommige overige bestemmingsreserves geldt geen maximumstand, voor sommige andere is die wel expliciet bepaald.

Hieronder worden de belangrijkste mutaties toegelicht. Voor een compleet overzicht: zie bijlage 2?.

algemene reserve

De stand van de algemene reserve zonder toevoeging van het jaarresultaat, is in het verslagjaar toegenomen van € 6,6 miljoen naar € 7,0 miljoen. Toetsing aan de door de raad vastgestelde minimale norm van 5% van de begrotingsomvang + 5% (van de vaste activa minus de totale reserves) met de cijfers van de jaarrekening 2016 leidt tot de volgende uitkomst: 5% van € 79.483.000 + 5% van (€ 77.231.000 - € 24.907.000) = € 3.974.000 + € 2.616.000 = € 6.590.000, afgerond € 6,6 miljoen. Geconcludeerd kan worden dat eind 2016 voldaan is aan de door de raad gestelde norm: de algemene reserve vóór bestemming bevond zich ultimo 2016 boven de minimale norm. In bijlage 4 (bijlagenboekwerk) zijn de toevoegingen en onttrekkingen in 2015 geëxpliciteerd?.

bestemmingsreserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen

Aan de reserves Onderwijs IHP, Realisatie buitenschoolse kinderopvang, Dommelbad, Sportpark ODC, Verbouwing Ursulacomplex en Inrichting Centrum Jeugd en Gezin is in totaal voor een bedrag van € 647.000 onttrokken ter dekking van kapitaallasten. Er is ook gestort ter dekking van kapitaallasten.

De totaalomvang van de reserve Afdekking kapitaallasten afgeronde investeringen is per saldo met € 254.000 afgenomen en bedraagt € 7.003.000 aan einde van het jaar.

overige bestemmingsreserves

De reserve Bijdragen nog uit te voeren investeringen infrastructuur (voorheen reserve Investeringsbudget infrastructuur stedelijk gebied) is bedoeld voor grote investeringen maatschappelijk nut in het stedelijk gebied die in één keer volledig afgeschreven kunnen worden ten laste van deze reserve. In 2016 is € 158.000 onttrokken aan deze reserve zijnde de investeringen 2016 Herstraten Markt, Bostel bicycle en Parkeerregulering Centrum-Breukelen-Zuid. Aan de reserve is een bedrag ad € 67.000 toegevoegd op basis van de omslagrente. Het saldo van deze reserve aan het eind van 2016 bedroeg € 1.817.000.

Met ingang van 2017 verandert de BBV-regelgeving en mogen investeringen maatschappelijk nut niet langer in één keer volledig afgeschreven worden. Daarmee zal het vastgestelde doel van deze reserve gaan veranderen. De financiële verwerking hiervan zal worden meegenomen bij de opstelling van het dekkingsplan 2017-2021 in juni 2017.

De andere bestemmingsreserves (inclusief de reserve grondexploitatie) bedroegen aan het einde van 2016 € 4.810.000 en zijn daarmee € 186.000 toegenomen ten opzichte van eind 2015.

De reserve grondexploitatie, waar vorig jaar € 473.000 aan toegevoegd kon worden vanwege afsluiting van enkele complexen, is aan het eind van het jaar 2016 teruggelopen naar € 203.000, vnl. door per saldo een toename van de verliesvoorzieningen. Zoals bekend is de norm voor de reserve grondexploitatie tijdelijk buiten werking gesteld.

De reserves Plattelandsvernieuwing, Duurzame ontwikkeling, Ruimtelijke plannen/antérieure overeenkomsten, Parkeervoorzieningen zijn toegenomen. De reserve Lokaal herstructureringsfonds Boxtel en Onderhoud gemeentelijke gebouwen zijn afgenomen.

De raad heeft bij de vaststelling van het jaarverslag 2015 besloten ten laste van het resultaat 2015 de reserve Sociaal domein op een maximumstand van € 1,0 miljoen te brengen. Er hoefde in 2016 nauwelijks een beroep gedaan te worden op deze reserve. De stand per ultimo 2016 is wederom € 1.000.000. Ook de eindstand van de reserve Groenbeheer is niet veranderd ten opzichte van eind 2015.

De reserve Rentevoordeel SVN-lening wordt niet meer gevoed en zoals eerder besloten door de raad wordt deze reserve ingezet voor de reconstructie van de Van Randerodestraat. Omdat deze investering nog niet helemaal is afgerond is er eind 2016 nog een bedrag van € 53.000 aanwezig in de reserve Rentevoordeel SVN-lening. Omdat vanwege gewijzigde regelgeving vanaf 2017 niet meer in één keer afgeschreven mag worden ten laste van deze reserve zullen we bij het komende dekkingsplan aangeven hoe we de dekking van de restantinvestering Van Randerodestraat financieel zullen verwerken.

Samenvattend is sprake van het volgende verloop:

Overzicht verloop reserves (bedragen x € 1.000)	saldo 1-1- 2016	toevoeging	onttrekking	saldo 31-12- 2016
algemene reserve	6.641	2.847	2.501	6.987
jaarresultaat na bestemming	1.828	4.338	1.828	4.338
kapitaallasten afgeronde investeringen	7.257	392	646	7.003
kapitaallasten niet afgeronde investeringen	2.199	67	396	1.870
overige bestemmingsreserves	4.334	1.253	878	4.709
Totaal reserves	22.259	8.897	6.249	24.907

Voorzieningen

De totaalomvang van de voorzieningen is afgenomen van € 16,4 miljoen aan het eind van 2015 naar € 15,7 miljoen per ultimo 2016.

Voorziening voor verplichtingen, verliezen en risico's

Van het Stadsgewest is nog geen vastgestelde nieuwe begroting 2018/jaarrekening 2016 ontvangen. De voorziening voor het risico van de nazorg voor de voormalige stortplaats De Vlagheide is op hetzelfde niveau, te weten € 223.000.

voorzieningen ten behoeve van egalisatie tarieven

De resultaten van de kostendekkende activiteiten waarvoor leges worden geheven, zijn elders reeds toegelicht.

De voorziening Egalisatie reinigingstarieven bedraagt aan het eind van 2016 € 1.923.000. Voor de komende jaren zijn per saldo onttrekkingen voorzien. Bij de opstelling van de Begroting 2018-2021 zal bekeken worden of de stand van de voorziening aan het einde van 2021 meer bedraagt dan 20% van de jaaromzet. Zo ja, dan zal afgeroomd kunnen worden.

De voorziening Egalisatie rioolheffing bedraagt eind 2016 € 532.000. Ook hier geldt dat bij de opstelling van de Begroting 2018-2021 bekeken zal worden of de stand van de voorziening aan het einde van 2021 meer bedraagt dan 20% van de jaaromzet en derhalve afoming zou kunnen plaatsvinden.

De totaalomvang van de categorie bestemmingsvoorzieningen ten behoeve van egalisatie komt derhalve uit op € 2.455.000.

Overige voorzieningen van door derden beklemde middelen met een specifieke aanwending

Voor de overige voorzieningen voor van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden (in totaal € 6.290.000 per einde 2016) geldt het volgende:

- Legaat van Cooth: het saldo van de jaarlijkse baten en lasten DKA en ureninzet CJG kende een negatief saldo van afgerond € 169.000. De omvang van de voorziening legaat van Cooth liep daardoor terug van € 1.050.000 per 31 december 2015 naar € 881.00 per 31 december 2016.
- St. Jan Baptistfonds ad € 9.000: de toevoeging is beperkt gebleven tot een klein rentebedrag.
- De voorziening Schenking Dr. Hoekstichting met een omvang van € 31.000 is in 2016 niet gemuteerd.
- Vervanging riolering: Conform het GRP is per saldo € 299.000 gestort. De voorziening is derhalve toegenomen tot € 5.371.000.

onderhoudsegalisatievoorzieningen

Voor de voorzieningen die zijn gevormd om de onderhoudslasten van kapitaalgoederen te egaliseren geldt dat de totaalomvang is afgenomen van € 7.192.000 aan het begin van 2016 tot € 6.706.000 aan het einde van het jaar. De voorzieningen Wegenbeheer, Onderhoud onderwijs, Onderhoud sportaccommodaties en Speelvoorzieningen zijn afgenomen, de overige zijn toegenomen, te weten: Openbare verlichting, Groot onderhoud rioolbeheer, Kunstwerken, Onderhoud binnenzijde Wilgenbroek en Onderhoud Dommelbad.

Voor het onderhoud van verkeersregelininstallaties is in 2016 een nieuwe voorziening gevormd waarin € 150.000 is gestort. De stortingen zijn geschied op basis van de vastgestelde meerjaren-onderhoudsplannen, de onttrekkingen zijn bepaald aan de hand van het feitelijk onderhoud. Voor zover onderhoudsprogramma's in 2016 niet zijn uitgevoerd, wordt het onderhoud doorgeschoven naar 2017 of later.

voorzieningen in mindering op activa

Conform de voorschriften zijn de voorzieningen Dubieuze debiteuren Sociale Zaken, Handhaving wonen en Tekorten vier complexen grondbedrijf in mindering gebracht op de activa. De dubieuze debiteuren SZ zijn afgenomen met € 67.000 tot € 541.000, die van de opgelegde dwangsommen zijn afgenomen met € 11.000 tot € 0. De voorziene tekorten in het grondbedrijf zijn licht toegenomen, en wel van € 10.444.000 per ultimo 2015 naar € 10.690.000 per ultimo 2016.

Samenvattend is sprake van het volgende verloop:

Overzicht verloop voorzieningen (bedragen x € 1.000)	saldo 1-1- 2016	toevoeging	onttrekking	saldo 31-12- 2016
verplichtingen, verliezen en risico's	223	0	0	223
onderhoudsegalisatie	7.192	2.131	2.617	6.706
door derden beklemde middelen	8.996	131	381	8.746
Totaal voorzieningen	16.411	2.262	2.998	15.675

Begrotingsrechtmatigheid

Financiële beheershandelingen dienen tot stand te zijn gekomen binnen de grenzen van de geautoriseerde begroting. In de begroting zijn de maxima voor de lasten per programma en beleidsproduct vermeld die door de raad zijn vastgesteld. Voor programma 1 Duurzaamheid zijn de lasten van de producten Afval en Riolering hoger dan opgenomen in de begroting na wijziging. Voor programma 3, Prima woonomgeving betreft dat de producten: Maatschappelijke voorzieningen, Recreatie, Groenbeheer, Verkeersmaatregelen en Volkshuisvesting. Bij programma 4, Maatschappelijke ontwikkeling zijn er lastenoverschrijdingen bij de producten Inkomensvoorziening en Volksgezondheid. Programma 5, Modern meewerkend bestuur ten slotte kent aan de lastenkant overschrijdingen bij de producten Begraafplaatsen, Bestuur, Basisregistraties, Openbare orde en veiligheid en Algemene dekkingsmiddelen.

Onderstaand geven we een nadere verklaring voor deze kostenoverschrijding met daarbij de conclusie of ze al dan niet rechtmatig is. Rechtmatige overschrijdingen zijn bijvoorbeeld:

- kostenoverschrijdingen die worden gecompenseerd door direct gerelateerde inkomsten;
- kostenoverschrijdingen die passen binnen het bestaande beleid maar die niet tijdig konden worden signaleerd.

Programma	Product	Overschrijding Lasten x 1.000	In %	Verklaring
1	61 Afval	€ 148	5,7%	100% kostendekkend product
	63 Riolering	€ 69	2,4%	100% kostendekkend product
3	1 Maatsch voorzieningen	€ 2	0,3%	Bedrag niet noemenswaardig
	22 Recreatie	€ 50	9,0%	Kermissen, hogere energielasten, hogere lasten Geitenwei en dierenpark
	40 Groenbeheer	€ 36	1,7%	Meer storkosten en inhuur derden
	53	€ 37	3,1%	Meer onderhoudslasten en inhuur derden
	Verkeersmaatregelen			
	70 Volkshuisvesting	€ 8	1,9%	Hogere algemene uitgaven
4	13	€ 133	1,5%	Meer loonkostensubsidies verstrekt en meer doorbelast vanuit MGD
	Inkomensvoorziening			
	19 Volksgezondheid	€ 1	0,15%	Bedrag niet noemenswaardig
5	44 Begraafplaatsen	€ 12	7,0%	Hogere onderhoudslasten begraafplaats
	80 Bestuur	€ 599	12,7%	Hogere mobiliteits-, inhuur- accountants- en representatiekosten
	82 Basisregistraties	€ 86	5,8%	Meer afdracht rijksleges paspoorten en ID's
	84 Openbare orde en veiligheid	€ 88	4,3%	Meer inhuur derden voor handhaving
	90 Algemene dekkingsmiddelen	€ 17	0,5%	Kosten betalingsverkeer en invordering belastingen

Bij het product Grondexploitatie is belangrijk minder ureninzet (van MGD) gerealiseerd dan begroot. Dit is gecompenseerd door een hogere ureninzet bij alle andere producten. De andere producten kennen daardoor een financieel nadeel.

Ad 22: hogere ureninzet van 6. De overige lastenoverschrijdingen passen binnen bestaand beleid.

Ad 40: hogere ureninzet van 38

Ad 53: hogere ureninzet van 25. De overige lastenoverschrijdingen passen binnen bestaand beleid.

Ad 70: hogere ureninzet van 5

Ad 13: hogere ureninzet van 68. Het hogere beroep op bestaande regelingen is bestaand beleid.

Ad 44: hogere ureninzet van 3. De overige lastenoverschrijdingen passen binnen bestaand beleid.

Ad 80: hogere ureninzet van 48. De overige lastenoverschrijdingen passen binnen bestaand beleid.
Ad 82: hogere ureninzet van 39. De overige lastenoverschrijdingen passen binnen bestaand beleid.
Ad 84: hogere ureninzet van 15. De overige lastenoverschrijdingen passen binnen bestaand beleid.
Ad 90: hogere ureninzet van 3. De overige lastenoverschrijdingen passen binnen bestaand beleid.

Financiële activa en passiva

Door de lage rente hebben meerdere ambtenaren hun bij de gemeente opgenomen hypothecaire lening vervroegd afgelost. Het bedrag aan nog uitstaande leningen aan (voormalige) medewerkers is teruggelopen van € 2.439.000 naar € 1.579.000.

De gemeente Boxtel heeft in het verslagjaar geen nieuwe langlopende leningen opgenomen.

Vanwege de aflossingen is de stand van de vaste schuld afgenomen van € 43,8 miljoen naar € 39,9 miljoen

In de paragraaf Weerstandsvermogen en risicobeheersing zijn een vijftal financiële kengetallen opgenomen.

Balans en toelichting op de balans

ACTIVA		31-12-16	31-12-15
VASTE ACTIVA			
<i>immateriële vaste activa</i>			
kosten verbonden aan geldleningen			
bijdrage aan activa van derden		67.148	78.398
onderzoek ontwikkeling actief		34.283	0
subtotaal		101.430	78.398
<i>materiële vaste activa</i>			
economisch nut		43.386.825	46.245.719
economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing wordt geheven		19.945.205	18.436.256
maatschappelijk nut in de openbare ruimte in erfpacht uitgegeven		4.068.684	5.687.023
subtotaal		67.400.714	70.368.998
<i>financiële activa</i>			
kapitaalverstrekking aan:			
deelnemingen		137.532	137.532
leningen aan:			
woningbouwcorporaties		5.763.478	6.549.993
overige langlopende leningen		3.828.435	4.759.461
overige uitzettingen > 1 jaar			
bijdrage aan activa van derden		0	0
subtotaal		9.729.444	11.446.986
VLOTTENDE ACTIVA			
<i>voorraden</i>			
niet in exploitatie genomen bouwgronden		0	0
overige grond- en hulpstoffen		0	10.123
bouwgronden in exploitatie		8.339.979	8.193.366
gereed product en handelsgoederen			
subtotaal		8.339.979	8.203.489
<i>uitzettingen < 1 jaar</i>			
vorderingen op openbare lichamen		7.035.450	3.760.494
overige vorderingen		1.366.017	2.427.164
overige uitzettingen < 1 jaar		951.641	5.500.000
subtotaal		9.353.109	11.687.658
<i>liquide middelen en overlopende activa</i>			
kas-, bank- en girosaldi		2.426.861	2.145.791
vooruitbetalingen		0	202
overlopende activa		1.147.462	130.878
subtotaal		3.574.322	2.276.871
TOTAAL		98.498.998	104.062.399

PASSIVA		31-12-16	31-12-15
VASTE PASSIVA			
<i>eigen vermogen / reserves</i>			
algemene reserve		6.986.546	6.640.843
bestemmingsreserves tbv egalisatie		0	0
overige bestemmingsreserves		13.582.575	13.790.205
resultaat na bestemming		4.337.616	1.828.216
	subtotaal	24.906.737	22.259.263
<i>voorzieningen</i>			
voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's		223.000	223.000
onderhoudsegalisatievoorzieningen		6.706.117	7.192.115
door derden beklemde middelen met een spec. aanwendingsrichting		8.745.840	8.995.799
	subtotaal	15.674.957	16.410.914
<i>vaste schulden > 1 jaar</i>			
obligatieleningen			
onderhandse leningen			
pensioensfondsen en verzekeringsinstellingen binnenland			
banken en financiële instellingen binnenland		39.946.215	43.848.939
binnenlandse bedrijven			
waarborgsommen		295	295
	subtotaal	39.946.510	43.849.234
VLOTTENDE PASSIVA			
<i>vlottende schulden < 1 jaar</i>			
kasgeldleningen		0	8.000.000
bank- en giroaldi		0	0
overige schulden		10.090.039	8.232.914
	subtotaal	10.090.039	16.232.914
<i>overlopende passiva</i>			
overlopende passiva		7.880.755	5.310.075
	subtotaal	7.880.755	5.310.075
TOTAAL		98.498.998	104.062.399
borg- en garantstellingen aan natuurlijke en rechtspersonen		95.509.349	96.018.863

Grondslagen van waardering balans en resultaatbepaling

Inleiding

Onderstaande samenvatting van de grondslagen, waarop de financiële verslaglegging is gebaseerd, is bedoeld als leidraad voor een juiste interpretatie van de financiële overzichten. De uitgangspunten die bij het opstellen de jaarrekening gehanteerd zijn hebben betrekking op:

wettelijke bepalingen jaarverslaggeving in o.a.:

- het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten
- waarderingsgrondslagen;
- grondslagen ter bepaling van het saldo van de rekening van baten en lasten.

Waarderingsgrondslagen balans

ACTIVA

Vaste activa

Immateriële vaste activa

Als gevolg van een wijziging van het BBV worden bijdragen in activa van derden met ingang van 1 januari 2016 voortaan verantwoord onder de immateriële vaste activa. Tot en met jaarrekening 2015 werden de bijdragen in activa van derden verantwoord onder de financiële vaste activa. Voor de presentatie in jaarrekening 2016 zijn de vergelijkende cijfers van jaarrekening 2015 hierop aangepast. Verwerking van de wijziging heeft geen invloed op het resultaat gehad. De immateriële financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op basis van verkrijgings- of vervaardigingsprijs. De verkrijgingsprijs omvat de inkoopprijs en de bijkomende kosten. De vervaardigingsprijs omvat de aanschaffingskosten van de gebruikte grond- en hulpstoffen en de overige kosten, die rechtstreeks aan de vervaardiging kunnen worden toegerekend. In de vervaardigingsprijs kunnen voorts worden opgenomen een redelijk deel van de indirecte kosten. Rentekosten ten behoeve van vervaardiging van het actief worden niet geactiveerd. Vaste activa worden voor het bedrag van de investering geactiveerd. Daarnaast wordt bij de waardering van materiële vaste activa rekening gehouden met verminderingen in de vorm van ontvangen subsidies en bijdragen van derden, en onder aftrek van de afschrijvingen, en voor investeringen van voor 2003 onder aftrek van compensabele BTW zoals opgenomen in de beleidsnotitie invoering Wet BCF. Investerings vanaf 2004 zijn opgenomen exclusief compensabele BTW. Bij de materiële vaste activa wordt ten aanzien van activering en toegepaste afschrijvingen onderscheid gemaakt in investeringen met een economisch nut en investeringen in openbare ruimte met maatschappelijk nut.

Investerings met een economisch nut worden jaarlijks afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur. Investerings in de openbare ruimte met een maatschappelijk nut worden afgeschreven op basis van verwachte nuttigheidsduur en de afschrijvingstermijn hiervan wordt -indien mogelijk- zo kort mogelijk gehouden. Afschrijvingen en naar verwachting duurzame waardeverminderingen van vaste activa vinden plaats onafhankelijk van het resultaat van het boekjaar. Vanaf 2017 worden investeringen met maatschappelijk nut ook voortaan afgeschreven op basis van de verwachte gebruiksduur.

Overdracht bedrijfsvoeringsmiddelen aan MGD

Vanaf 1 januari 2016 is de ambtelijke samenwerking tussen de gemeente Sint-Michielsgestel en Boxtel gestart. Daartoe is de gemeenschappelijke regeling MijnGemeenteDichtbij (MGD) opgericht. De bedrijfsvoering voor de beide gemeenten vindt voortaan plaats door MGD. Op basis van de in het bedrijfsplan verwoorde uitgangspunten zijn de onroerende (bedrijfsvoering) eigendommen, bijvoorbeeld het gemeentehuis, achtergebleven bij de beide gemeenten. De vuilniswagens, de zoutstrooiers en de veegwagens zijn voor zover van toepassing achtergebleven bij de betreffende gemeente. Deze middelen zijn immers volledig verbonden aan de eigen specifieke gemeentelijke taak.

De overige bedrijfsvoeringsmiddelen zijn met terugwerkende kracht per 2 januari 2016 als eigendom overgedragen aan de GR. Dit geldt voor kantoorinventaris, ICT voorzieningen, tractiemiddelen, werkmaterieel, gereedschappen e.d.

Voor zover er nog een boekwaarde resteert bij de gemeenten van de over te dragen middelen is het eigendom overgenomen tegen boekwaarde. De middelen zonder boekwaarde zijn 'om niet' overgedragen. Voor Boxtel gaat het om een bedrag van € 2.281.479,82. De overdracht is vastgelegd in een verkoopovereenkomst d.d. 24 november 2016 en is gebaseerd op het besluit van het dagelijks bestuur van 15 november 2016. De overdracht is als vermindering op het betreffende activum verantwoord.

Financiële vaste activa

De financiële vaste activa zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Het bedrag verantwoord onder verstrekte geldleningen betreft het langlopende deel van de verstrekte leningen, conform de indeling naar rentetypische looptijd volgens de Wet Fido. Voor het overige verwijzen wij u naar de toelichting op de balans van de financiële vaste activa.

Vlottende activa

Vorraden

De in exploitatie genomen gronden en de onderhanden werken van de grondexploitatie zijn opgenomen tegen de historische aankoop prijs vermeerderd met de vervaardigingskosten inclusief bijgeschreven rente en overige exploitatiekosten en daarna verminderd met de opbrengst wegens gerealiseerde verkopen.

Toekomstige resultaat grondexploitatie

Op basis van de meejarige kostprijscalculatie wordt het resultaat op contante waarde berekend. Op het moment dat hier een negatief resultaat voorzien wordt, wordt hiervoor een verliesvoorziening opgenomen. Deze verliesvoorzieningen worden in mindering gebracht op de bruto waardering.

Uitzettingen, liquide middelen en overlopende activa

De vorderingen, liquide middelen en overlopende activa worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Debiteurenvorderingen worden gewaardeerd onder aftrek van een voorziening voor dubieuze debiteuren. Een dergelijke voorziening is beschikbaar voor vorderingen sociale zaken en waarborgsommen. De liquide middelen zijn vrij beschikbaar, tenzij uit de balans en toelichting op de balans anders blijkt.

PASSIVA

Vaste passiva

Eigen vermogen

Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserves (zonder bepaalde bestemmingen), de bestemmingsreserves en het gerealiseerd resultaat volgend uit de programmarekening.

Voorzieningen

1. De voorzieningen worden gevormd wegens:
 - verplichtingen en verliezen waarvan de omvang op balansdatum onzeker is, doch redelijkerwijs te schatten;
 - op balansdatum bestaande risico's ter zake van bepaalde te verwachten verplichtingen of verliezen waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten;
 - kosten die in een volgend begrotingsjaar zullen worden gemaakt, mits het maken van die kosten zijn oorsprong mede vindt in het begrotingsjaar of in een voorafgaand begrotingsjaar en de voorziening strekt tot gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren zijn gevormd ter gelijkmatige verdeling van lasten over een aantal begrotingsjaren.
2. Tot de voorzieningen worden ook gerekend van derden verkregen middelen die specifiek besteed moeten worden, met uitzondering van de voorschotbedragen ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen voor uitkeringen met een specifiek bestedingsdoel die dienen ter dekking van lasten van volgende begrotingsjaren en waarop bij niet-besteding een terugbetalingsverplichting rust;

3. Er worden geen voorzieningen gevormd voor jaarlijks terugkerende arbeidskosten gerelateerde verplichtingen van vergelijkbaar volume.

De voorzieningen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Conform artikel 44 lid 2 van het BBV worden (voorschot)bedragen met een specifiek bestedingsdoel ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen, en waarop een terugbetalingsverplichting rust, verantwoord onder de overlopende passiva. Overige ontvangen middelen van derden die niet aan deze criteria voldoen, blijven verantwoord onder de voorzieningen ontvangen middelen van derden ter specifieke besteding.

Vaste schulden

De vaste schulden zijn gewaardeerd tegen de nominale waarde. Voor de presentatie van de langlopende schulden is aangesloten bij de rentetypische looptijd volgend uit de Wet Fido en het BBV.

Vlottende passiva

Netto vlottende schulden en Overlopende passiva

De vlottende passiva worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Conform het BBV worden (voorschot)bedragen met een specifiek bestedingsdoel ontvangen van Europese en Nederlandse overheidslichamen, en waarop een terugbetalings-verplichting rust, verantwoord onder de overlopende passiva.

Niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en activa

Borg- en garantstellingen

Buiten de balansstelling is, onder de niet in de balans opgenomen rechten en verplichtingen en activa, het bedrag genoemd waarvoor de gemeente borg- of garantstellingen heeft afgegeven voor door derden op te nemen langlopende geldleningen.

Eigen bijdrage op grond van de Wmo

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (persoonsgebonden budget) is op grond van de Wmo een bijdrage verschuldigd.

De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. De informatie van het CAK (om privacy redenen beperkt) is ontoereikend om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen. Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen op grond van de Wmo geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. Dit betekent dat door de gemeenten geen zekerheden omtrent omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen.

Huurcontract Ursulacomplex

Met ingang van 2009 is met woonstichting St. Joseph een huurovereenkomst afgesloten voor het Ursulacomplex. Dit betreft een contract voor de duur van 20 jaar met een jaarlijkse indexering van 2,25% en een extra huurverhoging in 2014 en 2019. Dit betekent een huurverplichting over de resterende periode (2017 tot en met 2028) van € 3.645.486

Vennootschapsbelasting (Vpb)

Met ingang van boekjaar 2016 heeft wijziging van de Wet op de vennootschapsbelasting plaatsgevonden waardoor gemeenten belastingplichtig kunnen worden voor de Vennootschapsbelasting (Vpb). Op grond van artikel 40b van het BBV wordt een eventueel recht op verliescompensatie opgenomen in de jaarrekening in het onderdeel Niet uit de balans blijvende verplichtingen en activa.

Op basis van diverse handreikingen heeft inventarisatie van activiteiten plaatsgevonden om te beoordelen of sprake is van een belastingplicht. Conclusie hiervan is dat sprake is van niet-onderworpenheid dan wel sprake is van een objectieve vrijstelling of voor een beperkt aantal activiteiten onder omstandigheden sprake is van een risico op onderworpenheid.

Voor boekjaar 2016 leidt dit tot de volgende fiscale positie:

Onzekerheid juistheid & volledigheid opbrengsten eigen bijdragen WMO

(Kadernota rechtmatigheid van de Commissie BBV)

Een aanvrager van een voorziening, hulp in de huishouding of een financiële tegemoetkoming (PGB: persoonsgebonden budget) is op grond van de WMO een bijdrage verschuldigd. De wetgever heeft bepaald dat de berekening, oplegging en incasso van deze eigen bijdrage wordt uitgevoerd door het CAK. Het CAK verstrekt aan de gemeenten een totaaloverzicht waarbij maandelijks afstorting plaatsvindt van de geïncasseerde bijdragen.

De gemeente kan op deze overzichten van het CAK wel de aantallen personen, soort en omvang van de zorgverlening beoordelen met de eigen WMO-administratie. Probleempunt is dat door het ontbreken van inkomensgegevens op deze overzichten de informatie over de eigen bijdrage ontoereikend is om als gemeente de juistheid op persoonsniveau en volledigheid van de eigen bijdragen als geheel te kunnen vaststellen.

Door de systematiek te kiezen van het vaststellen van de eigen bijdragen door het CAK, heeft de wetgever in feite bepaald, dat de verantwoordelijkheid voor de juistheid en volledigheid van de eigen bijdragen geen gemeentelijke verantwoordelijkheid is. De gemeente heeft daarmee geen inzicht in de opgelegde bedragen. Dat betekent dat door de gemeente geen zekerheden over omvang en hoogte van de eigen bijdragen kunnen worden verkregen als gevolg van het niet kunnen vaststellen van de juistheid op persoonsniveau, zoals hiervoor is toegelicht.

Grondslagen ter bepaling van het saldo van de rekening van baten en lasten

De lasten en baten worden tegen nominale waarde zoveel mogelijk toegerekend aan de periode waarop ze betrekking hebben (matching principe). De lasten in de programmarekening zijn opgenomen op basis van historische kosten. Verliezen zijn verantwoord op het moment dat deze voorzienbaar zijn.

Winsten worden eerst verantwoord nadat deze daadwerkelijk gerealiseerd zijn (voorzichtigheidsbeginsel). De afschrijvingen worden conform de voorgeschreven afschrijvingstermijnen berekend.

Wijzigingen in het Besluit Begroting en Verantwoording (BBV)

Bij besluiten van: 25 juni 2013, 13 december 2013, 16 juli 2014, 21 januari 2015, 15 mei 2015 en: 5 maart 2016 is het BBV gewijzigd.

Daarnaast heeft de Commissie BBV in november 2014 de Notitie riolering gepubliceerd. De jaarrekening is opgemaakt met inbegrip van deze stelselwijzigingen. Verwerking van de stelselwijzigingen heeft plaatsgevonden in jaarrekening 2014. Onderstaand volgt een korte toelichting op de gewijzigde onderdelen vanaf jaarrekening 2014 als gevolg van de wijzigingen in het BBV.

Daarnaast heeft de Commissie BBV de Notitie grondexploitatie 2016 gepubliceerd.

In de Notitie grondexploitatie 2016 geeft de Commissie BBV een aantal eerder gedane dwingende uitspraken (richtlijnen) opgenomen over o.a. de verwerking van de balanspost (nog) niet in exploitatie genomen gronden. Strekking van de richtlijn is dat gronden waarvoor op korte termijn (nog) geen stellig voornemen tot ontwikkeling bestaat, deze gronden worden geactiveerd in de balans onder de materiële vaste activa, onderdeel gronden en terreinen. Verwerking hiervan heeft al eerder plaatsgevonden in jaarrekening 2014.

Investerings in riolering

Op grond van artikel 35 lid 1 worden investeringen waarvoor een heffing wordt geheven per 1 januari 2014 afzonderlijk opgenomen in de balans in het onderdeel Investerings met een economisch nut waarvoor een heffing wordt geheven. De herziene presentatiewijze heeft geen effecten op het vermogen en het resultaat. Tot en met jaarrekening 2013 werden deze activa verantwoord in het onderdeel Investerings met een economisch nut.

Notitie riolering van de Commissie BBV

In november 2014 is de nieuwe notitie riolering gepubliceerd door de Commissie BBV. De notitie riolering heeft voor de jaarrekening van decentrale overheden een dwingend voorgeschreven richtlijn hoe om te gaan met reeds aanwezige bestemmingsreserves riolering én afval. Op grond van de Notitie riolering worden bestemmingsreserves, die hoofdzakelijk zijn ontstaan uit tijdelijke overschotten op ontvangen heffingen wegens nog niet bestede of uitgestelde lasten voor groot onderhoud, aangemerkt als een niet onderbouwde voorziening volgens artikel 44 lid 2 BBV. Volgens de Notitie riolering is sprake van een stelselwijziging per 31 december 2014. Deze stelselwijziging is in jaarrekening 2014 verwerkt als een directe vermogensmutatie: per einde boekjaar zijn de voormalige bestemmingsreserves overgeboekt naar de voorzieningen. De stelselwijziging heeft geen invloed op het resultaat.

Schatkistbankieren

Met de invoering van de Wet Houdbare Overheidsfinanciën (Wet HOF) zijn decentrale overheden verplicht om tijdelijk overtollige liquide middelen aan te houden in de schatkist van het Rijk door middel van een depositovorm of rekening-courant. Op grond van artikel 52-c van het BBV is in de toelichting op de balans (onder de Overige gegevens) de rapportage over toepassing van het schatkistbankieren in het jaar 2015 opgenomen.

Paragraaf Verbonden partijen

Als gevolg van de wijzigingen in het BBV en nieuwe Notitie Verbonden partijen van november 2014 van de Commissie BBV is de inhoud en verplicht op te nemen informatie van verbonden partijen gewijzigd ten opzichte van voorgaande jaren. Vanaf jaarverslag & jaarrekening 2014 is de paragraaf verbonden partijen hierop aangepast en opgenomen in het onderdeel Jaarverslag.

Structureel en reëel evenwicht

Als gevolg van aanpassing van de Gemeentewet (art. 189 en 203) heeft aanpassing plaatsgevonden

van het begrip 'evenwicht' naar het begrip 'structureel en reëel evenwicht'. Doelstelling van de wetgever is het benadrukken dat in de begroting tegenover structurele lasten ook structurele baten (dekking) dient te staan. Inzicht hierin maakt onderdeel uit van het toezichtskader.

Verplichte opname van financiële kengetallen

De Adviescommissie vernieuwing Besluit Begroting en Verantwoording (BBV) provincies en gemeenten heeft in 2014 voor zijn advisering een zevental uitgangspunten opgesteld, waarbij de rode draad is de versterking van de horizontale verantwoording. Voor de uitwerking van de adviezen is een stuurgroep ingesteld bestaande uit vertegenwoordigers van onder meer BZK, Financiën, de VNG, het IPO en de commissie BBV. Een eerste resultaat is inmiddels vastgesteld. Het betreft de invoering van een verplichte basis set van vijf financiële kengetallen in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing voor de begroting vanaf 2016 en de jaarrekeningstukken vanaf 2015 bestaande uit:

- Netto schuldquote
- Netto schuldquote gecorrigeerd voor alle verstrekte leningen
- Solvabiliteitsratio
- Kengetal grondexploitatie
- Structurele exploitatieruimte
- Belastingcapaciteit

Het opnemen van deze vijf financiële kengetallen is een eerste stap op invoering van de overige aanbevelingen van de Adviescommissie vernieuwing BBV en bedoeld om de financiële positie meer inzichtelijk te maken voor raadsleden. Verwerking in de begroting en de jaarrekening van de overige aanbevelingen vindt vanaf 2017 plaats.

Immateriële vaste activa

Met de wijziging van artikel 34 van 5 maart 2016 worden de bijdragen in activa van derden per 1 januari 2016 voortaan verantwoord onder de immateriële vaste activa. De doelstelling hiervan is de verslaggevingsregels uit het BBV beter te laten aansluiten bij de grondslagen voor de berekening van het EMU-saldo. De vergelijkende cijfers van jaarrekening 2015 zijn hierop aangepast. Het her-rubriceren van deze post heeft geen invloed op het resultaat.

Vennootschapsbelasting

Per 1 januari 2016 zijn overheidslichamen voortaan belastingplichtig voor de vennootschapsbelasting (Vpb). Om te beoordelen of voor de gemeente sprake kan zijn van heffing van vennootschapsbelasting, heeft een inventarisatie van activiteiten plaatsgevonden. De activiteiten zijn verdeeld naar een clusterindeling. Per cluster van activiteiten is vastgesteld of sprake is van een onderneming. Voor de Vpb is sprake van een onderneming indien cumulatief sprake is van:

1. Een duurzame samenwerking van kapitaal en arbeid, en:
2. waarmee deelgenomen wordt aan het economisch verkeer, en:
3. waarmee winst wordt beoogd.

Het winstoogmerk wordt geacht reeds aanwezig te zijn indien structureel overschotten worden behaald of als incidenteel overschotten worden behaald waaraan een bescheiden bestaan kan worden ontleend en in concurrentie wordt getreden dan wel te verwachten is. Indien één van deze drie eisen ontbreekt, is er *geen* sprake van een onderneming. De gemeente is dan niet onderworpen aan de Vpb.

Onderneming

Als er *wel* sprake is van een onderneming, dan is de gemeente voor deze activiteit in principe onderworpen aan de Vpb, maar kan er mogelijk een vrijstelling van toepassing zijn of sprake zijn van een niet-ondernemingssfeer. Dit heeft direct een aantal gevolgen:

- Er dient voor de ondernemingsactiviteit vermogensetikettering plaats te vinden en een openingsbalans opgesteld te worden: dit is het toerekenen van activa en passiva waarmee de ondernemingsactiviteit gerealiseerd wordt en:
- Er dient een aangifte Vpb gedaan worden op basis van een fiscale winstbepaling. Indien voor een activiteit sprake is van een onderneming, dient voortaan in algemene zin dus aan fiscale administratieve vereisten voldaan te worden.

Normaal vermogensbeheer

Belangrijk aandachtspunt bij de toetsing van een activiteit of er sprake is van onderneming, is het normaal vermogensbeheer. Uit de jurisprudentie kan worden afgeleid dat het zogenoemd normaal vermogensbeheer geen onderneming vormt. De reden daarvoor is dat de factor arbeid ontbreekt, waardoor geen sprake is van een organisatie van kapitaal én arbeid. Dit doet zich bij de gemeente voornamelijk voor bij het onder bepaalde omstandigheden verhuren van vastgoed, en zijn dan niet onderworpen aan Vpb.

Vrijstellingen

Voordat daadwerkelijk sprake kan zijn van een Vpb-heffing, kan mogelijk nog sprake zijn van een vrijstelling. De vrijstellingen zijn onder te verdelen in subjectieve en objectieve vrijstellingen. De subjectieve vrijstellingen zijn limitatief benoemd in de Wet Vpb en voor de gemeente niet bereikbaar. Deze zijn van toepassing voor academische ziekenhuizen, onderwijs en onderzoek en zeehavenbeheerders. Wel kan voor de betreffende ondernemingsactiviteit van de gemeente mogelijk sprake zijn van objectieve vrijstellingen. Dit zijn vrijstellingen voor:

- Interne activiteiten en quasi-inbesteden
- Overheidstaken
- Samenwerkingsverbanden

De objectieve vrijstellingen zijn van rechtswege van toepassing. De vrijstelling houdt in dat de winst die direct toerekenbaar is aan de vrij te stellen activiteit, van rechtswege wordt vrijgesteld van heffing. In deze situatie is er voor de betreffende activiteit dus wel sprake van een onderneming en winst, maar komt het dus niet tot een Vpb-heffing. Wel blijft de gemeente verplicht om aangifte Vpb te doen.

Conclusie Vpb-plicht

De resultaten van de clustering van activiteiten (vanuit de inventarisatie) leiden er toe dat:

- Over het algemeen sprake is van niet-onderworpenheid aan Vpb (geen Vpb-plicht) of sprake is van een objectieve vrijstelling en:
- Voor een aantal activiteiten onder omstandigheden sprake kan zijn van een risico op onderworpenheid aan Vpb.

Voor het boekjaar 2016 is een fiscale openingsbalans of het doen van een aangifte Vpb daarom niet van toepassing. Daaruit volgt dat op basis van de inventarisatie en gehanteerde uitgangspunten evenmin sprake is van een mogelijke verliescompensatie in de toekomst.

Toelichting op de balans

ACTIVA

VASTE ACTIVA

<i>immateriële vaste activa</i>	31-12-16	31-12-15
bijdrage aan activa van derden	67.148	78.398
onderzoek ontwikkeling actief	34.283	0
	101.430	78.398

Toelichting:

boekwaarde per 1 januari	78.398	141.862
bij: vermeerderingen	36.889	27.389
af: verminderingen	0	0
af: afschrijvingen	13.856	90.853
boekwaarde per 31 december	101.430	78.398

<i>materiële activa</i>	31-12-16	31-12-15
--------------------------------	-----------------	-----------------

<i>economisch nut:</i>		
gronden en terreinen	1.912.952	1.918.186
woonruimten	87.176	91.035
bedrijfsgebouwen	36.773.151	39.086.236
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	3.652.628	2.181.740
vervoermiddelen	295.951	813.279
machines, apparaten en installaties	627.587	1.686.395
overige materiële vaste activa	37.380	468.849

economisch nut, waarvoor ter bestrijding van kosten een heffing wordt geheven:

bedrijfsgebouwen	167.078	184.308
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	19.279.560	17.729.620
vervoermiddelen	191.979	98.717
machines, apparaten en installaties	149.657	170.310
overige materiële vaste activa	156.929	253.301

maatschappelijk nut in de openbare ruimte:

gronden en terreinen	12.941	13.914
grond-, weg- en waterbouwkundige werken	4.055.743	5.673.109
	67.400.714	70.368.998

Toelichting:

boekwaarde per 1 januari	70.368.998	71.937.939
bij: vermeerderingen	5.439.857	4.811.461
af: verminderingen	4.285.915	0
af: afschrijvingen	4.122.226	6.380.402
boekwaarde per 31 december	67.400.714	70.368.998

<i>financiële activa</i>	31-12-16	31-12-15
---------------------------------	-----------------	-----------------

deelnemingen	137.532	137.532
leningen aan woningcorporaties	5.763.478	6.549.993
overige langlopende leningen	3.828.435	4.759.461
	9.729.444	11.446.986

Toelichting:

boekwaarde per 1 januari	11.446.986	15.780.865
bij: vermeerderingen	149.324	176.713

af: verminderingen	0	0
af: afschrijvingen	0	0
af: aflossingen	1.866.866	4.510.593
boekwaarde per 31 december	9.729.444	11.446.986

VLOTTENDE ACTIVA

voorraden	31-12-16	31-12-15
niet in exploitatie genomen bouwgronden	0	0
overige grond- en hulpstoffen	0	10.123
bouwgronden in exploitatie	8.339.979	8.193.366
	8.339.979	8.203.489
Toelichting:		
boekwaarde per 1 januari	18.647.328	18.833.642
af: genomen verliesvoorzieningen begin jaar	10.443.839	11.654.955
balanswaarde per 1 januari	8.203.489	7.178.687
bij: vermeerderingen	1.464.655	3.797.567
af: verminderingen	1.081.997	3.983.881
boekwaarde per 31 december	19.029.986	18.647.328
af: genomen verliesvoorzieningen einde jaar	10.690.007	10.443.839
balanswaarde per 31 december	8.339.979	8.203.489

Op basis van artikel 52d BBV is de ontwikkeling per complex als volgt:

In Goede Aarde 2e fase

boekwaarde per 1 januari	3.722.265
bij: vermeerderingen rekeningjaar	259.270
af: verminderingen rekeningjaar	124.999
boekwaarde per 31 december	3.856.537
geraamde kosten na rekeningjaar	1.240.444
geraamde opbrengsten rekeningjaar	3.038.998
verwacht eindresultaat op eindwaarde (+ = verlies)	2.057.983

Princenlant

boekwaarde per 1 januari	1.009.482
bij: vermeerderingen rekeningjaar	73.857
af: verminderingen rekeningjaar	500
boekwaarde per 31 december	1.082.839
geraamde kosten na rekeningjaar	877.511
geraamde opbrengsten rekeningjaar	1.459.500
verwacht eindresultaat op eindwaarde (+ = verlies)	500.850

Bedrijventerrein Vorst

boekwaarde per 1 januari	8.508.734
bij: vermeerderingen rekeningjaar	326.744
af: verminderingen rekeningjaar	319.590
boekwaarde per 31 december	8.515.888
geraamde kosten na rekeningjaar	7.305.724
geraamde opbrengsten rekeningjaar	11.369.559
verwacht eindresultaat op eindwaarde (+ = verlies)	4.452.053

Van Salmstraat, spoorzone Ladonk

boekwaarde per 1 januari	5.396.723
bij: vermeerderingen rekeningjaar	177.998
af: verminderingen rekeningjaar	0
boekwaarde per 31 december	5.574.721
geraamde kosten na rekeningjaar	946.723
geraamde opbrengsten rekeningjaar	1.900.160
verwacht eindresultaat op eindwaarde (+ = verlies)	4.621.284

Gehanteerde parameters:

Opbrengsten, jaarlijkse stijging	0,00%
Civieltechnische en plankosten, jaarlijkse stijging	2,00%
Rente kapitaal	2,85%

uitzettingen < 1 jaar	31-12-16	31-12-15
btw-compensatiefonds	5.961.551	3.191.398
overige vorderingen openbare lichamen	1.073.899	569.096
verstekte kasgeldleningen	0	0
debiteuren	1.338.961	1.705.758
overige vorderingen	27.057	721.407
overige uitzettingen < 1 jaar	951.641	5.500.000
	9.353.109	11.687.658

liquide middelen en overlopende activa	31-12-16	31-12-15
kas-, bank- en giroaldi	704.406	447.592
middelen SVN	1.722.455	1.698.199
voortuitbetalingen	0	202
overlopende activa	1.147.462	130.878
	3.574.322	2.276.871

Op basis van artikel 52c BBV kan inzake de verantwoording schatkistbankieren het volgende worden vermeld (bedragen x € 1.000):

	2016	2015
Begrotingstotaal verslagjaar	97.895	89.883
Drempelbedrag	734	674

Kwartaalcijfer buiten 's Rijks schatkist aangehouden middelen

1e kwartaal	722	864
2e kwartaal	517	566
3e kwartaal	310	875
4e kwartaal	302	805

PASSIVA**VASTE PASSIVA**

eigen vermogen / reserves	31-12-16	31-12-15
algemene reserve	6.986.546	6.640.843
bestemmingsreserves tbv egalisatie	0	0
overige bestemmingsreserves ter dekking kapitaallasten	7.002.939	7.257.379
overige bestemmingsreserves algemeen	6.579.636	6.532.825
resultaat na bestemming	4.337.616	1.828.216
	24.906.737	22.259.263

Toelichting:

saldo per 1 januari	22.259.263	25.752.437
bij: bespaarde rente	320.809	368.516
bij: toevoeging algemene reserve	1.018.726	856.662
bij: toevoeging overige bestemmingsreserves	1.391.401	2.427.695
bij: resultaat na bestemming	4.337.616	1.828.216
af: onttrekking algemene reserve	2.501.239	4.011.517
af: dekking kapitaallasten	1.042.216	3.083.920
af: onttrekking overige bestemmingsreserves	877.624	1.878.826
saldo per 31 december	24.906.737	22.259.263

voorzieningen	31-12-16	31-12-15
voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	223.000	223.000
onderhoudsegalisatievoorzieningen	6.706.117	7.192.115
door derden bekleemde middelen met een spec. aanwendingsrichting	8.745.840	8.995.799
	15.674.957	16.410.914

Toelichting:		
saldo per 1 januari	16.410.914	16.173.523
bij: toevoegingen voorzieningen voor verplichtingen, verliezen en risico's	346.912	537.979
bij: toevoegingen onderhoudsegalisatievoorzieningen	2.130.524	1.789.976
bij: toevoegingen voorzieningen spec. aanwendingsrichting	130.722	342.839
af: aanwendungen	2.603.777	1.463.672
af: vrijgevalen bedragen	571.849	2.228.112
af: mutatie verliesvoorzieningen	168.488	-1.258.382
saldo per 31 december	15.674.957	16.410.914

vaste schulden > 1 jaar	31-12-16	31-12-15
saldo opgenomen geldleningen	39.946.215	43.848.939
waarborgsommen	295	295
	39.946.510	43.849.234

Toelichting:		
saldo per 1 januari	43.849.234	49.273.522
bij: opgenomen geldleningen	0	0
af: aflossing geldleningen	3.902.724	5.424.288
saldo per 31 december	39.946.510	43.849.234
rentelast vaste geldleningen	1.636.097	1.850.089
gemiddeld rentepercentage vaste geldleningen	3,90%	3,97%

VLOTTENDE PASSIVA

vlottende schulden < 1 jaar	31-12-16	31-12-15
kasgeldleningen	0	8.000.000
crediteuren	9.162.068	3.770.760
nog te betalen posten algemeen	0	2.216.184
vennootschapsbelasting	0	0
overige schulden	927.972	2.245.970
	10.090.039	16.232.914

overlopende passiva	31-12-16	31-12-15
vooruitontvangen subsidies	5.565.241	4.556.179
vooruitontvangen bedragen	9.934	21.236
te betalen rente geldleningen	669.226	732.159
waarborgsommen	0	500
overige af te rekenen posten	1.636.354	0
	7.880.755	5.310.075

Verloopoverzicht per ontvangen subsidie en uitkering					
subsidienaam	saldo 01-01-2016	toevoeging	bestede bedragen	vrijval	saldo 31-12-2016
subsidie geluidssanering	155.000	0	0	155.000	0
subsidie onderwijsachterstandenbeleid	265.996	284.888	243.978	0	306.906
subsidie bodemsanering	35.000	0	20.000	0	15.000
subsidie ISV geluid	135.000	0	0	135.000	0
subsidie landschappen van allure	3.910.782	1.731.904	399.351	0	5.243.335
subsidie zwerfafval Nedvang	40.074	0	40.074	0	0
subsidie Food4Bees	14.327	1.632	15.959	0	0
TOTAAL	4.556.179	2.018.424	719.362	290.000	5.565.241

WNT-verantwoording

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de volgende op Gemeente Boxtel van toepassing zijnde regelgeving: het algemene WNT-maximum. Volgens de wet worden voor gemeenten specifiek de secretaris en griffier als topfunctionaris aangemerkt. Gevolg hiervan is dat de bezoldiging van deze functionarissen moet worden opgenomen in het jaarverslag.

Het wettelijk bezoldigingsmaximum in 2016 voor gemeenten bedraagt € 179.000. Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte.

Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen (bedragen x € 1)	drs. H.A.M. van Berkel	Ir. V.M.E. van den Broek
Functie(s)	secretaris	griffier
duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
omvang dienstverband (in fte)	1,00	0,89
Gewezen topfunctionaris	nee	nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja	ja
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	n.v.t.	n.v.t.
Individueel WNT-maximum 2016	179.000	159.310
Bezoldiging 2016		
Beloning	79.186	67.160
Belastbare onkostenvergoedingen	8.210	136
Beloningen betaalbaar op termijn	14.226	8.725
Subtotaal	101.621	76.021
-/- onverschuldigd betaald bedrag	0	0
Totaal bezoldiging 2016	101.621	76.021
Motivering indien overschrijding	n.v.t.	n.v.t.
Gegevens 2015		
Bezoldiging leidinggevende topfunctionarissen (bedragen x € 1)		Ir. V.M.E. van den Broek
Functie(s)	drs. J.K. Fraanje	griffier
duur dienstverband in 2015	secretaris	1/1 - 31/12
omvang dienstverband (in fte)	1/1 - 31/12	0,89
	1,00	
Bezoldiging 2015		
Beloning	99.424	64.593
Belastbare onkostenvergoedingen	4.424	235
Beloningen betaalbaar op termijn	18.277	18.731
Totaal bezoldiging 2015	122.125	83.560
Individueel WNT-maximum 2015	178.000	158.420

Overige gegevens

Gebeurtenissen na balansdatum

Accountantsverklaring

Bijlagen

Kostenverdeling- en toerekening

MijnGemeenteDichtbij

De bedrijfsvoeringsbudgetten van de gemeenten Boxtel en Sint-Michielsgestel zijn als volgt ingebracht bij MGD:

Begrote bijdrage MijnGemeenteDichtbij (bedragen x € 1.000)	Boxtel	Sint-Michielsgestel	Totaal
Primitief begroot	15.826	11.930	27.756
Indexering 2016	128	89	217
WA-premie terug naar gemeenten	-44	-70	-114
VNG-contributie terug		-37	-37
Budget sociaal domein		158	158
totaal begroot	15.910	12.070	27.980

Uiteindelijk zijn bij beide gemeenten de volgende bedragen in rekening gebracht:

Definitieve bijdrage MijnGemeenteDichtbij (bedragen x € 1.000)	Boxtel	Sint-Michielsgestel	Totaal
Totaal exclusief BTW	15.812	11.996	27.808
BTW, 21%	3.321	2.519	5.840
Totaal inclusief BTW	19.133	14.515	33.648
aandeel kostenverhogende BTW	66	126	192

Het bedrag van bijna € 16,0 miljoen is door Boxtel toegerekend aan de 30 beleidsproducten en wel als volgt:

Beleidsproduct (bedragen x € 1.000)	Begroot	Werkelijk
42. Plattelandsvernieuwing	168	174
61. Afval	705	728
63. Riolering	604	624
65. Milieu	562	581
Programma 01. Duurzaamheid	2.039	2.107
31. Economische aangelegenheden	281	290
32. Parkeren	89	92
35. Grondexploitaties	745	136
72. Ruimtelijke ontwikkelingen	1.405	1.453
Programma 02. Economische stimulering	2.520	1.971
01. Maatschappelijke voorzieningen	36	37
20. Sport	143	148
22. Recreatie	184	190
24. Kunst	93	96
26. Monumentenzorg en oudheidkunde	53	55
40. Groenbeheer	1.122	1.160
51. Beheer openbare ruimte	1.268	1.311

53. Verkeersmaatregelen	751	776
70. Volkshuisvesting	142	146
Programma 03. Prima woonomgeving	3.792	3.919
03. Maatschappelijk werk	191	198
07. Jeugdzorg	252	261
11. Onderwijs	728	752
13. Inkomensvoorziening	2.008	2.076
15. Participatie	389	402
17. WMO	888	918
19. Volksgezondheid	21	22
Programma 04. Maatschappelijke ontwikkeling	4.477	4.629
33. Beheer onroerend goed	-106	-110
44. Begraafplaatsen	98	101
80. Bestuur	1.405	1.453
82. Basisregistraties	1.141	1.180
84. Openbare orde en veiligheid	448	463
90. Algemene dekkingsmiddelen	96	99
Programma 05. Modern meewerkend bestuur	3.082	3.186
ALGEHEEL TOTAAL	15.910	15.812

De begrote inbreng van uren voor grondexploitatie was niet realistisch. Tot en met 2015 waren de uren Grondexploitaties en Eigendommen niet voor publieke dienst op een gezamenlijke post begroot. In de nieuwe begrotingsopzet vanaf 2016 valt Grondexploitaties onder programma 2 Economische stimulering en Eigendommen niet voor publieke dienst valt onder het beleidsproduct Beheer onroerend goed opgenomen onder programma 5 Modern meewerkend bestuur.

De jaarrekening 2016 van MGD sluit af met een positief rekeningresultaat van € 172.000. Dit resultaat bestaat uit de volgende onderdelen:

Omschrijving	Bedragen x € 1.000
Personeelskosten	-79
Huisvesting/facilitair	305
Automatisering/I&A	-87
Tractie	-41
Overige	74
Totaal	172

Met betrekking tot huisvesting/facilitair kan het volgende worden opgemerkt: GR MijnGemeenteDichtbij huurt van de gemeenten de beide gemeentehuizen, de beide gemeentewerven en de locatie Ursula. De gemeenten hebben het hiervoor begrote bedrag in rekening gebracht en dit was minder dan de raming die hiervoor beschikbaar was. Hierdoor is een resultaat op huurkosten ontstaan. Voorts is minder dan begroot besteed aan inkoop van diverse goederen en diensten.

Bestemming resultaat MGD

Het batige exploitatieresultaat van afgerond € 172.000 is naar rato niet in rekening gebracht bij de beide gemeenten. Dit is 0,61% minder dan er begroot was. Dit geeft voor Boxtel een positief resultaat van € 98.000 en voor Sint-Michielsgestel een positief resultaat van € 74.000.

Overzicht reserves en voorzieningen, inclusief omschrijving en doel

Naam reserve/voorziening	Saldo 31-12-2016	Inflatie- correctie	Toe- voeging	Ont- trekking	Saldo 31-12-2016
ALGEMENE RESERVE:					
72989790 Jaarresultaat na bestemming	1.828.216		4.337.616	1.828.216	4.337.616
72989900 Algemene Reserve	6.640.842		2.846.942	2.501.239	6.986.545
	8.469.058	0	7.184.558	4.329.455	11.324.162
BESTEMMINGSRESERVES:					
72981510 Investeringsbudget infrastructuur stedelijk gebied	1.908.597	66.801		157.988	1.817.410
72981870 Parkeervoorzieningen	135.000		10.000		145.000
72982070 Groenbeheer	164.974				164.974
72982540 Plattelandsvernieuwing	1.144.134		384.494	153.276	1.375.352
72983210 Onderwijs IHP algemeen (kapitaallasten)	5.179.781	181.292	88.276	479.197	4.970.152
72983520 Realisatie buitenschoolse kinderopvang	204.244	7.149		7.740	203.652
72983810 Lokaal Herstructureringsfonds Boxtel	567.199			12.025	555.174
72983890 Onderhoud gemeentelijke gebouwen	372.529		159.559	206.041	326.047
72983900 Verbouwing Ursula	346.570	12.130	49.834	74.422	334.112
72984500 Grondexploitatie	473.112		178.424	448.361	203.175
72985230 Sportpark ODC (kapitaallasten)	108.699	3.804		37.859	74.644
72985620 Dommelbad (kapitaallasten)	1.414.038	49.491		43.151	1.420.378
72987150 Inrichting centrum jeugd en gezin	4.047	142		4.189	0
72987920 Werk en Inkomen	41.841	-41.841			0
72987920 Sociaal Domein	631.243	41.841	336.784	9.868	1.000.000
72988450 Duurzame ontwikkeling	488.327		151.820	48.053	592.094
72988750 Ruimtelijke plannen/antérieure overeenkomsten	315.307		32.210		347.516
72989901 Renteveroordeel SVN-lening	290.564			237.670	52.894
	13.790.205	320.809	1.391.401	1.919.839	13.582.575
Totaal algemene en bestemmingsreserves	22.259.263	320.809	8.575.959	6.249.294	24.906.737
VOORZIENINGEN:					
72990120 Nazorg Vlagheide (Stadsgewest)	223.000				223.000
72991510 Wegenbeheer	1.780.473		995.450	1.481.122	1.294.800
72991514 Kunstwerken	387.067		131.602	101.330	417.339
72991630 Openbare verlichting	214.766		275.149	245.521	244.394
72991830 Verkeersregelininstallaties	0		150.000		150.000
72993020 Legaat van Cooth	1.049.839		-168.612		881.227
72993210 Onderhoud onderwijs	716.908			166.745	550.163
72993211 MOP Wilgenbroek binnenzijde	232.492		66.922	29.802	269.612
72993890 Onderhoud gebouwen	0				0
72993901 Onderhoud Gemeentehuis	0				0
72994510 Tekort plan In Goede Aarde	2.139.076			160.990	1.978.086
72994550 Tekort plan Princenlant	498.836			17.434	481.402
72994600 Tekort plan Vorst	3.685.646		190.134		3.875.780
72994610 Tekort plan Spoorzone Van Salmstraat	4.120.281		234.458		4.354.739
72995120 Onderhoud sportaccommodaties	550.945		162.240	450.200	262.985
72995620 Onderhoud Dommelbad	414.962		59.512	18.654	455.820
72995750 Speelvoorzieningen	32.674		121.383	122.697	31.360

Naam reserve/voorziening	Saldo	Inflatie-	Toe-	Ont-	Saldo
72997070 St. Jan's Baptistfonds	8.659		195		8.854
72997430 Dubieuze debiteuren SZ	608.011		-67.126		540.884
72998010 Schenking Dr. Hoekstichting	30.723				30.723
72998260 Egalisatie reinigingstarieven	1.966.925			44.011	1.922.914
72998310 Egalisatie rioolheffing	868.284			336.670	531.614
72998311 Vervanging riolering	5.071.368		299.139		5.370.507
72998312 Groot onderhoud rioolbeheer	2.861.829		168.266	450	3.029.645
72998820 Handhaving Wonen	10.554		-10.554		0
Totaal voorzieningen	27.473.318	0	2.608.157	3.175.627	26.905.848
Totaal voorzieningen (exclusief afdekking verliezen e.d.)	11.062.404		346.912	178.424	11.230.891
netto voorzieningen	16.410.914		2.261.245	2.997.203	15.674.957
TOTAAL RESERVES EN VOORZIENINGEN	49.732.581	320.809	11.184.115	9.424.921	51.812.585

Omschrijving	Door de raad vastgesteld doel
Algemene reserve	
Algemene Reserve	Opvangen van alle niet afgedekte financiële risico's.
Bestemmingsreserves	
Afdekking kapitaallasten	
Investeringsbudget infrastructuur stedelijk gebied	Financiering van grote investeringen in het stedelijk gebied (dus niet buitengebied) inclusief projecten voor parkeren en fietsverkeer.
Onderwijs IHP algemeen (kapitaallasten)	Financiering van investeringen in onderwijsgebouwen.
Sportaccommodaties (kapitaallasten)	Financiering van investeringen in sportaccommodaties.
Dommelbad (kapitaallasten)	Financiering van investering van zwembad.
Sportpark ODC (kapitaallasten)	Financiering van investeringen ODC-complex.
Verbouwing Ursula	Dekking deel kapitaallasten verbouwing frontoffice Ursulacomplex.
Inrichting centrum jeugd en gezin	Dekking kapitaallasten inrichting Centrum Jeugd en Gezin.
Overige bestemmingsreserves	
Investeringsbudget grootschalige infrastructuur	Het beschikbaar hebben van middelen om zelf een bijdrage te kunnen leveren in de oplossing van de problematiek van de GSI naast de bijdragen die nodig zijn van andere overheden.
Parkeervoorzieningen	Aanvragers van een bouwvergunning die niet kunnen voldoen aan de parkeernorm van het gebied laten meebetalen in de aanleg van parkeerplaatsen elders.
Duurzame ontwikkeling	Mogelijk maken dat activiteiten in meerdere jaren kunnen worden uitgevoerd zonder dat door budgetspelregels de beschikbare jaarbudgetten vervallen.
Realisatie buitenschoolse kinderopvang	Financiering van te realiseren kinderopvang en buitenschoolse opvang in de nog te bouwen brede scholen.
Plattelandsvernieuwing	Mogelijk maken dat activiteiten in meerdere jaren kunnen worden uitgevoerd zonder dat door budgetspelregels de beschikbare jaarbudgetten vervallen.
Werk en Inkomen	Middelen kunnen worden ingezet om bezuinigingen op het terrein van sociale zaken te kunnen opvangen. Voorts kan onttrekking plaatsvinden voor personele capaciteit en projecten op het brede terrein van werk en inkomen. Reserve gaat in 2016 op in de reserve Sociaal Domein.
Sociaal Domein	Instellen van een buffer voor het opvangen van risico's op het sociaal domein.
Groenbeheer	Mogelijk maken dat overschotten op openbaar groen kunnen worden aangewend voor tekorten en voor nog te realiseren beleidsdoelstellingen van het geldende Groenbeleidsplan.
Onderhoud gemeentelijke gebouwen	Onderhoud gemeentehuis en overige gemeentelijke gebouwen.

Rentevoordeel SVN-lening	Revitalisering in Selissenwal. Inmiddels ingezet voor de herinrichting van de Van Randerodestraat.
Grondexploitatie	Buffer voor de risico's in de grondexploitatie.
Lokaal herstructureringsfonds	Herstructurering bedrijventerrein.
Ruimtelijke plannen/antérieure overeenkomsten	Bekostigen van bovenwijkse voorzieningen en van voorzieningen die getroffen moeten worden vanuit afgesloten antérieure overeenkomsten.

Voorzieningen	
Wegenbeheer	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud aan wegen.
Kunstwerken	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud aan kunstwerken, zijnde viaducten, tunnels etc.
Openbare verlichting	Egalisatie van de kosten voor onderhoud openbare verlichting.
Speelvoorzieningen	Egalisatie van de kosten voor speelvoorzieningen.
Groot onderhoud rioolbeheer	Egalisatie van de kosten voor groot onderhoud aan rioleringen.
Onderhoud sportaccommodaties	Egalisatie van de kosten voor onderhoud van binnen- en buitenaccommodaties.
Onderhoud Dommelbad	Egalisatie van de kosten voor onderhoud van zwembad Het Dommelbad aan de Schijndelseweg.
Onderhoud onderwijs	Egalisatie van kosten van (groot) onderhoud van de buitenkant van schoolgebouwen van het primair onderwijs (is nl. verantwoordelijkheid van de gemeente t/m 2014).
MOP Wilgenbroek binnenzijde	Egalisatie van onderhoudskosten binnenzijde gebouw.
Vervanging riolering	Sparen voor vervangingsinvesteringen in het riool (toegestaan omdat eerste rioolaanleg uit grondbedrijf is gefinancierd).
Legaat van Cooth	De inkomsten uit het legaat zijn bestemd voor onderwijskundige doeleinden. Uitgebreide informatie over het legaat is te vinden in het rapport van de tijdelijke commissie Legaat van Cooth van november 1990. Jaarlijks dient een overzicht voor de gemeenteraad gemaakt te worden van de inkomsten, uitgaven en bezittingen in het kader van het legaat (raadsvoorstel 19-9-1991).
St. Jan's Baptistfonds	Ondersteuning van jeugdinitiatieven uit Liempde.
Schenking Dr. Hoekstichting	De schenking moet worden ingezet ten behoeve van de basisgezondheidszorg in Boxtel.
Nazorg Vlagheide	Op basis van de begroting GR Stadsgewest 's-Hertogenbosch wordt voor 2018 van de deelnemende gemeenten een bedrag verwacht van € 2,56 miljoen. Voor Boxtel betekent dit een bijdrage van € 223.000. Deze bijdrage is als voorziening voor toekomstige verplichting, verlies verantwoord.
Egalisatie reinigingstarieven	Opvangen van ongewenste schommelingen in de tarieven.
Egalisatie rioolheffing	Opvangen van ongewenste schommelingen in de tarieven.

Overzicht belastingen en heffingen

Overzicht belastingen en heffingen 2016						
Belastingen en heffingen opbrengst	Rekening 2015 (x € 1.000)	Begroting 2016 (x € 1.000)	Rekening 2016 (x € 1.000)	per inwoner in €		
				Rekening 2015	Begroting 2016	Rekening 2016
BELASTINGEN						
Onroerende zaakbelastingen						
Woningen:						
* eigenaren	3.719	3.898	3.897	122,59	128,19	128,17
Niet-Woningen:						
* eigenaren	1.407	1.495	1.545	46,39	49,17	50,80
* gebruikers	974	1.009	1.055	32,09	33,18	34,69
Totaal	6.100	6.402	6.497	201,07	210,54	213,66
RECHTEN EN HEFFINGEN						
Afvalstoffenheffing	2.986	2.723	2.944	98,44	89,56	96,83
Rioolheffing	2.647	2.781	2.641	87,25	91,46	86,86
Begrafnisrechten	224	169	129	7,38	5,56	4,25
Marktgelden	27	31	27	0,88	1,01	0,87
Bouwleges	434	807	536	14,32	26,53	17,63
Parkeergelden	251	449	222	8,27	14,76	7,29
Toeristenbelasting	25	26	25	0,82	0,85	0,81
Precario rechten	19	14	20	0,64	0,48	0,65
Reclamebelasting	41	44	41	1,34	1,46	1,34
Overige leges	589	540	646	19,42	17,77	21,24
Totaal	7.243	7.584	7.231	238,76	249,44	237,77
Totaal generaal	13.343	13.986	13.728	439,83	459,98	451,43

Personeel en salarissen en sociale lasten

SALARISSEN EN SOCIALE LASTEN JAARREKENING 2016

HUDIG EN VOORMALIG PERSONEEL	Totaal formatie			Totaal salarissen + sociale lasten		
(bedragen x € 1.000)	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016	rekening 2015	begroting 2016	rekening 2016
HUDIG PERSONEEL						
Gemeenteraad				298	303	287
Burgemeester en Wethouders	4,40	4,60	4,60	462	462	462
Griffie	2,50	2,50	2,50	190	183	200
Secretaris	1,00	1,00	1,00	125	124	136
Afdelingen:	209,64			13.662	5	9
TOTAAL HUDIG PERSONEEL	217,54	8,10	8,10	14.737	1.077	1.094
VOORMALIG PERSONEEL						
Voormalig personeel afdelingen	0,67			44	0	0
Voormalig personeel bestuur				194	156	156
TOTAAL VOORMALIG PERSONEEL	0,67	0,00	0,00	238	156	156
TOTAAL HUDIG & VOORMALIG PERSONEEL	218,21	8,10	8,10	14.975	1.233	1.250

Overzicht begrotingswijzigingen

Overzicht begrotingswijzigingen 2016	raadsbesluit	begrote uitgaven/inkomsten programma's
5-2016 primitief na inbreng nieuwe programmabegroting	15-12-15	91.563.662
6-2016 Vaststelling jaarresultaat 2015 + overhevelingen	29-06-16	3.270.209
7-2016 Vervanging zoutstrooiers	19-07-16	0
8-2016 Eerste bestuursrapportage 2016	19-07-16	3.291.236
9-2016 Tweede bestuursrapportage 2016	8-11-16	-230.406
Totaal begroot na wijzigingen		97.894.701

Specificatie investeringen 2016

Project (bedragen x € 1.000)	Begroot 2016	Werkelijk 2016	Overheveling 2017
INVESTERINGEN:			
Herinrichting Breukelsplein	0	2	0
Herinrichting en herstraten Burgakker	11	12	0
Boxtel bicycle	161	37	124
Reconstructie Dr. De Brouwerlaan	267	174	93
Herinrichting Van Randerodestraat	291	238	53
P&F: parkeerregulering Centrum-Breukelen Zuid	89	89	0
Veiligheid op straat	0	9	-9
Totaal diverse civiel-techniek	819	561	261
Kosten meetplan	10	3	7
Project Dianabos	5	10	10
Reconstructie Dr. De Brouwerlaan (verv. riolering)	779	808	-29
Hydr. maatregelen Liempde: bergingsvoorz. D'n Tip	470	699	-229
Onderzoek aanleg grondwatermeetnet	40	31	9
Meetplan Ladonk	10	2	8
Vervangen en renoveren vrijvervalriolering	2	472	-470
Vervangen en renoveren pompen en gemalen	30	18	12
Afkoppelen Van Randerodestraat (0,4 ha)	100	117	-17
Relinen stamriool	210	183	27
Stimuleringsregeling duurzame initiatieven	45	4	41
Infiltratie	0	1	-1
Grondwateroverlast Oost	37	3	34
Totaal diverse investeringen rioolbeheer	1.738	2.351	-598
Herstraten Markt	128	32	96
Totaal herstraten Markt	128	32	96
Nieuwbouw Michaëlschool	33	5	29
Totaal nieuwbouw Michaëlschool	33	5	29
Nieuw sportcomplex ODC	771	592	178
Kunstgras DVG	400	366	34
Kunstgras RKSV	400	328	72
Vervanging toplaag atletiekbaan	447	335	112
Renovatie honkbalveld	114	114	0
Totaal ODC, kunstgras DVG, RKSV, toplaag atletiekbaan en vernieuwing honkbalveld	2.132	1.735	396
Aanpassing gemeentehuis	25	17	0
Vervanging vloer milieustraat	0	1	0
Totaal overige investeringen	25	18	0
Parkeerregulering Centrum	42	0	42
Parkeren omgeving centrum	60	0	60
Totaal parkeervoorzieningen	102	0	102
Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	4.098	137	3.521
DP 2: Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg (VLK)	0	174	0
DP 3: Aanpassingen Tongeren e.o.	0	53	0

Project (bedragen x € 1.000)	Begroot 2016	Werkelijk 2016	Overheveling 2017
DP 4: Capaciteitsuitbreiding Keulsebaan	0	213	0
DP 5: Fietstunnel dubbele overweg Tongersestraat	0	0	0
Totaal PHS/verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	4.098	577	3.521
Nat zoutstrooien	187	187	0
Totaal veeg-, vuilniswagens en zoutstrooiers	187	187	0
TOTAAL INVESTERINGEN	9.262	5.466	3.807
DESINVESTERINGEN:			
Herinrichting en herstraten Burgakker	9	9	0
Totaal diverse civiel-techniek	9	9	0
Project Dianabos	0	15	0
Totaal diverse investeringen rioolbeheer	0	15	0
Verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	1.980	1.980	0
Totaal PHS/verbindingsweg Ladonk-Kapelweg	1.980	1.980	0
TOTAAL DESINVESTERINGEN	1.989	2.004	0
NETTO INVESTERINGEN	7.273	3.462	3.807

Grondexploitatie

In Goede Aarde 2e fase		
2016	boekwaarde per 1 januari 2016	-3.722.265
	grondaankopen	0
	bouw- en woonrijp maken	-27.230
	rentebijschrijvingen	-106.085
	overige kosten	-125.956
	verkopen	124.999
	overige bijdragen	0
	boekwaarde per 31 december 2016	-3.856.537
komende jaren:		
	grondaankopen	-1.500
	bouw- en woonrijp maken	-746.484
	rentebijschrijvingen	-217.341
	overige kosten/bijdragen	-275.119
	verkopen	3.038.998
	overige bijdragen	0
	resultaat op eindwaarde 2018	-2.057.983
	resultaat op netto contante waarde	-1.978.086
Voorzieningen genomen voor toekomstig verlies op netto contante waarde:		
	2009	-2.465.795
	2010	689.754
	2011	-518.589
	2012	597.357
	2013	-381.617
	2014	1.561
	2015	-61.747
	2016	160.990
	jaar van afronding: 2018	-1.978.086
	2017	-39.561
	2018	-40.354
		-2.058.001

Princenlant		
2016	boekwaarde per 1 januari 2016	-1.009.482
	grondaankopen	0
	bouw- en woonrijp maken	0
	rentebijschrijvingen	-28.770,24
	overige kosten/bijdragen	-45.087,20
	verkoopen	0
	overige bijdragen	500,00
	boekwaarde per 31 december 2016	-1.082.839
komende jaren:		
	grondaankopen	-20.892
	bouw- en woonrijp maken	-609.935
	rentebijschrijvingen	-52.403
	overige kosten/bijdragen	-194.281
	verkoopen	1.538.724
	overige bijdragen	-79.224
	resultaat op eindwaarde 2018	-500.850
	resultaat op netto contante waarde	-481.402
Voorzieningen genomen voor toekomstig verlies op netto contante waarde:		
	2014	-492.063
	2015	-6.773
	2016	17.434
jaar van afronding: 2018		-481.402
	2017	-9.873
	2018	-9.575
		-500.850

Bedrijventerrein Vorst		
2016	boekwaarde per 1 januari 2016	-8.508.734
	grondaankopen	-14.111
	bouw- en woonrijp maken	-43.932
	rentebijschrijvingen	-242.499
	overige kosten/bijdragen	-26.202
	verkoopen	319.590
	overige bijdragen	0
	boekwaarde per 31 december 2016	-8.515.888
komende jaren:		
	grondaankopen	
	bouw- en woonrijp maken	-4.173.438
	rentebijschrijvingen	-2.108.724
	overige kosten/bijdragen	-1.023.562
	verkoopen	11.769.559
	overige bijdragen	-400.000
	resultaat op eindwaarde 2022	-4.452.053
	resultaat op netto contante waarde	-3.875.780
Voorzieningen genomen voor toekomstig verlies op netto contante waarde:		
	2009	-3.061.125
	2010	-117.996
	2011	-118.969
	2012	301.354
	2013	-665.670
	2014	-381.804
	2015	358.564
	2016	-190.134
	jaar van afronding: 2022	-3.875.780
	2017	-77.557
	2018	-79.067
	2019	-80.648
	2020	-82.261
	2021	-83.907
	2022	-85.584
	2023	-87.249
		-4.452.053

Van Salmstraat, spoorzone Ladonk		
2016	boekwaarde per 1 januari 2016	-5.396.723
	grondaankopen	-4.746
	bouw- en woonrijp maken	-1.278
	overige bijdragen	-1.479
	rentebijgeschrijvingen	-153.807
	overige kosten	-16.689
	verkopen	0
	overige bijdragen	0
	boekwaarde per 31 december 2016	-5.574.721
komende jaren:		
	grondaankopen	-7.649
	bouw- en woonrijp maken	-370.145
	rentebijgeschrijvingen	-451.791
	overige kosten/bijdragen	-117.138
	verkopen	2.100.160
	overige bijdragen	-200.000
	resultaat op eindwaarde 2019	-4.621.284
	resultaat op netto contante waarde	-4.354.739
Voorzieningen genomen voor toekomstig verlies op netto contante waarde:		
	2006	-2.265.437
	2008	-615.580
	2010	-539.625
	2011	209.275
	2012	-129.160
	2013	-88.226
	2014	-174.803
	2015	-516.725
	2016	-234.458
	jaar van afronding: 2019	-4.354.739
	2017	-86.918
	2018	-88.833
	2019	-90.794
		-4.621.284

Subsidiestaat welzijnsactiviteiten

categorie	naam instelling	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
A	Atletiekvereniging Marvel	866	866
A	Boxtelse Sportraad	587	587
A	H.C. Liempde	770	770
A	Handbal Combinatie Boxtel '92	1.922	1.922
A	IJsvereniging Viking '87	0	1.922
A	JRC Basketbal Boxtel	1.922	1.922
A	Judoclub Liempde	1.922	1.922
A	L.T.V. De Merletten	866	866
A	L.T.V. De Peppelieren	866	866
A	L.T.V. Die Braecke	96	96
A	Lennisheuvelse voetbalvereniging	770	0
A	Liempdse Omnivereniging	2.162	2.162
A	MEA EST PILA	770	770
A	R.K.S.V. Boxtel	770	770
A	Reddingsbrigade Boxtel	1.922	1.922
A	Rooms Katholieke Gymnastiekvereniging "Tabitta"	2.162	2.162
A	Rugbyvereniging JRC Ducks	770	770
A	Stichting De Watertrappers	240	240
A	Tae Kwon Do school Dekker	1.922	1.922
A	TTV Taverbo/Sabo Boxtel	1.922	0
A	Voetbalvereniging D.V.G Liempde	770	770
A	Voetbalvereniging O.D.C.	866	866
A	Volleybalvereniging Blox	1.922	1.922
A	Zwem- en Poloclub Zegenwerp	1.922	0
B	Katholieke Plattelands Jongeren afdeling Liempde	1.069	1.049
B	Scoutinggroep Boxtel	7.140	7.123
B	Stichting De Ploegers	1.483	1.481
B	Stichting J.A.S. Liempde (Jeugd Actief Sportief)	2.719	2.482
B	Stichting Jeugdnatuurwacht Boxtel	0	476
B	Stichting Jeugdnatuurwacht Liempde	181	164
B	Stichting Jeugdsoos 't Singeltje	810	756
B	Stichting Jeugdvakantieweek Liempde	1.068	1.068
B	Stichting Openbaar Jeugdcarnaval Boxtel	2.750	2.752
B	Stichting Speel-O-Theek De Eendenkring	0	665
C	Heilige Bloed Stichting	5.000	5.000
C	Katholieke Bond van Ouderen, afdeling Boxtel	11.457	11.421
C	Katholieke Senioren Vereniging KBO Liempde	956	888
C	Kindervakantiewerk Lennisheuvel	400	400
C	Platform Selissen	14.812	14.812
C	Seniorenraad Boxtel	2.025	2.025
C	Stichting Algemeen Belang Liempde	1.842	1.827
C	Stichting belangenbehartiging voor Ouderen in Liempde	49.995	49.995
C	Stichting Bockepruik	5.000	5.000
C	Stichting Boxtel Vooruit	9.685	9.687
C	Stichting Dichtslamrap	829	829
C	Stichting Geitenwei	6.128	6.128
C	Stichting Kunst in School	0	3.520
C	Stichting Limuscene	1.000	1.000
C	Stichting Omroep Dommelland	21.155	21.155
C	Stichting Rond Kerk en Orion	461	461
C	Stichting Vakantiecomité Lennisheuvel	350	350

categorie	naam instelling	Werkelijk 2016	Werkelijk 2015
C	Vogelvereniging Vogelvreugd	522	522
D	Stichting beheer en behoud museumcollectie Boxtel	7.500	7.500
D	Stichting Kèk Liemt	2.499	2.499
D	Vereniging Terug in d'n ted Liemt	1.260	1.260
	Adviesraad Werk Inkomensondersteuning en		
E	Minimabeleid	2.500	2.500
E	Stichting Bazaar Boxtel	5.000	5.000
E	Stichting Radar	15.160	15.218
E	Stichting Samenwerking Uitkeringsgerechtigden Boxtel	7.972	10.629
F	Alzheimer Nederland afd. Regio 's-Hertogenbosch	775	775
F	Cello/ VG-zorginstelling	5.578	5.578
F	E.H.B.O., afdeling Boxtel	1.214	1.746
F	E.H.B.O., afdeling Liempde	850	820
F	Rode kruis, afdeling Boxtel-Liempde	304	304
F	Stichting Beheer Wmo-adviesraad Boxtel	6.000	6.000
F	Stichting Heartsafe Boxtel	5.000	5.000
F	Stichting Palliatief Spiritueel Team - Boxtel	2.500	2.500
F	Stichting Platform mensen met een beperking Boxtel	4.000	5.170
G	Carilloncomité Sint Petrusbasiliek Boxtel	1.735	1.735
G	Fanfare Concordia	18.057	18.342
G	Fanfare St. Arnoldus	8.204	8.093
G	Muziekvereniging Boxtel's Harmonie	20.939	20.994
G	R.K. Gildenbonds Harmonie	19.355	19.126
G	Stichting Projectkoor Boxtel	1.600	1.600
H	Kunstlicht 99	2.100	2.100
H	Slachtofferhulp Nederland, bureau Roermond	8.368	8.400
H	Stichting Door en Voor	4.250	4.600
H	Stichting Halt	17.490	17.503
H	Stichting Rond Kerk en Orion	4.564	4.564
H	Stichting Samenwerkingsverband PO de Meierij	0	6.950
H	Stichting Veteranen Boxtel	5.000	5.000
H	Stichting Wijkorgaan Boxtel Oost	18.091	18.091
H	Veilig Thuis Brabant Noordoost	3.936	3.936
H	Voedselbank Nederland Zuid Boxtel	6.500	6.500
H	Ypse b.v.	16.925	16.925
I	Gemeenschapshuis De Rots	30.040	30.040
I	Gemeenschapshuis Lennisheuvel	12.152	12.152
I	Stichting Gemeenschapshuis Selissen	25.167	25.167
J	Kinderboerderij	93.428	93.428
J	MiK	0	239.123
J	Stichting Bibliotheek de Meierij	533.000	542.435
J	Stichting Brede Scholen Boxtel	208.340	188.956
J	Stichting ContourdeTwern	1.088.209	1.213.242
J	Stichting Podium Boxtel	87.902	81.042
K	Stichting Kindertuin	126.541	298.218
K	Stichting Peuterhof Liempde	74.707	72.020

Beleidsregels welzijnssubsidies

In de subsidiestaat zijn de instellingen opgenomen die op grond van de Algemene Subsidieverordening (ASV) Boxtel 2010 een aanvraag hebben ingediend binnen de onderstaande beleidsregels voor welzijnssubsidies.

- A. Sportorganisaties
- B. Jeugd en ontspanningsorganisaties
- C. Organisaties die algemene activiteiten organiseren alsmede organisaties met een openbaar karakter die zich overwegend op sociaal-cultureel gebied bewegen
- D. Organisaties voor cultuurhistorie
- E. Organisaties actief op het terrein van emancipatieactiviteiten, zorg voor allochtonen en uitkeringsgerechtigden
- F. Organisaties werkzaam op het gebied van gezondheidsbeleving en –bevordering
- G. Fanfares, tamboer- en lyrakorpsen, majorettes en overig muzikale uitingsvormen
- H. Overige verenigingen en/of organisaties
- I. Gemeenschapshuizen
- J. Professionele instellingen
- K. Peuterspeelzalen.

SISA-verantwoording

Vanaf het jaar 2006 geldt het principe van single information en single audit (SiSa) voor specifieke uitkeringen. De doelstelling van SISA is het verminderen van verantwoordings- en controlelasten voor gemeenten en provincies. Daarom wordt door het Rijk per specifieke uitkering minder verantwoordingsinformatie en controle gevraagd. Voor het verantwoordingsjaar 2016 geldt SISA voor maximaal 46 specifieke uitkeringen.

Voor onze gemeente vallen de volgende 6 specifieke uitkeringen onder de SiSa-verantwoording. Hiervan worden er 2 via de Provincie verstrekt.

Sisacode	Omschrijving specifieke uitkering
- OCW D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2016 (OAB)
- OCW D9	Onderwijsachterstandenbeleid 2011-2016 (OAB)
- I&M E27B	H-N-108-12 Mensgerichte maatregelen
- I&M E27B	H-N-020-15 Mensgerichte maatregelen 2015 Boxtel
- SZW G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet Gemeentedeel 2016
- SZW G3	Besluit bijstandsverlening zelfstandigen 2004 (excl. levensonderhoud beginnende zelfstandigen)

Sisa bijlage verantwoordingsinformatie 2016 op grond van artikel 3 van de Regeling informatieverstrekking sisa - d.d. 10 januari 2017							
OCW	D9	Onderwijsachterstanden beleid 2011-2017 (OAB)	Besteding (jaar T) aan voorzieningen voor voorschoolse educatie die voldoen aan de wettelijke kwaliteitseisen (conform artikel 166, eerste lid WPO)	Besteding (jaar T) aan overige activiteiten (naast VVE) voor leerlingen met een grote achterstand in de Nederlandse taal (conform artikel 165 WPO)	Besteding (jaar T) aan afspraken over voor- en voegschoolse educatie met bevoegde gezagsorganen van scholen, houders van kindcentra en peuterspeelzalen (conform artikel 167 WPO)	Opgebouwde reserve ultimo (jaar T-1)	
			Aard controle R Indicatornummer: D9 / 01	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 02	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 03	Aard controle R Indicatornummer: D9 / 04	
			€ 123.794	€ 68.498	€ 51.686	€ 265.996	
			Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Aan andere gemeenten (in jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	Hieronder per regel één gemeente(code) selecteren en in de kolommen ernaast de verantwoordingsinformatie voor die gemeente invullen	Van andere gemeenten in (jaar T) overgeboekte middelen (lasten) uit de specifieke uitkering onderwijsachterstandenbeleid Bedrag	
I&M	E27B	Brede doeluitkering verkeer en vervoer Sisa tussen medeoverheden Provinciale beschikking en/of verordening Gemeenten en Gemeenschappelijke Regelingen	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: E27B / 01	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 02	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 03	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 04	Aard controle R Indicatornummer: E27B / 05
			1 C2162313/3784213	€ 0	€ 0		
			2 C2056351/2896395	€ 0	€ 0		
			Kopie beschikkingnummer	Cumulatieve besteding ten laste van provinciale middelen tot en met (jaar T)	Cumulatieve overige bestedingen tot en met (jaar T)	Toelichting	Eindverantwoording Ja/Nee
SZW	G2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet, gemeen- tedeel 2016 Alle gemeenten verantwoorden hier het gemeentedeel over (jaar T), ongeacht of de gemeente in (jaar T) geen, enkele of alle taken heeft uitbesteed aan een Openbaar lichaam opgericht op grond van de Wgr.	Besteding (jaar T) algemene bijstand	Baten (jaar T) algemene bijstand (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAW	Baten (jaar T) IOAW (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) IOAZ
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.1 Participatiewet (PW)	I.1 Participatiewet (PW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.2 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte werkloze werknemers (IOAW)	I.3 Wet inkomensvoorziening oudere en gedeeltelijk arbeidsongeschikte gewezen zelfstandigen (IOAZ)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 05
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), gemeent- edeel 2016 Besluit	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen	Baten (jaar T) WWIK (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet	Baten (jaar T) Loonkostensubsidie o.g.v. art. 10d Participatiewet (excl. Rijk)
			Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente	Gemeente
			I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.4 Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (levensonderhoud beginnende zelfstandigen) (Bbz 2004)	I.6 Wet werk en inkomen kunstenaars (WWIK)	I.7 Participatiewet (PW)	I.7 Participatiewet (PW)
			Aard controle R Indicatornummer: G2 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 08	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 09	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 10	Aard controle R Indicatornummer: G2 / 11
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), gemeent- edeel 2016 Besluit	€ 4.948.838	€ 103.649	€ 423.671	€ 104	€ 31.776
			€ 35.832	€ 480	€ 0	€ 252.379	€ 0
			Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen (exclusief Bob)	Besteding (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen (exclusief Bob)	Baten (jaar T) Bbz 2004 levensonderhoud beginnende zelfstandigen (exclusief Bob)
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 01	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 02	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 03	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 04	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 05
SZW	G3	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004 (exclusief levensonderhoud beginnende zelfstandigen), gemeent- edeel 2016 Besluit	€ 15.074	€ 29.823	€ 1.084	€ 34.631	€ 21.282
			Baten (jaar T) Bob (exclusief Rijk)	Besteding (jaar T) aan uitvoeringskosten Bob als bedoeld in artikel 56 Bbz 2004	Volledig zelfstandige uitvoering Ja/Nee		
			Aard controle R Indicatornummer: G3 / 07	Aard controle R Indicatornummer: G3 / 08	Aard controle n.v.t. Indicatornummer: G3 / 09		
			€ 0	€ 0	Ja		

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant